

Programmabegroting 2026 - 2029

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Voorwoord	4
Begroting op hoofdlijnen	4
<i>Beleidsontwikkelingen</i>	<i>5</i>
<i>Financiën</i>	<i>7</i>
<i>Moties, toezeggingen en amendementen</i>	<i>18</i>
Thema Samenleving	21
<i>Programma 1: Bewegen en Welzijn</i>	<i>24</i>
Samenkracht en burgerparticipatie	25
Volksgezondheid	28
Sportaccommodaties	29
Sportbeleid en activering	30
<i>Programma 2: Participatie, zorg en minima</i>	<i>36</i>
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	37
Inkomensregelingen	38
Begeleide participatie	40
Arbeidsparticipatie	40
Voorzieningen Wmo	41
Ondersteuning Wmo	42
Jeugdhulp	43
Geëscaleerde zorg Wmo	43
Geëscaleerde zorg Jeugd	44
<i>Programma 3: Onderwijs, cultuur en media</i>	<i>49</i>
Onderwijshuisvesting	50
Onderwijsbeleid en leerlingen zaken	51
Kunst, cultuur en media	55
Thema Leefomgeving, ruimte en economie	62
<i>Programma 4: Leefomgeving</i>	<i>65</i>
Energie, klimaat en milieu	66
Water	69
Riolering	70
Groen en spelen	70
Wegen, mobiliteit en verkeer	72
Parkeren	73
Afvalinzameling	74
Stadsverzorging	74
Begraafplaatsen	75

<i>Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling</i>	84
Ontwikkeling van de fysieke leefomgeving	85
Bouwen en wonen	88
Grondexploitaties woningen	88
<i>Programma 6: Economische ontwikkeling</i>	91
Economische zaken	91
Regionale samenwerking	93
Recreatie en toerisme	94
Grondzaken en grondexploitaties niet-woningen	95
Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid	99
<i>Programma 7: Bestuur, dienstverlening en veiligheid</i>	101
Bestuur	103
Openbare orde en veiligheid	104
Brandweezorg en crisisbeheersing	106
Dienstverlening	107
Algemene dekkingsmiddelen	110
Overhead	117
Paragrafen	120
<i>Paragraaf lokale heffingen</i>	120
<i>Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	132
<i>Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen</i>	147
<i>Paragraaf financiering</i>	159
<i>Paragraaf bedrijfsvoering</i>	165
<i>Paragraaf verbonden partijen</i>	172
<i>Paragraaf grondbeleid</i>	187
<i>Paragraaf Wet open overheid</i>	193
<i>Paragraaf duurzaamheid</i>	194
<i>Paragraaf Wijk- en dorpsgericht werken</i>	202
Financiële begroting	205
Overzicht baten en lasten met toelichting	205
Incidentele baten en lasten	210
Overzicht baten en lasten meerjarig	213
Geprognosticeerde balans	216
Reserves en voorzieningen	219
Investerings	224

EMU-saldo.....	231
Taakvelden.....	232
Bijlagen	240
Kerngegevens.....	240

Voorwoord

Geachte leden van de gemeenteraad,

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2026-2029 aan, die de concrete uitwerking is van de unaniem (!) vastgestelde perspectiefnota. Deze begroting is de laatste in de huidige bestuursperiode. De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2026 vormen het moment van overgang naar de volgende periode. Dit is een goed moment om stil te staan bij hoe Meppel ervoor staat. Wij geven hierbij onze indruk.

Allereerst is de financiële situatie van Meppel sterk verbeterd. We staan er veel beter voor dan vier jaar geleden; iedereen is beter af. Om dat te behouden is het noodzakelijk om de besparingen uit het traject 'Kiezen voor de Toekomst' daadwerkelijk te realiseren. We moeten koers houden wat onze financiële degelijkheid en het maken van keuzes betreft. Daarnaast blijft de uitdaging groot hoe we voldoende gekwalificeerd personeel kunnen werven en behouden om alle taken uit te voeren. Dat is ook een uitdaging voor onze ondernemers en maatschappelijke instellingen.

We zien daarnaast dat het beleidsmatige fundament is verstevigd door de vaststelling van tal van visies. Ook op het gebied van veiligheid en ondermijning is het nodige aangepakt. Voorts zijn veel investeringsbeslissingen genomen. Meppel kent een investeringsagenda van unieke omvang. Ruim € 200 miljoen wordt geïnvesteerd in stadsontwikkeling, zoals Noordpoort, en voorzieningen, zoals scholen, schouwburg, zwembad en sportaccommodaties. Zie ook het hoofdstuk over de beleidsontwikkelingen op hoofdlijnen.

Dat alles biedt niet alleen kansen, maar leidt ook tot een forse uitdaging: het uitwerken en uitvoeren van het voorgenomen beleid en het realiseren van alle investeringen. Die opgave ligt er voor de komende jaren. Met deze begroting wordt hiertoe een eerste begin gemaakt. Uw raad heeft met het nemen van allerlei besluiten en het vaststellen van de perspectiefnota hieraan wezenlijk bijgedragen. Wij danken u voor de samenwerking, waarmee we gezamenlijk Meppel weer een stap aantrekkelijker hebben gemaakt.

College van burgemeester en wethouders

Begroting op hoofdlijnen

Beleidsontwikkelingen

Beleidsontwikkelingen

Deze begroting is de laatste in de huidige bestuursperiode. Daarom beginnen we met een korte terugblik op wat er is gedaan en bereikt, met de nadruk op zaken die relevant zijn voor de toekomst. Deze begroting heeft betrekking op het jaar 2026 en geeft een doorkijk naar de jaren daarna. Daarmee reikt de werking ervan verder dan de aankomende gemeenteraadsverkiezingen. De begroting is de uitwerking en concretisering van de (unaniem vastgestelde) perspectiefnota 2026-2029, waarvan we de hoofdpunten kort in herinnering roepen.

Terugblik en doorwerking

De afgelopen periode zijn diverse brede beleidsnota's en -visies opgesteld en vastgesteld. Deze zijn de basis voor uitwerkingen, projecten en uitvoeringsplannen in de komende jaren. Denk aan de Omgevingsvisie, het programma Duurzaam, de visie op de Sociale Basis, de visie op Dienstverlening en het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties (gelijktijdig vastgesteld met het huisvestingsplan onderwijs en het sportaccommodatiebeleidsplan). Daarop kan de komende tijd goed worden doorgebouwd. Ook heeft het programma Balans Ambities en Middelen (BAM) zijn uitwerking in de perspectiefnota gehad via Zero Based Budgetting (ZBB) en de takendiscussie 'Kiezen voor de Toekomst'.

Daarnaast zijn verschillende omvangrijke projecten gestart, voorbereid en/of voortgezet. Dit is gebeurd vanuit de onderliggende visie dat groei nodig is om ons voorzieningenniveau op peil te houden; groeiend kwaliteit toevoegen is de slogan die dat verwoordt. Voorbeelden van deze projecten zijn Noordpoort, Nieuwveense Landen, Noord III en IV, de binnenstad, Ogterop en het stadhuis. Dit is zeker geen volledige opsomming. Veel van deze projecten lopen de komende jaren door. De financiële positie biedt de mogelijkheid voor toekomstplannen. Specifieke middelen zijn verkregen voor Noordpoort en de infrastructurele verbinding van de binnenstad met Nieuwveense Landen. Ook voor het stationsgebied zijn verkenningen en plannen in voorbereiding. Bovenop al deze ontwikkelingen komen er ook nog eens nieuwe verplichtingen op ons af, die ook geld en menskracht gaan vragen, zoals de stationsomgeving en de warmtenetten.

Dankzij de bouw van woningen groeit Meppel snel. De ambitie is om die groei voort te zetten. Daar horen ook goede maatschappelijke voorzieningen bij. Het is belangrijk dat inwoners toegang hebben tot deze voorzieningen en dat het aanbod aansluit op de behoefte van onze inwoners. De gedragen 'Visie doorontwikkeling Sociale Basis' is voor ons het startpunt om de sociale basis (en daarmee ons voorzieningenniveau) de komende jaren met onze partners en inwoners door te ontwikkelen. Maatschappelijke voorzieningen vragen in sommige gevallen ook om maatschappelijke accommodaties. De komende jaren gaan we bouwen aan toekomstbestendige gebouwen. Het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties biedt daarvoor een prachtig kader. Voor de samenwerking rond jeugd geldt dat is en wordt geïnvesteerd in een stelsel dat effectief en sluitend is -van preventie tot intensieve zorg. de Hervormingsagenda Jeugd is opgesteld om het jeugdhulpstelsel te verbeteren en betaalbaar te houden.

De gemeente Meppel zet vol in op Wijk- en dorpsgericht Werken: een aanpak die beleid en praktijk verbindt, zodat inwoners, professionals en partners samen bouwen aan een leefbare en toekomstgerichte gemeente. Gebiedsmanagers en wijkregisseurs werken gebiedsgericht en complementair: van strategische agenda tot lokale initiatieven die écht het verschil maken. Het college investeert in goede contacten met inwoners en is sinds kort 'on tour' – met maandelijkse bezoeken aan wijken en dorpen – en ontwikkelt gebiedsgericht werken verder met sociale analyses en gebiedsagenda's die aansluiten bij de kracht en behoeften van elk gebied.

Tot slot is en wordt gewerkt aan diverse andere zaken. Voorbeelden van zaken die veel aandacht vroegen en vragen zijn de Omgevingswet, duurzaamheid zoals de omschakeling naar LED-verlichting en zorg voor behoud van biodiversiteit, de plannen voor de fiets en alle vormen van mobiliteit, de omvorming van de GKB, de aanpak van armoede en schulden, de jeugdaanpak, de opvang van Oekraïners en asielzoekers, de toenemende bemoeienis met ondermijning, het herstel van de financiën, de warmteplannen voor elke wijk, het nieuwe en oude ziekenhuis en alle regionale zaken (Regio Zwolle, de Port of Zwolle, het programma stationsomgevingen, e.d.).

Doorkijk naar de volgende bestuursperiode

In maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De begroting 2026 stelt de kaders en de middelen voor dit jaar, met een doorkijk naar 2027, 2028 en 2029. We realiseren ons dat daarmee besluiten worden genomen met doorwerking in de volgende bestuursperiode. Dat is onvermijdelijk gezien het grote aantal en de snelheid van ontwikkelingen. We kunnen niet stilstaan.

Perspectiefnota 2026-2029 en begroting

De perspectiefnota 2026-2029 stond voor een belangrijk deel in het teken van 'Kiezen voor de Toekomst'. De gemeentelijke middelen waren niet in balans met alle ambities van Meppel. In de loop van dit traject, dat afgelopen voorjaar liep, bleken de financiële middelen van het Rijk geleidelijk steeds minder ongunstig uit te vallen. De uiteindelijke besparingsopgave werd lager en doet zich later in de tijd voor. Het probleem dat openstaande vacatures niet of moeilijk vervuld worden, blijft aanhouden. Een probleem dat steeds nijpender wordt.

In de perspectiefnota zijn besparingen voorzien op drie niveaus:

1. beperkte besparingen voor de korte termijn (2026);
2. wat grotere besparingen voor de middellange termijn (2027-2028). In de begroting zijn hiertoe taakstellingen opgenomen, die de komende tijd invulling moeten krijgen;
3. besparingen voor de lange termijn, waaraan onderzoeksopgaven zijn gekoppeld. Deze laatste gaan gepaard met investeringen vooraf. Het gaat om drie opgaven die in 2026 worden onderzocht en in de jaren daarna resultaten moeten geven:
 - Preventie in het Sociaal domein
 - Wijk- en dorpsgericht Werken als vliegwiel voor samenwerking
 - Investeren in de toekomst van de gemeentelijke organisatie (vergroten van efficiency en effectiviteit).

Ook is besloten het zwembad te vernieuwen en structureel geld opzij te zetten voor noodzakelijke vervangingsinvesteringen. Tot slot willen we de komende jaren op een aantal terreinen extra geld inzetten. Deze besluiten maken we concreet in deze begroting.

Werk aan de winkel

Er moet de komende jaren voor vele tientallen miljoenen aan investeringen worden weggezet in projecten als Noordpoort, meerdere scholen en Ogterop, maar ook vervanging van bruggen en dergelijke.

Ook de uitwerking en uitvoering van de brede visies en programma's vraagt veel inzet. Daarbij moet worden samengewerkt met partijen uit de samenleving en de regio. En dan is er, niet in de laatste plaats, het reguliere werk dat altijd doorgaat: werk in het groen, de reiniging, dienstverlening in het Sociaal domein (uitkeringen, Wmo, jeugdzorg, werkloosheid), de belastingen, het archief, de administraties, enzovoorts. Dit alles overziend is er veel werk aan de winkel - nog los van wensen en ambities van de nieuwe raad en het nieuwe college.

Financiën

Financiën

Samenvatting

De uitkomsten van deze begroting sluiten aan bij het financieel beeld dat de perspectiefnota schetst. De eerste twee jaren komen we uit op een positief resultaat van respectievelijk € 2,6 miljoen en € 1,1 miljoen. Het derde jaar ontstaat een tekort van € 1,2 miljoen waarna het vierde jaar weer gunstig afsluit met een voordeel van € 0,9 miljoen. In dit hoofdstuk blikken we financieel met u terug en kijken we vooruit.

Start bestuursperiode

Deze bestuursperiode zijn we gestart met een financiële positie die al jaren zorgelijk is. De reservepositie is zwak en heeft niet de omvang om grote tegenvallers op te vangen. Daar komt bij dat we te maken hebben met een hoge schuldenlast. In het collegeprogramma 2022-2026 'Werk in uitvoering' wordt ruim aandacht gevraagd voor de financiën van de gemeente. Ook omdat Meppel de komende jaren nog voor forse uitdagingen staat. De energietransitie, de woningmarkt, het voldoende grip houden op de kosten binnen het Sociaal domein (Jeugdzorg en Wmo) en onze eigen ambities en plannen vragen potentieel om flinke investeringen.

Gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie nemen in deze collegeperiode de verantwoordelijkheid om te werken aan een verbeterde, duurzaam gezonde financiële positie van Meppel. Er is een financieel actieplan opgesteld waarin alleen de financiële kaders staan en richting geeft aan financieel verantwoorde investeringen. Het plan bevat acties die gericht zijn op voldoende aandacht voor de risico's en buffers om deze op te vangen, een goede reservepositie, een stabiele schuldpositie en een structureel evenwicht in de begroting. Als uitvloeisel van het verbeterplan is gestart met een ZBB traject en zijn de vervangingsinvesteringen op een rij gezet. Het programma Balans Ambities en Middelen (BAM) is opgesteld en een takendiscussie onder de naam 'Kiezen voor de Toekomst' in gang gezet.

Waar staan we nu?

De afgelopen jaren stond in het teken van financieel herstel. Het tijdig inspringen op ontwikkelingen en het treffen van de nodige maatregelen heeft zijn vruchten afgeworpen. Ook een aantal incidentele meevallers over de afgelopen jaren geven lucht in deze financieel uitdagende periode. Door deze aspecten zijn de streefwaardes uit het verbeterplan aan het eind van deze bestuursperiode bereikt.

In de toekomst blijven de opgaven voor gemeenten onverminderd groot. Met een demissionair kabinet staan we meer dan ooit in de schijnwerpers als het gaat om het aanpakken van urgente maatschappelijke vraagstukken, zoals het woningtekort, de houdbaarheid van de zorg, de energietransitie, de stikstofcrisis, de asielcrisis en het waarborgen van een goede dienstverlening aan onze inwoners. We zijn ons bewust van de opgaves die we de komende jaren moeten realiseren inclusief onze eigen ambities. Ook een ander kabinet geeft onzekerheden die ongetwijfeld financiële impact en risico's voor gemeenten met zich meebrengen.

Het financieel beeld voor 2026-2029.

We nemen u stapsgewijs mee in de opbouw van het resultaat van de programmabegroting 2026-2029. Basis voor deze (meerjaren)begroting is de perspectiefnota die de raad op 3 juli 2025 heeft vastgesteld.

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2026	2027	2028	2029
Eindstand programmabegroting 2025-2028 (inclusief begrotingswijzigingen)	3.324	3.863	4.440	3.560
Mutaties uit perspectiefnota	-8.025	-6.202	-2.521	-880
Voorlopige eindstand	-4.701	-2.339	1.919	2.680
Netto resultaat "Kiezen voor de Toekomst"	2.200	1.700	-800	-3.200
Eindstand perspectiefnota 2026-2029 na raadsbehandeling	-2.501	-639	1.119	-520

(min = voordeel)

De meer gunstige uitkomsten bij de perspectiefnota komen vooral door de positieve bijstelling van de uitkering via het gemeentefonds, gebaseerd op de Voorjaarsnota van het Rijk. Het zogenaamde 'ravijnjaar' is min of meer verschoven naar 2028 waarin we € 3 miljoen minder ontvangen uit het gemeentefonds. Aan de inkomstenkant zijn we nog scherper gaan ramen in verband met een aantal incidentele meevallers over de afgelopen jaren die nagenoeg structureel van aard zijn geworden. Het traject 'Kiezen voor de Toekomst' levert naar verwachting in de loop van de jaren besparingen op. De eerste jaren moeten we daarvoor investeren. Voor een volledig overzicht van alle mutaties verwijzen wij u korthedshalve naar de vastgestelde perspectiefnota 2026-2029.

De aanpassingen die in deze programmabegroting staan zijn aanvullende wijzigingen op de perspectiefnota. Het uitgangspunt is dat we in principe geen nieuw beleid opnemen. Na verwerking van de aanpassingen verloopt het financieel resultaat als volgt:

Omschrijving (bedragen x 1.000)	2026	2027	2028	2029
Vertrekpunt programmabegroting	-2.501	-639	1.119	-520
<u>Grootste aanvullende mutaties na perspectiefnota</u>				
Verwachte transitiekosten GKB	400			
Impulsmiddelen sociaal ontwikkelbedrijven	122	122	122	122
Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo	430			
Jeugdzorg			-600	-600
Beheer cultureel centrum De Plataan	193	108	108	108
Gemeentefonds: uitkomsten meicirculaire 2025	-2.542	-1.892	-948	-872
Structuurversterkende maatregelen ambtelijke organisatie	447	447	447	447
Technische aanpassingen	-89	3	346	-333
Overige kleinere mutaties totaal	910	730	586	785
Eindstand programmabegroting 2026-2029	-2.630	-1.121	1.180	-863

(min = voordeel)

Verwachte transitiekosten Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

Ons aandeel in de transitie van de GR GKB naar een stichting bedraagt incidenteel € 400.000. Dit betreft een bijdrage aan de stichting voor weerstandsvermogen en een bijdrage aan de GR voor een voorziening voor kosten van verzelfstandiging.

Impulsmiddelen sociaal ontwikkelbedrijven

Het Rijk stelt gedurende tien jaar via de meicirculaire 2025 impulsgelden beschikbaar om sociaal ontwikkelbedrijven te helpen bij de vernieuwing van hun werkwijze en structuur. Het doel is om goede begeleiding en ondersteuning te blijven bieden aan mensen die dat nodig hebben.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

De invoering van de inkomens- en vermogensafhankelijke eigen bijdrage wordt uitgesteld tot 1 januari 2027. De geplande uitname uit het gemeentefonds in 2026 is in de meicirculaire 2025 teruggedraaid en gaat pas vanaf 2027 in. Deze maatregel is voor Meppel budgetneutraal want daarmee vervalt in onze gemeentebegroting ook de geraamde inkomst voor 2026 van € 430.000.

Jeugdzorg

In de meicirculaire 2025 is vanaf 2028 een uitname uit het gemeentefonds gedaan in verband het invoeren van een eigen bijdrage voor de jeugdzorg. Deze maatregel is voor Meppel budgetneutraal. Tegenover de korting op het gemeentefonds staat een geraamde inkomst van jaarlijks € 500.000. Verder gaan Rijk en gemeenten afspraken maken met de sector over hoe beter gestuurd kan worden op de trajectduur. Hiervoor is een korting ingaande 2028 toegepast op het gemeentefonds. Daar staat tegenover dat de uitgaven van de kosten van jeugdzorg met ingang van 2028 met € 100.000 zijn verlaagd, gelijk aan de korting van het Rijk.

Beheer cultureel centrum De Plataan

De Plataan is gemeentelijk bezit. Het dagelijks beheer werd uitgevoerd door Stichting Welzijn MensenWerk (WMW). De gemeente heeft het beheer per 1 september 2025 overgenomen. Het geraamde bedrag voor 2026 betreft aanvullende kosten van beheer (€ 85.000) gebaseerd op de gegevens van WMW. Voor de jaren daarna doen we eerst onderzoek naar het toekomstig benodigd budget voor de kosten van beheer. Bij de aanstaande perspectiefnota komen we daarop terug. Het structureel opgenomen bedrag van € 108.000 betreft gedeelde huurinkomsten.

Gemeentefonds: uitkomsten meicirculaire 2025

Tijdens de opstelling van de perspectiefnota hadden we de meicirculaire 2025 nog niet ontvangen. In de perspectiefnota was wel al een voorschot opgenomen. De uitkomsten van de circulaire vallen ten opzichte van de ramingen uit de perspectiefnota positief uit. De raad is over de uitkomsten geïnformeerd via een afzonderlijke memo.

Versterking ambtelijke organisatie

Om de organisatie toekomstbestendig en wendbaar te houden is het nodig een aantal structuurversterkende maatregelen te treffen. Daarvoor is een jaarlijks budget nodig van € 447.000. Het gaat dan om het versterken van het strategisch vermogen en het versterken van de sturing. Het verbeteren van de (concern) sturing was ook één van de aanbevelingen van onze accountant.

Technische aanpassingen

De technische aanpassingen betreft voornamelijk de verschuiving van kapitaallasten van investeringen. Het komt door een aangepaste (vaak latere) uitvoeringsplanning.

Overige kleinere mutaties

De overige mutaties is een totaalstelling van diverse (kleinere) wijzigingen. Het gaat dan bijvoorbeeld om vastgoedaanpassingen (ruim € 100.000 per jaar), activiteitenbudget LeerWerkCentrum (€ 65.000 per jaar), bijdrage vrouwenopvang (€ 71.000 per jaar), bijdrage Omgevingsdienst Drenthe (€ 76.000), contributie VNG en VDG (€ 80.000 per jaar) en tijdelijke uitbreiding jongerenwerk (€ 60.000 in 2026).

Structureel evenwicht

De programmabegroting moet structureel en reëel sluitend zijn. De provincie, onze toezichthouder omschrijft dit als volgt:

- de structurele taken moeten betaald worden met structurele inkomsten. Dat betekent dat tegenover jaarlijks terugkerende kosten voldoende jaarlijks terugkerende inkomsten staan;
- reëel ramen dat wil zeggen de kosten moeten goed ingeschat worden, passend voor de taken.

Het structureel begrotingsevenwicht wordt berekend door de totale lasten en baten te corrigeren met de incidentele lasten en baten. Het saldo dat overblijft moet een voordeel zijn (de structurele baten zijn dan groter dan de structurele lasten). Uitgangspunt van onze toezichthouder is dat in ieder geval in het eerste jaar van de begroting (2026) sprake moet zijn van een structureel en reëel evenwicht. Dan komen we in aanmerking voor het normaal gebruikelijke toezicht. We voldoen daaraan met deze begroting.

Omschrijving (bedragen x € 1.000; min = voordeel)	2026	2027	2028	2029
Eindstand programmabegroting 2026-2029	-2.630	-1.121	1.180	-863
Bij: incidenteel saldo	<u>-1.121</u>	<u>200</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
Structureel saldo van de begroting	-3.751	-921	1.180	-863

Investeringsen

Voor de komende jaren staan voor ruim € 204 miljoen aan investeringen gepland die bijdragen aan de verdere ontwikkeling van Meppel. We gaan verder met een aantal grote projecten zoals de ontwikkeling in Noordpoort, aanpassingen op sportpark Ezinge, de realisatie van een onderwijsvoorziening in Nieuwveense Landen, de vernieuwbouw van schouwburg Ogterop, de herinrichting van het stadhuis en gemeentewerf. Ook is een reservering opgenomen voor de vernieuwing van het zwembad.

Van de geplande investeringen is € 128 miljoen via eerdere besluitvorming al beschikbaar gesteld. In deze begroting 2026 wordt voorgesteld aanvullend op de € 128 miljoen nog € 20 miljoen extra beschikbaar te stellen. Na 2026 staan in de meerjarenraming investeringen gepland van in totaal € 56 miljoen. Naast de reservering voor het zwembad betreft dit ook een reservering voor benodigde vervangingsinvesteringen. Waar mogelijk wordt een beroep gedaan op subsidieregelingen of andere inkomsten voor de realisatie van de investeringen.

De financiële consequenties van de geplande investeringen zijn meegenomen in de uitkomsten van deze meerjarenbegroting. Dit wel met de kanttekening dat van een aantal investeringen het financieel effect pas na de planperiode (dus na 2029) zichtbaar is.

Een totaaloverzicht van alle investeringen is opgenomen bij het onderdeel 'Financiële begroting'. Een toelichting op de investeringen is te vinden in de diverse programma's.

Financieel actieplan en de financiële kengetallen

In het financieel actieplan staan uitgangspunten voor een duurzaam gezonde financiële positie. Het is opgebouwd aan de hand van vier pijlers:

- Voldoende aandacht en buffers voor risico's
- Een goede reservepositie
- Een stabiele schuldpositie
- Een structureel evenwicht in de begroting

Deze begroting is opgesteld met in achtneming van deze vier pijlers. Ze hebben onder meer betrekking op de kengetallen, die we in de nota risicomanagement nader hebben uitgewerkt in streefwaarden. Deze kengetallen tellen zwaar mee voor de bepaling van de financiële positie. In onderstaande tabel staan de streefwaarden met daarbij de kengetallen waar we in deze begroting op uitkomen.

Conclusie: alleen het kengetal "structurele exploitatieruimte" loopt voor 2028 uit de pas, de andere kengetallen passen binnen onze streefwaarden.

Provinciale categorie	
A	Minst risicovol
B	
C	Meest risicovol

Financiële kengetallen	Streefwaarden	JR 2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
1. netto schuldquote	<90%	45%	65%	55%	63%	62%	76%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	40%	60%	51%	58%	57%	71%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	<90%	24%	44%	44%	58%	65%	73%
2. solvabiliteitsratio	20 - 50%	28%	33%	35%	35%	37%	33%
3. grondexploitatie	<20%	17%	16%	7%	1%	-8,4%	-1,5%
4. structurele exploitatieruimte	>0%	7,8%	6,0%	1,3%	0,6%	-0,7%	0,6%
5. belastingcapaciteit	<95%	83%	85%	83%	83%	83%	83%
6. Weerstandscapaciteit	> 2,0	2,3	2,2	3,2			

Reservepositie

Mede door de gunstige exploitatieresultaten over de afgelopen drie jaren is de stand van de algemene reserves toegenomen. De algemene reserves bestaan uit de algemene bufferreserve en de vrij besteedbare reserve. In onderstaande mutatie is het geraamde resultaat van de financiële tussenrapportage nog niet financieel vertaald. De mutatie in 2026 is nog gebaseerd op de bestuursrapportage 2025.

Algemene reserves (bedragen x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Algemene bufferreserve stand 1 januari	38.714	36.000	36.000	36.000
Mutaties	-2.714			
Algemene bufferreserve stand 31 december	36.000	36.000	36.000	36.000
Vrij besteedbare reserve stand 1 januari	18.657	-	2.630	3.751
Omzetting dekkingreserve kapitaallasten zwembad	-27.795			
Mutaties	9.138	2.630	1.121	-1.180
Vrij besteedbare reserve stand 31 december	-	2.630	3.751	2.571
Stand Algemene reserves op 31 december	36.000	38.630	39.751	38.571

De algemene bufferreserve wordt als buffer aangehouden om financiële risico's op te kunnen vangen. De benodigde omvang van deze reserve wordt ieder jaar bepaald op basis van de actuele risico-inschatting en het benodigde weerstandsvermogen. In deze begroting is de minimale omvang van het weerstandsvermogen bepaald op € 36 miljoen. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De vrij besteedbare reserve is de reserve waarin de vrije middelen zijn opgenomen die niet geoormerkt zijn voor een specifiek doel of risico. In deze begroting is het voorstel opgenomen de financiële middelen binnen deze reserve in te zetten voor vernieuwing van het zwembad. Dat doen we door het instellen van een nieuwe reserve namelijk een 'dekkingreserve kapitaallasten zwembad'. De omvang van de vrije middelen is eind 2026 naar verwachting circa € 28 miljoen. Dit is onvoldoende om daaruit de gehele investering in het zwembad op te vangen. Bij een investeringskrediet van € 33,5 miljoen (zie investeringsplan) moet de 'dekkingreserve kapitaallasten zwembad' een omvang bevatten van circa € 47 miljoen om de jaarlijkse lasten (rente en afschrijving) op te kunnen vangen.

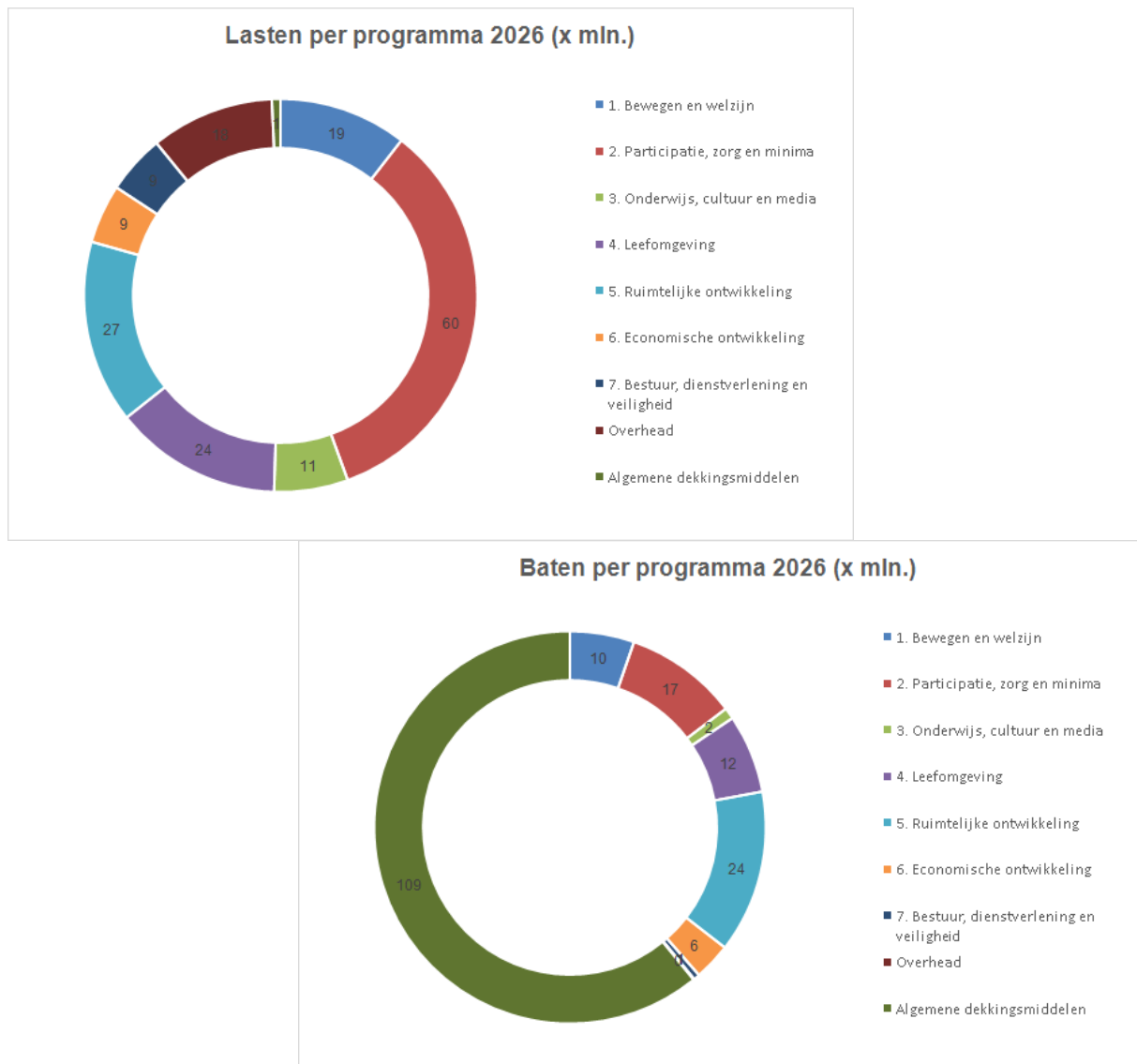
Woonlasten

De gemiddelde woonlast voor meerpersoonshuishoudens - bestaande uit de onroerende-zaakbelastingen (ozb) voor woningen, de riool- en afvalstoffenheffing - bedroeg in 2025 € 851 (bron: Coelo atlas van de lokale lasten 2025). Voor het komende begrotingsjaar is het voorstel de ozb te verhogen met de inflatiecorrectie van 2,6%. Verder stellen we voor het tarief voor de afvalstoffenheffing te verhogen met € 12,00 conform de lijn die bij de vorige begroting is ingezet. Dit om weer te groeien naar een dekkingspercentage van 100%. Het tarief komt daarmee voor 2026 op € 242 per huishouden. Het tarief voor de rioolheffing blijft hetzelfde als in 2025 en staat op € 186 per aansluiting. De gemiddelde woonlast voor onze inwoners stijgt door deze aanpassingen naar € 874 in het begrotingsjaar 2026. Ondanks de voorgestelde verhoging blijft Meppel één van de goedkoopste gemeenten qua woonlasten in vergelijking met andere Drentse gemeenten.

Begroting 2026 in één oogopslag

Omschrijving (toelichting)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Storting	Saldo
Samenleving					
Bewegen en welzijn	18.628	-9.504	0	0	9.124
Participatie, zorg en minima	60.051	-16.794	0	0	43.256
Onderwijs, cultuur en media	10.608	-1.681	-65	0	8.862
Totaal Samenleving	89.287	-27.979	-65	0	61.243
Leefomgeving, ruimte en economie					
Leefomgeving	24.407	-11.636	0	0	12.771
Ruimtelijke ontwikkeling	26.840	-24.089	0	0	2.751
Economische ontwikkeling	8.595	-5.515	-240	0	2.839
Totaal Leefomgeving, ruimte en economie	59.841	-41.240	-240	0	18.361
Bestuur, dienstverlening en veiligheid					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	8.594	-915	0	0	7.679
Algemene dekkingsmiddelen	1.268	-109.286	0	240	-107.777
Overhead	17.979	-114	0	0	17.865
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	27.841	-110.315	0	240	-82.234
Gerealiseerd resultaat	176.969	-179.534	-305	240	-2.630

Mutaties perspectiefnota

De mutaties uit de perspectiefnota betreffen voor het jaar 2026 vooral de kosten van loon- en prijsontwikkelingen (per saldo € 0,4 miljoen), onvermijdelijke zaken (gemeenschappelijke regelingen en vervallen stelpost jeugd € 0,7 miljoen), uitgaven thema Samenleving (€ 2,3 miljoen), uitgaven thema Leefomgeving, ruimte en economie (€ 0,7 miljoen). Tegenover deze kosten staat een hogere gemeentefondsuitkering (€ 8,3 miljoen) en hogere inkomsten op basis van de meevallende realisatiecijfers van de afgelopen jaren (per saldo € 3,7 miljoen).

'Kiezen voor de Toekomst'

In 2026 is een voorinvestering van € 2,4 miljoen opgenomen voor de drie onderzoeken gebaseerd op het traject 'Kiezen voor de Toekomst'. Het gaat dan om preventie in het Sociaal domein (1), Wijk- en dorpsgericht Werken (WDW) als vliegwiel voor samenwerking (2) en investeren in de toekomst van de gemeentelijke organisatie (3).

'De beperkte besparingen voor de korte termijn' van € 0,2 miljoen die vanaf 2026 is opgenomen in de perspectiefnota is bij deze begroting volledig ingevuld door administratieve bijstellingen. Bijvoorbeeld door het laten vervallen van het budget ombudsvrouw, het vervallen van het budget zwerfafval (is geïntegreerd in de Single Use Plastic (SUP) wetgeving/prullenbakvergoeding), het vervallen van het budget voor het wijkuitvoeringsplan Oosterboer (is geïntegreerd binnen Wijk- en dorpsgericht Werken). Ook zijn andere (kleinere) bijstellingen op basis van realisatiecijfers van de afgelopen jaren meegenomen. Conform de motie van de raad is hierbij het 'Overzicht kleine besparingsopties' niet ingezet.

[Aanvullende mutaties deze begroting](#)

De aanvullende mutaties voor het jaar 2026 ten opzichte van de perspectiefnota leiden per saldo tot een gering voordelig verschil van € 0,1 miljoen. Een specificatie van deze wijzigingen staat in de tabel hierboven die begint met 'vertrekpunt programmabegroting'.

Moties, toezeggingen en amendementen

[Moties, toezeggingen en amendementen perspectiefnota](#)

Bij de behandeling en vaststelling van de perspectiefnota zijn diverse moties en amendementen ingediend en voor een groot deel ook aangenomen. Enkele moties zijn ingetrokken omdat soms sprake is van een toezegging. Wij hebben ons bezonnen op de manier waarop wij invulling willen geven aan deze moties en amendementen. Hieronder treft u ter informatie bij elke aangenomen motie en amendement aan hoe wij hiermee willen omgaan. Uiteraard zijn amendementen daarbij -als besluit van uw raad- voor ons een gegeven.

KWIEK Beweegroutes in Meppel (motie)

Om geschikte locaties voor beweegroutes te vinden, gaan we in overleg met betrokken partijen. Een verkennend gesprek met MeppelActief over de beweegroutes heeft inmiddels plaatsgevonden. Er wordt nu onderzocht of er een geschikte locatie is, dit doen we in samenwerking met de betrokken organisaties. In de verdere onderzoeksfase betrekken we meerdere aanbieders van beweegroutes om een breed perspectief te krijgen op de mogelijkheden. We zullen uiterlijk bij de perspectiefnota 2027-2030 met een voorstel komen voor aanleg van ten minste één Kwiek Beweegroute in een wijk.

Versterking toerisme, recreatie en evenementenbeleid (motie)

We bieden dit najaar een memo aan de gemeenteraad aan waarin we inhoudelijk en procesmatig reageren op deze motie.

Terugdringen lichtvervuiling (motie)

Het opleveren van uitkomsten van het onderzoek vóór de begrotingsbehandeling 2026 is niet mogelijk. Het onderzoek zal op zijn vroegst in de loop van 2026 gereed zijn, onder andere afhankelijk van beschikbaar geld en beschikbaarheid externe adviesbureaus met kennis van zaken.

Een groene gracht in Meppel (motie)

Planning is zoals opgenomen in de motie voor 1 april 2026 met een voorstel te komen. Deze motie heeft samenhang met motie over evenementen, recreatie en toerisme. Tevens raakt het aan recent vastgesteld beleid zoals programma Duurzaam, LAS/LUA en omgevingsprogramma biodiversiteit. Wat willen we wel/niet in de binnenstad.

Overzicht kleine besparingsopties uitsluiten (motie en toezegging)

De kleine besparingsopties zijn niet ingezet in deze begroting 2026.

Zwembad van de samenleving (motie)

In 2025 wordt een eerste verdiepend onderzoek opgestart. Dit onderzoek geeft duiding over de gewenste vorm van vernieuwing; nieuwbouw of renovatie. Ook komt uit dit onderzoek de mogelijkheden en beperkingen van de huidige locatie en een eventuele nieuwe locatie. Het streven is om de uitkomsten van deze onderzoeken uiterlijk begin 2026 aan de gemeenteraad voor te leggen. Vervolgens zal de raad worden meegenomen in de duiding van de basisvoorziening en de plusvoorziening in relatie tot de gewenste toekomstige configuratie. De verwachting is dat deze keuzes aan de 'nieuwe' gemeenteraad in de loop van 2026 voorgelegd gaan worden.

Breder beeld gesprek duurzaamheidsdoelstellingen (amendement)

Conform amendement is het voorstel gewijzigd.

Participatiewet in Balans (toezegging)

De Participatiewet in Balans bestaat uit 3 sporen. Een aantal wijzigingen wordt meegenomen in de verordening Sociaal domein die in december 2025 in de raad wordt besproken. Dit is een deel van Spoor 1. Meer informatie over de Participatiewet in Balans zal volgen in het eerste kwartaal 2026.

Nazorg voor jongeren na suicide in hun omgeving (toezegging)

Er zijn inmiddels 2 trainingen gepland met professionals. Op 30 september en 7 oktober vinden trainingen plaats waarin professionals leren om signalen van suïcidale gedachten te herkennen en bespreekbaar te maken. Tijdens deze bijeenkomsten wordt er geïnterviewd waar lokaal behoefte is binnen de keten van samenwerking en of deelnemers ervaring hebben met nazorgtrajecten.

Daarnaast staat er voor dit najaar een gesprek gepland met het voortgezet onderwijs (VO) om te verkennen hoe we de lokale samenwerking rondom dit thema kunnen versterken. Deze stappen vormen een belangrijke voorbereiding op de bredere Drentse aanpak die in ontwikkeling is.

Memo terugkoppeling toekomstige gesprekken musea (toezegging)

Met het Stedelijk Museum hebben inmiddels gesprekken plaatsgevonden. In oktober bezoekt onze burgemeester het Drukkerijmuseum. We brengen daarna de raad met een memo op de hoogte van de ontwikkelingen in de beide musea.

Toegankelijk bouwen met NEN9120 als uitgangspunt en ruimte voor gemotiveerd maatwerk

Ook is er bij de behandeling van het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties een amendement aangenomen waar we in de begroting op terugkomen. Het betreft het amendement toegankelijk bouwen met NEN9120 als uitgangspunt.

De NEN9120 norm is nog heel nieuw. NEN9120 is in februari 2025 gepubliceerd en is vanuit het Besluit Bouwwerken Leefomgeving (BBL) niet verplicht. Na publicatie van de norm volgt de komende twee jaar landelijk een evaluatiefase, waarin praktijkervaringen worden verzameld. Op basis daarvan wordt gekeken of de norm kan worden verankerd in wetgeving. We zijn in Meppel dus behoorlijk vooruitstrevend door dit nu al als uitgangspunt te hanteren.

De eerste financiële indicatie is dat NEN9120 ongeveer 1-1,5% kostenverhogend werkt in nieuwbouwprojecten. Daarnaast heeft de norm vooral impact op het ontwerp- en bouwproces omdat een gebruikersgerichte benadering wordt vereist. Dat betekent dat je in het gehele ontwerp- en bouwproces structureel rekening houdt met mensen met uiteenlopende beperkingen (motorisch, visueel, auditief, verstandelijk) en dat deze mensen een rol krijgen in de beoordeling van de gehele gebruikersreis: van entree tot vertrek – inclusief vluchtroutes, sanitaire voorzieningen, signalering, interactie met technologie, enzovoort.

Voor het IKC Nieuwveense Landen passen we het handboek toegankelijkheid en de ITS-norm toe. Daarmee gaan we al een stuk verder dan de wettelijke eisen in de BBL en dekken we een groot deel van de NEN9120-eisen af, maar of we er ook volledig aan voldoen kunnen we niet met zekerheid zeggen.

Thema Samenleving

Algemeen

Het Sociaal domein heeft veel invloed op het leven van inwoners en de samenleving. We willen een samenleving waarin iedereen zich prettig voelt, betrokken is en naar elkaar omkijkt. Het welzijn van onze inwoners staat voorop. De ondersteuning in het Sociaal domein beïnvloedt het dagelijks leven van veel inwoners in kwetsbare posities. Het Sociaal domein zal de komende jaren veel aandacht blijven vragen, onder andere door de toenemende zorgvraag, dubbele vergrijzing, toenemende eenzaamheid, toenemende diversiteit en krapte op de arbeidsmarkt. Deze maatschappelijke ontwikkelingen maken dat we als gemeente goed moeten kijken naar bepaalde fundamentele vraagstukken, zoals de zorgzame samenleving, de menselijke maat en kostenbeheersing. Dit vraagt van ons, maar ook van onze samenwerkingspartners en inwoners om mee te bewegen met de veranderende vraag en context.

We staan voor de uitdaging om het Sociaal domein toekomstbestendig, samenhangend en duurzaam in te richten. We zetten expliciet in op de duurzame beweging naar de voorkant (preventie). Hiermee bedoelen we dat onze inwoners mee kunnen doen in de samenleving, dat de zelf- of samenredzaamheid verder wordt vergroot en dat problemen worden voorkomen of in een vroegtijdig stadium op een laagdrempelige manier in de sociale basis worden opgelost. Doordat het zorgstelsel onder druk staat, is het nodig om ervoor te zorgen dat al onze inwoners de zorg of ondersteuning kunnen ontvangen die nodig is. Door in te zetten op deze beweging wordt de druk op de formele zorg verlicht en blijft het beschikbaar voor inwoners die het nodig hebben. Specialistische ondersteuning is en blijft beschikbaar waar nodig, maar altijd in samenhang met het geheel. Participatie, preventie en integraliteit staan centraal.

Ontwikkelingen

Sociale basis

Met de 'Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030' creëren we een sociale basis die een samenhangend geheel vormt met de meer gespecialiseerde zorg. Het geeft inwoners dat wat nodig is om zelfredzaam te kunnen zijn en mee te doen aan de samenleving door het benutten van de eigen kracht. Het gaat om het zorgen dat problemen onnodig groot worden en dat ondersteuning en hulp in eerste instantie vanuit het eigen netwerk aanwezig is. Het gaat ook om het realiseren van een verschuiving van gebruik van specialistische ondersteuning (waarvoor een indicatie nodig is) naar gebruik van het aanbod in de sociale basis. Dit moet ook zichtbaar worden in een verschuiving van de kosten.

De 'Visie doorontwikkeling Sociale Basis' geeft richting aan de beoogde doorontwikkeling van de sociale basis. In samenwerking met inwoners, formele en informele ketenpartners wordt gewerkt aan een implementatieplan om vanaf 2026 uitvoering te geven aan de vier ambities:

1. Inwoners voelen zich verbonden met elkaar en dragen bij aan de gemeenschap.
2. Inwoners hebben de regie over hun eigen welzijn en zijn geactiveerd om daar zelf stappen in te zetten.
3. Inwoners zijn veerkrachtig en kunnen zoveel mogelijk zelf problemen voorkomen of oplossen.
4. Inwoners hebben toegang tot laagdrempelige en vroegtijdige hulp en voorzieningen.

In het kader van 'Kiezen voor de Toekomst' valt de onderzoeksrichting 'preventie, sociale basis' onder het proces rondom de doorontwikkeling van de sociale basis. De concrete vraag die vanuit 'Kiezen voor de Toekomst' is gesteld is: "wat is ervoor nodig om de duurzame beweging naar de voorkant (door het versterken van de sociale basis en het uitbreiden van preventieve voorzieningen en collectieve/lichtere voorzieningen) te maken, om zorgkosten verder te beheersen en de specialistische geïndiceerde zorg in het Sociaal domein verder te doen afnemen?". Het antwoord op deze vraag wordt verder uitgewerkt in 2026. Dan wordt ook gestart met de concrete invulling van de besparingsacties voor de (middel)lange termijn.

Hervormingsagenda Jeugd

De Hervormingsagenda Jeugd is opgesteld om het jeugdhulpstelsel te verbeteren en betaalbaar te houden. Dit doen we door de oorzaken van de toenemende vraag naar zorg aan te pakken. Samen met onze partners zetten we meer in op preventie. Ook richten we sterkere lokale teams in die gericht zijn op zorg en preventie. Bovendien willen we de zorgaanbieders beter monitoren en zorgen dat de basis op orde is.

Maatschappelijke voorzieningen

Met het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties hebben we een plan gemaakt om de komende jaren te bouwen aan toekomstbestendige gebouwen. Plekken waar inwoners samenkomen om te leren, sporten en elkaar te ontmoeten. In 2026 starten we daarmee. Vanuit het SHMA wordt een aantal concrete huisvestingsprojecten voorbereid en uitgevoerd, zoals de sporthal in Nieuwveense Landen, vernieuwing van het zwembad & scholen en het haalbaarheidsonderzoek naar een MFC in Nijeveen. Ook werken we aan toekomstbestendige ontmoetingsplekken in onze dorpen en wijken. Er komt een ontwikkelmanager maatschappelijke accommodaties die het geheel coördineert.

Participatiewet in Balans

De Participatiewet in Balans wordt de komende jaren stap voor stap ingevoerd. Per 1 januari 2026 wijzigt dit wetsvoorstel de volgende wetten

- de Participatiewet,
- Wet inkomensvoorziening en oudere en gedeeltelijke arbeidsongeschikte gewezen werkloze werknemers (IOAW),
- de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

Dit gebeurt om de balans tussen bestaanszekerheid, re-integratie en handhaving te verbeteren. Om hiervoor te zorgen komt er een pakket van ruim twintig maatregelen. Dit geeft de professionals meer ruimte om mensen door middel van maatwerk goed te ondersteunen. In eerste instantie om hen aan het werk te helpen. Als dat (nog) niet kan om te zorgen voor een toereikend inkomen en andere vormen van participatie. Vertrouwen en de menselijke maat komen bij de uitvoering centraal te staan.

Dit wetsvoorstel is onderdeel van het bredere programma Participatiewet in Balans, dat bestaat uit drie sporen:

- Spoor 1: Is het wetsvoorstel Participatiewet in Balans. Dit is een belangrijke eerste stap om de Participatiewet, IOAW en IOAZ, beter te laten aansluiten op de leefwereld van inwoners.
- Spoor 2: De fundamentele herziening van het stelsel op de lange termijn.
- Spoor 3: Versterken van vakkundigheid van de professionals in (de verandering naar) de herziene Participatiewet.

[Relaties met andere thema's](#)

Het thema samenleving hangt natuurlijk sterk samen met andere thema's. Wat er in de leefomgeving gebeurt, heeft invloed op de samenleving. Onze inwoners leven, wonen, werken en ontspannen samen. Hierdoor is de samenleving nauw verbonden met de leefomgeving en behoeften van mensen. Maar ook onze eigen dienstverlening heeft een directe impact op onze inwoners en samenleving. De belangrijke punten in dit thema komen ook terug in verschillende paragrafen, vooral bij de Verbonden partijen en bij Wijk- en dorpsgericht Werken.

Programma 1: Bewegen en Welzijn

[Wat valt onder dit programma?](#)

Onderdelen	Portefeuille
Samenkracht en burgerparticipatie	Maathuis / Peterson / van Ulzen
Volksgezondheid	Peterson
Sportaccommodaties	Peterson
Sportbeleid en activering	Peterson

[Algemene doelstelling](#)

Gemeente Meppel is een sociale gemeente. De zorg voor elkaar, zeker voor mensen die het moeilijk hebben, staat hoog in het vaandel. Dat is belangrijk, vooral in deze tijd van toename van kansenongelijkheid en polarisatie. Onze uitdaging is allereerst om verschillen te verkleinen en mensen dichterbij elkaar te brengen. Juist op gemeentelijk niveau kunnen we de menselijke maat, sociale samenhang en het contact tussen overheid en inwoner verbeteren.

Sport en bewegen brengt mensen bij elkaar en bevordert daarmee de lokale, sociale samenhang en integratie van bevolkingsgroepen. Sport en bewegen is van belang voor een gezonde leefstijl en voorkomt gezondheidsproblemen. Het hangt nauw samen met gezondheid, onderwijs, welzijn, vrijwilligerswerk, integratie en participatie, jeugd en evenementen. Ook ligt er een duidelijke relatie met verschillende thema's uit het Wmo-beleid. Sport en bewegen is essentieel in onze algemene voorzieningen.

[Beleidskaders](#)

- Visie en kaderstelling Sociaal domein en doelen Sociaal domein (2014)
- Notitie Sociaal domein – van transitie door in transformatie (2017)
- Beleidsnotitie GGD 'Samen werken aan gezondheid' (2017)
- Nationaal Sportakkoord 2018
- Landelijke Nota Gezondheidsbeleid 2020-2024

- De sport- en gezondheidsnota 'Actieplan Gezondheid, Bewegen en Sport 2020-2023'
- Lokaal Actieplan Sport en Bewegen Meppel 2020-2022 (lokaal sportakkoord)
- Beheerplan sportaccommodaties
- Visie op sport en bewegen in de gemeente Meppel
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045.

Samenkracht en burgerparticipatie

Wat willen we bereiken?

Creëren van zorgzame en vitale gemeenschappen

We werken aan vitale gemeenschappen waar inwoners vanuit verbondenheid omkijken naar elkaar (naoberschap), zodat zij (weer) kunnen omgaan met de uitdagingen van het leven (gemeenschapszorg). Dat is gelijk een basis om maatschappelijke opgaven en vraagstukken (in een gemeenschap) op te pakken. De samenwerking met professionals van welzijn en zorg moet hier ondersteunend in zijn. We bouwen voort op wat er als is en wat de inwoners van een wijk willen. We maken hiervoor gebruik van het (landelijke) akkoord Aanvullend Zorg en Welzijn Akkoord (AZWA), de opvolger van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA).

Hier ligt ook een relatie met het programma Wijk- en dorpsgericht Werken.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het samenwerken met wijken en buurten op het gebied van hulp- en ondersteuningsvragen

Van oudsher is gemeente Meppel een gemeente van gemeenschappen. Hier werken inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties & instellingen vanuit 'eigen kracht' samen om vorm en inhoud te geven aan hun eigen leefwereld. Dat vraagt om een lokale overheid die zich ervan bewust is wanneer ze wel en wanneer ze niet aan zet is.

Vanuit die rolopvatting bouwen we aan een effectieve sociale basis . Er wordt gewerkt aan vitale gemeenschappen waar inwoners vanuit verbondenheid omkijken naar elkaar (naoberschap), zodat zij (weer) kunnen omgaan met de uitdagingen van het leven (gemeenschapszorg) en wat tevens als basis dient om maatschappelijke opgaven en vraagstukken (in een gemeenschap) op te pakken. Met Nijeveen doen we mee aan de subsidieregeling Domein Overstijgend Samenwerken. Hierin werkt de Wmo consulent samen met de wijkverpleging bij het integraal en domeinoverstijgend op te pakken. Inwonersvragen worden dan niet alleen opgepakt vanuit formele zorg, maar er wordt actief gezocht naar oplossingen in het informele netwerk. Ook wordt aan de zorgvrager gevraagd wat de hij of zij voor een ander kan doen. Zo moet het netwerk van informele zorg verder worden opgebouwd en werken we aan zorgzame gemeenschappen. Dit is Nijeveen Zorgt voor Elkaar. Ook wordt gekeken of dit concept vertaald kan worden naar een andere wijk.

Wat willen we bereiken?

Stadsbus de Mug

Stadsbus de Mug rijdt sinds 2017 door Meppel. De bus rijdt een route door de Oosterboer en door de Koedijklanden, met het station als begin- en eindpunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

De toekomst van de stadsbus

In 2025 hebben we een slag gemaakt in het up-to-date brengen van de dienstregeling en halteborden. De bus is sinds 1 juni 2025 gratis voor Wmo-pashouders. Andere reizigers betalen een kleine bijdrage voor hun reis. Deze ontwikkelingen lijken vooralsnog een positief effect te hebben op het aantal reizigers. Dit monitoren we scherp.

We overwegen begin 2026 meer te doen om de stadsbus te promoten. De toekomst van de stadsbus is echter onzeker. De kosten worden deels gedekt door een subsidie vanuit het OV bureau. Dit geldt ook voor de stadsbussen van Assen en Hoogeveen. Het bestuur van Publiek Vervoer bepaalt of de subsidie wordt voortgezet. Op dit moment adviseert Publiek Vervoer om de subsidie voor de drie stadsbussen niet te continueren vanwege de lage dekkingsgraad. Naar verwachting is eind 2025 duidelijk of het bestuur hiermee instemt. Hoe dan ook onderzoeken we in 2026 wie gebruik maakt van de Mug en wat mogelijke alternatieven zijn.

Wat willen we bereiken?

Versterken positie van mantelzorgers

De druk op mantelzorgers neemt alleen maar toe de komende jaren. De zorgvraag wordt intensiever voor mantelzorgers als zorgvragers langer thuis blijven wonen. Ook door toekomstige tekorten aan arbeidskrachten, vragen we meer van mantelzorgers. Mantelzorgers moeten daarom goed ondersteund worden, zodat we overbelaste en ontspoorde mantelzorgsituaties voorkomen. Mantelzorgers verdienen een gelijkwaardige positie in de sociale basis door ze te herkennen en te erkennen als een belangrijke factor in de zorgketen, formeel en informeel.

Wat gaan we daarvoor doen?

voorkomen van overbelaste mantelzorgers

In 2025 zijn we aangesloten op de mantelzorg app van Valtes. In deze app kunnen mantelzorgers gepersonaliseerde informatie vinden die van belang is voor de eigen zorgsituatie. Hiermee maken we informatievoorzieningen voor mantelzorgers toegankelijker en verlichten we de zorg van mantelzorgers. In 2026 gaan we de eerste resultaten uit deze app analyseren.

In 2025 is het mantelzorgsymposium georganiseerd. Vanuit het werkveld zijn actiepunten opgehaald hoe we beter in gemeente Meppel beter kunnen samenwerken in het ondersteunen van mantelzorgers. Deze worden in een actieplan verder uitgewerkt met de lokale werkgroep mantelzorg Meppel. Het gaat om:

- eerder signaleren en bespreekbaar van overbelaste mantelzorgsituaties
- de mantelzorger ook als zorgvrager te zien en op maat ondersteuning bieden in de thuissituatie zodat de mantelzorger op de benen blijft
- het ontvangen van extra middelen vanuit het HLO voor respijtzorg. In 2026 werken we verder uit waar deze middelen precies voor bedoeld zijn.

Wat willen we bereiken?

Wij houden goede grip op de uitvoering van de Wet Inburgering, zodat inburgeraars Nederlands leren, aan het werk gaan en volop meedoen in de samenleving.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inburgeringstraject

De inburgering verloopt via standaard onderdelen die vastliggen in de wet. Afhankelijk van hun niveau kunnen mensen op drie manieren inburgeren:

1. De onderwijsroute voor jongeren tot 28 jaar met kans op een vervolgopleiding (mbo, hbo, wo);
2. Taal leren op B1-niveau;
3. De taal leren op school en meedoen in de praktijk om zelfredzaam te zijn (Z-route).

Inburgeringstrajecten zijn dual. Leren op school en leren in de praktijk gaan hand in hand. Daarom doen inburgeraars vrijwilligerswerk, stage of werkervaring met ondersteunende coaching en zijn ze actief bij de MensA. Verder doen alle inburgeraars die de Z-route volgen in het eerste jaar een speciaal programma, het Basisjaar. Hierin geeft onze stagecoördinator les over thema's uit het dagelijks leven en bezoeken ze locaties die voor hen belangrijk zijn, zoals bedrijven, bibliotheek, gezondheidscentrum etc. Daarnaast doen ze sport- en spelactiviteiten, waarbij ze de woordenschat van de week herhalen. Doordat we veel zelf in eigen huis doen, leren we de statushouders goed kennen en kunnen we hen beter bemiddelen naar werk.

Wat willen we bereiken?

Wij willen dat alle inwoners zich betrokken voelen bij hun wijk of dorp

Wijk- en dorpsgericht Werken

Het Wijk- en dorpsgericht Werken in gemeente Meppel draagt bij aan een fijne leefomgeving. We kijken naar wat de inwoners nodig hebben en wat wij en andere organisaties willen bereiken. Een belangrijk onderdeel van Wijk- en dorpsgericht Werken is het maken van een wijkagenda. Deze agenda maken we samen met inwoners en partners van Meppel. Hierin staan de opgaves van de wijk, en de wensen en doelen van de inwoners.

Inwoners aan zet

We willen dat de inwoners meer verantwoordelijkheid nemen voor hun buurt. Daarom moedigen we bewonersinitiatieven aan. Deze groepen bepalen zelf hun plannen en hebben hun eigen budget. Door bewoners vanaf het begin te betrekken en samen te werken aan oplossingen, zorgen we dat inwoners meer verantwoordelijkheid krijgen.

De paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken gaat verder in op alle zaken die hierbij komen kijken.

Volksgezondheid

Wat willen we bereiken?

Preventie op het gebied van leefstijl, mentale gezondheid, vitaal ouder worden en gezondheidsachterstanden

We voeren het Aanvullende Zorg en Welzijns Akkoord (de opvolger vervolg op het GALA en het IZA) uit waardoor we voor de inwoners een gelijkwaardige toegang tot zorg en ondersteuning organiseren. We zetten in op regionale samenwerking maar met een lokale uitwerking met lokale partners.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren van preventie en inzetten op de beweging van zorg naar gezondheid en welzijn

Uitvoeren van vroegsignaleren en preventie waarin we nauw samenwerken met welzijn en de (lokale) zorgpartners. Hiermee realiseren we de beweging van zorg naar gezondheid en welzijn. Specifiek gaat het om het inrichten van de ketens valpreventie, kansrijke start en overgewicht en obesitas voor kinderen en volwassenen.

We richten laagdrempelige steunpunten in voor mensen met (ernstige) psychische aandoeningen. Ook werken we domeinoverstijgend samen op GGZ-vraagstukken voor het versterken van mentale gezondheid.

Het sociaal domein verbinden we aan het medisch domein bijvoorbeeld door het sociaal verwijzen.

Thema's die hierin ook terugkomen zijn eenzaamheid, ketenaanpak dementie, middelengebruik en rookvrije generatie.

Sportaccommodaties

Wat willen we bereiken?

We streven naar sportaccommodaties die meer zijn dan plekken om te bewegen. We zien ze als ontmoetingsplaatsen voor jong en oud, voor sporters én buurtbewoners.

Bij de (her)ontwikkeling van accommodaties zoeken we actief het gesprek op met (potentiële) gebruikers. Samen verkennen we hoe we, juist tijdens de daluren, de accommodaties ook kunnen benutten voor andere maatschappelijke of educatieve activiteiten. Zo voorkomen we leegstand, bevorderen we samenwerking en zorgen we dat sportaccommodaties een levendig onderdeel worden van de gemeenschap. Dat vraagt ook om flexibiliteit: accommodaties worden niet langer automatisch toegewezen aan één enkele vereniging. We onderzoeken bovendien altijd of er combinaties mogelijk zijn met het bewegingsonderwijs. Vanzelfsprekend zorgen we ervoor dat iedereen toegang heeft tot onze voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Harmoniseren van sportaccommodaties waar het gaat om eigendommen en tarieven

In 2025 is het sportaccommodatiebeleid vastgesteld. In het sportaccommodatiebeleid staat de opgave om sportaccommodaties te harmoniseren geduid. In 2026 starten we met de harmonisatie van de sportaccommodaties waar het gaat om eigendommen en tarieven. Het doel is om gelijke sportverenigingen gelijk te behandelen zodat er een duidelijke toekomstbestendige regeling komt voor het gebruik van de sportaccommodaties.

Vooruitlopend op de harmonisatie gaan we aan de slag met het in eigendom nemen van het kunstgrasveld van DOS'46, net zoals we dat eerder hebben gedaan met het kunstgrasveld van MHV.

Keuze vernieuwingsopties Bad Hesselingen

In 2025 is een eerste verdiepend onderzoek opgestart. Dit onderzoek geeft duiding over de gewenste vorm van vernieuwing; nieuwbouw of renovatie. Ook geeft dit onderzoek duiding over de mogelijkheden en beperkingen van de huidige locatie en een eventuele nieuwe locatie. We willen de uitkomsten van deze onderzoeken uiterlijk begin 2026 aan de gemeenteraad voorleggen. Vervolgens zal de gemeenteraad worden meegenomen in de duiding van de basisvoorziening en de plusvoorziening in relatie tot de gewenste toekomstige configuratie. De verwachting is dat deze keuzes aan de 'nieuwe' gemeenteraad in de loop van 2026 voorgelegd gaan worden.

Investerings sportpark Ezinge

De raads werkgroep sport adviseerde om in de Perspectiefnota 2026–2029 middelen te reserveren voor oplossingen voor verschillende problemen. Allereerst om het capaciteitsprobleem aan te pakken, maar ook om de meest urgente veiligheidsknelpunten meteen op te lossen. In gesprek met de verenigingen heeft de gemeente vervolgens bepaald hoeveel capaciteit er qua kunstgrasvelden en kleedkamers bij moet op sportpark Ezinge. Daarnaast is het oplossen van de meest urgente verkeersproblematiek onderdeel van het de investeringen die er nodig zijn om nog minimaal 10 jaar vooruit te kunnen op het sportpark. Dit is opgenomen in de PPN 2026 - 2029.

Sportbeleid en activering

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van een gezonde en actieve levensstijl voor alle inwoners

We geloven in de kracht van sport en bewegen als drijvende kracht achter gezondheid, verbinding en participatie. We kiezen bewust voor een integrale benadering waarin samenwerking met verenigingen, scholen, zorg- en welzijnspartijen en aanbieders centraal staan. Dit doen we vanuit de sportvisie en we geven een vervolg aan het uitvoeringsplan.

Wat gaan we daarvoor doen?

Veilig en toegankelijk sporten en bewegen voor iedereen.

Sport en bewegen is toegankelijk voor iedereen. Via Meppel Actief worden inwoners geïnformeerd over het aanbod. We werken aan de 4 basiseisen Sociale Veiligheid van de NOC*NSF. En we zetten in op het aanbieden van EHBO- en reanimatiecursussen voor vrijwilligers.

Jeugd in beweging

Het sporten en bewegen wordt van jongs af gestimuleerd. We nemen deel aan het Jeugdfonds Sport & cultuur. En we zetten in op een gezonde sportomgeving met JOGG (Gezonde jeugd, gezonde toekomst) en de ketenaanpak Kind naar Gezonder Gewicht.

Sporten en bewegen op ieder niveau

Meppel zet in op een breed en toegankelijk sportaanbod voor iedereen. Een sterk en toegankelijk verenigingsleven speelt hierin een belangrijke rol. Meppel Actief informeert inwoners over het sportaanbod en sluit aan bij initiatieven vanuit de samenleving. Zo creëren we een beweegvriendelijke leefomgeving. Initiatieven vanuit de samenleving kunnen ondersteund worden door het Lokaal Sportakkoord. Extra aandacht is er voor de inwoners voor wie bewegen niet vanzelfsprekend is. We betrekken en ondersteunen ze bij het vinden van passende sport- en beweegmogelijkheden.

Beleidsindicatoren

Programma 1

Indicator	Eenheid	2020	2022	2024
Niet-sporters	%	53,7%	45,9%	44,4%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: Gezondheidsmonitor volwassenen (en ouderen), GGD'en en RIVM. Betreft een 4 jaarlijkse monitor

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	10.843	11.569	11.603	11.355	4.850	4.261
Volksgezondheid	1.885	1.972	1.934	1.801	1.801	1.801
Sportaccommodaties	3.568	3.605	4.286	4.179	4.445	4.678
Sportbeleid en activering	676	954	805	619	619	619
Totaal Bewegen en welzijn	16.972	18.099	18.628	17.954	11.714	11.358
Totaal Lasten	16.972	18.099	18.628	17.954	11.714	11.358
Baten						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	-10.992	-8.310	-7.536	-7.237	-537	-537
Volksgezondheid	-275	-190	-133	0	0	0
Sportaccommodaties	-1.563	-1.613	-1.648	-1.648	-1.648	-1.648
Sportbeleid en activering	-244	-218	-187	0	0	0
Totaal Bewegen en welzijn	-13.074	-10.330	-9.504	-8.886	-2.186	-2.186
Totaal Baten	-13.074	-10.330	-9.504	-8.886	-2.186	-2.186
Saldo van baten en lasten	3.897	7.769	9.124	9.068	9.529	9.172
Onttrekkingen						
Bewegen en welzijn						
Samenkracht en burgerparticipatie	0	-118	0	0	0	0
Sportaccommodaties	-105	0	0	0	0	0
Totaal Bewegen en welzijn	-105	-118	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-105	-118	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-105	-118	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	3.792	7.651	9.124	9.068	9.529	9.172

Algemeen

Het gezond en actief leven akkoord (GALA) loopt tot en met 2026. Een deel van de budgetten vervalt al met ingang van 2026. Vanaf 2027 zijn er helemaal geen middelen voor GALA opgenomen in onze begroting. Naar verwachting wordt dit deels structureel opgenomen in het aanvullend zorg en welzijnsakkoord (AZWA). Hoe dit er financieel uit gaat zien is bij het opstellen van deze begroting nog niet bekend.

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten en baten

Samenkracht en burgerparticipatie

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in de jaren 2026-2028 een voorinvestering van € 200.000 per jaar opgenomen voor de projectopdracht 'Wijk- en dorpsgericht Werken als vliegwiel'. Op de langere termijn moet dit onderzoek zorgen voor besparingen. Voor de uitbreiding van preventief jongerenwerk met specifieke aandacht voor jongeren met risicogedrag is in 2026 € 60.000 beschikbaar gesteld. Ook voor het boeien en binden van vrijwilligers is vanaf 2026 € 50.000 per jaar extra opgenomen in deze begroting. Voordelen ten opzichte van 2025 ontstaan op dit product door het vervallen van een budget van € 118.000 dat vorig jaar incidenteel beschikbaar was voor de sociale basis. Ook het overbrengen van het budget voor beheer van De Plataan ter hoogte van € 167.000 naar programma 3 Onderwijs, cultuur en media zorgt voor een verlaging.

Omdat het onzeker is of de compensatie voor de opvang van Oekraïners in de gemeentelijke opvang gelijk blijft, zijn uit voorzichtigheid de inkomsten € 700.000 lager geraamd. Daarmee is per saldo rekening gehouden met een beperkt overschot van € 200.000.

Volksgezondheid

Vanaf 2026 zijn zowel de baten als lasten € 55.000 lager als gevolg van het aflopen van het GALA. Voor het rijksvaccinatieprogramma is het uitgavenbudget met € 45.000 verhoogd.

Sportaccommodaties

Voor een onderzoek naar de vernieuwing van het zwembad Hesselingen is in 2026 € 200.000 opgenomen. Vanwege de toenemende onderhoudskosten wordt jaarlijks € 60.000 aan het onderhoudsbudget van het zwembad toegevoegd tot het moment van de realisatie van het vernieuwde zwembad. Vanaf 2026 wordt structureel € 300.000 per jaar opgenomen in de begroting voor onderhoud en huur van extra kleedkamers op sportpark Ezinge.

Sportbeleid en activering

Vanaf 2026 zijn zowel de baten als lasten € 31.000 lager als gevolg van het aflopen van het GALA. Door een meer zuivere toerekening van de personeelskosten wordt vanaf 2026 € 115.000 minder doorbelast op dit product. Per saldo is het effect op het thema samenleving budgetneutraal.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Samenkracht en burgerparticipatie

Vanaf 2028 is er geen uitgavenbudget en compensatie van het Rijk meer opgenomen voor de opvang van Oekraïners in de gemeentelijke opvanglocatie. Het huurcontract loopt eind 2027 af. Vanwege het aflopen van het GALA vervalt vanaf 2027 een totaalbudget van € 75.000, zowel bij de uitgaven als bij de inkomsten. Ook vervallen met ingang van 2027 de incidenteel opgenomen middelen voor de tijdelijke uitbreiding preventief jongerenwerk (€ 60.000) en de compensatie van de huurlasten van De Koeberg (€ 50.000). Vanaf 2029 gaan de uitgaven naar beneden omdat dan een besparing wordt verwacht vanuit de projectopdracht 'Wijk- en dorpsgericht Werken als vliegwiel' in het kader van 'Kiezen voor de Toekomst'.

Sportaccommodaties

De kapitaallasten stijgen als gevolg van verwachte investeringen bij de sportparken Ezinge (vanaf 2027) en Koedijkslanden (vanaf 2029).

Volksgezondheid / Sportbeleid en activering

Vanaf 2027 vervalt het GALA. Dit betekent een verlaging van lasten en baten van totaal € 320.000 op deze producten.

Investeringsen

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 1 - Bewegen en welzijn									
<u>Wijkcentra</u>	-	50	41	-	310	401	-	401	cf. jaarplanning
<u>Sportaccommodaties</u>									
Sportpark Ezinge	425				750	5.630	125	5.505	2026-2027
		2.605	1.850						
Sportpark Koedijkslanden				725		725		725	2028
Sportpark Tussenboerlanden		65				65		65	2026
Sporthal Ezinge		53			170	223		223	cf. jaarplanning
Sporthal De Eendracht	660					660	156	504	2025
Sporthal Nieuwveense Landen			2.850	2.850		5.700		5.700	2028
Sporthal Koedijkslanden		53			109	162		162	2026-2029
Sportzaal Aanloop		30			61	91		91	2026-2029
Sportzaal Het Erf					421	421		421	2029
Zwembad Bad Hesselingsen vernieuwing			255	265	33.000	33.520		33.520	na 2029
Zwembad Bad Hesselingsen overig	285					285	50	235	2025
<i>Subtotaal sportaccommodaties</i>	1.370				34.511	47.482	331	47.151	
		2.806	4.955	3.840					
Totaal programma 1 - Bewegen en welzijn	1.370	2.856	4.996	3.840	34.821	47.883	331	47.552	

Toelichting

Wijkcentra

De geplande investeringen zijn vervangingsinvesteringen voor wijkcentra. Het betreft onder andere de (duurzame) vervanging van de CV-ketel en ventilatiesysteem bij wijkvereniging Boerhoorn (2026). Voor De Schalle staat in 2027 de vervanging van armaturen en verlichting door LED gepland en voor 2029 onder andere de investering in warmtepompen en kozijn- en glasrenovatie. De geplande investeringen in De Schalle worden in samenhang gezien met het haalbaarheidsonderzoek naar een MFC in Nijeveen.

Sportaccommodaties

Sportpark Ezinge

Voor sportpark Ezinge staan de komende jaren diverse investeringen gepland die helpen om de komende jaren de sportbeoefening op sportpark Ezinge voort te zetten. Het gaat om de aanleg en omvorming van extra kunstgrasvelden, terreinaanpassingen en renovatie van kleedkamers bij diverse verenigingen.

Sportpark Koedijkslanden

Vanuit de beheeropgave staan voor 2028 de renovatie van de kunstgrasvelden bij MHV en MEKO gepland.

Sportpark Tussenboerlanden

In het kader van de harmonisatie van eigendom en tarieven tussen sportverenigingen is voor 2026 een investeringskrediet opgenomen voor de overname van het kunstgrasveld bij DOS '46.

Sporthal Ezinge

In 2026 staat de vervanging van armaturen en verlichting door LED gepland. In 2029 staat de vervanging van de sportvloer en belijning gepland.

Sporthal Nieuwveense Landen

Er is een investeringskrediet is opgenomen voor de realisatie van een nieuwe sporthal in Nieuwveense Landen.

Sporthal Koedijkslanden

In 2026 staat de vervanging van armaturen en verlichting door LED gepland. Verder verwachten we in 2029 de CV-ketels te vervangen.

Sportzaal Het Erf

Vanuit de beheeropgave houden we voor 2029 rekening met de vervanging van de warmtepomp, renovatie en na-isolatie van het dak en de vervanging van de ventilatie bij de kleedkamers.

Zwembad Hesselingen

Er vindt onderzoek plaats naar de vernieuwing van het zwembad. Het onderzoek geeft duiding over de gewenste vorm van vernieuwing; nieuwbouw of renovatie. Ook komt uit dit onderzoek de mogelijkheden en beperkingen van de huidige locatie en een eventuele nieuwe locatie. Voor de jaren 2027 en 2028 is een voorbereidingskrediet begroot voor de concretere uitwerking na afronding van het onderzoek. Voor 2029 is € 33 miljoen gereserveerd voor de realisatie van een vernieuwd zwembad. Op basis van de uitkomsten van de verdiepende onderzoeken wordt besluitvorming voorbereid waarbij het daadwerkelijke benodigd investeringsbedrag verder wordt uitgewerkt.

Programma 2: Participatie, zorg en minima

[Wat valt onder dit programma?](#)

Onderdelen		Portefeuille
	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	Peterson / de Vries
	Inkomensregelingen	Peterson / Van Ulzen
	Begeleide participatie	van Ulzen
	Arbeidsparticipatie	van Ulzen
	Voorzieningen Wmo	de Vries
	Ondersteuning Wmo	de Vries
	Jeugdhulp	Peterson
	Geëscaleerde zorg Wmo	de Vries
	Geëscaleerde zorg Jeugd	Peterson

Algemeen

We vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen in de samenleving. We werken aan zelfredzaamheid en een gezond leven voor onze inwoners. We ondersteunen jongeren met problemen bij het opgroeien, zodat zij zich veilig kunnen ontwikkelen. Het vergroten van mentale weerbaarheid onder jongeren is een belangrijk speerpunt. Ook zorgen we ervoor dat mensen langer thuis kunnen blijven wonen. We voeren de wetten uit voor de Wmo, Jeugdwet, Participatiewet en schuldhulpverlening. Door problemen op tijd aan te pakken, voorkomen we dat ze groter worden en moeilijker op te lossen zijn.

Beleidskaders

- Visie en kaderstelling Sociaal domein en doelen Sociaal domein (2014)
- De toegang tot een domein (2014)
- Re-integratiebeleid (2017)
- Een werkende keten (2019)
- Verordening Sociaal domein Meppel (2025)
- Normenkader Wmo (2021)
- Beleidsplan armoede en schulden 2024 – 2027
- Jeugdnota gemeente Meppel 2023 – 2028 “welbevinden voorkomt zorg”
- Meppeler Akkoord Onderwijs en Zorg voor de Jeugd (2021)
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045.

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Wat willen we bereiken?

Onafhankelijke Cliënten Ondersteuning (OCO)

Onafhankelijke cliëntondersteuning versterkt de regie van inwoners over hun leven, door het bieden van gratis en onafhankelijk advies en ondersteuning in het sociale domein, met als doel het belang van de inwoner te waarborgen.

Door de onafhankelijke positie van de ondersteuner, vrij van de belangen van financiers en zorgaanbieders, kan de cliënt zich beter oriënteren en passende zorg en ondersteuning vinden.

Wat gaan we daarvoor doen?

Stijging gebruik onafhankelijke Cliënten Ondersteuning (OCO)

De onafhankelijke ondersteuner kijkt breed naar de hulpvraag van een inwoner en betreft verschillende domeinen, zoals jeugdhulp, onderwijs, wonen, werk en inkomen, om een zo integraal mogelijke oplossing te vinden.

Gelet op de complexiteit van wet- en regelgeving, het feit dat inwoners onvoldoende zelfredzaam zijn (onvoldoende (digitaal) vaardig) en dat er sprake is van een stijgende hulp- en ondersteuningsvraag vanuit oudere inwoners vergroot dit ook de vraag naar onafhankelijke cliënten ondersteuning.

Wat willen we bereiken?

Op weg naar een krachtige sociale basis

De 'Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030' geeft richting aan de voorgenomen doorontwikkeling van de sociale basis om het welzijn en de gezondheid van onze inwoners te verbeteren, duurzame ondersteuning te bieden (toekomstbestendig zorgstelsel) en de zorgkosten te beheersen. Een goede krachtige inrichting van de sociale basis voorkomt dat inwoners met een lichte zorg- of ondersteuningsvraag, in die gevallen waar dat kan, in een formeel of intensief zorgtraject komen.

Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening schuldhulpverlening.

Ondanks de inzet op preventie kunnen schulden niet altijd worden voorkomen. Als er (beginnende of problematische) schulden zijn, proberen we onze inwoners (zowel particulieren als ondernemers) op een zo goed mogelijke manier te helpen en de schulden op een duurzame manier op te lossen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Invoeren basiselementen plan 'basisdienstverlening schuldhulpverlening'

We gaan aan de slag met de basiselementen uit het landelijk vastgestelde plan 'basisdienstverlening schuldhelpverlening'. Enkele elementen zijn al opgenomen in onze dienstverlening. We gaan aan de slag met die elementen, die nog niet zijn ingevoerd. Zoals aansluiten bij het convenant lokale overheid. Door de basiselementen in te voeren zorgen we voor een nog betere aanpak van schulden en wordt het hulpaanbod nog toegankelijker gemaakt voor inwoners.

Wat willen we bereiken?

In toenemende mate inzetten op armoedepreventie.

Voorkomen is beter dan genezen. We willen de financiële zelfredzaamheid van onze inwoners stimuleren en opeenstapeling van (financiële) problemen voorkomen door preventief te werken. Ook richten we ons op de oorzaken van armoede en problematische schulden. Met als uiteindelijke doel om het aantal inwoners (volwassenen en kinderen) dat in armoede leeft, terug te dringen, het aantal inwoners dat problematische schulden heeft te verkleinen en de bestaanszekerheid te verhogen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het huidige aanbod op het gebied van armoedepreventie wordt versterkt en doorontwikkeld.

In het uitvoeringsplan armoede en schulden is een doorontwikkeling weergegeven op het gebied van armoedepreventie. Er is gestart met enkele activiteiten die hierin beschreven staan, zoals financiële educatie op scholen en de doorontwikkeling van het geldloket. In 2026 worden deze activiteiten voortgezet. Daarnaast wordt in 2026 gestart met het aanbieden van een budgetcursus aan inwoners en wordt onderzoek gedaan naar eventuele uitbreiding van het hulpaanbod aan ondernemers. Ook geven we uitvoering aan landelijk beleid zoals de regeling rondom de alleenverdienersproblematiek.

Wat willen we bereiken?

Meer inwoners doen een beroep op de minimaregelingen

De minimaregelingen zijn er onder andere op gericht om onze inwoners gelijke kansen te bieden en de kans te geven om mee te kunnen doen in de samenleving. We zetten er daarom op in dat zoveel mogelijk inwoners, die in aanmerking komen voor de minimaregelingen, weten van het bestaan van de minimaregelingen en deze ook aanvragen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Monitoring van de effecten

In 2025 zijn verschillende acties ingezet om de vindbaarheid en toegankelijkheid van de minimaregelingen te vereenvoudigen en daarmee het bereik te vergroten, zoals het verbeteren van de website. In 2026 wordt gemonitord welke effecten deze acties hebben gehad onze minimaregelingen.

Wat willen we bereiken?

We voldoen aan de Participatiewet in Balans (spoor 1)

Spoor 1 richt zich op de wijzigingen die op korte termijn de regels en ondersteuning van de Participatiewet beter laten aansluiten op de mogelijkheden en omstandigheden van de mensen voor wie ze bedoeld zijn. Deze wijzigingen, die mede op initiatief van de gemeentelijke uitvoering zijn voorgesteld, staan in het wetsvoorstel Participatiewet in balans. De wijzigingen in spoor 1 bieden op korte termijn de ruimte om te doen wat nodig is om mensen met een uitkering goed te ondersteunen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Implementatie van spoor 1

In 2025 zijn stappen gezet om het eerste deel van de wijzigingen uit spoor 1 door te voeren in de organisatie. Dit betekent dat per maatregel bekeken en vastgelegd is wat er veranderd dient te worden op het gebied van beleid en uitvoering en wat het betekent voor de inwoner. In 2026 wordt aan de slag gegaan met de overige wijzigingen, waaronder de introductie van een bufferbudget en de verruiming van de bijverdiengrenzen.

Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Duurzame toetreding tot de arbeidsmarkt

We willen dat iedereen de mogelijkheid heeft om zich te ontwikkelen richting economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie. We hebben ook de ambitie dat jongeren eigen talenten ontwikkelen en, zoveel als mogelijk, een diploma halen op minimaal het niveau van een startkwalificatie.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet op jeugd gesteund door de wet van school naar duurzaam werk

Samen met doorstroompuntregio's en onderwijsinstellingen hebben we een gezamenlijke inspanningsverplichting om voor iedere jongere tot 27 jaar om een baan te vinden voor langere tijd. Het kabinet wil dat mensen met een psychische en/of lichamelijke kwetsbaarheid vaker aan de slag gaan bij een 'reguliere' werkgever. De invoering van de Wet van school naar duurzaam werk met ingang van 1 januari 2026 zorgt ervoor dat we samenhangende maatregelen nemen rond preventie, doorlopende begeleiding terug naar school, naar werk of een combinatie van beiden. Bij het onderdeel begeleide participatie kan het dan gaan om de netwerken van het praktijkonderwijs (PRO) het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) tot MBO-3, de banenafspraken en het Beschut Werk. Daarnaast bouwen we de mogelijkheden van het praktijkleren verder met de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) uit.

Arbeidsparticipatie

Wat willen we bereiken?

Samenwerking via het Werkcentrum

Binnen de arbeidsmarktinfrastructuur maakt het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) zich samen met UWV, gemeenten, SBB, onderwijs, werkgevers- en werknemersorganisaties al geruime tijd hard om werk(zoek)enden en werkgevers door te verwijzen binnen het Werkcentrum. Daarvoor is het nodig dat gemeenten en UWV contactgegevens van klanten met de partners in het Werkcentrum mogen delen. Op dit moment is dat niet toegestaan. Er wordt een aanpassing van het wetsvoorstel uitgewerkt dat deze beperking oplost. De beoogde inwerkingtreding van de wet verschuift hiermee. De verwachting is dat de wetwijziging 1 januari 2027 in werking treedt. Het later ingaan van de wet heeft geen invloed op de basisdienstverlening in de Werkcentra van Meppel (in De Plataan), Zwolle, Steenwijk, Elburg, Raalte, Hardenberg en Kampen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Activiteiten in het Werkcentrum

In het eerste kwartaal van 2026 staat een landelijke campagne gepland om de bekendheid van het Werkcentrum te vergroten en werkenden, werkzoekenden en werkgevers de juiste weg te wijzen. De activiteiten die er plaatsvinden voor alle inwoners die beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt zijn:

- Loopbaanadvies op maat inclusief loopbaantesten;
- Informatie over scholing en ontwikkeling zoals persoonlijk scholingsadvies of hulp bij het bepalen van welke kennis of vaardigheden iemand nodig heeft voor een gewenste baan;
- Contact met werkgevers en netwerkpartners om de kansen op werk te vergroten en medewerkers te begeleiden van werk naar werk;
- Werkgevers op weg helpen bij het inzetten van subsidies/regelingen voor hun personeel.

Voorzieningen Wmo

Wat willen we bereiken?

Wmo-vervoer

Het Wmo-vervoer is de Wmo-taxi. Wmo-pashouders mogen jaarlijks met deze taxi maximaal 1.250 kilometers reizen. De pashouders betalen daarvoor een kleine eigen bijdrage vergelijkbaar met het OV-tarief. Wij dragende rest van de kosten.

Wat gaan we daarvoor doen?

Brede mobiliteit

We werken aan een nieuwe manier van kijken naar vervoersvragen. Een inwoner die een Wmo-pas aanvraagt, is soms beter geholpen met een andere vervoersvorm. We willen hierin actief meedenken. Dit doen we vanuit een visie van brede mobiliteit: er zijn veel (nieuwe) vervoersmogelijkheden en veel inwoners kennen ze niet allemaal. Dit doen we vanuit een visie van zelfredzaamheid, zelfstandigheid en vrijheid, ook als het om mobiliteit gaat. Zo zoeken we de beste oplossing voor elke inwoner.

Daarnaast willen we aan de slag met het huidige vervoersbestand. We zien bijzonderheden die om een gesprek met de betreffende inwoner vragen. Bijvoorbeeld omdat er mogelijk een andere hulpvraag achter zit, zoals eenzaamheid. We onderzoeken in 2026 hoe we hier (tijdelijk) capaciteit voor kunnen vrijmaken.

Ondersteuning Wmo

Wat willen we bereiken?

Maatwerkvoorzieningen Wmo

De toegankelijkheid, beschikbaarheid en kwaliteit van hulp en diensten uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) staat onder druk. Dit komt voornamelijk door de stijgende kosten, toename van het aantal aanvragen als gevolg van demografische ontwikkelingen, abonnementstarief en rijksbeleid als langer thuis blijven wonen en tekorten in extramurale zorgplekken (verzorgingshuizen) en personeelskrapte bij zorgaanbieders.

Door gericht in te zetten op preventie en het optimaal benutten van hulp en ondersteuning vanuit de sociale basis wordt geprobeerd die zorg en ondersteuning te kunnen blijven bieden die noodzakelijk is om mee te doen aan de samenleving. Daarnaast werken we in de regio actief samen aan nieuwe inkoop- en aanbestedingstrajecten voor Wmo-maatwerkvoorzieningen. Daarbij zetten we in op meer differentiatie, productinnovatie en/of productdeling (basis en basis plus).

De druk op de Wmo kan verkleind worden als het abonnementstarief wordt omgebogen naar een inkomensafhankelijke bijdrage per 1-1-2028, waardoor op korte termijn de druk op de voorzieningen blijft.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ondersteuning vanuit de Wmo

De Verordening Sociaal Domein en aangepaste beleidsregels Wmo die opgenomen zijn in de 'Beleidsregels Sociaal Domein gemeente Meppel 2026' helpen bij een toegankelijke doelmatige en doeltreffende uitvoering van de Wmo. Hierin zijn ook de nieuwe producten opgenomen vanuit de regionale aanbesteding: Wmo begeleiding, dagbesteding, kortdurend verblijf, beschermd thuis en begeleid (kamer) wonen en thuis-wonen (licht en intensief).

In 2026 start de regionale aanbesteding Huishoudelijke Hulp.

Jeugdhulp

Wat willen we bereiken?

We willen de toegang tot de jeugdhulp zo preventief als mogelijk inrichten.

We willen gezinnen beter ondersteunen zodat ze zelf sterker staan. Daarom richten we ons op lichte opvoedvragen, het voorkomen van problemen en het vroeg herkennen van signalen. Ook willen we dat mensen snel en dichtbij hulp kunnen krijgen. Zo hoeven we minder vaak specialistische zorg in te zetten en kunnen we kosten besparen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Oprichting GR Jeugdhulpregio Drenthe

De Gemeenschappelijk Regeling (GR) wordt opgericht naar aanleiding van het wetsvoorstel 'Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg'. Deze wet verplicht gemeenten in de nabije toekomst een GR op te richten voor enkele specifieke taken ten behoeve van jeugdhulp. Op dit moment worden er gesprekken gevoerd over hoe de GR eruit moet zien. Het besluit waarmee de gemeenteraad het college al dan niet toestemming verleent om de Gemeenschappelijk Regeling aan te gaan valt nog in 2025. Als er positief wordt besloten, dan staat 2026 in het teken van de inrichting (bedrijfsvoeringsplan).

Uitvoeringsnota Jeugd

Met het uitvoeringsplan geven we invulling aan de doelstellingen uit de Jeugdnota 2023 - 2028, de Hervormingsagenda Jeugd 2023 - 2028 en de Visie doorontwikkeling sociale basis 2025-2030. Het kernidee is dat kinderen en gezinnen sneller de juiste hulp krijgen, dicht bij huis waar mogelijk, en dat zware specialistische zorg beschikbaar blijft voor wie dat écht nodig heeft binnen een financieel houdbaar systeem. Het uitvoeringsplan wordt samen met de stakeholders opgesteld, naar verwachting in Q1 van 2026 opgeleverd en door het college vastgesteld.

Wijszo/OPDC

Basisschoolleerlingen die dreigen uit te vallen op school kunnen terecht bij de collectieve voorziening Wijszo, onderdeel van het Orthopedagogisch Didactisch Centrum (OPDC) in Meppel. Kinderen binnen OPDC-Wijszo ontvangen een gecombineerd aanbod van onderwijs en zorg. Dit leidt tot een effectievere aanpak en vergroot de kans op succesvolle terugkeer naar regulier onderwijs. Tegelijkertijd worden de opvoed- en opgroeivaardigheden van kinderen en hun ouders/verzorgers versterkt.

In 2026 blijven we hiervoor subsidie verlenen en zijn we samen met de andere betrokken gemeenten in gesprek hoe we de resultaten van het programma zo goed en effectief mogelijk kunnen meten. We hebben sterke aanwijzingen dat Wijszo mede-verantwoordelijk is voor de stabilisering van de jeugdhulpkosten in de gemeente Meppel.

Geëscaleerde zorg Wmo

Wat willen we bereiken?

Binnen onze gemeente willen we iedereen de kans geven de regie over zijn of haar leven te nemen, ook als dit tijdelijk ondersteuning vraagt.

Het doel van Beschermd Wonen is het bieden van een veilige woonomgeving met begeleiding aan inwoners die door psychische of psychosociale problemen tijdelijk niet zelfstandig kunnen wonen, met als einddoel zelfredzaamheid en mogelijke doorstroom naar zelfstandig wonen. Maatschappelijke Opvang is bedoeld voor personen die door problemen de thuissituatie hebben verlaten en niet zelfstandig kunnen leven, om tijdelijk onderdak en begeleiding te bieden om te stabiliseren en de weg vrij te maken naar stabiliteit en zelfstandigheid.

In 2025 heeft er een regionale aanbesteding plaatsgevonden voor de periode 2026-2030. Hierbij zijn onder andere de producten van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang geactualiseerd en gedifferentieerd. De samenwerkingsafspraken worden vastgelegd in een Convenant Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang 2026-2030.

Geëscaleerde zorg Jeugd

Wat willen we bereiken?

Jongeren met opgroei problemen kunnen zich ontwikkelen in een veilige omgeving zodat ze uiteindelijk volwaardig deelnemen aan onze samenleving.

Bij de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling zijn gemeenten o.a. verantwoordelijk voor het borgen van de signalering van huiselijk geweld en kindermishandeling, en voor het borgen/creëren van de veiligheid in een gezin. Rondom het signaleren van huiselijk geweld en kindermishandeling kunnen professionals gebruik maken van de meldcode. Rondom het borgen/creëren van een veilig gezin/huishouden kan de hulp en ondersteuning afgestemd worden aan de hand van de veiligheidsbeoordeling en -voorwaarden. Dit wordt door lokale (wijk)teams zelf, of door Veilig Thuis en GI vanuit hun wettelijke functies bepaald. We voeren de regie op de samenwerking met en tussen veel partners. Alle partijen hebben een rol en verantwoordelijkheid in het signaleren, bespreekbaar maken, hulp bieden en samenwerken. Van belang is duurzame samenwerking op basis van wederkerigheid en leren van elkaar.

Naast bovenstaande taken hebben gemeenten een belangrijke taak als het gaat om het voorkomen (preventie) van huiselijk geweld en kindermishandeling. Met inzet op preventie kunnen hulpvragen tijdig worden gesignaleerd, zelfs nog voordat er sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling, waardoor 'zwaardere' (specialistische) hulpverlening minder nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeringsplan Toekomstscenario Kind- en gezinsbescherming

De beoogde opleverdatum van het Drenthebrede uitvoeringsplan is gesteld op december 2025. Daarin wordt de dan bekende landelijke informatie meegenomen. Wat de mogelijkheden regionaal zijn over de dekking van het programmaplan en het uitvoeringsplan en of er landelijk middelen beschikbaar worden gesteld heeft effect op de mogelijkheden van een uitvoeringsplan. We denken dat het mogelijk is om inhoudelijk een uitvoeringsplan op hoofdlijnen op te leveren. Er is alleen duidelijkheid over financiering nodig om de beoogde inhoud te kunnen bewerkstelligen in de praktijk.

Beleidsindicatoren

Programma 2

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Achterstand onder jeugd - Kinderen in uitkeringsgezin	%	5%	5%	5%	
Achterstand onder jeugd - Werkloze jongeren	%	2%	2%	2%	
Banen	per 1.000 inwoners van 15-64 jaar	921,0	931,2	942,2	
Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo	per 10.000 inwoners	790	770	770	780
Jongeren met een delict voor de rechter	%	1,0%	1,0%	1,0%	
Jongeren met jeugdbescherming	%	1,0%	1,1%	1,1%	0,9%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	14,3 %	14,2 %	13,6 %	12,4%
Jongeren met jeugdreclassering	%	0,4%	0,4%	0,4%	0,3%
Lopende re-integratievoorzieningen	per 10.000 inwoners van 15-64 jaar	310,5	339,2	327	393,8
Netto arbeidsparticipatie	%	71,1 %	73,4 %	74,5 %	73,5%
Personen met een bijstandsuitkering	per 10.000 inwoners	354,2	301	297,1	292,7

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Jeugdmonitor, CBS-Bevolkingsstatistiek/LISA, CBS-Arbeidsdeelname, CBS-Re-integratie, CBS-Jeugd, CBS-Gemeentelijke Monitor Sociaal domein

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Participatie, zorg en minima						
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.401	4.139	4.204	4.406	4.208	3.406
Inkomensregelingen	18.275	17.403	18.327	17.927	17.927	17.924
Begeleide participatie	8.766	9.419	9.816	9.699	9.721	9.743
Arbeidsparticipatie	1.993	1.728	1.738	1.785	1.772	1.772
Voorzieningen Wmo	2.107	1.590	1.626	1.626	1.626	1.626
Ondersteuning Wmo	8.914	8.623	9.703	9.751	9.699	9.849
Jeugdhulp	13.760	13.173	13.548	13.388	13.088	13.088
Geëscaleerde zorg Wmo	60	54	113	113	113	113
Geëscaleerde zorg Jeugd	1.080	950	975	975	975	975
Totaal Participatie, zorg en minima	56.357	57.079	60.051	59.671	59.131	58.498
Totaal Lasten	56.357	57.079	60.051	59.671	59.131	58.498
Baten						
Participatie, zorg en minima						
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-119	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	-13.945	-14.319	-14.319	-14.319	-14.319	-14.319
Arbeidsparticipatie	-151	-16	0	0	0	0
Voorzieningen Wmo	-21	-25	-25	-25	-25	-25
Ondersteuning Wmo	-317	-250	-250	-680	-680	-680
Jeugdhulp	-4	0	0	0	-500	-500
Geëscaleerde zorg Wmo	-3.756	-3.257	-2.200	-2.000	-1.800	-1.600
Totaal Participatie, zorg en minima	-18.313	-17.867	-16.794	-17.024	-17.324	-17.124
Totaal Baten	-18.313	-17.867	-16.794	-17.024	-17.324	-17.124
Saldo van baten en lasten	38.044	39.212	43.256	42.646	41.807	41.374
Onttrekkingen						
Participatie, zorg en minima						
Inkomensregelingen	-1.625	-51	0	0	0	0
Jeugdhulp	0	-100	0	0	0	0
Totaal Participatie, zorg en minima	-1.625	-151	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-1.625	-151	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-1.625	-151	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	36.419	39.061	43.256	42.646	41.807	41.374

Toelichting

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in 2026 een voorinvestering van € 500.000 opgenomen voor de projectopdracht 'Preventie in het Sociaal domein: investeren in de sociale basis'. Op de langere termijn moet dit onderzoek zorgen voor besparingen. Door een meer zuivere toerekening van de personeelskosten wordt vanaf 2026 € 460.000 minder doorbelast aan dit product. Per saldo is het effect op het thema samenleving budgetneutraal.

Inkomensregelingen

De kosten voor schuldhulpverlening zijn in 2026 incidenteel € 400.000 hoger door de transitie van de GR GKB (Gemeentelijke Kredietbank) naar een stichting. Dit betreft ons aandeel in de transitiekosten voor de risicoreserve aan de stichting GKB van € 169.000, de gegarandeerde en onvoorwaardelijke bijdrage aan de stichting GKB van € 178.000 (de zogenaamde boven-formatieve bijdrage) en de voorziening voor kosten verzelfstandiging in de GR van € 53.000. Door een meer zuivere toerekening van de personeelskosten wordt vanaf 2026 € 525.000 meer doorbelast op dit product. Per saldo is het effect op het thema samenleving budgetneutraal.

Begeleide participatie

De begroting voor de bijdrage aan sociale werkvoorziening Reestmond is opgenomen volgens hun meerjarenraming 2026 en verder. Deze is in 2026 € 137.000 hoger dan 2025. Daarnaast is het budget verhoogd met de impulsmiddelen sociale infrastructuur van € 122.000 voor het toekomstbestendig maken van het sociaal ontwikkelbedrijf GR Reestmond. Hier tegenover staan inkomsten in het gemeentefonds. Het budget voor beschut werk neemt toe met € 87.000 door hogere begeleidingskosten en het loslaten van de taakstelling.

Ondersteuning Wmo

Het budget voor begeleiding, dagbesteding en ondersteuning Wmo is totaal € 900.000 hoger dan in 2025. Dit wordt veroorzaakt door indexering van de tarieven, toename van de doelgroep (volume groei) en nieuwe inkoop van Wmo Begeleiding. Voor de volume groei ontvangen we extra middelen in het gemeentefonds. Door een meer zuivere toerekening van de personeelskosten wordt vanaf 2026 € 170.000 meer doorbelast op dit product. Per saldo is het effect op het thema samenleving budgetneutraal.

Jeugdhulp

Voor de indexering van de jeugdhulptarieven is een verhoging van ruim € 500.000 opgenomen. In 2025 was incidenteel € 100.000 opgenomen voor de Hervormingsagenda Jeugd en € 70.000 voor de bijdrage aan de jeugdhulpregio. Deze zijn in 2026 niet meer opgenomen.

Geëscaleerde zorg Wmo

Gemeente Emmen ontvangt als centrumgemeente vanuit het Rijk bekostiging voor vrouwenopvang namens alle Drentse gemeenten. Voor indexering van de kosten voor vrouwenopvang is € 71.000 opgenomen in onze begroting voor doorbetaling aan gemeente Emmen. Vergoeding van deze indexering zit in de algemene uitkering van het gemeentefonds bij alle gemeenten en zit daardoor niet rechtstreeks in bekostiging aan gemeente Emmen.

Baten

Geëscaleerde zorg Wmo

Vanaf 2026 zijn de inkomsten lager doordat we een lager overschot Beschermd wonen verwachten. Beschermd wonen is opnieuw ingekocht. Dit gaat in vanaf 2026 met aanpassing van de producten en een nieuwe tussenvorm 'begeleid kamerwonen'.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten

Toegang en eerstelijnsvoorzieningen

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in de jaren 2026-2028 een voorinvestering van respectievelijk € 500.000, € 700.000 en € 600.000 opgenomen voor de projectopdracht 'Preventie in het Sociaal domein: investeren in de sociale basis'. Vanaf 2029 moet dit onderzoek zorgen voor besparingen.

Inkomensregelingen

De transitiekosten voor de GKB zijn eenmalig in 2026. Deze vervallen weer met ingang van 2027.

Begeleid participatie

De gemeentelijke bijdrage aan Reestmond varieert iets in de eerste jaren. Deze is gebaseerd op de meerjarenraming van Reestmond. De kosten van beschut werk nemen jaarlijks iets toe, omdat rekening is gehouden met een jaarlijkse taakstelling.

Ondersteuning Wmo

Vanwege toename van de doelgroep in de Wmo (volumegroei) is een jaarlijkse verhoging van € 150.000 opgenomen. Hier tegenover staat een compensatie in het gemeentefonds. Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is een stelpost opgenomen van € 100.000 in 2027 en € 300.000 vanaf 2028 voor een besparing op middellange termijn in het Sociaal domein.

Jeugdhulp

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is een stelpost opgenomen van € 100.000 in 2027 en € 300.000 vanaf 2028 voor een besparing op middellange termijn in het Sociaal domein. Ook is vanaf 2028 een stelpost 'sturen op trajectduur' opgenomen van € 100.000. Deze stelpost is opgenomen in afwachting van maatregelen van het Rijk om de kosten van jeugdhulp terug te dringen.

Baten

Ondersteuning Wmo

Met ingang van 2027 vindt een verhoging van de inkomsten plaats van € 430.000. De eigen bijdrage voor de Wmo die cliënten moeten betalen, wordt mogelijk weer inkomensafhankelijk.

Jeugdhulp

Vanaf 2028 is een stelpost opgenomen voor invoering van een eigen bijdrage voor jeugdhulp ter hoogte van € 500.000. Deze is opgenomen in afwachting van definitieve besluitvorming vanuit het Rijk.

Geëscaleerde zorg Wmo

Er is rekening gehouden met een jaarlijkse afloop van € 200.000 in het overschot van Beschermd wonen.

Programma 3: Onderwijs, cultuur en media

Wat valt er onder dit programma?

Onderdelen	Portefeuille
Onderwijshuisvesting	Peterson
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Peterson
Kunst, cultuur en media	Peterson / de Vries

Algemeen

Wij zorgen voor een passend onderwijsaanbod voor alle inwoners in de gemeente Meppel. We zetten de leerling centraal. Dit doen we door voorwaarden vast te stellen voor kwalitatief goed onderwijs en een sterk voorschools aanbod. Daarnaast willen we een zo bruisend en laagdrempelig mogelijk cultureel aanbod voor onze inwoners. Onze prioriteit ligt bij de jeugd: jong geleerd is oud gedaan.

Beleidskaders

- Cultuurvisie 'Cultuur is overal en van iedereen' (2023)
- Cultuurnota 'Jong geleerd is oud gedaan' (2024)
- Integraal huisvestingsplan primair onderwijs (IHP) (2025-2044)

- Verordening voorziening huisvesting onderwijs (2012)
- Subsidieregeling 'Peuteropvang en voorschoolse educatie' (2023)
- Beleidskaders en uitvoeringsprogramma onderwijsachterstanden 2023-2026 (2023)
- Verordening leerlingenvervoer als onderdeel van Verordening Sociaal domein (2024)
- Meppeler Akkoord Onderwijs en Zorg voor de Jeugd (2021)
- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Kwaliteitsmanifest (2021)
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021)
- Archeologische beleidskaart (2023)
- Cultuurhistorische inventarisatie en waardenstelling (CHIW) binnenstad & centrumschil, uitbreidingswijken & buitengebied (2014 en 2016)
- Visie doorontwikkeling Sociale Basis 2025-2030
- Strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties 2025-2045.

Onderwijshuisvesting

Wat willen we bereiken?

Gezonde en aantrekkelijke schoolgebouwen

We hebben als taak te zorgen voor voldoende en goede onderwijshuisvesting. Samen met scholen en andere partners werken we aan goed onderwijs en fijne scholen waar kinderen zich kunnen ontwikkelen. De rijksbijdrage voor onderwijshuisvesting is beperkt en niet in verhouding met de vernieuwingsopgave en wettelijke verplichtingen die we hebben. Samen met schoolbesturen zoeken we naar creatieve en haalbare oplossingen. In het Integraal HuisvestingsProgramma (IHP) hebben we afspraken gemaakt en een planning opgenomen waarin is vastgelegd wanneer een schoolgebouw aan de beurt is voor grootschalige vernieuwing.

Wat gaan we daarvoor doen?

IKC Nieuwveense Landen

In de wijk Nieuwveense Landen bouwen we een integraal kindcentrum voor twee basisscholen en kinderopvang. Begin 2026 ronden we de ontwerpfase af en worden de uitvoerende partijen aanbesteed. In het najaar van 2026 start de bouw. We verwachten dat de nieuwbouw eind 2027 gereed is.

Reestoeverschool

Het schoolgebouw van de Reestoeverschool is 50 jaar oud. Daarom krijgt de school nieuwbouw. Het schoolbestuur werkt aan een programma van eisen dat aan de basis ligt voor het verdere ontwerp. Daarin wordt ook de mogelijkheid onderzocht om, al dan niet gefaseerd, het expertisecentrum jeugd van Cosis en de Mackayschool te betrekken in de huisvesting. Er is een onderzoek uitgevoerd naar mogelijke locaties. Het gebied tussen Nieuwveense Landen en Nijeveen wordt het meest geschikt geacht. In 2026 worden de ruimtelijke procedures voorbereid.

Uitbreiding Greijdanus

Greijdanus ziet al enige jaren het aantal leerlingen fors groeien, waardoor de school extra ruimte nodig heeft. Daarom krijgt de school permanente uitbreiding. Tot die tijd zijn tijdelijke units nodig.

CSG Dingstede

Voor CSG Dingstede is samen met het schoolbestuur een renovatieplan ontwikkeld, inclusief een subsidieaanvraag voor het verduurzamen van het gebouw. Een definitieve keuze voor renovatie hangt samen met het onderzoek naar het eigendom van onderwijspark Ezinge. Begin 2026 wordt hierover besluitvorming voorbereid.

Onderwijspark Ezinge

Onderwijspark Ezinge is eigendom van Woonconcept Onroerend Goed B.V.. Gemeente en Woonconcept voeren momenteel een onderzoek uit naar de huur- en eigendomsconstructies onder het onderwijspark. Afhankelijk van de uitkomsten biedt dat misschien koppelkansen voor gebruikers/huurders.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Wat willen we bereiken?

Bestrijding onderwijsachterstanden

We krijgen jaarlijks geld voor het bestrijden van onderwijsachterstanden, de zogenaamde OAB-middelen. Dit zijn geormerkte middelen (SPUK). Ze moeten allereerst ingezet worden voor voorschoolse educatie (VVE). Dit is een programma voor peuters met (risico op) een onderwijsachterstand. Daarnaast mag het geld gebruikt worden voor kinderen in de basisschoolleeftijd met een onderwijsachterstand.

Wat gaan we daarvoor doen?

Uitvoeren extra activiteiten 2025-2026

In 2024 en 2025 en vermoedelijk in 2026 ontvangen we significant meer OAB-middelen dan begroot in het Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026. Onze kosten voor voorschoolse educatie zijn niet gestegen. Dit was begin 2025 duidelijk. Het gaat om extra budget van in totaal ongeveer € 300.000. We hebben het brede veld (kinderopvang, onderwijs, maatschappelijke partners) uitgenodigd om voorstellen te doen voor extra ondersteuning van de doelgroep in 2025 en 2026. We hebben in gezamenlijkheid de voorstellen bekeken en keuzes gemaakt. Het gaat expliciet om incidentele activiteiten die in 2025 en 2026 worden uitgevoerd.

Opstellen onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030

In 2026 gaan we met het brede veld aan de slag om het Onderwijsachterstandenbeleid 2027-2030 op te stellen. We willen hier ook inwoners (ouders van VVE-kinderen) en uitvoerders (pedagogisch medewerkers, kleuterleerkrachten) bij betrekken. Daarom beginnen we begin 2026 al met het proces. Op die manier hopen we een breed gedragen beleid op te stellen.

Een belangrijke landelijke ontwikkeling is dat het rijk deze middelen een ander label wil geven. Als dit doorgaat, zijn de middelen vanaf 2027 niet meer geoormerkt. Dit vraagt om extra zorgvuldige besluitvorming.

Monitoren bereik en effect

Sinds 2024 maken we gebruik van de Peutermonitor. Hierin zetten gemeente, consultatiebureau en kinderopvang gegevens over de peuters in Meppel. Zo kunnen we bijvoorbeeld zien of peuters die van het consultatiebureau advies hebben gekregen om voorschoolse educatie te volgen, dit ook doen. Met de data uit de monitor kunnen we steeds betere analyses maken. Dit geeft ons input voor het nieuwe beleid (2027-2030).

Wat willen we bereiken?

Leerplicht

Onder het beleidsterrein Leerplicht scharen we zowel de 'echte' leerplicht (tot 18 jaar) als de activiteiten van het Doorstroompunt (na 18 jaar). Handhaving op de leerplichtwet doen we zelf via onze leerplichtambtenaren. Het Doorstroompunt is regionaal (zuidwest Drenthe).

Wat gaan we daarvoor doen?

Digitale School

In 2025 is het project 'Digitale School' van start gegaan. Hierbij zijn verschillende scholen voor voortgezet onderwijs, samenwerkingsverbanden en de gemeente betrokken. Er is een subsidie van 1,5 miljoen euro vanuit het rijk voor beschikbaar. In schooljaar 2025/2026 zijn de eerste leerlingen begonnen. Zij zijn uitgevallen op school en kunnen (nog) niet weer fysiek naar school. Via Digitale School volgen zij toch onderwijs en blijven zij zich ontwikkelen.

Onderwijs-zorgaanbod (OZA / Masterkans)

DCTerra heeft een voorziening voor mbo-leerlingen die uitvallen in het onderwijs. Dit noemen we de 'OZA' (onderwijs-zorgarrangement) of de 'Masterkans' en 'Voorprogramma'. Bij dit traject volgen leerlingen deels onderwijs en krijgen zij zorg. Dit traject heeft een bijzondere prijs gewonnen in 2025: de Nederlands onderwijspremie. Het project heeft de tweede prijs binnengesleept. Daarmee ontvangen zij ook 800.000 euro, die vooral bedoeld is om kennis te delen.

Regionaal programma voortijdig schoolverlaters

In de eerste helft van 2026 verwachten we vanuit het Doorstroompunt een nieuwe Regionaal programma voortijdig schoolverlaters te hebben. Dit was eerder aangekondigd voor 2025, maar doordat de wet Van School naar Duurzaam Werk is uitgesteld, zijn de regionale programma's ook uitgesteld. Een belangrijk onderdeel van onze aanpak is de VSV-coaching (voortijdig schoolverlaters). In 2026 evalueren we deze coaching en bepalen we het vervolg.

Wat willen we bereiken?

Logopedie

Gemeenten hebben de wettelijke verplichting om taal- en spraakproblemen vroegtijdig te signaleren.

Wat gaan we daarvoor doen?

Preventieve logopedische screening

In de gemeente Meppel voeren we onze wettelijke taak uit met een logopedist in gemeentelijke dienst. Zij screent zowel peuters als kleuters. De afgelopen twee schooljaren heeft zij drie dagen per week gescreend. Dit blijft zij in 2026 doen. Wij evalueren regelmatig met zowel scholen als consultatiebureau en de logopediepraktijken over de werkwijze. We stellen die bij als dat nodig is.

Wat willen we bereiken?

Onderwijs algemeen

We hebben nauwe banden met het onderwijs. Dat gaat om basisonderwijs en voortgezet onderwijs, maar ook de kinderopvang, mbo en hbo. We hebben vooral een verbindende rol. Daarnaast heeft de gemeente(raad) specifieke taken en verantwoordelijkheden rond het openbaar onderwijs.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuwkomersonderwijs

Met ingang van schooljaar 2024/2025 is 'De Welkomst' gestart aan de Werkhorst. Op deze locatie wordt nieuwkomersonderwijs geboden voor kinderen in de basisschoolleeftijd en het voortgezet onderwijs (ISK). Hiervoor werkt Meppel samen met Staphorst, Steenwijkerland, Westerveld en De Wolden. Voor de huidige locatie zijn we een huurcontract van 3 jaar aangegaan. Schooljaar 2026/2027 is het derde schooljaar. In 2026 gaan we daarom onderzoeken wat het vervolg gaat zijn. Ook hebben we voortdurend aandacht voor een succesvolle overstap van taalonderwijs naar regulier onderwijs.

LEA-vergadering

Vier keer per jaar vindt de zogenaamde 'LEA-vergadering' plaats. LEA staat voor Lokale Educatieve Agenda. Hierbij schuiven vertegenwoordigers aan vanuit het onderwijs, kinderopvang, welzijnswerk, jeugdgezondheidszorg, bibliotheek en andere relevante maatschappelijke partners. Tijdens dit overleg bespreken we actuele ontwikkelingen. Als het nodig is worden tijdelijke werkgroepen opgericht met een specifieke opdracht.

Haveltermade Academie

In schooljaar 2024/2025 is in de wijk Haveltermade een 'verrijkte- schooldag'-project van start gegaan: Haveltermade Academy. Met Kindcentra Het Avontuur en Beatrix als trekkers zijn een aantal dagen per week gratis sportieve, culturele en educatieve activiteiten georganiseerd. Meppel Actief is nauw betrokken, net als studenten van NHL Stenden. In schooljaar 2025/2026 wordt het project verder uitgebreid. We hebben de scholen ondersteund bij het aanvragen van twee rijkssubsidies. Die aanvragen zijn beide gehonoreerd.

Wat willen we bereiken?

Peuteropvang

In de gemeente Meppel bieden we subsidie voor drie doelgroepen peuters: peuters met een (dreigende) onderwijsachterstand, peuters wiens ouders geen recht hebben op kinderopvangtoeslag en peuters met een ontwikkelingsvoorsprong. De eerste groep heeft de meeste aandacht en valt onder het kopje 'Onderwijsachterstanden'.

Wat gaan we daarvoor doen?

Peutergroepen ontwikkelingsvoorsprong

We bieden een kleine subsidie voor kinderopvangorganisaties die zorgen voor kennis en kunde op het gebied van jonge kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong. Dit is namelijk geen onderdeel van de opleiding tot pedagogisch medewerker. Deze kennis is wel van belang voor goede ondersteuning. Het bevordert ook een goede overdracht naar de basisschool. Die kan het kind daardoor ook vanaf dag 1 passend ondersteunen. Dit is belangrijk, omdat deze doelgroep relatief vaak uitvalt in het onderwijs.

Deelname peuterprogramma's voor alle peuters

Niet alle ouders hebben recht op kinderopvangtoeslag. Bijvoorbeeld omdat een van beide partners niet werkt. Omdat we het belangrijk vinden dat alle peuters goed voorbereid aan de basisschool beginnen, hebben we een subsidie voor deze peuters. Zij kunnen twee ochtenden per week meedoen aan een peuterprogramma. De hoogte van de subsidie is gelijk aan de kinderopvangtoeslag die de ouders zouden ontvangen als zij daar wel recht op hadden.

Kunst, cultuur en media

Wat willen we bereiken?

Actieve cultuurdeelname

Actieve cultuurdeelname betekent dat je zelf iets doet met kunst en cultuur. Je leert erover en doet mee. Je speelt bijvoorbeeld een muziekinstrument, je tekent, schildert of danst.

Wat gaan we daarvoor doen?

We bieden goede cultuureducatie aan, zowel op school als daarbuiten.

We verlenen subsidie aan Cultuurklik en Blink, zodat zij kunnen zorgen voor goed cultuuronderwijs op school en daarbuiten. Ook passen we de subsidieregeling amateurkunst aan. We willen dat alle soorten verenigingen eerlijk worden behandeld. We proberen zoveel mogelijk rekening te houden met de verschillen in kosten tussen deze verenigingen. Het bedrag dat beschikbaar is voor subsidie blijft hetzelfde.

We versterken de culturele functie van de Plataan

In het najaar van 2025 nemen we het beheer van de Plataan over van Stichting Welzijn Mensenwerk. We zorgen dat de ruimtes goed worden gebruikt, vooral voor culturele activiteiten. De Plataan is meer dan een cultuurgebouw. Het is ook een plek voor onderwijs en maatschappelijke activiteiten. Mensen komen er samen, leren en ontwikkelen zich. Wat goed werkt, willen we graag behouden en verder versterken.

Wat willen we bereiken?

Cultuur en het Sociaal domein

Kunst en cultuur kunnen het Sociaal domein sterker maken. Ze helpen mensen om zich beter te voelen, contact te maken met anderen en zichzelf te uiten. Activiteiten zoals workshops en voorstellingen geven iedereen de kans om mee te doen en talenten te ontwikkelen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We helpen organisaties die culturele projecten in het Sociaal domein organiseren

Als een organisatie een goed idee heeft voor een project dat cultuur en zorg of welzijn samenbrengt, gaan we graag in gesprek. Soms verstrekken we een subsidie om het project te realiseren. We helpen ook door mensen en organisaties met elkaar in contact te brengen. Zo kunnen ze samenwerken aan het project.

Wat willen we bereiken?

Het beschermen van ons cultureel erfgoed.

Architectuur, erfgoed en kunst maken een stad, dorp of gebied mooier en bijzonder. We willen de geschiedenis laten zien door het behouden van ons cultureel erfgoed. Zo dragen we de verhalen van Meppel uit. Denk aan het verleden van handel, de grafische industrie en de band met Amsterdam en aan de gebouwen die dit verleden laten zien in ons stadsbeeld.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken verder aan de actiepunten uit 'Meppeler Erfgoed NU'.

We starten met een inventarisatie van het erfgoed van onze gemeente uit de Wederopbouw en de zogenaamde Post '65 (1965-1990) periode. Bij deze inventarisatie voorzien we een grote rol voor participatie met onder andere onze historische verenigingen.

We delen informatie over ons cultuurhistorisch erfgoed. Hierbij besteden we specifiek aandacht aan de verduurzaming van ons erfgoed, zoals van monumentale en beeldbepalende panden of panden in een beschermd stadsgezicht.

Wat willen we bereiken?

Jonge makers en talent

De culturele sector groeit door vernieuwing en ontwikkeling. Daarom willen we jonge talenten en makers de kans geven om beter te worden in wat ze doen.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan ruimte voor jonge makers

We willen jonge makers en talenten helpen om zich te ontwikkelen. Daarom praten we met culturele organisaties in Meppel en de omgeving over kansen voor talent. We zoeken plekken waar jonge makers kunnen werken en oefenen, zoals in de Plataan.

Wat willen we bereiken?

Ogterop

In de periode 2026 tot en met medio 2028 zal het reguliere theatergebouw van Ogterop niet bruikbaar zijn in verband met de vernieuwbouw. Het aanbieden van kunst en cultuur aan het publiek door middel van alternatieve programmering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Ogterop on tour

Ogterop organiseert culturele programmering voor de inwoners van Meppel door 'Ogterop On Tour'. Dit betekent dat op een aantal locaties in de eigen gemeente voorstellingen plaatsvinden.

[Wat willen we bereiken?](#)

Passieve cultuurdeelname

Passieve cultuurdeelname betekent dat je kunst en cultuur beleeft, zonder zelf mee te doen. Bijvoorbeeld door naar een concert of voorstelling te gaan, een museum te bezoeken, een boek te lezen of een film te kijken. Een gevarieerd cultureel aanbod is belangrijk voor Meppel. Het maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners en bezoekers. Daarom steunen we culturele activiteiten en zorgen we voor goede en toegankelijke plekken waar cultuur kan plaatsvinden.

[Wat gaan we daarvoor doen?](#)

We zorgen voor een toekomstbestendige bibliotheek

De bibliotheek is belangrijk voor iedereen. Je kunt er boeken lenen, leren lezen en schrijven, hulp krijgen bij digitale vragen en meedoen aan activiteiten. De bibliotheek is ook een plek waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. Daarom vinden wij het belangrijk dat de bibliotheek goed blijft werken en voor iedereen toegankelijk is. Door een aankomende wetswijziging moet de gemeente straks genoeg investeren in de bibliotheek. Dit heet de zorgplicht. We krijgen tot 2028 extra geld van de overheid om de bibliotheek te verbeteren.

We werken aan sterke musea in Meppel

Musea vertellen verhalen, zorgen voor beleving en maken Meppel aantrekkelijk. Het Drukkerijmuseum en het Stedelijk Museum werken aan het toegankelijker en toekomstbestendiger worden. Daarom helpen we de musea, zodat ze plannen kunnen maken voor de komende jaren. De musea moeten zelf zorgen voor een goed plan. Waar het kan, bieden we ondersteuning en brengen we partijen bij elkaar. We blijven hierover met hen in gesprek.

We dragen bij aan de kosten van professionele cultuuraanbieders

Sommige organisaties in Meppel maken professionele cultuur, zoals theater en muziek. We geven deze organisaties subsidie (geld) om hun werk te kunnen doen. Voorbeelden zijn Mevrouw Ogterop, Puppert International en de Muziekcoöperatie. Het is belangrijk om professionele cultuuraanbieders te steunen, omdat zij zorgen voor goede voorstellingen, festivals en muziek. Ze maken cultuur toegankelijk voor iedereen en zorgen voor levendigheid in de stad. Ook geven ze jonge makers een plek om te leren en te groeien.

[Beleidsindicatoren](#)

Programma 3

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	Relatief verzuim	2,1%	2,1%	2,3%	2,1%
Absoluut verzuim	Absoluut verzuim	2,3	3,3	5,1	8,7
Relatief verzuim	Absoluut verzuim	19	19	18	19

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: DUO/Ingrado

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit
Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	4.238	4.619	4.812	5.066	5.722	5.869
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.516	1.795	1.809	1.809	1.809	1.809
Kunst, cultuur en media	3.886	4.452	3.987	3.997	5.794	4.952
Totaal Onderwijs, cultuur en media	9.640	10.866	10.608	10.872	13.325	12.630
Totaal Lasten	9.640	10.866	10.608	10.872	13.325	12.630
Baten						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	-405	-384	-408	-393	-344	-344
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-587	-571	-546	-546	-546	-546
Kunst, cultuur en media	-1.184	-1.267	-727	-727	-1.548	-979
Totaal Onderwijs, cultuur en media	-2.176	-2.223	-1.681	-1.666	-2.437	-1.868
Totaal Baten	-2.176	-2.223	-1.681	-1.666	-2.437	-1.868
Saldo van baten en lasten	7.464	8.643	8.927	9.206	10.888	10.762
Onttrekkingen						
Onderwijs, cultuur en media						
Onderwijshuisvesting	-65	-65	-65	-50	0	0
Totaal Onderwijs, cultuur en media	-65	-65	-65	-50	0	0
Totaal Onttrekkingen	-65	-65	-65	-50	0	0
Totaal reserve mutaties	-65	-65	-65	-50	0	0
Gerealiseerd resultaat	7.399	8.578	8.862	9.156	10.888	10.762

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten en baten

Onderwijshuisvesting

Voor onderzoek naar de MFA in Nijeveen is incidenteel € 75.000 opgenomen voor 2026. Vanaf 2026 zijn de kapitaallasten van de tijdelijke school Nieuwveense Landen structureel € 90.000. Daarnaast is de huur van scholencampus Ezinge conform contract geïndexeerd met € 40.000.

Kunst, cultuur en media

Vanaf 2026 wordt jaarlijks € 45.000 toegevoegd aan het budget van het Stedelijk Museum, dat beoogt te verhuizen naar Pakhuis Mozes de Hes om de toegankelijkheid voor mensen met een fysieke beperking te verbeteren en een schaalvergroting in museale presentaties en publieksbereik te realiseren.

Voor de tijdelijke overname van het beheer van de Plataan is de begroting 2026 t/m 2028 met € 440.000 per jaar verhoogd voor zowel de lasten als de baten. De baten bestaan uit gebruikersvergoedingen en inkomsten uit horeca. Daarnaast is het al beschikbare structurele budget van € 167.000 voor de Plataan van programma 1 overgebracht naar programma 3.

De exploitatiebudgetten van Ogterop zijn vanaf 2026 tijdelijk verlaagd in verband met 'Ogterop on Tour' en sluiting van de schouwburg in verband met de vernieuwbouw. Per saldo is dit neutraal, omdat ook de inkomsten die hier tegenover staan lager worden.

Verder vervallen een aantal middelen met ingang van 2026. Zo is het onderhoudsbudget voor het voormalig gemeentehuis/secretarie in 2025 eenmalig verhoogd met € 55.000 voor buitenschilderwerk. Voor de jaren 2024 en 2025 hebben wij een uitkering van de provincie ontvangen van € 153.000 per jaar voor de collectie en formatie van de openbare bibliotheken. Vanaf 2026 vervalt dit deel aan de uitgaven- en inkomstenkant.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Onderwijshuisvesting

De kapitaallasten zijn hoger door de investeringen die zijn gepland voor onderwijshuisvesting Nieuwveense Landen, Greijdanus, Dingstede en Reestoeverschool. Na 2027 vervalt het budget van de Taalschool regio Meppel van € 109.000. Hier staat € 55.000 compensatie van deelnemende gemeente tegenover in de vorm van huurinkomsten. Het is nog onbekend of de Taalschool na 2027 wordt voortgezet.

Kunst, cultuur en media

In 2025 en 2026 heeft de bibliotheek per jaar € 106.000 voor de wettelijke zorgplicht ontvangen. Vanaf 2027 is hier geen budget meer voor beschikbaar. Voor de tijdelijke overname van het beheer van De Plataan is de begroting 2026 t/m 2028 met € 440.000 per jaar verhoogd voor zowel de lasten als de baten. De kapitaallasten van het gebouw Ogterop stijgen als gevolg van de investering in de vernieuwbouw. Ook de exploitatiebudgetten worden vanaf 2028 weer opgenomen vanwege opening van de schouwburg.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is vanaf 2029 een stelpost opgenomen van € 200.000 voor een besparing op middellange termijn onder de noemer 'verzelfstandiging schouwburg Ogterop'.

Investeringsplanning

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 3 - Onderwijs, cultuur en media									
<u>Onderwijs</u>									
Tijdelijke school Nieuwveense Landen	1.380					1.380	30	1.350	2025
CSG Dingstede		1.975				1.975		1.975	2026
Greijdanus	1.650	1.435				3.085		3.085	2026
De Akker		95				95		95	2026
Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen	2.620	9.745	4.500			16.865		16.865	2027
Reestoeverschool	790	2.370	3.950	790		7.900		7.900	2028
<i>Subtotaal onderwijs</i>	<i>6.440</i>	<i>15.620</i>	<i>8.450</i>	<i>790</i>	<i>-</i>	<i>31.300</i>	<i>30</i>	<i>31.270</i>	
<u>Cultuur</u>									
Ogterop vernieuwbouw	6.151		6.480			22.631	1.100	21.531	2027
Ogterop overig	52	10.000				52		52	2025
<i>Subtotaal cultuur</i>	<i>6.203</i>	<i>10.000</i>	<i>6.480</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>22.683</i>	<i>1.100</i>	<i>21.583</i>	
Totaal programma 3 - Onderwijs, cultuur en media	12.643	25.620	14.930	790	-	53.983	1.130	52.853	

Toelichting

Onderwijs

Dingstede

Voor CSG Dingstede is vanuit eerdere jaren € 1.975.000 beschikbaar voor renovatie. Een definitieve keuze voor renovatie hangt samen met het onderzoek naar het eigendom van onderwijspark Ezinge. Begin 2026 wordt hierover besluitvorming voorbereid.

Greijdanus

Een investeringskrediet is opgenomen voor de permanente uitbreiding van deze school. Via deze begroting wordt het benodigd krediet bijgesteld op basis van de ruimtebehoefte naar aanleiding van actuele leerling prognoses. De uitbreiding is in 2027 gereed. Tot die tijd zijn noodlokalen nodig.

De Akker

Naast de grootschalige projecten uit het IHP, hebben schoolbesturen jaarlijks de mogelijkheid om een huisvestingsvraag in te dienen. Voor uitvoering van dit jaarlijkse huisvestingsprogramma is een investeringskrediet van € 95.000 opgenomen voor De Akker. Dit wordt gebruikt voor verlenging van de levensduur van de semipermanente lokalen.

Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet van € 16,9 miljoen opgenomen in de begroting. Daarvan is € 1,5 miljoen gereserveerd voor realisatie van een binnensportaccommodatie voor bewegingsonderwijs. Het investeringsbedrag is inclusief voorbereidingskrediet en grondverwerving.

Reestoeverschool

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet opgenomen van € 7,9 miljoen in de begroting.

Cultuur

Schouwburg Ogterop

Voor de vernieuwbouw van schouwburg Ogterop is een investeringskrediet begroot van € 22,6 miljoen.

Thema Leefomgeving, ruimte en economie

Algemeen

De leefomgeving van Meppel is zichtbaar, voelbaar en bepalend voor hoe we samenleven. We dragen een grote verantwoordelijkheid voor het vormgeven van een leefomgeving die aansluit bij de behoeften van onze inwoners en ondernemers. Maar onze rol verandert: we bewegen mee met maatschappelijke ontwikkelingen, technologische vooruitgang en initiatieven van onze inwoners en ondernemers. In onze omgevingsvisie hebben we vier ambities geformuleerd die richting geven aan ons handelen:

- Duurzaam in alle opzichten
- Schoon, natuurlijk en gezond
- Levendig en leefbaar
- Kwalitatief en inclusief groeien

Deze ambities en de doelen, die daarbij horen, vormen de rode draad in onze programma's voor Leefomgeving, Ruimtelijke Ontwikkeling en Economische Ontwikkeling. In 2026 zetten we concrete stappen om deze ambities en doelen waar te maken.

[Ontwikkelingen](#)

We zorgen goed voor wat we hebben

Een prettige leefomgeving begint bij goed beheer. We investeren in het onderhoud van onze openbare ruimte en zorgen voor structurele middelen voor vervangingsinvesteringen. Zo blijven onze straten, pleinen en groenvoorzieningen niet alleen mooi, maar ook toekomstbestendig. De buitenruimte is een prettige en veilige plek voor onze inwoners en geeft de ruimte aan planten en dieren om te gedijen.

We maken werk met werk

We benutten kansen door projecten slim te combineren. Zo gaan we ook slimmer om met de schaarse ruimte. Denk hierbij aan de Haveltermade waar we onze opgaven voor de wijk en de warmtetransitie koppelen aan de verduurzamingsopgaven van de woningcoöperatie en de verbindingen met Noordpoort. Ook de herinrichting van de Kastanjelaan en Weerdstraat biedt ruimte voor vergroening, klimaatadaptatie en betere mobiliteit. Gebiedsgericht werken betekent: denken in samenhang en doen met lef.

We verwelkomen mooie initiatieven

De kracht van Meppel zit in haar mensen. Zij zijn en maken Meppel. Vanuit het Wijk- en dorpsgericht Werken ondersteunen we initiatieven die passen bij onze doelen. Zo denken we mee met de eigenaar van het voormalig ziekenhuisterrein, met de initiatiefnemers voor een MFA in Nijeveen en met het bedrijfsleven dat oplossingen zoekt voor netcongestie. Waar mogelijk leggen we hiervoor verbinding met externe financiers, zoals het Regiostedenfonds en het Dorpsfonds van de provincie Drenthe en de Regio Deal van de Regio Zwolle. We zijn een partner die luistert, verbindt en faciliteert.

Grensontkennende samenwerking

Grote opgaven vragen om sterke samenwerking. In de Regio Zwolle trekken we als gemeenten samen op voor het stationsgebied en economische structuurversterking. Met de provincie Drenthe werken we aan een gezamenlijke koers voor opgaven rond onder andere energie, leefbaarheid en het landelijk gebied. En met buurgemeenten verkennen we kansen voor bedrijvigheid en woningbouw in de grensgebieden.

Vooruitkijken en voorbereiden

We bouwen aan het Meppel van morgen. Energie en klimaat bepalen steeds meer onze ruimtelijke keuzes. We bereiden besluitvorming over Noord IV voor, zodat er in 2040 voldoende ruimte is voor bedrijvigheid, waterberging en duurzame energieopwek. We verkennen fase 3 van Nieuwveense Landen, waarbij we oog hebben voor de overgang tussen stad, dorp en landschap en de behoefte aan woningen in Meppel en de regio. We gaan voor meer groen in het straatbeeld, zoals een groene gracht, maar ook voor toerisme en evenementen. We zorgen dat we infrastructurele en bouwprojecten schoner en met minder uitstoot uitvoeren. Het Meppel van morgen vraagt om plannen om Meppel aantrekkelijk te houden.

Relaties met andere thema's

Wat we doen in de leefomgeving raakt direct aan de samenleving. Onze projecten dragen bij aan thema's als duurzaamheid, wijkgericht werken, onderhoud van kapitaalgoederen en grondbeleid.

Programma 4: Leefomgeving

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen		Portefeuille
	Wegen, mobiliteit en verkeer	de Vries
	Stadsverzorging	de Vries
	Water	de Vries
	Groen -en spelen	de Vries
	Parkeren	van Ulzen
	Begraafplaatsen	de Vries
	Energie, klimaat en milieu	Peterson
	Afvalinzameling	Peterson
	Riolering	de Vries

Algemeen

We beheren de onderdelen van de leefomgeving die we in eigendom hebben. Beheren is onderhoud plegen om de leefomgeving netjes en bruikbaar te houden. Maar het is ook vervangen van wat niet meer functioneert of aanpassen als er ander gebruik of functies wenselijk zijn. Een goede leefomgeving is functioneel, duurzaam en mooi.

Het onderhoud is gebaseerd op bestuurlijk vastgestelde prijskwaliteitsafspraken voor schoon, heel en veilig. Of de leefomgeving dan ook goed is hangt af van de mate waarin die is ingericht op het gebruik en de eisen van nu en in hoeverre die gastvrij is en uitnodigt tot actief gebruik. Waar dat niet zo is helpen herinrichtingen om de ruimtelijke kwaliteit, gebruikskwaliteit en ecologische kwaliteit weer te laten aansluiten bij onze ambities. We betrekken daarbij de inwoners waar dat kan, of we laten ons betrekken. Bij dergelijke aanpassingen benutten we kansen voor de energietransitie, de klimaatopgave, het milieu, de biodiversiteit of mobiliteit, en voor zowel fysieke als sociale aspecten. Onderdeel van dit programma is ook zorgen voor een gezonde leefomgeving door naleving van milieunormen, doelmatige afvalinzameling en een goed rioleringsstelsel.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Programma Duurzaam 2024-2028 (2024)
- Lokale Adaptatiestrategie en Lokale uitvoeringsagenda 2023-2028 (2024)

- Programma Biodiversiteit (2025)
- Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Drenthe (2021)
- Transitievisie Warmte (2021)
- Verschillende warmteplannen (vanaf 2022)
- Beleidsvisie externe veiligheid (2014)
- Nota bodembeheer (2020)
- Riolering en Water Programma 2023-2028 (2022)
- Kadernotitie Zo doen we groen! (2016)
- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen 2017
- Groene kaart 2012 en lijst monumentale bomen 2008
- Speelruimteplan (2013)
- Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (GVVP) (2017)
- Beleidsplan parkeren herijking (2017)
- Nota fiets (2013)
- Actieplan fiets! 2024-2029 (2024)
- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM) (2014)
- Wegenbeheerplan 2019-2023 en het nog vast te stellen nieuwe wegenbeheerplan 2024-2028
- Beleid openbare verlichting 'Alles Duurzaam' 2015-2019
- Beheerplan Openbare Verlichting 2021-2025
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2023-2027

Energie, klimaat en milieu

Wat willen we bereiken?

We willen een duurzame en toekomstbestendige gemeente zijn.

Hierbij werken toe naar de volgende doelen:

- Gemeente Meppel CO2-neutraal in 2040.
- Een klimaatbestendig en waterrobuust gemeente Meppel in 2050.
- Een robuust en veerkrachtig ecosysteem passend bij de verschillende leefgebieden binnen de gemeente in 2050.
- Voldoen aan wettelijke milieunormen voor bodem, water, lucht en geluid.
- Een circulaire economie in 2050.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan grootschalige duurzame opwekking.

We werken actief mee in de regionale samenwerking voor de verkenning van windenergie. Binnen dit verband scherpen we onder andere het beleid voor lokaal eigendom aan, stemmen we participatie en communicatie gezamenlijk af en onderzoeken we de haalbaarheid van een gezamenlijk windproject.

We kijken hoe we het vervolgproces voor windenergie op Noord IV verder vormgeven met daarin een helder participatietraject, bepalen van de ruimtelijke procedure en inrichten van het bevoegd gezag.

In het OER-project A28/A32 dragen we actief bij aan de verkenningsfase. Samen met andere partijen onderzoeken we de ruimtelijke, maatschappelijke, technische, bestuurlijke, financiële en juridische mogelijkheden voor zonnepanelen op rijksgronden langs snelwegen. Daarnaast werken we binnen dit project aan een aanpak voor lokaal eigendom.

We gaan aan de slag met grootschalige opwek van zonne-energie op grote daken, met name op bedrijventerreinen, werken aan de plannen voor het zonnepark Nieuwveense Landen en bekijken de mogelijkheden voor solar carports.

We brengen de energiemix van Meppel in kaart.

Hiermee leggen we de basis voor een toekomstig omgevingsprogramma energie, waarin we richting geven aan het toekomstige energiesysteem van gemeente Meppel.

We werken aan de warmtetransitie.

We voeren de vastgestelde warmteplannen Berggierslanden, Koedijkslanden/Reestlanden/Slingenberg, Oosterboer, Nijeveen en Blankenstein uit. We starten met de warmteplannen voor Haveltermade en Ezinge. We herzien de Transitievisie Warmte. Dit wordt het wettelijk verplichte warmteprogramma. Samen met de warmteplannen nemen we dit op in een omgevingsprogramma energie. We onderzoeken kansen voor warmtenetten.

We stimuleren 'geen-spijtmaatregelen'.

We voeren de acties uit van de SPUK Nationaal Isolatie Programma (NIP), actielijn 4: Landelijke Aanpak Isolatie (LAI) en gaan het laatste jaar in met de uitvoering van de SPUK energiearmoede. De uitvoering van de energiearmoede doen we in samenwerking met het samenwerkingsverband Noord-Nederland (SNN) . We faciliteren lokale energie-initiatieven. Fixteam Drenthe rijdt rond voor gratis kleine energiebesparende maatregelen.

We faciliteren oplossingen en nemen maatregelen voor het energienetwerk en netcongestie.

In samenwerking met netbeheerders, provincie Drenthe en Drentse gemeenten werken we aan de uitbreiding van het energienetwerk en andere maatregelen om netcongestie te voorkomen. Samen met provincie Drenthe werken we aan de provinciale aanpak via de pMIEK. In gemeente Meppel creëren we ruimte voor de aanleg en uitbreiding van ondergrondse kabels en bovengrondse elektriciteitsstations:

- In Noord III wordt gebouwd aan een nieuw hoog- en middenspanningsstation van TenneT en Enexis.
- We zoeken actief naar geschikte locaties voor zeven nieuwe middenspanningsstations van Enexis en maken de realisatie ruimtelijk mogelijk via vergunningverlening of door opname in omgevingsplannen.
- We ondersteunen Enexis bij de buurtaanpak voor het verbeteren van het laagspanningsnet. Waar mogelijk stemmen we onze inzet op elkaar af en delen we kennis, zoals bij warmteplannen.

We werken samen binnen het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptie (DPRA) regio Fluvius aan opgaves rondom klimaatadaptatie.

We stellen een gemeentelijk Hitteplan op. De regionale stresstesten herijken we, waardoor we onze ingrepen in de fysieke leefomgeving nog beter kunnen sturen. We zetten de financiële stimuleringsregeling Fluvius voort voor inwoners die klimaatadaptieve maatregelen toepassen.

We voeren de acties van de Lokale Uitvoeringsagenda (LUA) uit.

We nemen voorbereidingen om de straatplaten te actualiseren. Veel van de acties worden gedaan door het principe werk met werk maken. Daarom vindt de uitvoering plaats in projecten en beheer. Zie ook water en groen en spelen.

We beschermen dieren bij verduurzaming van gebouwen

Dat doen we met het Soortenmanagementplan (SMP) voor vleermuizen, huismus, huiszwaluw en gierzwaluw. We realiseren zelf nieuwe voorzieningen voor deze soorten en ondersteunen inwoners en Woonconcept door middel van onze gemeentelijke vergunning SMP.

We monitoren natuur- en landschapswaarden.

We inventariseren beschermde soorten, zoals vissen, om de natuurwaardenkaarten aan te vullen. Na Broekhuizen onderzoeken we samen met vrijwilligers en Landschapsbeheer Drenthe de kwaliteit van houtige landschapselementen in het buitengebied, zoals houtwallen.

We beschermen de leefomgeving door een risicogestuurde uitvoering van de milieutaken door de Omgevingsdienst Drenthe.

Samen met de Omgevingsdienst Drenthe, de Drentse gemeenten en provincie Drenthe werken we met de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie op basis van risicogestuurd toezicht. We werken met het uitvoeringsprogramma en reageren op klachten die gerelateerd zijn aan bodem, water, lucht en geluid.

We zetten samen met de omgevingsdienst Drenthe in op energietoezicht bij bedrijven.

Bedrijven die wettelijk verplicht zijn energiebesparende maatregelen te treffen met een terugverdientijd van maximaal vijf jaar, worden actief gecontroleerd en aangesproken op de naleving hiervan. Met extra aandacht voor dit toezicht stimuleren we bedrijven om hun energieverbruik structureel te verlagen.

We werken aan een eigen circulair ambachtscentrum de 'Makersloods'.

We beginnen kleinschalig met het vrijmaken van ruimtes, opstellen van conceptcontracten en het organiseren van een aangepaste inzameling voor grofvuil. We stellen daarnaast een groeimodel op om te komen tot een circulair ambachtscentrum.

We richten onze communicatie over duurzaamheid primair op de inwoners.

De nieuwe website is ingericht en zal een grote rol spelen in de communicatie richting inwoners. Per project en/of onderwerp van duurzaamheid wordt bepaald welke communicatiekanalen (multimediamix) en participatie ingezet worden.

We zetten in op duurzaamheidseducatie.

We zetten in op jeugdeducatie; we proberen deze generatie bewust te maken van ecologische en sociale verantwoordelijkheid om te bouwen aan een samenleving die duurzaam denkt én handelt. Dit doen we met het NME-netwerk. Hiermee organiseren we projecten voor deelnemende basisscholen. En we doen opdrachten met het Deltion, NHL Stenden en het voortgezet onderwijs. Zelf organiseren we activiteiten op gebied van duurzaamheidseducatie, zoals Meppel in 1 dag schoon.

Water

Wat willen we bereiken?

Een schoon en bruikbaar watersysteem met voldoende bergingscapaciteit.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Een beleefbaar, bruikbaar, gezond en klimaatrobuust watersysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

We voeren onze wettelijke schouwplicht voor de watergangen uit en onderhouden ze.

We beheren en bestrijden invasieve exoten in water.

We stellen hiervoor een plan op in samenwerking met het waterschap en provincie Drenthe.

We brengen in kaart hoe de groenblauwe aderen vanuit landelijk gebied door zouden kunnen lopen in stedelijk gebied.

Dit komt voort uit de Lokale Adaptatie Strategie en Uitvoeringagenda (LAS/LUA) en het Programma Biodiversiteit.

Riolering

Wat willen we bereiken?

Een voor de volksgezondheid doelmatig rioleringssysteem voor het stedelijk afvalwater.

Hierbij werken we aan de volgende doelen:

- Geen hemelwater naar de rioolwaterzuivering.
- Nadelige gevolgen van te veel en te weinig water zo minimaal mogelijk maken.

Wat gaan we daarvoor doen?

We reinigen en inspecteren de riolering en kolken.

In 2026 reinigen en inspecteren we circa 27 kilometer vuilwaterriool in Nijeveen en het buitengebied. Daarnaast reinigen we alle kolken (circa 14.000 stuks) in Meppel om hemelwateroverlast tot een minimum te beperken.

We voeren klein en groot onderhoud uit aan de rioolgemaal.

In 2026 renoveren we het vuilwatergemaal in de Ambachtsweg en het drainagegemaal bij het Burgemeester Woudapark. Daarnaast vervangen we onderdelen van diverse gemalen in het buitengebied.

We voeren diverse projecten uit om minder hemelwater naar de zuivering te brengen.

Het gaat hierbij om de volgende projecten:

- A. van Ostadestraat
- Kastanjelaan
- Weerdstraat (vanaf de Eekmolenbrug tot de Kastanjelaan)

Groen en spelen

Wat willen we bereiken?

Een aantrekkelijke en gezonde leefomgeving met beleefbaar, bruikbaar en toekomstbestendig groen voor mens, plant en dier.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Schoon, heel, veilig en goed groen.
- Een robuust en veerkrachtig ecosysteem, passend bij de verschillende leefgebieden binnen de gemeente.
- Een openbare ruimte met 30% groen of blauw areaal binnen de kom en 10% buiten de bebouwde kom.
- Een openbare ruimte met 30% schaduw, voornamelijk van bomen.
- Aantrekkelijke, herkenbare en toegankelijke parken en groengebieden binnen loopafstand.
- Voldoende en veilige speelruimte voor kinderen in de leeftijdsgroepen 0-5 en 6-11, op een bereikbare afstand.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het realiseren van de vastgestelde of vereiste onderhoudskwaliteit voor groen en spelen.

Het onderhoudsniveau voor schoon, heel en veilig van groen en spelen is vastgelegd in een prijskwaliteitsafpraak. Dat kennen we onder de naam KOM. In de paragraaf kapitaalgoederen is die opgenomen. Het onderhoud van de ca 29.500 bomen, ca. 350 hectare groen en 538 speeltoestellen stemmen we daar op af.

Vergroenen van de openbare ruimte via reconstructies, renovaties en faciliteren van bewonersinitiatieven.

Bij kleine ingrepen in de openbare ruimte proberen we zoveel mogelijk ambities en doelen te verwezenlijken. Vaak gebeurt dit vanuit initiatieven van inwoners. Vergroten van natuurkwaliteit door kruidenvegetatie of inheemse struiken is daar een voorbeeld van. Maar ook het aanplanten van diverse bomen tegen hitte.

Uitvoering geven aan Streekbeheer en Leadersubsidie voor natuur en leefbaar platteland.

Binnen Streekbeheer voeren vrijwilligers, zoals de Landschapsbrigade Meppel, met hulp van Landschapsbeheer Drenthe onderhoudswerkzaamheden en verbeteringen uit in het landschap. Bijvoorbeeld door het snoeien van houtwallen en bosjes.

Binnen Leader kunnen brede initiatieven ingediend worden die bijdragen aan de leefbaarheid op het platteland.

We voeren maatregelen van het omgevingsprogramma Biodiversiteit uit.

We gaan aan de slag met extra struiken in parken en met de aanleg van paddentrapjes in rioolputten. Ook bereiden we de overgang naar meer ecologisch berm- en oeverbeheer voor.

Opstellen beheerplan Van der Woudepark in samenspraak met werkgroep Dorpsvereniging en Landschapsbeheer.

We hebben al meerdere jaren overleg met de werkgroep van de Dorpsvereniging Nijeveen over het Van der Woudepark. Hun wens is nu om het park aantrekkelijker te maken. Dit kan door natuurlijke aanleidingen voor avontuurlijk kinderspel en het vergroten van de biodiversiteit van het park. Samen met Landschapsbeheer Drenthe, die de werkgroep ondersteunt, stellen we een beheerplan op waarin streefbeelden met bijbehorend onderhoud worden vastgelegd.

Aanpassen van speelplekken en/of vervangen van speeltoestellen, vanuit veiligheid, gebruik of demografie.

Wanneer daar aanleiding toe is, passen we formele en informele speelplekken en/of speeltoestellen aan. We stemmen het aanbod af op de vraag, op basis van het aantal kinderen in de leeftijdsgroepen 0-5 en 6-11 dat in de omgeving ervan woont. Keuzes hierin maken we samen met de buurt en vooral de kinderen.

Wegen, mobiliteit en verkeer

Wat willen we bereiken?

Een veilig, toekomstbestendig en duurzaam mobiliteitssysteem.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Schone, hele, veilige en goede wegen.
- Een duurzaam mobiliteitssysteem met goede laadinfrastructuur.
- Een openbare ruimte die gebaseerd is op het STOMP-principe (stappen, trappen, openbaar vervoer, deelmobiliteit, privévervoer).

Wat gaan we daarvoor doen?

Klein en groot onderhoud uitvoeren aan wegen, fiets- en voetpaden.

We voeren klein onderhoud uit om problemen te voorkomen én te herstellen. Zo blijft de kwaliteit van onze wegen, fiets- en voetpaden en verkeersborden op peil.

Het onderhoud bepalen we op basis van de jaarlijkse globale wegininspectie. Wegen in plangebieden, zoals Noordpoort, nemen we niet mee in het regulier onderhoud. Hier plegen we alleen onderhoud als sprake is van kwaliteit D of gevaarlijke situaties. Groot onderhoud en reconstructies vanuit een krediet zijn opgenomen in de investeringslijst.

Klein en groot onderhoud aan civieltechnische kunstwerken.

We voeren regulier klein onderhoud uit aan civieltechnische kunstwerken. Dit doen we op basis van de jaarlijkse, globale, visuele inspectie.

We voeren direct correctief onderhoud uit bij meldingen van ernstige schade.

Door periodiek inspecties uit te voeren, blijven onze beheergegevens actueel.

Groot onderhoud en reconstructies vanuit een krediet zijn opgenomen in de investeringslijst.

Klein en groot onderhoud aan openbare verlichting.

Het regulier onderhoud van onze openbare verlichting bestaat uit het vervangen van defecte lampen en het oplossen van schades, bijvoorbeeld veroorzaakt door aanrijdingen.

Vanwege de gunning aan de nieuwe onderhoudsaannemer, gaan we een plan maken voor de volgende grootschalige vervanging van oude verlichting voor led-verlichting.

Bij de PPN 2026-2029 is de Motie *Terugdringen lichtvervuiling* omarmt, dit werken we verder uit.

We nemen de volgende stap in de transitie naar duurzame mobiliteit.

We stellen het programmaonderdeel elektrisch laden binnen het omgevingsprogramma mobiliteit op. Voor de realisatie van publieke laadpunten vanaf 2028 verkennen we verschillende marktmodellen. We voeren kleinschalige pilots met deelvervoer uit. Daarnaast onderzoeken we de veiligheid en bouwtechnische staat van onze parkeergarages, om te kijken of er laadpunten geplaatst kunnen worden.

We stellen de eerste onderdelen van het omgevingsprogramma mobiliteit op.

We stellen een kadernotitie op over de verkeersstructuur voor het omgevingsprogramma mobiliteit. Dat doen we ook voor verkeersveiligheid. De uitvoering werken we uit in het omgevingsprogramma mobiliteit. Hierin nemen we het onderzoek emissievrije/milieuzone binnenstad mee.

We voeren de acties uit het Actieplan fiets! uit.

We pakken onder andere het fietspad Brandemaat en Oosterboer-noord aan.

Parkeren

Wat willen we bereiken?

Een toekomstbestendig parkeersysteem die het STOMP-principe ondersteunt.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen het onderdeel parkeren van het omgevingsprogramma mobiliteit op.

Ook komt er een nieuwe nota parkeernormen en nieuwe parkeerregelgeving. Hierbij hebben we aandacht voor onze duurzaamheidsdoelen.

We vervangen de parkeerautomaten.

De huidige straatparkeerautomaten zijn aan het einde van hun technische levensduur. Deze vervangen we door nieuwe automaten die gebruikersvriendelijker zijn en technisch passen bij de huidige tijd. We kijken meteen of er ook minder automaten op straat kunnen.

Afvalinzameling

Wat willen we bereiken?

We minimaliseren het aantal kilo's restafval van inwoners en maximaliseren het recyclepercentage.

Hiervoor werken we aan de volgende doelen:

- In 2030 wordt minimaal 60% van al ons huishoudelijk afval gerecycled.
- De hoeveelheid huishoudelijk restafval blijft jaarlijks afnemen tot minder dan 100 kg per inwoner.
- We hebben een afvalscheidingspercentage van minimaal 75%.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten in op afvalpreventie, afvalscheiding, recycling en minder restafval.

Bij verkeerd gebruik van afvalinzameling, zoals het verkeerd scheiden, spreken we inwoners aan en we handhaven we actief. Grondstofcoaches kunnen onze inwoners helpen bij afval scheiden. Ook met de afvalapp en gerichte communicatie helpen we inwoners op weg. Met monitoring, sorteeranalyses en interventies sturen we bij.

We maken inzichtelijk welke aanvullende maatregelen nodig zijn om de doelen te bereiken.

Vanuit de grondstoffenmonitoring zien we niet langer een afname van het restafval en neemt het recyclepercentage niet toe. We onderzoeken de redenen hiervan en welke maatregelen nodig zijn.

We beperken het gebruik van de ondergrondse containers met een restafvalsaldo.

We beperken het ongelimiteerde gebruik van de ondergrondse containers om oneigenlijk gebruik te beperken en de bewustwording rondom afval te vergroten.

Stadsverzorging

Wat willen we bereiken?

Een schone openbare ruimte.

Hierbij werken we toe naar het volgende doel:

- Het behalen van het kwaliteitsniveau voor het schoonhouden van de openbare ruimte, zoals door de raad vastgesteld. Zie de risicoparagraaf.

Wat gaan we daarvoor doen?

We vegen de stad machinaal.

Er wordt volgens vastgestelde routes op vastgesteld kwaliteitsniveau er geveegd. De binnenstad dagelijks, de doorgaande routes 6 keer per jaar en overige wegen (waaronder fietspaden) ongeveer 3 tot 4 keer per jaar.

We ledigen en onderhouden afvalbakken.

De afvalbakken in het centrum worden dagelijks geledigd. De overige bakken minimaal eenmaal per week, afhankelijk van het gebruik.

We geven advies of treden op bij overlast van dieren in de openbare ruimte.

We bestrijden actief ratten in de openbare ruimte. Bij overlast van overige dieren geven we advies of treden we op. We plaatsen depotdogs voor het opruimen van hondenpoep en rijden structureel rond met een hondenpoepzuiger.

Begraafplaatsen

Wat willen we bereiken?

Optimaal verzorgde begraafplaatsen voor een actueel en passend aanbod voor begraven in Meppel.

Wat gaan we daarvoor doen?

Het realiseren van de vastgestelde onderhoudskwaliteit voor begraafplaatsen.

We zorgen dat onze begraafplaatsen in Meppel en Nijeveen er optimaal verzorgd uitzien aan de hand van de kwaliteitscriteria die door de gemeenteraad zijn vastgesteld. We ronden de derde fase van het herstel van monumentale graven af. Een groot gedeelte van de historische graven op de begraafplaats aan de Zomerdijk is dan hersteld met behulp van vrijwilligers en het Waarborgfonds Meppel.

Opstellen van een actueel en passend beleidskader begraven

We stellen een actueel en passend beleidskader begraven op. Dit gaat over het aanbod, de capaciteit, het onderhoud en de tarieven voor begraven. We passen de verordening en de leges aan op basis van het nieuwe beleid.

Beleidsindicatoren

Programma 4

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	155	149	147	160*
Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit	%	8,4%	10,7%	9%	

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl (* obv interne gegevens)

Ontleend aan: CBS Statistiek Huishoudelijk Afval

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit
Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Leefomgeving						
Wegen, mobiliteit en verkeer	4.816	5.648	5.860	5.987	5.519	5.839
Stadsverzorging	1.083	1.248	1.351	1.414	1.423	1.421
Water	495	767	635	638	686	681
Groen en spelen	5.332	5.004	5.406	5.476	5.689	5.644
Parkeren	955	1.064	1.121	1.206	1.219	1.189
Begraafplaatsen	456	342	434	413	416	405
Energie, klimaat en milieu	3.877	3.648	3.866	3.681	3.582	3.604
Afvalinzameling	3.170	3.673	3.435	3.614	3.910	3.933
Riolering	2.391	2.371	2.298	2.531	2.685	2.680
Totaal Leefomgeving	22.574	23.767	24.407	24.960	25.128	25.397
Totaal Lasten	22.574	23.767	24.407	24.960	25.128	25.397
Baten						
Leefomgeving						
Wegen, mobiliteit en verkeer	-173	-339	-131	-131	-131	-131
Stadsverzorging	-96	-167	-171	-171	-171	-171
Water	-469	-469	-446	-446	-446	-446
Groen en spelen	-189	-85	-85	-85	-80	-80
Parkeren	-1.646	-1.564	-1.655	-1.685	-1.705	-1.705
Begraafplaatsen	-252	-235	-235	-235	-235	-230
Energie, klimaat en milieu	-1.437	-987	-747	-691	-691	-691
Afvalinzameling	-4.302	-4.529	-4.746	-5.051	-5.066	-5.619
Riolering	-3.203	-3.443	-3.420	-3.688	-3.845	-3.838
Totaal Leefomgeving	-11.766	-11.818	-11.636	-12.184	-12.371	-12.911
Totaal Baten	-11.766	-11.818	-11.636	-12.184	-12.371	-12.911
Saldo van baten en lasten	10.809	11.949	12.771	12.776	12.756	12.486
Onttrekkingen						
Leefomgeving						
Water	0	-260	0	0	0	0
Energie, klimaat en milieu	-30	0	0	0	0	0
Totaal Leefomgeving	-30	-260	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Totaal Onttrekkingen	-30	-260	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-30	-260	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	10.779	11.689	12.771	12.776	12.756	12.486

Toelichting

Algemeen

De beheer- en onderhoudsbudgetten zijn in lijn met de uitgangspunten van de perspectiefnota 2026-2029 geactualiseerd met 2,6%. Onderdeel van de budgetten zijn ook de kapitaallasten die volgen uit de geplande investeringen. De kapitaallasten worden toegerekend vanaf het jaar na realisatie van de investering.

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten en baten

Wegen

Naast de algemene indexatie van de budgetten is rekening gehouden met aanvullende prijsstijgingen van in totaal € 200.000 voor asfaltonderhoud, onderhoud elementenverharding en onderhoud civieltechnische kunstwerken. De begrote baten bij het onderdeel wegen betreffen met name leges en toezichtkosten voor kabels en leidingen. In 2025 is incidenteel een subsidie begroot voor werkzaamheden in lijn met het Actieplan Fiets!.

Stadsverzorging

Naast de algemene indexatie is rekening gehouden met aanvullende prijscompensatie van € 25.000 voor onkruidbestrijding op verharding. Deze is meerjarig in de begroting opgenomen. De begrote baten betreffen een vergoeding voor het opruimen van zwerfafval en verwerking van verpakkingsafval (prullenbakvergoeding) en een vergoeding voor het opruimen, vegen en verwerken van wegwerpplastic (Single Used Plastics). Een uitgavenbudget voor deze onderwerpen is begroot en is gelijk aan de vergoeding die we hiervoor ontvangen.

Water

In de begroting 2025 waren incidentele middelen begroot voor het baggeren van de wachthaven. De begrote baten betreffen de haveninkomsten uit beroeps- en pleziervaart.

Groen en spelen

Naast de algemene indexatie is rekening gehouden met aanvullende prijscompensatie van € 60.000 voor de bestrijding van de eikenprocessierups. Deze is meerjarig in de begroting opgenomen.

Begraafplaatsen

In 2026 is een incidenteel budget opgenomen van € 25.000 voor het opstellen van een visie op begraven.

Energie, klimaat en milieu

In 2026 is incidenteel budget opgenomen van € 75.000 voor de herziening van de warmtetransitievisie.

Vanuit het programma Biodiversiteit is in 2026 een incidenteel budget opgenomen van € 65.000 voor het in beeld brengen van een groene nevenstructuur, planvorming voor de bestrijding van invasieve exoten en een tuininspiratieboek.

De komende jaren worden de warmteplannen verder uitgerold in gemeente Meppel. Het opstellen van een warmteplan wordt geschat op € 100.000 (doorlooptijd circa 2 jaar). Na het opstellen van het warmteplan wordt rekening gehouden met circa € 25.000 aan uitvoeringskosten per wijk. In 2026 is het budget uitgebreid voor de wijken Haveltermade en Ezinge.

Afvalinzameling

De afname van de begrote lasten voor 2026 ten opzichte van 2025 is te relateren aan de interne toerekening van personeel.

Riolering

De afname van de begrote lasten voor 2026 ten opzichte van 2025 is te relateren aan de interne toerekening van personeel en omslagrente.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Wegen

Het product wegen omvat beheer en onderhoud van wegen, civieltechnische kunstwerken en verkeersvoorzieningen. De aanvullende prijscompensatie voor asfaltonderhoud en onderhoud elementenverharding is meerjarig in de begroting opgenomen. Voor het extra onderhoud civieltechnische kunstwerken is in 2026 en 2027 rekening gehouden met extra benodigd budget van € 30.000 per jaar. Vanaf 2029 wordt rekening gehouden met € 90.000 aan extra onderhoudskosten. Er is structureel € 50.000 budget opgenomen voor het opstellen van en vormgeven van een omgevingsprogramma mobiliteit. De kapitaallasten nemen meerjarig toe door de geplande investeringen.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is een stelpost opgenomen van € 150.000 in 2027 en € 800.000 vanaf 2028 voor een besparing op middellange termijn in het Fysieke domein. Deze taakstelling is voor dit programma centraal opgenomen onder het product wegen.

Stadsverzorging

Dit product omvat onder andere de straatreiniging, onkruidbestrijding en gladheidsbestrijding. De toename van de lasten is het gevolg van de toerekening van kapitaallasten voor de geplande vervanging van een aantal veegmachines.

Groen en spelen

Onder dit product worden de kosten en opbrengsten verantwoord van het beheer en onderhoud van de groen- en speelvoorzieningen. De meerjarige toename in lasten komt vooral door de kapitaallasten voor de geplande vervanging van zieke bomen. Vanaf 2028 wordt in lijn met het programma biodiversiteit structureel € 65.000 gereserveerd voor het ecologisch bermbeheer. De begrote inkomsten betreffen hoofdzakelijk de verwachte inkomsten uit verkopen snippergroen.

Parkeren

Het product parkeren omvat de kosten voor het beheer en exploiteren van de parkeergarages en het straatparkeren. Tegenover deze kosten ontvangt de gemeente parkeeropbrengsten. In afwachting van het nieuw vast te stellen parkeerbeleid is bij de berekening van de parkeeropbrengsten gerekend met dezelfde tarieven als 2025. In 2026 staat een investering in nieuwe parkeerautomaten gepland. Deze investering leidt tot aanvullende kapitaallasten vanaf 2027. Door uitbreiding van het gereguleerd parkeren wordt een toename van de parkeeropbrengsten verwacht.

Begraafplaatsen

Dit product omvat het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen. De gemeente brengt lijkbezorgingsrechten in rekening voor het gebruik van de begraafplaats en voor de diensten die de gemeente levert die verband houden met een begrafenis en de begraafplaats.

Energie, klimaat en milieu

Het product energie, klimaat en milieu omvat de kosten en opbrengsten die horen bij het opstellen en uitvoeren van het duurzaamheidsbeleid. Ter compensatie van deze werkzaamheden zijn inkomsten geraamd volgend uit de subsidieregeling Tijdelijke Capaciteit Decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE). In de begroting gaan we ervan uit dat deze regeling in elk geval beschikbaar is tot en met 2030. Ook op andere onderdelen zijn subsidieregelingen beschikbaar die worden ingezet om de duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren, waaronder de regeling Nationaal Isolatie Programma (NIP), Landelijke Aanpak Isolatie (LAI) en de specifieke uitkering Energiearmoede.

Afvalinzameling

Onder dit product worden de kosten verantwoord op het gebied van afvalinzameling en afvalverwerking. Tegenover de kosten van afvalinzameling ontvangt de gemeente bijdragen vanuit de afvalstoffenheffing/reinigingsrechten. We verwachten een toename van de verwerkingskosten van restafval, mede door de verwachte toename van de afvalstoffenbelasting en de invoering van CO₂heffing. Door het verminderen van het aanbod restafval proberen we de verwerkingskosten te beperken. Verder wordt gestuurd op het verbeteren van de kwaliteit van de gescheiden ingezamelde grondstofstromen. Voor meer informatie over de opbouw van de afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Riool

Het product riolering omvat de kosten voor het beheer en onderhoud van de riolering. Hieronder vallen ook de kosten voor de maatregelen om het hemelwater te verwerken en grondwater op peil te houden. De meerjarige toename aan kosten is met name het gevolg van de extra kapitaallasten die volgen uit de investeringen in riolering (1e aanleg en rioolvervanging). Voor meer informatie over de opbouw van de rioolheffing wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

[Investerings](#)

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 4 - Leefomgeving									
<u>Materieel en wagenpark</u>									
Stadsverzorging	950	470	50	40	95	1.605		1.605	cf.jaarplanning
Groenbeheer	90	300	712	50	870	2.022		2.022	cf.jaarplanning
Gladheidsbestrijding	80	50	50		35	215		215	cf.jaarplanning
Afvalinzameling	1.325	1.040	525	140		3.030		3.030	cf.jaarplanning
Overig leefomgeving	200		80			280		280	cf.jaarplanning
Subtotaal materieel en wagenpark	2.645	1.860	1.417	230	1.000	7.152	-	7.152	
<u>Openbare ruimte</u>									
Binnenstad/centrumschil	2.304	340	300	384	300	3.628	675	2.953	2025-2029
Koedijkslanden	828	23	444			1.295		1.295	2025-2027
Noordpoort/stadsentree/Meppel Noord	3.776	9.210	9.439		10.676 12.630	45.731	31.816	13.915	2026-2030
Bruggen/oeverbescherming	4.342	796	2.067	882	1.065	9.152		9.152	2026-2029
Actieplan Fiets	379	752				1.131	454	677	2025-2026
Overig	3.274	2.056	1.645	1.230	705	8.910	735	8.175	cf.jaarplanning
Subtotaal openbare ruimte	14.903	13.177	13.895	13.172	14.700	69.847	33.680	36.167	
<u>Afvalinzameling en klimaat</u>									
Vervanging containers	655	300			45	1.000		1.000	cf.jaarplanning
Containers bij hoogbouwlocaties	104	253				357		357	cf.jaarplanning
Afvalmanagementsysteem en toegangscontrole containers	335					335		335	2025
Subtotaal afvalinzameling en klimaat	1.094	553	-	-	45	1.692	-	1.692	
<u>Riolering</u>									
Eerste aanleg riolering ontwikkelgebieden	3.891	1.446	495	350	350	6.532	684	5.848	volgt ontwikkeling
Rioolvervanging	930	640	800	465	1.115	3.950		3.950	cf. jaarplanning
Subtotaal riolering	4.821	2.086	1.295	815	1.465	10.482	684	9.798	
Totaal programma 4 - Leefomgeving	23.463	17.676	16.607	14.217	17.210	89.173	34.364	54.809	

Toelichting

Materieel en wagenpark

De investeringen voor materieel en wagenpark betreft de geplande vervangingsinvesteringen van het bestaande wagenpark. Uitgangspunt is duurzame vervanging waar mogelijk.

Openbare ruimte

Binnenstad/centrumschil

De geplande investeringen in de binnenstad betreffen met name de (afronding van) de herontwikkeling Bleekerseiland en een reservering voor investeringen gerelateerd aan de vervolgregeling van het Regiostedenfonds. In de meerjarenraming 2026-2029 is per jaar € 300.000 gereserveerd voor deze investeringen waarbij we ervan uitgaan dat 50% gefinancierd wordt uit de beschikbare middelen uit het Regiostedenfonds.

Koedijkslanden

In 2025 verwachten we de herinrichting van de J. van Goyenstraat en B. van der Helststraat af te ronden. In 2026/2027 staat de herinrichting van de A. van Ostadsestraat gepland.

Noordpoort/stadsentree/Meppel-noord

De komende jaren investeren we fors in de ontwikkeling van Noordpoort. De investeringsplanning is opgenomen in lijn met de uitgangspunten van het raadsbesluit van 22 mei 2025. Het gaat hier onder andere over de aanleg van de stadsentree, de realisatie van een fietsbrug, de reconstructie van Steenwijkerstraatweg, aanpassing van de rotonde van de Ceintuurbaan en de inrichting van de openbare ruimte. De ontwikkeling vindt gefaseerd plaats over de komende jaren en loopt ook door na 2029. Vanuit het Rijk en provincie zijn subsidies beschikbaar voor deze ontwikkeling van in totaal circa € 32 miljoen. De ontwikkeling vindt in samenhang plaats met de woningbouwontwikkeling vanuit de grondexploitatie Kop van Noordpoort

Bruggen/oeverbescherming

De investeringen in bruggen en oeverbescherming zijn opgenomen in lijn met het beleidsplan civieltechnische kunstwerken. Naast de in 2025 geplande werkzaamheden voor damwand Mallegatsgracht, Boazbrug en Eekmolenbrug starten we in 2026 met de (voorbereiding van) de werkzaamheden aan de Eshuisbrug en de Kaapbruggen,

Actieplan Fiets!

Vanuit het Actieplan Fiets! staan voor 2026 de aanpassingen aan fietspad Brandemaat en de aanleg van fietspad Oosterboer Noord gepland.

Overig

De overige investeringen in de openbare ruimte betreffen onder andere de meerjarige omvorming van openbare verlichting, de vervanging van zieke bomen en de vervanging van speeltoestellen. In 2026 is aanvullend de vervanging van parkeerautomaten gepland. Ook hebben we een reservering opgenomen voor € 1,2 miljoen verspreid over de jaren 2026-2027 voor investeringen gekoppeld aan het gebiedsarrangement als onderdeel van de Regio Deal. Hiervoor gaan we uit van een bijdrage van € 650.000 voor deze investeringen vanuit de Regio Deal. Voor de vervanging en optimalisatie van elektrakasten en installaties voor de havenvoorzieningen is € 60.000 begroot.

Afvalinzameling en klimaat

De investeringen in deze categorie betreffen met name de vervanging van afzet-ondergrondse containers.

Riolering

De investeringen in eerste aanleg van riolering zijn gekoppeld aan de bouwplanning van de nieuwbouwwijken en bedrijventerreinen. De vervangingsinvesteringen voor riolering zijn opgenomen op basis van de uitgangspunten in het Riolerings- en Water Programma. In 2026 staat de vervanging bij de A. van Ostadestraat gepland in combinatie met de herinrichting van deze straat. Ook vervangen en renoveren we diverse rioolgemalen en bergbezinkbassins.

Programma 5: Ruimtelijke ontwikkeling

Wat valt onder dit programma?

Onderdelen	Portefeuille	
	Ontwikkeling fysieke leefomgeving	van Ulzen
	Bouwen en wonen	van Ulzen
	Grondexploitaties woningen	de Vries

Algemeen

Met de ontwikkeling van de leefomgeving werken we aan een toekomstbestendig, inclusief en prettig woon- en leefklimaat. Kwaliteit staat daarbij voorop. Dit doen we zowel zelf als ondersteunend aan de initiatieven uit de samenleving. Hierbij integreren we onze duurzaamheidsambities en betrekken we actief onze samenleving. Het instrument om hier richting aan te geven is de omgevingsvisie en de daarbij behorende omgevingsprogramma's.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Kaderdocumenten voor de implementatie Omgevingswet

- Omgevingsplan gemeente Meppel
- Bouwstenennotitie wonen ten behoeve van de omgevingsvisie (2022)
- Beleidsnota 'Meppeler Erfgoed NU' (2021)
- Archeologische beleidskaart (2023)
- Gemeentelijk verkeer- en vervoersplan (2017)
- Kwaliteitsmanifest (2021)
- Gebiedsvisies, stedenbouwkundige visies, welstandsnota's en beeldkwaliteitsplannen
- Programma Duurzaam 2024-2028 (2024)
- Lokale Adaptatiestrategie en Lokale uitvoeringsagenda 2023-2028 (2024)
- Programma Biodiversiteit (2025)
- Kadernotitie Zo doen we groen! (2016)
- Regionale Energie Strategie (RES) 1.0 Drenthe (2021)
- Transitievisie Warmte (2021)

Ontwikkeling van de fysieke leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Een solide instrumentarium onder de Omgevingswet.

Een solide instrumentarium onder de Omgevingswet ondersteunt het mogelijk maken van ontwikkelingen en het realiseren van doelen in de leefomgeving.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken aan de implementatie van de beleidscyclus onder de Omgevingswet

We werken de monitoring en evaluatie van de omgevingsvisie verder uit. We stellen de eerste omgevingsprogramma's op. Daarmee brengen we de beleidscyclus Omgevingswet op gang.

We werken aan een gemeentedekkend omgevingsplan

We wijzigen het omgevingsplan voor de industrie- en bedrijventerreinen. We nemen de situatie aan het Noordeinde, De Boompjes en de Molenhoek mee. We onderzoeken de mogelijkheid voor het aanwijzen van beeldbepalende panden. We maken de ontwikkeling van bedrijventerrein Noord IV planologisch mogelijk. Hierbij is een milieueffectrapportage nodig. We werken aan de optimalisatie van de dienstverlening voor inwoners en bedrijven. We maken begrijpbare vragenbomen van de regels uit het omgevingsplan. We houden regie op omgevingsdocumenten, zoals het omgevingsplan en omgevingsprogramma's.

We evalueren het Wkb proces en het adviesrecht en de participatieplicht bij plannen die niet passen in het omgevingsplan.

Twee jaar na invoering Omgevingswet is het tijd enkele processen te evalueren. We voeren een beperkte evaluatie van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen uit. We evalueren de uitwerking van de Omgevingswet/Wkbl op de leges. We evalueren het adviesrecht en de participatieplicht bij buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (BOPA).

Wat willen we bereiken?

Ontwikkeling van een prettige woon-, werk- en leefomgeving.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- In 2040 heeft onze gemeente 42.500 inwoners.
- De huisvesting is betaalbaar voor lage inkomens, passend voor de inwoners en draagt bij aan de gezondheid. De woningvoorraad is duurzaam. Tenminste 50% van onze woningen is betaalbaar (lager dan de grens van Nationale Hypotheek Garantie). Een relevant deel van de extra woningen is geschikt voor kleine huishoudens van 1 of 2 personen.
- De ruimtelijke kwaliteit van de leefomgeving is passend bij het historisch karakter aan de ene kant en het toekomstig stedelijk karakter aan de andere kant.

Met de ontwikkeling van de leefomgeving dragen we naast de bovenstaande doelen bij aan de andere doelen in de fysieke leefomgeving, zoals duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

We stellen een woonzorgvisie op als onderdeel van het omgevingsprogramma wonen.

Hiermee maken we een start met het omgevingsprogramma wonen. Specifiek gaat het om een kader voor woonzorg en aandachtsgroepen.

We gebruiken de uitkomsten van het woningbouwmarktonderzoek voor het omgevingsprogramma wonen.

In het woningbouwmarktonderzoek zien we hoe het staat met onze huidige woningvoorraad. Deze cijfers vormen de basis voor het omgevingsprogramma wonen.

We stellen de urgentieverordening vast.

Met deze verordening formaliseren we de regels voor het verkrijgen van een urgentieverklaring voor een aantal aandachtsgroepen voor de toewijzing van sociale woningbouw.

Gebiedsontwikkeling Nieuwveense Landen

In Nieuwveense Landen werken we verder aan een gevarieerd woningaanbod. Samen met marktpartijen ontwikkelen en realiseren we plannen in verschillende deelgebieden. Door die deelgebieden met verschillende type woningen gelijktijdig te ontwikkelen, bedienen we meerdere doelgroepen op de woningmarkt en blijft het woningaanbod (zowel kwantitatief als kwalitatief) op peil. Ook starten we met de voorbereidingen van de plannen voor een zonnepark en voorzieningen.

In september 2025 is voorkeursrecht gevestigd op percelen rondom het huidige plangebied van Nieuwveense Landen. Hierdoor houden we regie op toekomstige woningbouwuitbreiding, voortvloeiend uit de omgevingsvisie. De gebieden noemen we vooralsnog Nieuwveense Landen fase 3. Door vestiging van het voorkeursrecht moeten we binnen 3 jaar het omgevingsplan wijzigen. Anders verloopt het voorkeursrecht. Daardoor is het nodig dat we in 2026 starten met planvorming en het uitvoeren van diverse onderzoeken. Hierin besteden we aandacht aan de overgang tussen stad, dorp en landschap in het gebied tussen Nijeveen en Nieuwveense Landen.

Herontwikkeling Noordpoort

De woningbouwontwikkeling van Noordpoort is op stoom. De eerste woningen worden opgeleverd. De ontwikkeling van ruim 400 woningen op de kop van Noordpoort en op het terrein van de Scheepswerf wordt gestart. Deze woningen worden gefaseerd op de markt gebracht. Wij zijn bezig met de voorbereidingen voor een duurzame, collectieve warmtevoorziening. Daarbij onderzoeken we koppelkansen in de directe omgeving.

Ontwikkeling stationsgebied

Voor het stationsgebied stellen we een kadernotitie voor een gebiedsgericht omgevingsprogramma op met daarin een visie en strategie op de ontwikkeling van het gebied. We doen onderzoeken naar de fietstunnel en het parkeren. We zetten de samenwerking met de regio Zwolle voort.

Herontwikkeling Prinses Marijkestraat

Omdat we Ogterop vernieuwen, gaan we het gebied van de Prinses Marijkestraat aanpakken. We maken voor het terrein van de Prinses Marijkestraat een stedenbouwkundig ontwerp met aandacht voor participatie met de buurt.

Gebiedsontwikkeling Danninge Erve

We stellen de wijziging van het omgevingsplan vast. Hiermee maken we de herverkaveling van Danninge Erve definitief. Zo kunnen we twee collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) projecten voor starters en senioren uit Nijeveen mogelijk maken.

We faciliteren particuliere binnenstedelijke herontwikkelingen.

Waar initiatiefnemers kansen zien om woningen en andere functies te ontwikkelen, faciliteren we deze. We passen de ontwikkelprincipes uit de omgevingsvisie toe zodat ze bijdragen aan onze doelen in de fysieke leefomgeving.

We zetten de eerste stap naar het omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit.

We stellen een kadernotitie op voor het omgevingsprogramma ruimtelijke kwaliteit met daarin alle belangrijke elementen van de welstandsnota.

Bouwen en wonen

Wat willen we bereiken?

Uitvoering geven aan het beleid van omgevingsvergunningen in de leefomgeving.

De omgevingsvergunning is één van de gemeentelijke instrumenten onder de Omgevingswet. Wij hebben de wettelijke taak te sturen op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Dat doen we in het vergunningenproces. Daarnaast dragen we bij aan de andere doelen in de fysieke leefomgeving. Dat doen we met het verlenen van vergunningen waarmee we initiatieven mogelijk maken.

Grondexploitaties woningen

Wat willen we bereiken?

Financieel inzicht van (actieve) gebiedsontwikkeling

We ontwikkelen de woningbouwlocatie Nieuwveense Landen, Kop van Noordpoort en Danninge Erve in lijn met de vastgestelde grondexploitaties. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Beleidsindicatoren

Programma 5

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Nieuw gebouwde woningen	per 1.000 woningen	10,4	5,0	12,8	9,2

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Bevolkingstratistiek, COELO, Basisregistraties adressen en gebouwen, CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	2.320	2.600	2.744	2.575	2.517	2.250
Bouwen en wonen	1.385	1.238	1.389	1.389	1.389	1.389
Grondexploitatie woningen	9.911	8.362	22.707	14.857	12.398	6.888
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	13.615	12.200	26.840	18.821	16.304	10.527
Totaal Lasten	13.615	12.200	26.840	18.821	16.304	10.527
Baten						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-378	-220	-9	-9	-9	-9
Bouwen en wonen	-2.301	-1.326	-1.373	-1.373	-1.373	-1.373
Grondexploitatie woningen	-10.212	-8.362	-22.707	-14.857	-12.398	-6.888
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	-12.890	-9.907	-24.089	-16.239	-13.780	-8.270
Totaal Baten	-12.890	-9.907	-24.089	-16.239	-13.780	-8.270
Saldo van baten en lasten	725	2.292	2.751	2.582	2.524	2.258
Onttrekkingen						
Ruimtelijke ontwikkeling						
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	-61	0	0	0	0	0
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	-61	0	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	-61	0	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	-61	0	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	664	2.292	2.751	2.582	2.524	2.258

Toelichting

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten en baten

Ontwikkeling fysieke leefomgeving

In 2025 is via de bestuursrapportage een incidentele inkomst begroot van € 211.000 volgend uit het kostenverhaal op ontwikkelaars.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Onder dit product worden de baten en lasten begroot voor de voorbereiding van en het inspelen op de ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.

Onderdeel van deze budgetten is onder andere een budget van € 200.000 per jaar tot en met 2028 voor de verkenning van de mogelijkheden in het stationsgebied en een gebiedsgericht omgevingsprogramma met een visie en strategie op de ontwikkeling van het gebied. Verder is voor de ontwerpfase van de gebiedsontwikkeling Prinses Marijkestraat in 2026 € 100.000 en voor de jaren 2027 en 2028 € 75.000 opgenomen in de begroting.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is een stelpost opgenomen van € 25.000 in 2027 en € 100.000 vanaf 2028 voor een besparing op middellange termijn in het Fysieke domein. Deze taakstelling is voor dit programma centraal opgenomen onder het product ontwikkeling fysieke leefomgeving.

Omgevingswet

In 2026 is het budget Omgevingswet eenmalig verhoogd met € 150.000. Dit is onder andere voor advieskosten van de milieueffectrapportage en expertise van geluid voor het omgevingsplan industrie- en bedrijventerreinen.

Bouwen en wonen

Leges

Bij de baten zijn de opbrengsten leges met ingang van 2025 structureel verhoogd met € 400.000. Dit is een gevolg van de versnelling van de woningbouw. Daarnaast zijn er enkele projecten die de opbrengsten van de leges positief beïnvloeden. Een eventueel effect op leges als gevolg van de invoering van de Omgevingswet en Wet Kwaliteitsborging Bouw wordt in 2026 onderzocht.

Grondexploitaties woningen

De lasten en baten voor de grondexploitaties woningen zijn gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2025 (MPG) en de vastgestelde herziening van de grondexploitatie Kop van Noordpoort in mei 2025. Naast Kop van Noordpoort gaat het hier om de grondexploitaties Nieuwveense Landen en Danninge Erve. De grondexploitaties zijn budgetneutraal begroot. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele aanvullende (tussentijdse) winstnemingen.

Programma 6: Economische ontwikkeling

[Wat valt onder dit programma?](#)

Onderdelen		Portefeuille
	Recreatie en toerisme	Van Ulzen
	Regionale samenwerking	Maathuis / Van Ulzen / De Vries
	Economische zaken	De Vries
	Grondexploitaties niet-woningen en grondzaken	De Vries

Algemeen

Een vitale, toekomstbestendige economie is van groot belang voor de leefbaarheid, levendigheid en sociale structuur van onze gemeente. Daarom zet de gemeente in op het versterken van onze lokale economie. Dat doen wij door ruimte te bieden, innovatie en ontwikkeling te stimuleren en door samen te werken met onze partners in de regio.

Beleidskaders

- Omgevingsvisie gemeente Meppel (2025)
- Nota Grondbeleid (2021)
- Grondprijzennota (2025)
- Meerjarenperspectief grondexploitaties (2025)
- Beleidskader uitgifte onroerend goed (2023)
- Programma Duurzaam 2024-2028 (2024)

Economische zaken

[Wat willen we bereiken?](#)

Een toekomstbestendige economie.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- Voldoende ruimte om toekomstbestendig te ondernemen. Op bestaande bedrijventerreinen waar het kan, op nieuwe bedrijventerreinen als het moet.
- Het behouden en versterken van onze positie als regionaal economisch centrum.
- In 2050 hebben we een circulaire economie.
- Onze bruisende binnenstad is in balans en een warm hart in de regio.

Wat gaan we daarvoor doen?

We werken op basis van een gedragen Meppeler Economische Actieagenda

We maken een Economische Actieagenda voor Meppel. Een concrete agenda tot en met 2030 waarin we aan de hand van drie pijlers en samen met het georganiseerd bedrijfsleven acties formuleren en gaan uitvoeren.

We versterken de samenwerking met ons georganiseerd bedrijfsleven

Ons georganiseerd bedrijfsleven is een belangrijke partner in veel opgaven: van verduurzaming tot arbeidsmarkt en van camerabewaking tot onze bruisende binnenstad. We bouwen onze positieve samenwerking met het georganiseerd bedrijfsleven steeds verder uit. Komend jaar bestaat het Ondernemersfonds Meppel 15 jaar. Onze insteek is om deze succesvolle regeling na evaluatie te verlengen voor onbepaalde tijd.

Met ICC-Parkmanagement Meppel werken we samen op basis van prestatieafspraken over onderwerpen zoals ondernemersdienstverlening, verduurzaming, netcongestie, veiligheid op bedrijventerreinen, verantwoordelijkheden en financiering.

Om hier een extra stap in te kunnen zetten ontvangt ICC-PMM ook extra middelen vanuit de Regio Deal Regio Zwolle. Zo verbeteren we samen ons ondernemersklimaat.

Beter benutten van onze bedrijventerreinen

Het juiste bedrijf op de juiste plaats. Dit klinkt logisch maar is in de praktijk toch vrij complex. Om hier stappen in te zetten, ondersteunen we de ontwikkeling van de Herstructureringsmaatschappij Drenthe Groningen (HMDG). We actualiseren het Omgevingsplan Bedrijventerreinen en nemen daarin maatregelen om meer grip te krijgen op gebruik van onze bedrijventerreinen.

We zijn druk met de ontwikkeling van twee nieuwe bedrijventerreinen.

Noord III

Op Noord III wordt hard gebouwd aan een nieuw hoogspanningsstation. Deze is essentieel om de netcongestie in Meppel en omgeving op termijn op te lossen. Verder zijn we begonnen met het ontwikkelen van een uitgifteprotocol. In de huidige markt en met onze gestelde ambities, is het belangrijk dat wij voor de uitgifte van onze kavels duurzame en toekomstbestendige keuzes maken. Zo realiseren we maximale meerwaarde voor Meppel en de regio.

Noord IV

Als onderdeel van de wijziging van het omgevingsplan voor de industrie- en bedrijventerreinen wordt binnen Noord IV een nieuw bedrijventerrein planologisch mogelijk gemaakt. We werken daarvoor integraal samen aan windenergie en de wateropgaven om zo tot een toekomstbestendig bedrijventerrein te komen.

Samenwerking in een professioneel havenbedrijf

Port of Zwolle is een begrip geworden. Daarmee is het tijd voor een volgende stap. Zwolle, Kampen en Meppel dragen een aantal taken nu over aan het havenbedrijf. Het gaat hierbij om de havenmeester voor de beroepsvaart en capaciteit voor beleidsontwikkeling en -uitvoering. Hierover wordt een raadsvoorstel ingediend.

Op deze manier stellen wij het havenbedrijf in staat haar opgaven rond verduurzaming van transport en bedrijventerreinen, professionalisering van de nautische dienstverlening en subsidieverwerving nog beter uit te voeren.

Werken aan een bruisende binnenstad

We werken samen met bewoners, ondernemers, vastgoedeigenaren, provincie Drenthe en diverse Meppeler organisaties om het centrum aantrekkelijker te maken. Daarbij ligt de focus op het verbeteren van de verblijfskwaliteit, het stimuleren van innovatieve winkelconcepten en het benutten van de unieke identiteit van Meppel als historische stad met een eigentijdse uitstraling. De binnenstad is daarmee niet alleen een plek om te winkelen en iets te eten, maar een levendige omgeving waar economische ontwikkeling hand in hand gaat met sociale cohesie en ruimtelijke kwaliteit. De nieuwe subsidieregeling Regiostedenfonds 2.0 voor de periode 2026 tot en met 2029 van provincie Drenthe draagt hier positief aan bij. In de openbare ruimte verwachten we dat de uitwerking van de aangenomen moties bij de PPN 2026-2029, “Een groene gracht in Meppel” en “Versterking toerisme, recreatie en evenementenbeleid” en het nog vast te stellen parkeerbeleid leidt tot aanpassingen en investeringen in de openbare ruimte. De keuzes die we hierin maken zullen naar verwachting aanvullende uitgaven opleveren, de aanvraag hiervoor volgt na vaststelling van deze stukken.

Regionale samenwerking

Wat willen we bereiken?

Samen met onze partners meer waarde bieden aan onze inwoners, ondernemers en instellingen.

In Meppel denken we grensontkennend. Dit helpt ons in de samenwerking met onze partners in de regio. Zo kunnen we onze inwoners, instellingen en ondernemers nog beter bedienen.

Wat gaan we daarvoor doen?

Samenwerking loont voor Meppel!

“Alleen ga je sneller maar samen kom je verder” is het motto van Regio Zwolle. We zien steeds beter dat dit werkt voor Meppel. Er komen verschillende mooie regelingen beschikbaar om leefbaarheid en leefomgeving in buurten, wijken en dorpen te versterken.

Samen met de gemeenten in Zuidwest Drenthe, provincie Drenthe en Regio Zwolle gaan we aan de slag met “Gedeeld geluk als kompas voor Zuidwest-Drenthe”, ons gebiedsarrangement voor de Regio Deal van Regio Zwolle. Belangrijk onderdeel is het ervaring opdoen met integraal werken met alle opgaven en partners in de Haveltermade, van vrijwilligers tot warmtetransitie. Zo draagt deze regeling direct positief bij aan het doorontwikkelen van het wijk- en dorpsgericht werken.

Provincie Drenthe ontwikkelt twee nieuwe fondsen, het Regiostedenfonds 2.0 en het Dorpsvernieuwingsfonds.

Het Regiostedenfonds 2.0 heeft als doel het tot stand brengen van sterke, toekomstbestendige en compacte binnensteden, die aantrekkelijk zijn voor iedereen. Voor het optimale aanbod zetten we in op een meer georganiseerde samenwerking tussen ondernemers, maatschappelijke organisaties en bewoners. Voor de ruimtelijke kwaliteit van panden willen we de gevelsubsidie voortzetten.

Vanuit het dorpsvernieuwingsfonds komt budget beschikbaar om minimaal vier mooie projecten in Nijeveen uit te voeren als onderdeel van een dorpsplan om de leefbaarheid te verbeteren.

Met deze regelingen komen er kennis en middelen beschikbaar. In deze begroting is budget voor de cofinanciering van de gemeente opgenomen.

Samenwerking voor onze bereikbaarheid.

Onze goede bereikbaarheid via weg, water en spoor is een belangrijke troef van Meppel. Behoud en ontwikkeling van deze voorzieningen gaat niet vanzelf. Daarvoor moeten we samenwerken met allerlei partners zoals regio, provincie en Port of Zwolle. Door een sterke gezamenlijke lobby staan projecten als de flessenhals in het spoor, de verbetering van de vaarverbinding IJsselmeer-Meppel en het sluizencomplex Kornwerderzand nu prominent op de kaart in Den Haag. Komend jaar zetten we in op het steeds weer bestendigen van deze mooie voornemens om zo de uitvoering dichterbij te brengen.

Recreatie en toerisme

Wat willen we bereiken?

We willen een aantrekkelijke plek zijn voor inwoners en bezoekers.

Hierbij werken we toe naar de volgende doelen:

- De gemeente Meppel heeft een kwalitatief overnachtingsaanbod met meerwaarde voor de regio.
- De verhalen en belevenissen van Meppel trekken meer toeristen en bezoekers.

Wat gaan we daarvoor doen?

Nieuw beleid voor recreatie, toerisme en evenementen

We ontwikkelen nieuw beleid voor recreatie, toerisme en evenementen. Dit wordt in samenwerking met de betrokken organisaties opgesteld.

We zetten Meppel op de kaart

We kiezen bewust voor samenwerking met Stichting Gebiedspromotie Zuidwest-Drenthe en Merk Meppel. Deze twee organisaties vullen elkaar goed aan. Gebiedspromotie Zuidwest-Drenthe richt zich op de promotie van de hele regio Zuidwest-Drenthe. Merk Meppel focust juist op de stad Meppel zelf en de identiteit van Meppel. Door samen op te trekken, zorgen zij voor een sterk en herkenbaar verhaal richting bezoekers, ondernemers en inwoners.

Merk Meppel

Merk Meppel komt in 2026 met een evaluatie over de jaren 2024 en 2025, waarin extra subsidie is verleend voor externe profilering op de diverse thema's, sport, onderwijs, recreatie & toerisme, binnenstad & horeca, bedrijfsleven inclusief grafische industrie en evenementen. Voor 2026 en volgende jaren is het bedrag voor de basissubsidie opgenomen in de begroting.

Grondzaken en grondexploitaties niet-woningen.

Wat willen we bereiken?

Financieel inzicht van (actieve) gebiedsontwikkeling.

We ontwikkelen de bedrijventerreinen Oevers D, Oevers E, Noord III en Noord IV in lijn met de vastgestelde grondexploitaties. Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Wat willen we bereiken?

Grondbeleid passend bij onze ambities

In de Nota Grondbeleid staan het beleid en spelregels geformuleerd waarmee we richting geven aan onze haar ruimtelijke ambities. Diverse ontwikkelingen maken dat de gemeente een actiever grondbeleid wenst te voeren. Daarnaast leidt ook veranderende wetgeving tot de noodzaak om het grondbeleid deels te herzien. Daarom wordt de Nota Grondbeleid in 2026 geactualiseerd.

Beleidsindicatoren

Programma 6

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024
Funciemenging	%	55,6%	55,8%	56,5%	
Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw. 15 t/m 64jr	153,4	161,0	161,7	

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-BAG/LISA, LISA

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Economische ontwikkeling						
Recreatie en toerisme	395	366	380	380	360	360
Regionale samenwerking	617	538	715	735	755	605
Economische zaken	1.857	1.979	1.841	1.888	1.826	1.838
Grondexploitaties niet-woningen en grondzaken	3.160	7.534	5.659	5.064	5.182	5.248
Totaal Economische ontwikkeling	6.029	10.417	8.595	8.067	8.123	8.051
Totaal Lasten	6.029	10.417	8.595	8.067	8.123	8.051
Baten						
Economische ontwikkeling						
Regionale samenwerking	-47	0	-50	-50	-50	0
Economische zaken	-354	-129	-124	-124	-124	-124
Grondexploitaties niet-woningen en grondzaken	-3.671	-7.219	-5.341	-4.672	-4.749	-4.827
Totaal Economische ontwikkeling	-4.071	-7.348	-5.515	-4.846	-4.923	-4.951
Totaal Baten	-4.071	-7.348	-5.515	-4.846	-4.923	-4.951
Saldo van baten en lasten	1.958	3.069	3.080	3.221	3.200	3.100
Onttrekkingen						
Economische ontwikkeling						
Economische zaken	-420	-395	-240	-240	-240	-240
Totaal Economische ontwikkeling	-420	-395	-240	-240	-240	-240
Totaal Onttrekkingen	-420	-395	-240	-240	-240	-240
Totaal reserve mutaties	-420	-395	-240	-240	-240	-240
Gerealiseerd resultaat	1.538	2.674	2.839	2.980	2.960	2.860

Toelichting

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten en baten

Regionale samenwerking

In 2026 tot en met 2028 is de Regiodeal opgenomen voor € 150.000 per jaar als co-financiering met aan de kant van de baten een bijdrage van € 50.000 van provincie/regio. Voor investeringen in de openbare ruimte gekoppeld aan de doelen uit de Regiodeal is een investeringskrediet begroot in programma 4.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is een stelpost opgenomen van € 25.000 in 2027 en € 100.000 vanaf 2028 voor een besparing op middellange termijn in het Fysieke domein. Deze taakstelling is voor dit programma centraal opgenomen onder het product economische zaken.

Grondexploitaties niet woningen en grondzaken

De lasten en baten voor de grondexploitaties woningen zijn gebaseerd op het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2025 (MPG). Het betreft hier de grondexploitaties Oevers D, Oevers E, Noord III en Noord IV. De grondexploitaties zijn budgetneutraal begroot. Er wordt geen rekening gehouden met eventuele aanvullende (tussentijdse) winstnemingen.

Ook zijn de werkzaamheden voor grondzaken bij dit onderdeel opgenomen. Het gaat hier onder andere om de kosten en opbrengsten van de multifunctionele accommodaties Het Palet en De Plataan en overig gemeentelijk vastgoed.

Investeringsplanning

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 6 - Economische ontwikkeling									
Bijdrage Kornwerderzand		250				250		250	2026
MFA Plataan	60				160	220	15	205	cf. jaarplanning
Laadkasten markt en evenementen		60				60		60	2026
Totaal programma 6 - Economische ontwikkeling	60	310	-	-	160	530	15	515	

Toelichting

Kornwerderzand

Voor het sluizencomplex Kornwerderzand is een bijdrage begroot. Het sluizencomplex draagt bij aan het havenbehoud en de havenontwikkeling en maakt onderdeel uit van de totale regiobijdrage Kornwerderzand. De bijdrage van de gemeente Meppel is onderdeel van de afspraken binnen de regionale bestuursovereenkomst.

MFA De Plataan

In de bestuursrapportage 2025 is een bedrag van € 60.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van een koelmachine. Voor deze investering wordt een beroep gedaan op de subsidie voor het treffen van duurzaamheidsmaatregelen (ISDE). Verder staat in 2029 kozijn- en glasrenovatie gepland op basis van de beheer- en onderhoudsplanning.

Laadkasten markt en evenementen

Voor de vervanging en optimalisatie van de elektrakasten en installaties voor markt en evenementen is een investeringsbedrag begroot van € 60.000 voor 2026.

Thema Bestuur, dienstverlening en veiligheid

[Algemeen](#)

Onder dit thema komen drie onderwerpen aan de orde:

- Bestuur
- Dienstverlening
- Openbare orde en veiligheid

Er is veel beroering in de wereld. Dat heeft zijn weerslag op de samenleving, in Nederland maar ook lokaal in Meppel. Het vertrouwen van inwoners in de (lokale) overheid én in elkaar is al langer niet altijd meer vanzelfsprekend. Dat vraagt om goed en actief bestuur en het vraagt om goede dienstverlening. Daarnaast nemen we onze verantwoordelijkheid voor de openbare orde en veiligheid en voor het voorkomen en bestrijden van ondermijning.

[Ontwikkelingen](#)

Bestuur

Het is van groot belang dat het bestuur zichtbaar, transparant en benaderbaar is voor alle inwoners en organisaties van Meppel. De tijd van de bepalende en zelfs die van de regisserende overheid ligt achter ons. Het komt op veel beleidsterreinen meer aan op faciliteren en samenwerken. Daarom zoeken wij nadrukkelijk de samenleving op. Niet besturen vanuit het kantoor, maar erop uit! Door meer bezoeken te brengen aan onder andere maatschappelijke organisaties, wijkplatforms en werkgevers werken wij aan onze zichtbaarheid.

Collegiaal bestuur staat daarbij voorop. Besluiten nemen we samen en we staan er ook samen voor. Het college werkt aan een vruchtbare verhouding met de hele gemeenteraad.

Het jaar 2026 staat voor het gemeentebestuur in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen. Ook de nieuwe raad en het nieuw te vormen college gaan met deze opgaven verder aan de slag.

Participatie

Hoe zorgen we als lokale overheid voor die nauwe verbondenheid met de samenleving? Dat is niet altijd makkelijk. Verwachtingen en wensen kunnen, ook binnen de samenleving, enorm verschillen. In 2026 stelt de gemeenteraad naar verwachting een nieuwe Participatieverordening vast, met een praktische leidraad om er in de praktijk goed mee te kunnen werken. Daarbij kan participatie op het ene beleidsterrein verder gaan dan op het andere, omdat de lokale overheid verschillende rollen en verantwoordelijkheden heeft.

Dienstverlening

Vertrouwen in de overheid groeit wanneer we onze dienstverlening op orde hebben. Daarom zijn we duidelijk in onze communicatie. We gaan in de schoenen staan van de inwoners: hoe zouden we zelf graag benaderd worden? We delen informatie steeds meer proactief met onze inwoners. We maken gebruik van nieuwe technische mogelijkheden. Daarbij houden we de verscheidenheid van onze inwoners voor ogen.

Openbare orde en Veiligheid

De samenleving staat niet stil. Dat zien we in mooie ontwikkelingen. We zien het ook in de schaduwzijde ervan: openbare orde en veiligheid zijn nooit vanzelfsprekend. Aan de ene kant zien we inwoners die naar elkaar omzien. Die elkaar aanspreken. Die het melden als er overlast en onveiligheid is. Tegelijk is er sprake van toenemende tegenstellingen, in het groot en in het klein. De onderlinge verdraagzaamheid neemt af. Opvattingen lijken radicaler te worden, soms onder invloed van wat er in de wereld gebeurt. Het is voor het gemeentebestuur van Meppel een fundamentele opgave om onze democratische samenleving op gemeentelijk niveau te beschermen. Waar we dat kunnen, maken we de samenleving veiliger, verdraagzamer en weerbaarder. En daardoor prettiger om te wonen, te werken en te recreëren.

We zien veranderingen in vormen van criminaliteit. Er is bijvoorbeeld een verschuiving naar meer online criminaliteit. Ook is het allang niet meer 'de grote stad' waar zwaardere criminaliteit voorkomt. We blijven daarom werken aan de aanpak van cybercriminaliteit, ondermijning, leefbaarheid en aan het veiligheidsgevoel van onze inwoners. Dit doen we samen met onze (interne) partners, maatschappelijke (zorg) organisaties, politie, brandweer en het Openbaar Ministerie.

Ondermijning

De laatste jaren maakt de georganiseerde criminaliteit (de onderwereld) in toenemende mate gebruik van diensten uit de 'bovenwereld'. Deze verwevenheid van boven- en onderwereld ondermijnt onze samenleving en rechtsstaat. Daarom investeren we in het voorkomen en bestrijden van ondermijning.

Organisatie

De gemeentelijke organisatie staat midden in de samenleving. Binnen die samenleving zijn veranderingen aan de orde van de dag. Het is nodig om voortdurend om te gaan met veranderingen. Ook is blijvende aandacht nodig op het voorbereiden en uitvoeren van politieke besluiten. Schaarste op de arbeidsmarkt en snelle digitale ontwikkelingen maken dat tot een spannende opgave. Veel gaat al goed. Het gemeentebestuur is daarom trots en zuinig op de medewerkers. Zie voor de ambtelijke organisatie verder in de paragraaf bedrijfsvoering.

[Relaties met andere thema's](#)

Programma 7: Bestuur, dienstverlening en veiligheid

[Wat valt onder dit programma?](#)

Onderdelen		Portefeuille
	Bestuur	Maathuis
	Openbare orde en veiligheid	Maathuis
	Brandweertzorg en crisisbeheersing	Maathuis
	Dienstverlening	Maathuis

Algemeen

In dit programma gaat het over het bestuur (de gemeenteraad, het college van B&W en de burgemeester), over veiligheid in de breedste zin van het woord en over hoe we onze inwoners ontvangen en ondersteunen er contact is met de gemeente.

Het jaar 2026 staat in het teken van de gemeenteraadsverkiezingen. Op 18 maart 2026 kiezen de inwoners van de gemeente Meppel een nieuwe gemeenteraad. De gemeenteraad kiest vervolgens wie er namens hen plaats nemen in het college van B&W door de benoeming van wethouders. De gemeenteraad bestaat in 2026 uit 25 raadsleden. Dit komt door het passeren van de grens van 35.000 inwoners in de gemeente Meppel. Dat betekent een uitbreiding van de raad met twee zetels.

Beleidskaders

Beleidskaders bestuur:

- Coalitieakkoord 2022-2026
- Griffieplan 'De Meppeler raad - betrokken en toegankelijk (2024-2026)'

Beleidskaders dienstverlening:

- Visie op dienstverlening 2023
- Koers gemeente Meppel 2019
- Informatiebeleid 2022

Beleidskaders Openbare Orde en Veiligheid:

- Algemeen Plaatselijke Verordening (wordt geactualiseerd in 2025)
- Preventie- en handhavingsplan alcohol
- Uitvoeringsplan handhaving alcoholgebruik in de openbare ruimte
- Lokaal coffeeshopbeleid 2016
- Beleidsregel verblijfsontzeggingen 2020
- Beleidsregel sluiting drugspanden 2013
- Beleidsregel Wet aanpak woonoverlast
- Beleidsregel gevaarlijke en bijtende honden
- Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (wet Bibob) en lokaal Bibob beleid
- Beleidsregel sluiting drugspanden (lokaal Damocles beleid)

- Integraal veiligheidsplan

Beleidskaders Handhaving:

- Verordening Fysieke Leefomgeving
- Uitvoerings- en handhavingsstrategie vergunningverlening, toezicht en handhaving
- Besluit Bouwwerken Leefomgeving
- Woonschepenverordening
- Parkeerverordening
- Verordening inzake de winkeltijden
- Verordening op de warenmarkt
- Relatie met andere beleidsterreinen:
Er is een nauwe relatie tot andere beleidsterreinen en dus programma's, onder meer in relatie tot het terugdringen van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en het ontwikkelen van volksgezondheidsbeleid. Dit geldt ook voor het terugdringen van overlastsituaties, het voorkomen van jonge criminele aanwas, integrale samenwerkingen, uitvoeren van controles en de versterking van de weerbaarheid en betrokkenheid.

Bestuur

Wat willen we bereiken?

Voorbereidingen treffen voor de wisseling in de gemeenteraad en het college

Op woensdag 18 maart 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. Inwoners van de gemeente Meppel kiezen dan 25 raadsleden voor de periode 2026-2030. In voorbereiding op de wisseling van de gemeenteraad stelt de griffie een inwerkprogramma op. De belangrijke aandachtspunten komen in een overdrachtsdocument.

De ambtelijke organisatie zorgt op de zelfde manier voor een inwerkprogramma voor de (op)nieuw te benoemen wethouders.

Wat gaan we daarvoor doen?

Opstellen overdrachtsdocument en inwerkprogramma

Een goede start van een nieuwe raadsperiode vraagt om een goede voorbereiding. Om dit mogelijk te maken, werkt de griffie met de gemeenteraad aan een overzichtelijk document met de belangrijkste aandachtspunten en lessen voor de volgende raad. Dit overdrachtsdocument wordt meegegeven als onderdeel van een inwerkprogramma van de nieuwgekozen raadsleden. In het inwerkprogramma worden de raadsleden wegwijs gemaakt in de werkzaamheden van een raadslid en maken zij kennis met belangrijke ondersteuners bij hun werk. De griffie verzorgt de voorbereiding en uitvoering van dit inwerkprogramma.

De ambtelijke organisatie zorgt op een vergelijkbare manier voor het inwerken van de (op)nieuw te benoemen wethouders.

Openbare orde en veiligheid

Wat willen we bereiken?

Als gemeente zorgen we voor een veilige leefomgeving.

We werken samen met onze partners aan een veilige leefomgeving. De gemeente voert regie op veiligheid, maar de verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving delen we met inwoners, veiligheidspartners, ondernemers en bezoekers. Het Integrale Veiligheidsplan (IVP) beschrijft hoe we samen met onze partners de komende jaren aan de veiligheidsthema's werken. Daarmee willen we in ieder geval bereiken dat het gevoel van veiligheid van onze inwoners minimaal hetzelfde blijft als voorgaande jaren.

We blijven werken aan het veiligheidsbewustzijn van onze medewerkers, inwoners en partners in Meppel.

In 2026/2027 gaan we verder met de taken die we in 2025 gestart zijn vanuit het integraal veiligheidsplan (IVP).

Wat gaan we daarvoor doen?

De meldingsbereidheid vergroten, de informatiepositie versterken en verbeteren.

Het vergroten van het bewustzijn onder inwoners is een essentieel onderdeel van de aanpak van (ondermijnende) criminaliteit. Door inwoners beter te informeren en bewust te maken van signalen van ondermijning, dragen we bij aan het vergroten van hun weerbaarheid én die van de samenleving als geheel.

Een grotere bereidheid om meldingen te doen is hierin van groot belang. Het zorgt ervoor dat we beter zicht krijgen op ondermijnende activiteiten en dat we gericht kunnen optreden. Door meldingen serieus te nemen en inwoners actief te betrekken, wordt de samenleving mede-eigenaar van de aanpak van ondermijnende criminaliteit.

Naast het bestrijden van criminaliteit levert deze aanpak ook een belangrijke bijdrage aan het behoud en versterken van de leefbaarheid in wijken en buurten. Dit sluit direct aan bij de taak en inzet van onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's), die een sleutelrol spelen bij het in stand houden van die leefbaarheid en het vergroten van het gevoel van veiligheid in de openbare ruimte.

Het veiligheidsgevoel bij de burger tenminste handhaven op het huidige niveau. De bewustwording bij de burger vergroten zodat zij zelf een bijdrage leveren aan hun (gevoel van) veiligheid.

Dit jaar is de handhavingscapaciteit binnen onze gemeente verder uitgebreid. Naast extra formatie wordt ook geïnvesteerd in de aanschaf van een aanvullend dienstvoertuig. Dankzij deze maatregelen kunnen we onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) flexibeler inzetten, waardoor zij effectiever én meer informatiegestuurd werken.

Door deze verbeterde inzetmogelijkheden zijn onze boa's vaker en zichtbaarder aanwezig in de openbare ruimte. Dit vergroot de directe handhavingskracht en geeft inwoners een veilig gevoel.

We dringen overlast van jongeren terug door ondersteuning, zorg en straf.

We dringen overlast door jongeren terug door zicht te krijgen op mogelijke overlastlocaties en criminele jeugdnetswerken of -groepen. We passen het landelijke 8-stappenmodel Wegwijzer Jeugd en Veiligheid toe om maatregelen voor groepen uit te voeren.

We krijgen online criminaliteit (beter) in beeld en pakken dit samen met onze partners aan

We vergroten de kennis en weerbaarheid rond het thema 'online criminaliteit' bij medewerkers, inwoners en partners. Deze doelgroepen bereiken we samen met onze partners door projectmatig te werken en in te spelen op de behoefte vanuit de maatschappij, trends en ontwikkelingen. We zijn aangesloten bij de cyberwerkgroep in Noord-Nederlands verband.

We organiseren de samenwerking tussen zorg en veiligheid efficiënter.

We investeren in de samenwerking tussen zorg en veiligheid. Daarvoor gaan we werken met het AVE model (Aanpak ter Voorkoming van Escalatie). We werken hierin samen met het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe.

We verminderen ondermijnende factoren in de gemeente Meppel.

We gaan de samenleving sterker maken tegen criminele activiteiten die onze maatschappij ondermijnen. Hiervoor stellen we een plan op dat de aanpak van ondermijning vanaf de basis versterkt. Dit doen we stapsgewijs met aandacht voor het actualiseren van regelgeving, versteviging van de informatiepositie en het vergroten van weerbaarheid en bewustwording. We versterken de aansluiting op de Drentse Aanpak Ondermijning in de regiobrede aanpak tegen ondermijning. We wordt binnen onze organisatie als proces ingegracht. Voor inwoners is het zichtbaar we optreden tegen ondermijnende criminaliteit.

We verhogen de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de binnenstad van Meppel.

In 2025 zijn we gestart met een verkenning om te beoordelen of het inzetten van cameratoezicht in de binnenstad een noodzakelijke aanvulling op bestaande maatregelen is. Dit project wordt, als de gemeenteraad ermee instemt, in 2026 gerealiseerd.

We doen ook onderzoek naar de problemen rondom wildplassen in de binnenstad. We richten ons niet alleen op handhaving maar ook op het voorkomen van wildplassen door meer toiletten beschikbaar te hebben. We starten naar verwachting in 2026 een pilot die mogelijk leidt tot aanvullende definitieve maatregelen.

Brandweezorg en crisisbeheersing

Wat willen we bereiken?

Rampenbestrijding vindt goed voorbereid plaats

We hebben als ambtelijke organisatie een rol bij mogelijke rampen of crises. Daar zijn we goed op voorbereid. We houden de organisatie van de interne crisisbeheersing actueel door het bestuur en de medewerkers op te leiden en te trainen. Dit doen we in samenwerking met de Veiligheidsregio Drenthe (VRD). De gemeenteraad vragen we jaarlijks een besluit te nemen over de plannen en de begroting van de VRD. Zo geeft de gemeenteraad beleidsmatig mede sturing aan de VRD. We kunnen niet uitsluiten dat onze bijdrage aan de VRD de komende jaren opnieuw de aandacht vraagt. Onder andere omdat het Rijk bezuinigt op de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding.

Wat willen we bereiken?

Veiligheidsregio Drenthe

Als een ramp of crisis in Drenthe zich voordoet, moeten we die zo goed mogelijk aanpakken. Zo voorkomen of beperken we schade en onrust zoveel mogelijk. De Veiligheidsregio Drenthe (VRD) zorgt ervoor dat hulpdiensten, overheden en andere betrokkenen goed samenwerken tijdens een crisis. Afhankelijk van de situatie geeft de VRD advies, ondersteuning dan wel coördinatie of een combinatie hiervan. Bij medische hulp coördineert de Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen Drenthe de zorg. Brandweer Drenthe zorgt voor brandbestrijding tijdens rampen en crisissituaties. In de paragraaf Verbonden partijen staat beschreven hoe de Veiligheidsregio in opdracht van alle deelnemende partijen dit organiseert.

Wat gaan we daarvoor doen?

Maatschappelijke weerbaarheid

In december 2024 waarschuwde het kabinet dat de veiligheid en vrijheid in Nederland kwetsbaarder zijn dan ooit, met toenemende risico's op een grootschalig gewapend conflict, extreem weer, cyberaanvallen en aantasting van vitale infrastructuur. Het weerbaar maken van de Drentse samenleving vraagt om gezamenlijke inzet van overheid, gemeenten, VRD en maatschappelijke partners. Omdat middelen beperkt zijn, is de VRD gevraagd een plan van aanpak te maken. Voor 2025-2026 komt er een programma maatschappelijke weerbaarheid dat aansluit bij bestaande structuren en het naoberschap. Het programmamanagement stuurt deels, maar heeft vooral een gidsende en informerende rol richting bestuur en samenleving. Waar nodig en mogelijk nemen we ook lokaal onze bestuurlijke verantwoordelijkheid.

Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg

Het landelijk opgestelde Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg (UKB) is leidend voor Drenthe. Dat is ook vastgesteld door het algemeen bestuur van de VRD. Drenthe haakt aan op deze landelijk ontwikkelingen en kent binnen crisisbeheersing haar eigen project. In 2026 wordt het regionaal projectplan UKB geïmplementeerd bij de Drentse gemeenten.

Dienstverlening

Wat willen we bereiken?

Alle gemeentelijke communicatie uitingen in begrijpelijke taal aanbieden

De teksten op onze website en in de digitale dienstverlening zijn digitaal toegankelijk en in begrijpelijke taal geschreven.

Wat gaan we daarvoor doen?

Brieven en uitgaande berichten duidelijk en begrijpelijk maken

In 2026 controleren we de 50% meest gebruikte automatisch uitgaande brieven en berichten. We herschrijven de brieven in eenvoudige, toegankelijke taal.

Wat willen we bereiken?

Toekomstbestendige dienstverlening die beter aansluit bij de behoefte van inwoners

We willen dat alle inwoners van de gemeente Meppel onze dienstverlening als duidelijk, betrouwbaar en inwonergegericht ervaren.

Wat gaan we daarvoor doen?

We gebruiken innovaties zoals AI voor verbetering van de dienstverlening

We zetten nieuw ontwikkelde toepassingen in voor het verbeteren van dienstverlening. Zoals een AI-chatbot voor de website.

We verbeteren onze dienstverleningsprocessen

In 2026 verbeteren we minimaal 10 dienstverleningsprocessen zodat deze voldoen aan wet- en regelgeving en toegankelijk, efficiënt en inwonergegericht zijn.

We verbeteren onze telefonische bereikbaarheid

Met de komst van een nieuwe telefooncentrale in 2026 verbeteren we de telefonische bereikbaarheid en gaan we de afhandeling monitoren.

We meten, monitoren en verbeteren de dienstverlening op basis van data

We verzamelen data om onze dienstverlening te monitoren en te verbeteren. Dat doen we door:

1. Het structureel meten van klanttevredenheid op dienstverleningsprocessen. In 2026 breiden we dit uit met drie extra processen.
2. Het inrichten van data-dashboards zodat teams inzicht krijgen in de prestaties en verbeteropties kunnen benutten. In 2026 richten we minimaal drie data-dashboards in.
3. Het uitvoeren van klantreizen om het klantbewustzijn bij medewerkers te vergroten en onze werkprocessen te verbeteren. In 2026 voeren we klantreizen uit voor minimaal twee dienstverleningsprocessen.

Beleidsindicatoren

Programma 7

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024	2025
Misdrijven - Geweldsmisdrijven	per 1.000 inwoners	2,6	4,3	3,6	4,0	
Misdrijven - Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	per 1.000 inwoners	5,2	6,6	6,2	4,5	
Misdrijven - Diefstallen uit woning	per 1.000 inwoners	0,7	3,9	0,7	1,0	
Misdrijven - Winkeldiefstallen	per 1.000 inwoners	1,0	2,0	2,3	1,7	
Verwijzingen Halt	per 1.000 jongeren	8,0	6,0	9,0	11,0	
Demografische druk	%	75,3%	74,7%	74,0%	74,0%	73,9%

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

Ontleend aan: CBS-Criminaliteit, CBS-Diefstallen

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	2.414	2.086	2.009	1.996	1.996	1.996
Openbare orde en veiligheid	1.660	1.514	1.529	1.542	1.542	1.542
Brandweezorg en crisisbeheersing	2.018	2.166	2.188	2.210	2.219	2.217
Dienstverlening	2.434	2.887	2.868	2.936	2.757	2.819
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	8.525	8.653	8.594	8.683	8.513	8.574
Totaal Lasten	8.525	8.653	8.594	8.683	8.513	8.574
Baten						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	-33	-1	-1	-1	-1	-1
Openbare orde en veiligheid	-59	-30	-31	-31	-31	-31
Brandweezorg en crisisbeheersing	-5	-5	-5	-5	-5	-5
Dienstverlening	-820	-741	-879	-954	-848	-584
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-917	-777	-915	-990	-885	-621
Totaal Baten	-917	-777	-915	-990	-885	-621
Saldo van baten en lasten	7.608	7.875	7.679	7.693	7.628	7.953
Onttrekkingen						
Bestuur, dienstverlening en veiligheid						
Bestuur	0	-35	0	0	0	0
Dienstverlening	0	-145	0	0	0	0
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	0	-180	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	-180	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	0	-180	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Gerealiseerd resultaat	7.608	7.695	7.679	7.693	7.628	7.953

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten

In 2026 zijn de lasten iets lager dan in 2025. Dit komt vooral doordat in 2025 eenmalig kosten zijn gemaakt voor de viering van 80 jaar vrijheid.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten

Na 2026 blijven de uitgaven grotendeels stabiel. Alleen bij Dienstverlening zijn er schommelingen door een hoger aantal aanvragen voor reisdocumenten in 2026 en 2027. Vanaf 2028 neemt dit aantal weer af. In 2029 vallen de lasten hoger uit doordat er tweemaal verkiezingen zijn in dat jaar.

Investeringsplanning

Excel-tabel

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid									
Wagenpark handhaving		90	50			140		140	cf. jaarplanning
Brandweerkazerne		155				155		155	2026
Totaal programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid		- 245	50	-	-	295	-	295	

Omschrijving (toelichting)

Toelichting

Vanuit het wagenparkbeheer zijn voor 2026 en 2027 investeringen begroot voor de aanschaf en vervanging van een tweetal auto's voor de handhaving.

Voor de brandweerkazerne is een investering begroot voor het herstel van wanden, vloeren en kozijnen.

Algemene dekkingsmiddelen

Onderdelen		Portefeuille
	Treasury	de Vries
	Algemene uitkering Gemeentefonds	de Vries
	Belastingen en invordering	de Vries
	Onvoorziene uitgaven	de Vries
	Heffing Vennootschapsbelasting	de Vries
	Overige baten en lasten	de Vries

[Wat valt er onder dit overzicht?](#)

Dit overzicht gaat onder meer over de algemene dekkingsmiddelen. Het kenmerk van deze dekkingsmiddelen is dat ze vrij besteedbaar zijn. Ze zijn dus niet aan een bepaald programma gebonden. Hier verantwoorden we de gemeentefondsuitkering, de gemeentelijke belastingen, dividend en het saldo op de financieringsfunctie (zoals rente voor- en nadelen). De algemene dekkingsmiddelen vormen de financiële dekking van de bestedingen van de programma's 1 tot en met 7. Daarnaast staat hier de verplichte post onvoorzien.

Beleidskader

- Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV)
- Financieel toezichtskader provincie Drenthe
- Financiële verordening en overige (financiële) beleidsnotities

[In dit overzicht staan de volgende producten:](#)

Algemene Ondersteuning

Onder Algemene ondersteuning staat het geraamde begrotingsresultaat voor de jaren 2026-2029.

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorziene uitgaven is € 50.000. Hiermee vangen we incidentele uitgaven op die voldoen aan de criteria: Onvoorzien, Onontkoombaar en Onuitstelbaar.

Deelnemingen

In de paragraaf Verbonden partijen lichten we de deelnemingen toe. Hier ramen we de inkomsten uit de deelnemingen in de vorm van dividend. We ramen hier het dividend van Rendo, BNG en Wadinko.

Belastingen

In de paragraaf Lokale heffingen geven we informatie over de diverse gemeentelijke belastingen en overige heffingen. De grootste gemeentelijke belasting qua opbrengst is de onroerendezaakbelastingen (OZB). In dit overzicht hebben we de raming van de OZB en de precariobelasting meegenomen. De overige heffingen hebben we opgenomen in de programma's. De raming van de opbrengst OZB verhogen we vanaf 2026 met een inflatiecorrectie van 2,6%. Dit volgens de uitgangspunten van de perspectiefnota 2026-2029. Daarnaast staan hier de kosten van de waardebepaling van de onroerende zaken (wet WOZ).

Gemeentefondsuitkering

Gemeenten ontvangen geld van het Rijk uit het gemeentefonds om hun taken uit te voeren. Het is de grootste inkomstenpost voor elke gemeente. Gemeenten mogen zelf bepalen waar ze dit geld aan besteden. Uiteraard wel binnen de regels van de wet. Een groot deel van het geld uit het gemeentefonds keert het Rijk uit in de vorm van een Algemene uitkering. Daarnaast zijn er nog integratie- en decentralisatie-uitkeringen (10%). Een decentralisatie-uitkering is tijdelijk voor een bepaald aantal jaren. Een integratie-uitkering is ingesteld met de bedoeling dat het op korte termijn overgaat naar de Algemene uitkering. Bijvoorbeeld voor de Wet sociale werkvoorziening (WSW) ontvangen de gemeenten nu nog een integratie-uitkering.

Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de gemeentefondsuitkering. De meicirculaire is de vertaling van de Voorjaarsnota van het Rijk, de septembercirculaire is gebaseerd op de Miljoenennota en de decembercirculaire rondt het uitkeringsjaar af. De raming van de gemeentefondsuitkering voor de jaren 2026-2029 is in deze programmabegroting bepaald op basis van de meicirculaire 2025.

Groei door compensatie lonen en prijzen

De jaarlijkse groei van het gemeentefonds is sinds 2024 niet meer gekoppeld aan de ontwikkeling van de rijksuitgaven maar aan de ontwikkeling van de economie (het bruto binnenlands product; bbp). De normering wordt gesplitst in een volumedeel en een prijsdeel. Het volumedeel kan ingezet worden om de hogere kosten op te vangen die samenhangen met de groei van de bevolking, met kwaliteitsverbeteringen en beleidsintensiveringen. Het prijsdeel kan worden aangewend om de kosten van loon- en prijsontwikkelingen op te vangen. Helaas doet zich de situatie voor dat de werkelijke kostenstijging van lonen en prijzen vaak hoger ligt dan de compensatie op basis van het bbp die gemeenten ontvangen via het gemeentefonds.

Wat brengt de Meicirculaire 2025

Compensatie ravijnjaar en compensatie tekorten jeugd

Vanaf 2026 zijn structurele middelen opgenomen om het ravijn iets te dempen. Daarnaast wordt de terugval verzacht door de middelen die vanaf 2025 beschikbaar zijn gesteld om de helft van het landelijk tekort op de jeugdzorg te vergoeden. Ook komt er incidenteel geld om de maatregelen die gericht zijn op het verminderen van de uitgaven van jeugdzorg de komende twee jaren te verzachten. Het Rijk gaat er vanuit dat vanaf 2028 het tij binnen de jeugdzorg keert. De Hervormingsagenda Jeugd, een aantal aanvullende afspraken met de sector jeugdzorg en de invoering van een eigen bijdrage in de jeugdzorg, moeten zorgen voor besparingen.

Uitstel vervanging abonnementstarief Wmo

Eerder is besloten dat het abonnementstarief in de Wmo met ingang van 2026 wordt afgeschaft. Hiervoor in de plaats moet de inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage weer worden ingevoerd. De invoering is een jaar uitgesteld en wordt nu voorzien voor 2027. De eerder doorgevoerde besparing op het gemeentefonds voor 2026 komt hierdoor te vervallen. Daar staat tegenover dat de geraamde opbrengst in onze begroting van de eigen bijdrage Wmo ook voor 2026 vervalt (zie programma 2).

Decentralisatie- en integratieuitkeringen

In de meicirculaire is een (impuls)budget beschikbaar gesteld voor de jaren 2025 t/m 2034 om de infrastructuur van sociaal ontwikkelbedrijven te versterken. Verder is structureel geld opgenomen voor compensatie van de lonen en prijzen binnen de participatie.

Andere verdeling van de 'landelijke pot' onder de gemeenten

De herverdeling pakt voor Meppel niet gunstig uit. Per saldo gaat onze gemeente er € 56,00 per inwoner op achteruit. Wel komt Meppel, net als 40 andere gemeenten, in aanmerking voor een ingroei-pad. Het Rijk evalueert de werking van het nieuwe verdeelmodel nog. De provincie heeft aangegeven dat tot 2027 de financiële gevolgen beperkt blijven tot maximaal € 37,50 per inwoner. Dat geldt voor alle gemeenten, dus zowel voor voordeel- als nadeelgemeenten zoals Meppel. De korting voor Meppel voeren we vanaf 2027 voorzichtigheidshalve verder in, zodat de herverdeling in 2029 volledig zijn beslag krijgt.

De ontvangst van de circulaire leidt tot een actualisatie van de raming van het gemeentefonds zoals weergegeven in de perspectiefnota 2026-2029. In de perspectiefnota staat wel alvast een voorschot op de meicirculaire 2025.

Gemeentefondsuitkering (bedragen x € 1.000)				
	2026	2027	2028	2029
Gemeentefonds op basis van meicirculaire 2025	95.900	94.716	91.963	92.356
Verwacht effect landelijke herverdeling		-516	-863	-1.156
Totaal	95.900	94.200	91.100	91.200

Saldo op de financieringsfunctie (renteresultaat).

In de paragraaf Financiering gaan we in op de financiering van de gemeente en de ontwikkelingen op de geld- en kapitaalmarkt. Voor een toelichting verwijzen wij u naar deze paragraaf.

Heffing VPB

De te betalen vennootschapsbelasting is begroot op basis van de verwachte resultaten van de grondexploitaties. We hebben jaarlijks € 41.000 meegenomen.

Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	2021	2022	2023	2024	2025
Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden	€	678	752	761	822	851
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	€	678	752	761	822	851
Gemiddelde WOZ-waarde	x € 1.000	227	249	289	298*	310*

Bron: www.waarstaatjegemeente.nl

* = voorlopig
data

Ontleend aan: CBS-Bevolkingstatistiek, COELO, Basisregistraties adressen en gebouwen, CBS-Statistiek Waarde Onroerende Zaken

Opgenomen zijn de uitkomsten van de verplichte beleidsindicatoren conform het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Algemene dekkingsmiddelen						
Treasury	1.052	40	495	-81	-1.031	-513
Belastingen en invordering	764	566	645	645	645	645
Onvoorziene uitgaven	0	40	50	50	50	50
Heffing Vennootschapsbelasting	19	40	41	41	41	41
Overige baten en lasten	201	36	37	37	537	1.037
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	2.037	722	1.268	692	243	1.260
Totaal Lasten	2.037	722	1.268	692	243	1.260
Baten						
Algemene dekkingsmiddelen						
Treasury	-1.594	-1.446	-819	-782	-765	-747
Algemene uitkering Gemeentefonds	-89.376	-92.506	-95.882	-94.173	-91.095	-91.208
Belastingen en invordering	-11.876	-12.190	-12.510	-12.610	-12.710	-12.810
Overige baten en lasten	-63	-73	-75	-75	-1.075	-2.075
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	-102.910	-106.216	-109.286	-107.640	-105.644	-106.840
Totaal Baten	-102.910	-106.216	-109.286	-107.640	-105.644	-106.840
Saldo van baten en lasten	-100.873	-105.494	-108.018	-106.948	-105.402	-105.580
Stortingen						
Algemene dekkingsmiddelen						
Belastingen en invordering	3.228	4.228	240	240	240	240
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	3.228	4.228	240	240	240	240
Totaal Stortingen	3.228	4.228	240	240	240	240
Totaal reserve mutaties	3.228	4.228	240	240	240	240
Gerealiseerd resultaat	-97.645	-101.266	-107.777	-106.707	-105.161	-105.339

Toelichting financiën

Toelichting

Begroting 2026 ten opzichte van 2025

Lasten en baten

Treasury

Hier wordt de te betalen rente en de doorbelasting van de rente naar de programma's verantwoord. Het verschil tussen beide jaren komt vooral door de hoogte van het rentepercentage; in 2025 zijn de programma's belast met 1,5% en in deze begroting is dat percentage bijgesteld naar 1%. In 2025 verwachten we rente te ontvangen als gevolg van overtoollige liquide middelen (schatkistbankieren) .

Baten

Gemeentefonds

De hogere gemeentefondsuitkering van 2026 ten opzichte van 2025 komt vooral door de structurele middelen ingaande 2026 om het ravijn iets te dempen (€ 0,8 miljoen per jaar). Er is voor 2026 en 2027 incidenteel geld vrijgemaakt om de maatregelen die gericht zijn op het verminderen van de uitgaven van jeugdzorg te verzachten (ruim € 1,0 miljoen per jaar). Ook worden we in 2026 via het gemeentefonds gecompenseerd voor het uitstel van de vervanging van het abonnementstarief Wmo (€ 0,4 miljoen). Overigens verloopt dit budgetneutraal want tegenover deze hogere inkomst in het gemeentefonds staat een lagere inkomst door het vervallen van de geraamde eigen bijdrage voor de Wmo voor 2026 (zie programma 2).

Een verschil ten opzichte van 2025 is de compensatie voor de loon- en prijsstijgingen voor 2026. Verder is de raming van 2025 nog gebaseerd op de bestuursrapportage. Daarin hebben we de uitkomsten van de meicirculaire 2025 nog niet verwerkt. Voor de raming 2026-2029 in deze begroting is de meicirculaire 2025 de basis.

Belastingen en invordering

De indexering van de opbrengst OZB van 2,6% en de areaaluitbreiding ingaande 2026 geven een verschil tussen beide jaren.

Begroting 2026 en meerjarenperspectief

Lasten

Treasury

Op deze zijn de lasten lager doordat we een hoger percentage doorberekenen aan de programma's vanwege een verwachte rentestijging de komende jaren. Per saldo is dit budgetneutraal want het voordeel op deze post leidt tot een nadeel in de programma's.

Overige baten en lasten

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in de perspectiefnota voor 2028 € 0,5 miljoen en vanaf 2029 € 1,0 miljoen opgenomen voor nieuw beleid.

Baten

Gemeentefonds

De omvang van het gemeentefonds loopt de komende jaren af. Voor 2026 en 2027 hebben we incidentele middelen ontvangen om de maatregelen uit de Hervormingsagenda Jeugd te verzachten (zie hierboven). Daarnaast worden we vanaf 2028 extra gekort in verband met een opgelegde grotere besparingsopgave van de Hervormingsagenda (als gevolg van prijsstijgingen). Ook hebben we in de raming van het gemeentefonds rekening gehouden met een korting die in de loop van de jaren geleidelijk oploopt. Dit als gevolg van de landelijke herverdeling (zie hierboven).

Belastingen en invordering

De stijging van jaarlijks € 100.000 is een verwachte hogere opbrengst als gevolg van areaaluitbreiding.

Overige baten en lasten

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in de perspectiefnota voor 2028 € 1,0 miljoen en vanaf 2029 € 2,0 miljoen opgenomen voor verhoging van inkomsten.

Overhead

Onderdelen	Overhead	Portefeuille	
		Maathuis	

Algemeen

Onder overhead staan de kosten voor leiding en ondersteuning van medewerkers die het primaire proces van de gemeente uitvoeren.

Overhead			
<i>(bedragen x € 1.000)</i>			
	Rekening	Begroting	Begroting
<i>min = voordeel, plus = nadeel</i>	2024	2025	2026
Huisvesting	1.186	1.115	1.128
Facilitair	836	961	974
Informatisering & automatisering (ICT)	1.582	1.885	2.007
Personeel	11.930	11.314	12.057
Investeren in de toekomst	0	0	1.700
Totaal overhead	15.534	15.274	17.865

Toelichting op de tabel:

De overhead bedraagt in 2025 € 15,3 miljoen en stijgt in 2026 naar € 17,9 miljoen. Deze toename komt vooral door hogere personeelslasten, die noodzakelijk zijn om de organisatie te versterken en de dienstverlening op peil te houden in een krappere wordende arbeidsmarkt.

Op basis van 'Kiezen voor de Toekomst' is in 2026 een voorinvestering van € 1,7 miljoen opgenomen voor de projectopdracht 'Investeren in de toekomst van de gemeentelijke organisatie. Voor de jaren 2027-2029 is nagenoeg een zelfde bedrag opgenomen. Op de langere termijn moet dit onderzoek zorgen voor een structurele besparing. Voor 2027 is daarvoor een stelpost opgenomen van € 0,2 miljoen oplopend naar € 2,5 miljoen in 2030.

Wat mag het kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting 2025	Primaire begroting 2026 Totaal	Primaire begroting 2027 Totaal	Primaire begroting 2028 Totaal	Primaire begroting 2029 Totaal
Lasten						
Overhead						
Overhead	16.405	15.381	17.979	18.798	18.364	17.727
Totaal Overhead	16.405	15.381	17.979	18.798	18.364	17.727
Totaal Lasten	16.405	15.381	17.979	18.798	18.364	17.727
Baten						
Overhead						
Overhead	-871	-107	-114	-114	-114	-114
Totaal Overhead	-871	-107	-114	-114	-114	-114
Totaal Baten	-871	-107	-114	-114	-114	-114
Saldo van baten en lasten	15.535	15.274	17.865	18.684	18.250	17.613
Onttrekkingen						
Overhead						
Overhead	0	-73	0	0	0	0
Totaal Overhead	0	-73	0	0	0	0
Totaal Onttrekkingen	0	-73	0	0	0	0
Totaal reserve mutaties	0	-73	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat	15.535	15.201	17.865	18.684	18.250	17.613

De overhead neemt de komende jaren toe. Dit komt vooral door hogere personeelslasten, die nodig zijn om de organisatie te versterken en de dienstverlening goed te blijven uitvoeren in een krappe arbeidsmarkt. Ook de huisvesting wordt duurder door de verbouwing van het stadhuis en de kosten voor ICT en digitalisering lopen verder op. Op langere termijn is een structurele besparing voorzien. De huidige keuzes leggen hiervoor de basis: nu investeren om de organisatie toekomstbestendig te maken, zodat later op een verantwoorde manier kan worden bespaard.

Investeringsplan

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto- investering	Verwacht jaar van realisatie
Overhead									
<u>Huisvesting</u>									
Herinrichting stadhuis en gemeentewerf	600					6.300		6.300	2027
		4.400	1.300						
Stadhuis machines en installaties	470		125	280		875		875	cf. jaarplanning
Gemeentewerf	400	80		554		1.034		1.034	cf. jaarplanning
<i>Subtotaal huisvesting</i>	<i>1.470</i>			<i>834</i>	<i>-</i>	<i>8.209</i>	<i>-</i>	<i>8.209</i>	
		<i>4.480</i>	<i>1.425</i>						
<u>Overhead overig</u>									
ICT	1.456	731	686	456	259	3.588		3.588	cf. jaarplanning
Wagenpark facilitair	40			25	60	125		125	cf. jaarplanning
<i>Subtotaal overhead overig</i>	<i>1.496</i>	<i>731</i>	<i>686</i>	<i>481</i>	<i>319</i>	<i>3.713</i>	<i>-</i>	<i>3.713</i>	
Totaal overhead	2.966				319	11.922	-	11.922	
		5.211	2.111	1.315					

Toelichting

Huisvesting

Herinrichting stadhuis en gemeentewerf

De voorbereidingen voor de herinrichting van het stadhuis en gemeentewerf zijn gestart. De uiteindelijke oplevering is gepland in het derde kwartaal 2027.

Stadhuis machines en installaties

In 2027 is een investeringskrediet opgenomen voor het uitbreiden van het aantal zonnepanelen op het stadhuis. In 2028 verwachten we de warmtepompen en cv-ketels te vervangen.

Gemeentewerf

In met de vastgestelde Lokale Uitvoerings Agenda klimaatadaptatie vergroenen we het terrein van de gemeentewerf. Vanuit de beheeropgave voorzien we in 2028 het dak van de gemeentewerf te moeten renoveren. Dit moment wordt aangegrepen om de daken verder te verduurzamen door middel van na-isolatie, uitbreiding van het aantal zonnepanelen en het aanbrengen van een sedum dak.

Overhead overig

De ICT investeringen hebben ten doel de geplande gemeentelijke processen te optimaliseren. Verder is vanuit het wagenparkbeheer een aantal kredieten begroot voor de geplande vervangingen.

Paragrafen

Paragraaf lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf geven we informatie over de diverse gemeentelijke belastingen en heffingen uit verschillende programma's. Op hoofdlijnen geven we een overzicht van de diverse heffingen. Ook besteden we aandacht aan de begrote inkomsten en het beleid voor die heffingen. Verder ziet u de lokale lastendruk ten opzichte van naburige gemeenten en andere Drentse gemeenten. Ook leest u over het kwijtscheldingsbeleid.

Actuele ontwikkelingen

Voor 2026 hebben we een aantal lokale heffingen verhoogd met een inflatiecorrectie van 2,6% volgens de vastgestelde perspectiefnota. De rioolheffing, afvalstoffenheffing en de lijkbezorgingsrechten zijn hierop een uitzondering. Voor de riool- en afvalstoffenheffing blijft het uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Voorstel is het tarief van de afvalstoffenheffing voor 2026 daarom te verhogen met € 12,00 per huishouden en de rioolheffing niet te verhogen. In deze paragraaf geven we een toelichting. De lijkbezorgingsrechten zijn gelijk gebleven aan 2025.

Wet Waardering Onroerende Zaken (WOZ)

De Waarderingskamer controleert en beoordeelt gemeenten op de uitvoering van de Wet WOZ. Veel Nederlanders waarderen en benutten de mogelijkheid om via www.woz-waardeloket.nl de WOZ-waarden van andere woningen te bekijken.

Invordering

Na het versturen van een aanslag begint het proces om de belastingen te innen. Hierbij besteden we ook aandacht aan de menselijke maat bij belastingschuldigen die moeite hebben met betalen. Denk hierbij aan het eerst versturen van een kosteloze betalingsherinnering, maatwerkoplossingen (bijvoorbeeld een passende betalingsregeling) en informatie geven over kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. Bovendien verwijzen we hen naar onze consulent geldzorgen voor aanvullende ondersteuning.

Invoering andere belastingsoorten?

In opdracht van het Ministerie van Financiën is onderzoek verricht naar de invoering van een planbatenheffing en een grondbelasting. Het Rijk heeft geconcludeerd dat invoering van de planbatenheffing niet aan de orde is. De voorkeur wordt gegeven aan uitbreiding van het bestaande kostenverhaalsysteem.

Er is een amendement in de Tweede Kamer aangenomen over het invoeren van een gemeentelijke leegstandbelasting voor woningen. De leegstandbelasting wordt in de gemeentewet opgenomen. Dit biedt gemeenten aanvullende instrumenten om leegstand te bestrijden.

Omgevingswet

Op 1 januari 2024 werken we onder de Omgevingswet (Ow) en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Dit zorgt voor aanzienlijke veranderingen in de manier waarop gemeenten werken, zoals in de gemeentelijke organisatie, de samenwerking binnen de keten, de gebruikte systemen en de (werk)processen. Om deze overgang te ondersteunen, zijn de relevante onderdelen in de legesverordening aangepast. Er bestaat een risico dat de legesinkomsten de kosten niet helemaal dekken. Door invoering van twee nieuwe wetten kan de gemeente de kosten, die gepaard gaan met de verantwoordelijkheid voor een veilige bebouwde leefomgeving, niet meer helemaal doorberekenen. In het voorjaar van 2026 doen we onderzoek naar de effecten hiervan op de leges.

Overzicht van de lokale heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de Gemeentewet. We maken onderscheid tussen ongebonden en gebonden heffingen.

Ongebonden heffingen

De ongebonden heffingen in Meppel zijn:

- Onroerende zaakbelasting
- Parkeerbelasting
- Precariobelasting

De opbrengsten van de ongebonden belastingen behoren tot de algemene dekkingsmiddelen en zijn vrij te besteden. Ongebonden belastingen die Meppel niet heft zijn roerende zaakbelasting, hondenbelasting, toeristenbelasting en forensenbelasting.

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De OZB zijn veruit de belangrijkste gemeentelijke belastingen. Er zijn drie belastingsoorten:

1. een belasting geheven van eigenaren van woningen
2. een belasting geheven van eigenaren van niet-woningen
3. een belasting geheven van gebruikers van niet-woningen

De raming van de OZB is voor 2026 ten opzichte van 2025 verhoogd met de inflatiecorrectie van 2,6% en een autonome stijging als gevolg van verbouw/nieuwbouw.

De heffingsgrondslag van de OZB is gebaseerd op de waarde zoals vastgesteld in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (wet WOZ). Het OZB-bedrag berekenen we op basis van een percentage (het tarief) van de WOZ-waarde.

Parkeerbelasting

In de gemeente Meppel gebruiken we parkeertarieven om de kosten voor parkeervoorzieningen te dekken en om het parkeren binnen de gemeente te reguleren. Meppel heft parkeergelden bij parkeermeters en -automaten en via parkeervergunningen.

Bij parkeergarage Keyserstroom, parkeergarage Kromme Elleboog en parkeerterrein Stadhuis innen we parkeergelden achteraf. Voor 2026 blijven de tarieven gelijk aan die van 2025.

De tabel hieronder laat zien wat de tarieven zijn van onze gemeente in relatie tot de 2 omliggende gemeenten Hoogeveen en Zwolle voor de jaren 2025 en 2024. Voor Meppel zijn de tarieven voor 2026 toegevoegd. Van de andere 2 gemeenten zijn die nog niet bekend.

Tarieven per uur	Meppel		Meppel	Hoogeveen		Zwolle	
	2024	2025	2026	2024	2025	2024	2025
Centrum (zone 1)	2,05	2,05	2,05	1,90	1,95	3,30	3,30
Buitenring (zone 2)	1,70	1,70	1,70	nvt	nvt	2,20	2,20
zone 3	1,05	1,05	1,05	nvt	nvt	1,30	1,30
Tijden betaald parkeren	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-18:00, vrij 18:00-21:00 uur	ma t/m za 8:00-19:00, vrij 19:00-21:00 uur	ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur	ma t/m za 9:00-23:00 uur, zo 13:00-17:00 uur

Precariobelasting

Precariobelasting is een belasting voor personen of bedrijven die voorwerpen hebben op, onder of boven openbare gemeentegrond die bestemd is voor de openbare dienst. Openbare gemeentegrond is grond waarvan de gemeente eigenaar is, die bestemd is voor algemeen gebruik en waarbij iedereen belang kan hebben. Denk hierbij aan de openbare weg, de stoep, plantsoenen, parken en gemeentelijk water. Voor terrassen of vaste standplaatsen wordt bijvoorbeeld precariobelasting geheven.

Gebonden heffingen

De gebonden heffingen in Meppel zijn:

- Rioolheffing
- Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten
- Naheffingsaanslagen parkeren
- Havengelden
- Lijkbezorgingsrechten
- Marktgelden
- Leges

De opbrengst van de gebonden heffingen is niet vrij besteedbaar. De bedoeling van gebonden heffingen is dat ze voldoende opbrengen om de kosten te dekken van de gemeentelijke dienst waarvoor ze worden geheven (100% kostendekkendheid). De kosten voor het verlenen van de diensten bestaat uit directe en indirecte kosten. In de vorige begroting hadden we al aangegeven dat we bij de verdeling van de indirecte kosten meer moeten toerekenen aan de gemeentelijke gebonden heffingen dan we in eerdere jaren deden. Dit op grond van verplichte begrotingsrichtlijnen. Het verhoogt de kosten van de gemeentelijke dienst. Een hogere kostprijs leidt tot een lagere kostendekkendheid als het tarief niet evenredig wordt verhoogd.

Rioolheffing

Rioolheffing is een belasting voor huishoudens en bedrijven die we heffen om het beheer en het behoud van de riolering te bekostigen. Een goed rioolstelsel is van belang voor de volksgezondheid en het milieu. Uit de inkomsten van de rioolheffing betaalt de gemeente ook de maatregelen die we moeten nemen om hemelwater (regenwater) te verwerken en grondwater op peil te houden. We brengen in onze gemeente een vast bedrag in rekening aan de gebruiker van een perceel van waaruit water direct of indirect naar de gemeentelijke riolering gaat.

Het tarief rioolheffing voor 2026 is ten opzichte van 2025 niet verhoogd. Het blijft voor het komende jaar staan op € 186. Ten opzichte van de vorige begroting zijn een aantal kosten verlaagd. De kosten voor het beheren en in stand houden van het rioolstelsel betalen we uit de opbrengst rioolheffing. Er is sprake van een dekkingpercentage van 99%.

Berekening van kostendeckendheid	Rioolheffing
Taakveld 7.2 Riolering, Product 64 Riolering	
Kosten, incl. (omslag) rente	2.297.600
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	2.297.600
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (straatreiniging)	295.600
Taakveld 5.7 Leggers schouw, waterlossing	97.900
Taakveld 0.4 Overhead	197.200
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (kijtschelding)	134.000
Compensabele BTW over exploitatiekosten riolering	204.000
Compensabele BTW over afschrijving op investeringen	175.100
Totale kosten	3.401.400
Opbrengst rioolheffing	-3.379.600
Dekkingspercentage	99%
Mutatie op de voorziening	-21.800

[Afvalstoffenheffing/reinigingsrechten](#)

Afvalstoffenheffing heffen we bij alle huishoudens. Met deze inkomsten halen we het huisvuil op, voeren we het af en wordt het verwerkt. Afvalstoffenheffing is verschuldigd vanaf het moment dat een woning in gebruik is genomen. Het maakt daarbij niet uit of mensen wel of geen afval aanbieden.

Reinigingsrecht heffen we voor de afvoer van bedrijfsafval en mogen we alleen in rekening brengen als we ook daadwerkelijk een dienst leveren.

Het tarief afvalstoffenheffing voor 2026 verhogen we ten opzichte van 2025 met € 12 en komt daarmee op € 242 per huishouden. Met deze verhoging komt het dekkingspercentage in 2026 op 90%. We zetten daarmee de lijn die in de vorige begroting is ingezet door. Om op een 100% kostendekkendheid te komen verhogen we het tarief stapsgewijs in vijf jaar.

Berekening van kostendekkendheid	Reinigingsheffingen
Taakveld 7.3 Afval, Product 55 Afvalinzameling	
Kosten, incl. (omslag) rente	3.435.200
Inkomsten, excl. heffingen	-627.300
Netto kosten taakveld	2.807.900
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer (straatreiniging)	295.600
Taakveld 0.4 Overhead	866.100
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen (kwijtschelding)	166.000
Compensabele BTW over exploitatiekosten product afval	345.400
Compensabele BTW over afschrijving op investeringen afval	105.200
Totale kosten	4.586.200
Opbrengst heffingen	-4.118.800
Dekkingspercentage	90%
Mutatie op de voorziening afval	0
Dekking uit algemene middelen	-467.400

[Naheffingsaanslag parkeren](#)

Een naheffingsaanslag parkeerbelastingen leggen we op als een auto op een terrein met een betaalautomaat of bij een parkeermeter staat waarvoor niet is betaald of wanneer de parkeertijd voorbij is. Vanaf 1 januari 2026 is het maximumbedrag dat we voor een naheffingsaanslag in rekening mogen brengen € 82,00.

Berekening van kostendekkendheid		Naheffingsaanslagen parkeren
Taakveld 2.2 Parkeren, Product 65 Parkeren		
Kosten, incl. (omslag) rente		183.376
Inkomsten, exclusief heffingen		0
Netto kosten taakveld		183.376
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente		119.702
Totale kosten		303.078
Opbrengst heffingen		-30.000
Dekkingspercentage		10%

Havengelden

Onder de naam 'havengeld' heffen we een recht voor het gebruik van de haven met een vaartuig. De kosten van door de gemeente verstrekte diensten in de haven dekken we deels uit de opbrengst havengeld. Hierbij maken we onderscheid in beroepsvaart en pleziervaart. De havengelden zijn verhoogd met de index van 2,6%. De opbrengst van de pleziervaart is verlaagd op basis van de werkelijke opbrengst van de afgelopen jaren.

Berekening van kostendekkendheid	Havengelden
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen, Product 62 Water, activiteit beroepsvaart	Beroepsvaart
Kosten, incl. (omslag) rente	218.024
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	218.024
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	252.460
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	12.914
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (80%)	102.760
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (80%)	33.439
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (67%)	40.989
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	35.207
Totale kosten	695.792
Opbrengst heffingen	-281.807
Dekkingspercentage	41%

Berekening van kostendekkendheid	Havengelden
Taakveld 2.3 Recreatieve havens, Product 62 Water, activiteit pleziervaart	Pleziervaart
Kosten, incl. (omslag) rente	175.628
Inkomsten, excl. heffingen	0
Netto kosten taakveld	175.628
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 2.1 verkeer en vervoer, product 60 activiteit onderhoud civiele kunstwerken	194.961
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit beheer en onderhoud watergangen (25%)	12.914
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit onderhoud havenvoorzieningen (20%)	25.690
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit brugwachterlocaties (20%)	8.360
Taakveld 2.4 economische havens en waterwegen, activiteit havenkantoor (33%)	20.189
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	35.207
Totale kosten	472.947
Opbrengst heffingen	-160.000
Dekkingspercentage	34%

Leges

Gemeenten heffen leges voor het verrichten van diensten die in het individuele belang van de aanvrager zijn. Dat geldt bijvoorbeeld voor de aanvraag van een reisdocument, rijbewijs of vergunning. De leges dekken nagenoeg de kosten van de dienstverlening. In de legesverordening staan bepalingen over de activiteiten waarvoor de gemeente leges in rekening brengt, welke tarieven en de grondslag. De legesverordening is onderverdeeld in drie hoofdstukken (zie tabel). Voor de kostendekkendheid berekening is kruissubsidiëring mogelijk tussen de hoofdstukken.

Leges recapitulatie hoofdstuk 1,2 en 3	Totaal lasten	Totaal baten	Kostendekking 2026
Kostendekking Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening	1.068.224	919.371	86,1%
Kostendekking Hoofdstuk 2 Dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	1.968.915	1.357.793	69,0%
Kostendekking Hoofdstuk 3 Dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn en niet vallend onder hoofdstuk 2	70.989	16.486	23,2%
Kostendekking totale tarieventabel	3.108.128	2.293.650	73,8%

Lijkbezorgingsrechten

Lijkbezorgingsrechten heffen we voor het gebruik van de begraafplaats en voor diensten die de gemeente levert die verband houden met een begrafenis of de begraafplaats. Met de opbrengst onderhouden we de begraafplaats. Het dekkingspercentage bedraagt 37%.

Berekening van kostendekkendheid	Lijkbezorgingsrechten
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria, Product 30 Begraafplaatsen	
Kosten, incl. (omslag) rente	434.499
Inkomsten, excl. heffingen	-6.937
Netto kosten taakveld	427.562
Toe te rekenen kosten	
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente	176.033
Totale kosten	603.595
Opbrengst heffingen	-223.000
Dekkingspercentage	37%

Marktgelden

Marktgelden is een belasting die we heffen voor het innemen van een plaats op een markt. De tarieven mogen niet meer dan kostendekkend zijn. Het dekkingspercentage bedraagt 21%.

Berekening van kostendeckendheid		Marktgelden
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen, Product 35 Bijzondere wetgeving, activiteit markten		
Kosten, incl. (omslag) rente		77.774
Inkomsten, excl. heffingen		0
Netto kosten taakveld		77.774
Toe te rekenen kosten		
Taakveld 0.4 Overhead incl. (omslag) rente		35.207
Totale kosten		112.981
Opbrengst heffingen		-24.259
Dekkingspercentage		21%

Geraamde opbrengsten van alle heffingen

In de tabel hieronder zijn de geraamde opbrengsten voor 2026 vergeleken met de raming van 2025 en de werkelijke opbrengst over 2024.

Soort Heffing	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bedragen x € 1.000			
OZB gebruikers niet-woningen	2.394	2.365	2.408
OZB eigenaren niet-woningen	3.549	3.631	3.767
OZB eigenaren woningen	5.680	5.949	6.087
Onroerende zaakbelasting totaal	11.623	11.945	12.262
Afvalstoffenheffing/reinigingsrecht	3.548	3.766	3.892
Rioolheffing	3.192	3.246	3.398
Parkeerbelasting	1.646	1.564	1.799
Precariobelasting	64	67	69
Lijkbezorgingsrechten	236	223	223
Leges algemene dienstverlening	825	769	919
Leges dienstverlening en besluiten in het kader van de omgevingswet	2.268	904	1.358
Leges dienstverlening vallend onder de dienstenrichtlijn	17	27	16
Leges totaal	3.110	1.699	2.293
Marktgelden	21	24	24
Havengeld beroepsvaart	278	275	282
Havengeld pleziervaart	159	191	160
Liggelden	15	7	15
Havengeld en liggeld totaal	451	473	457
Totaal	23.891	23.007	24.417

Kwijtschelding

De gemeente heeft op basis van de wet de keuze gemaakt om voor een aantal belastingen volledige of gedeeltelijke kwijtschelding te verlenen wanneer iemand een belastingaanslag (deels) niet kan betalen. Dat is geregeld in de belastingverordeningen. Het beleid hiervoor is vastgelegd in de Leidraad Invordering, waarbij de criteria zijn afgeleid van de landelijke regelgeving.

Bij de behandeling van een kwijtscheldingsverzoek toetsen we het inkomen en het vermogen. De normen voor kwijtschelding zijn landelijk vastgesteld. Als iemand geen betalingscapaciteit of vermogen heeft, dan kunnen we afvalstoffen- en rioolheffing kwijtschelden. Soms schelden we ook onroerendezaakbelasting kwijt.

Bij de bepaling van kwijtschelding houden we rekening met een kwijtscheldingsnorm van 100% voor de kosten van levensonderhoud. De keuze maakten we bewust om geen lager percentage (90% of 95%) toe te passen zodat we de ruimst mogelijke kwijtschelding kunnen verlenen. Ook ondernemers die een zelfstandig bedrijf of beroep uitoefenen, kunnen voor hun privébelastingen in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Belastingsschuldigen die in het voorgaande jaar kwijtschelding hebben ontvangen, toetsen we automatisch voor het komende belastingjaar. Als hun situatie op het gebied van bijvoorbeeld vermogen en inkomen ongewijzigd is gebleven, verlenen we automatisch kwijtschelding. Deze groep hoeft dus geen nieuw verzoek in te dienen. De gemeente neemt hierin een proactieve rol door, met toestemming van de belastingplichtigen, gegevens te laten toetsen bij het Inlichtingenbureau. Het Inlichtingenbureau, opgericht in 2001 door het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), maakt de uitwisseling van (persoons)gegevens tussen gemeenten en overheidsinstanties eenvoudiger.

In onderstaande tabel staan de bedragen die in 2024, 2025 en 2026 naar verwachting met kwijtschelding zijn gemoeid.

Kwijtschelding	Realisatie 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Bedragen x € 1.000			
Afvalstoffenheffing	149	170	166
Rioolheffing	125	150	134
Totaal	274	320	300

Lokale lastendruk

In de volgende tabel geven we een overzicht van de woonlasten van alle Drentse - en naburige gemeenten voor 2025. Een aantal gemeenten kent tariefdifferentiatie voor afvalstoffenheffing of rioolheffing.

Deze woonlasten komen uit de 'Atlas van lokale lasten' van Coelo. Dit is het kennisinstituut op het gebied van lokale en regionale lasten.

Woonlastendruk				
Gemeente	OZB	Afvalstoffenheffing	Rioolheffing	Totale woonlasten
		Mph	Mph	
Steenwijkerland	302	283	229	814
Tynaarlo	394	238	204	836
Meppel	435	230	186	851
AA en Hunze	391	265	196	852
De Wolden	390	257	237	884
Hoogeveen	434	287	164	885
Midden-Drenthe	420	239	247	906
Staphorst	439	264	208	911
Westerveld	455	250	213	918
Assen	499	282	177	958
Emmen	415	310	243	968
Coevorden	517	254	233	1.004
Noordenveld	423	295	326	1.044
Borger-Odoorn	556	241	255	1.052
Bron: www.coelo.nl				
Mph = Meerpersoonshuishouden (2 personen of meer)				
Note: Borger-Odoorn, de Wolden, Tynaarlo, Emmen en Steenwijkerland hebben Diftar				

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf gaat over de financiële kengetallen, de belangrijkste risico's en beheersmaatregelen en de beschikbare weerstandscapaciteit. Dat geeft inzicht in hoe we komen en blijven tot een gezonde financiële positie. De weerstandscapaciteit bestaat uit middelen en mogelijkheden om eventuele tegenvallers op te vangen, zonder dat we de begroting en het beleid moeten aanpassen. Kaders voor deze paragraaf zijn:

- Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV)
- Nota risicomanagement en weerstandsvermogen (2023)
- Financieel Actieplan (2023)

Financiële kengetallen

Vanuit de begrotingsvoorschriften zijn we verplicht vijf financiële kengetallen op te nemen. Dit is onder andere om onze financiële positie voor de raad inzichtelijker en beter vergelijkbaar te maken. Het gaat om de netto schuldquote, de solvabiliteitsratio en indicatoren met betrekking tot de grondexploitatie, structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit.

Kengetallen hebben een signalerende functie, geven inzicht in de financiële positie en over de weerbaarheid en wendbaarheid van een gemeente. We sluiten voor de verplichte kengetallen aan bij de signaleringswaarden die de provincie hanteert. Over het algemeen kunnen we stellen dat “groen” het minst risicovol is en “rood” het meest.

In het financieel actieplan hebben we twaalf uitgangspunten opgenomen. Een aantal daarvan heeft betrekking op de kengetallen, die we in de nota risicomanagement hebben uitgewerkt in streefwaarden. Deze streefwaarden staan in onderstaande tabel.

Provinciale categorie	
A	Minst risicovol
B	
C	Meest risicovol

Financiële kengetallen	Streefwaarden	JR 2024	B2025	B2026	B2027	B2028	B2029
1. netto schuldquote	<90%	45%	65%	55%	63%	62%	76%
1a. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	<90%	40%	60%	51%	58%	57%	71%
1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen en voorraden grond	<90%	24%	44%	44%	58%	65%	73%
2. solvabiliteitsratio	20 - 50%	28%	33%	35%	35%	37%	33%
3. grondexploitatie	<20%	17%	16%	7%	1%	-8,4%	-1,5%
4. structurele exploitatieruimte	>0%	7,8%	6,0%	1,3%	0,6%	-0,7%	0,6%
5. belastingcapaciteit	<95%	83%	85%	83%	83%	83%	83%
6. Weerstandscapaciteit	> 2,0	2,3	2,2	3,2			

Als de uitkomst van één van de kengetallen uit de pas schiet, wil dat niet zeggen dat we financieel niet (langer) gezond zijn. Het is een aanwijzing dat we (aanvullende) beheersmaatregelen moeten nemen, of bestaande beheersmaatregelen moeten herijken.

Toelichting Tabel

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van onze schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossing op de exploitatie. Bij deze uitkomst kunnen we twee factoren noemen die het niveau verklaren. Ze zijn opgenomen als 1a en 1b:

- a) Verstrekte leningen. De rente- en aflossingsverplichtingen op deze leningen berekenen we helemaal door aan andere partijen en drukken niet op de exploitatie van de gemeente.
- b) Voorraad bouwgrond. Om deze gronden aan te kopen hebben we leningen afgesloten. De rentelast hiervan drukt op de grondexploitaties. Met de verkoopopbrengst kunnen we leningen aflossen.

De netto schuldquote valt binnen de gestelde streefwaarde en de categorie minst risicovol. De netto-schuldquote neemt de komende jaren toe. Dit komt doordat we onze ambities financieel hebben vertaald in concrete investeringsplannen. In de afgelopen jaren is de schuldquote juist sterk gedaald, vooral omdat we geen nieuwe leningen hebben afgesloten. Wel hebben we afgelost op bestaande leningen. Daarnaast hebben we enkele grote subsidies als voorschot ontvangen, wat onze financiële positie tijdelijk heeft versterkt.

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio is een kengetal dat weergeeft welk deel van het gemeentelijk vermogen is gefinancierd met eigen vermogen. Het is een maatstaf dat inzicht geeft in de mate waarin we aan onze financiële verplichtingen kunnen voldoen. Onze streefwaarde is tussen de 20% en 50%. Hier blijven we tussen. Langjarig verwachten we dat de solvabiliteit iets zal afnemen door de extra leningen die we aan trekken voor de financiering van de geplande activiteiten.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat we deze bij de verkoop moeten terugverdienen. Vanaf 2025 neemt de omvang van de grondexploitaties af. Dit is gebaseerd op prognoses van grondverkoop. In 2028 en 2029 verwachten we dat de boekwaarde van de grondexploitaties negatief uitvalt. Dit is feitelijk een teken van winstpotentie voor de algemene middelen. Omdat we in de begroting geen tussentijdse winstneming begroten, leidt dit boekhoudkundig tot een negatieve waarde. Gevolg van de afname van de boekwaarde van de grondexploitaties is ook dat de verschillende schuldquota meer naar elkaar toe bewegen. Voor een verdere toelichting op de grondexploitaties verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht maken we onderscheid tussen structurele en incidentele lasten. Een overzicht van de incidentele lasten en baten staat achterin dit boekwerk. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten te delen door de totale baten. Een negatief percentage betekent dat we de structurele lasten niet volledig kunnen dekken met de structurele baten.

Belastingcapaciteit

Onder de woonlasten verstaan we de OZB, de rioolheffing en de afvalstoffenheffing voor een woning op basis van de gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten berekenen we door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijke gemiddelde. De belastingcapaciteit drukken we uit in een percentage. Zoals uit de tabel van de kengetallen blijkt, zijn de woonlasten in onze gemeente lager dan het landelijke gemiddelde voor een gezin.

Weerstandscapaciteit

Het beschreven risicoprofiel is gekwantificeerd en kunnen we afzetten tegen het vermogen om deze potentiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Dit noemen we onze weerstandscapaciteit. Deze is in de afgelopen jaren met name gestegen door de positieve resultaten die aan onze reserves zijn toegevoegd.

Conclusie

Over het algemeen staan we er financieel goed voor. Mede dankzij de inzet op het financieel actieplan en de incidentele meevallers. De komende jaren pakken we een groot aantal ambities waardoor aandacht op de financiële positie een aandachtspunt blijft. Onze algemene bufferreserve is op orde om de risico's die we lopen op te kunnen vangen.

[Risicoanalyse en beheersmaatregelen](#)

De belangrijkste risico's hebben we inzichtelijk gemaakt. Op basis hiervan maakten we een inschatting van de financiële impact van deze risico's. Uiteraard met de kanttekening dat elke inschatting met de nodige onzekerheden is omgeven. Daarom werken we met een bandbreedte.

Alle risico's hebben we in de volgende risicokaart ingedeeld. De werkwijze om daar te komen bestaat uit de volgende stappen:

- Identificeren van risico's. In deze fase inventariseren we alle potentiële risico's.
- Kwantificeren van risico's. De analyse bestaat uit een schatting van de kans dat een gebeurtenis optreedt, en wat daarvan de gevolgen zijn.
- Definiëren en implementeren van beheersmaatregelen. Beheersmaatregelen kunnen preventief van aard zijn, gericht op het voorkomen van de gebeurtenis.
- Financieel afdekken van risico's.

Tot slot kunnen we op grond van deze analyses bepalen hoeveel middelen we moeten reserveren om risico's af te dekken. Het gaat dan om restrisico's. Hiermee bedoelen we dat we de mate moeten meewegen waarin getroffen beheersmaatregelen het oorspronkelijke risico terugdringen.

Op basis van deze stappen hebben we de verwachte financiële impact van de risico's gemaakt. De berekening van de risico's leidt tot een op te vangen risico van € 19,6 miljoen, het gemiddelde van het positieve scenario en het negatieve scenario. In onderstaande tabel benoemen we de opvang van Oekraïense vluchtelingen nog wel als risico, maar het risicobedrag is gelijk aan de betreffende reserve.

Totaaloverzicht

	Risico's	Risico- bedrag	Risicoweging	Positief scenario	Negatief scenario
1	Grondexploitaties	9,1	*	9,1	9,1
2	Inflatie	1,0	40% - 60%	0,4	0,6
3	Gemeentefonds	1,5	40% - 60%	0,6	0,9
4	Sociaal domein	2,7	60% - 80%	1,6	2,2
5	Investeringsprojecten	9,8	20% - 40%	2,0	3,9
6	Borgstelling en verstrekte leningen	3,4	20% - 40%	0,7	1,4
7	Verbonden partijen	0,8	40% - 60%	0,3	0,5
8	Risico's in de bedrijfsvoering	4,0	40% - 60%	1,6	2,4
9	Multifunctionele accommodaties huurinkomsten	8,6	0% - 20%	0,0	1,7
10	Opvang Oekraïense vluchtelingen	0,0	40% - 60%	0,0	0,0
11	Overige risico's	0,5	20% - 40%	0,1	0,2
	Totaal			16,4	22,8
	Gemiddeld			19,6	

* Cf uitgangspunten nota risicomanagement geen weging opgenomen

1. Grondexploitaties

Een extern adviesbureau heeft een risicoanalyse gemaakt van de grondexploitaties (februari 2025). Risico's zijn onder andere een te hoge boekwaarde van het grondbezit, tegenvallende verkoopresultaten in tijd en geld, stijgende kosten van bouw- en woonrijp maken en juridische geschillen. De risico's hebben ze voor alle grondexploitaties afzonderlijk in beeld gebracht. Daarnaast maakten ze onderscheid tussen algemene en (project)specifieke risico's.

Een belangrijk risico voor de lopende projecten is het niet realiseren van de voorspelde afzet (kavelverkoop). Vertraging in (de uitgifte van en realisatie woonrijp maken van) een project kan leiden tot een toename van rente-, planontwikkelings - en beheerskosten. Daarnaast bestaan er risico's die samenhangen met de ontwikkeling van de parameters binnen de projecten, zoals kosten- en opbrengstenstijging en de renteontwikkeling. Uitgangspunt voor de risicoanalyse is dat we de projecten uiteindelijk helemaal realiseren.

De grootste risico's zijn terug te vinden binnen de grondexploitaties Nieuwveense Landen, Kop van Noordpoort, Noord III en Noord IV. Dit zijn projecten met een wat langere looptijd waar de geschetste risico's veel invloed kunnen hebben op het uiteindelijke resultaat.

Risicobedrag

De kwantitatieve risicoanalyse hebben we op twee manieren gedaan, zoals ook is vastgelegd in de Nota Risicomanagement. Volgens de Monte Carlo-methode moeten we een risicoreservering van € 5,1 miljoen aanhouden. Volgens de IFLO-methode is een risicoreservering van € 9,1 miljoen vereist. Als we rekening houden met de verwachte positieve resultaten binnen de grondexploitatie dan volstaat een risicoreservering van respectievelijk € 0,9 en € 4,5 miljoen. Bij de bepaling van het weerstandsvermogen houden we rekening met de hoogste risico-uitkomst van € 9,1 miljoen (gelijk aan vorige actualisatie).

2. Inflatie

Het uitgangspunt van onze vastgestelde begroting 2026 is een prijsontwikkeling van 2,6%. Er blijft een inflatierisico aanwezig. Er speelt een combinatie van factoren. Energieprijzen blijven volatiel. Op andere onderdelen, zoals lonen (en daarmee samenhangend tariefstellingen) blijft de inflatie aanwezig. Deze inflatie werkt in meer of mindere mate door in alle uitgaven die we doen. Waar mogelijk hebben we deze verwerkt in de begroting. De onzekerheid blijft voorlopig nog aanwezig voor de langere termijn. Houdt deze inflatie aan en met welke snelheid komt deze tot uiting in onze kosten.

We wijzigen onze schatting niet ten opzichte van de vorige keer. Per saldo schatten we deze effecten op ongeveer € 1,0 miljoen met een gemiddelde kans van voordoen.

3. Onzekerheden gemeentefonds

Zonder balans tussen taken en middelen kunnen gemeenten hun werk niet doen. Om goede zorg te kunnen blijven geven en te investeren in voorzieningen voor inwoners en de leefomgeving, hebben gemeenten voldoende middelen nodig.

Het gemeentefonds is cruciaal voor de financiële stabiliteit van gemeenten. De omvang van deze fondsen wordt bepaald tijdens het begrotingsproces van de Rijksoverheid.

Uitgangspunt bij deze gemeentelijke begroting is de meicirculaire 2025. Een grove vertaling daarvan betekent min of meer een verschuiving van het ravijnjaar naar 2028. Vanaf 2026 zijn structureel gelden opgenomen om het ravijn iets te dempen. Daarnaast is voor 2026 en 2027 incidenteel geld beschikbaar om de maatregelen die moeten leiden tot een besparing op de uitgaven van jeugdzorg, voor de komende twee jaren te verzachten.

Onzekerheid over de omvang van het gemeentefonds in de toekomst blijft zolang het kabinet demissionair is en we ook niet weten wat een nieuw kabinet gaat doen.

Daarom is het lastig in te schatten welk risicobedrag we moeten meenemen. Het risico varieert van ongeveer € 0,5 miljoen per jaar en groeit ingaande 2028 naar een bedrag van ongeveer € 2,5 miljoen per jaar met een gemiddelde kans van voordoen.

4. Sociaal domein

We hebben de afgelopen jaren te maken gehad met een stijging in zorgtarieven en op onderdelen ook in zorgvragen. Hierdoor was het toegekende budget niet toereikend. Dit komt ook door CAO-ontwikkelingen, kostenontwikkeling zoals energieprijzen, krapte op de arbeidsmarkt en het 'open einde' karakter van de taken voor Jeugd en Wmo.

Voor de komende jaren zijn afspraken gemaakt over extra middelen voor jeugdzorg. Onderdeel daarvan zijn rijksmaatregelen die moeten zorgen voor een besparing op de uitgaven van jeugdhulp bij gemeenten. Gezien de groei van de jeugdhulp-uitgaven in de afgelopen jaren, is het onzeker hoe de uitgaven zich ontwikkelen.

Om de risico's goed te beheersen maken we onderscheid tussen beïnvloedbare en niet beïnvloedbare kosten. Daarnaast volgen wij nauwgezet de landelijke ontwikkelingen en hebben we een monitoring systematiek opgezet, waardoor we meer inzicht hebben in de lokale (financiële) ontwikkelingen. Zo nodig sturen we bij, zowel beleidsmatig als financieel.

Voor de maatwerkvoorzieningen verwachten we voor de komende jaren een verhoging in de woningaanpassingen. Dit komt bijvoorbeeld door vergrijzing, langer thuiswonen en onvoldoende passende woonvoorzieningen. Wanneer inwoners geen eigen mogelijkheden hebben, moeten wij vanwege onze wettelijke taak de uitvoering van goede woningaanpassingen uitvoeren. Omdat deze maatwerkvoorziening vaak samengaat met hoge kosten lopen we hier een groot risico dat dit zich daadwerkelijk voordoet.

Voor de bijstand bepalen de ontwikkeling van het macrobudget, demografische- en sociaaleconomische factoren de inkomsten. In combinatie met het 'open einde' karakter van deze regeling leidt dit tot mogelijke overschrijdingen. De huidige arbeidsmarkt zorgt voor een lage werkloosheid en een laag aantal uitkeringen. Onzeker is hoe zich dit de komende jaren ontwikkelt. Het risico op de overschrijding van de budgetten voor de bijstand is geschat op 5% van het budget.

Capaciteit en kennis

Ook binnen het Sociaal domein is er krapte op de arbeidsmarkt. Hierdoor ontstaat er veel druk op de kennis binnen de organisatie en de kosten van inhuur. Om die reden kijken we kritisch naar het voorkomen van uitstroom van medewerkers, werving van nieuwe medewerkers en alleen inhuren wanneer dit onvermijdelijk is.

Daarnaast ligt er nadruk op 'de basis op orde' krijgen (waaronder de verbetering van de toegang, investeren in de 'sociale kaart' en informatievoorziening, digitalisering en doorontwikkeling van het potentieel van medewerkers). Ook wordt ook geïnvesteerd in de relatie met de ketenpartners op hun verantwoordelijkheid, zowel moreel als contractueel.

Imago

Wij zien steeds meer dat door het handelen van derden (bijvoorbeeld minder zorg aan inwoners tijdens de zomervakantie of gebrek aan capaciteit bij zorgaanbieders waardoor wachtlijsten ontstaan) een negatief beeld ontstaat over de gemeente. In nauwe samenwerking met ons Klant Contact Centrum zetten we antwoordprotocollen op zodat de inwoners goed en eenduidig worden geïnformeerd. Uiteraard spreken we onze ketenpartners aan.

Risicobedrag

Het risicobedrag voor alle werkterreinen van het Sociaal domein schatten we vooralsnog in op € 2,7 miljoen met een hoge kans van voordoen. Dit was voorheen € 2,5 miljoen.

5. Investeringsprojecten

Elk jaar investeren we in onder andere wegen, bruggen, onderwijshuisvesting, openbare ruimte, automatisering, huisvesting, voertuigen, etc.. Er zijn enkele risico's die effect kunnen hebben op de resultaten, zoals hogere kosten (archeologie, bodemverontreiniging, asbest, kabels en leidingen), gewijzigde planning en lagere inkomsten (bijdragen derden van bijv. projectontwikkelaars, subsidies).

Risicobedrag

Per saldo gaat het om circa € 49 miljoen aan geplande investeringsuitgaven in 2026 waar genoemde risico's impact kunnen hebben. Rekening houdend met 20% voor het risicobedrag is de omvang van het risico € 9,8 miljoen (was € 4,5 miljoen). De toename in het risicoprofiel is met name te relateren aan de omvang van het totaal aan investeringsprojecten, waaronder de ontwikkeling in Noordpoort, realisatie van de onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen, vernieuwbouw schouwburg Ogterop en de herinrichting van het stadhuis en de werf.

De kans van voordoen schatten we in als laag, omdat het veel verschillende projecten betreft waar voor- en nadelen elkaar uitmiddelen.

6. Borgstelling en verstrekte leningen.

De leningen en borgstelling lichten we toe in de paragraaf Financiering.

De meest omvangrijke borgstellingen betreffen:

Woonconcept Onroerend Goed B.V.

Dit gaat over het onderwijspark Ezinge inclusief de sportaccommodatie die is gerealiseerd door Woonconcept Onroerend Goed BV (WOG). We staan borg voor de lening die voor de bouw is afgesloten en jaarlijks gedeeltelijk wordt afgelost. De hoofdsom bedroeg € 50 miljoen. Begin 2026 resteert € 42,9 miljoen met een resterende looptijd van 27 jaar. Belangrijkste risico is een faillissement van de WOG. Voor ons is er dan een risico dat de borgstelling wordt aangesproken. We zijn daarin afhankelijk van hoe de WOG uitvoering geeft aan de businesscase. Het risicobedrag schatten we in op € 2,7 miljoen, dat is de jaarverplichting aan aflossing en rente voor 1 jaar. Het college onderzoekt samen met de WOG en betrokken huurders de huur- en eigendomsconstructie van het onderwijspark.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Het WSW garandeert leningen van woningcorporaties. Corporaties kunnen hierdoor met gunstige financieringsmogelijkheden sociale huurwoningen realiseren en in stand te houden. Als een corporatie in financiële problemen raakt, zorgt het WSW dat rentebetalingen en aflossing van leningen doorgaan. Het WSW betaalt dit uit eigen kapitaal. Dat kapitaal kunnen ze aanvullen door obligo bij alle deelnemende corporaties op te halen. Pas wanneer dat onvoldoende is, komen Rijk en gemeenten als achtervang in beeld om renteloze leningen te verstrekken. De omvang van de leningen waar we garant voor staan bedraagt € 157 miljoen (peiljaar 2025). Het risico is verwaarloosbaar. Voorzichtigheidshalve houden we rekening met een risico bedrag van € 785.000, zijnde 0,5% van de omvang van de leningen

Risicobedrag

Het totale risicobedrag voor borgstellingen en verstrekte leningen schatten we daarmee in op circa € 3,4 miljoen met een lage kans en is daarmee niet gewijzigd ten opzichte van de vorige actualisatie.

7. Verbonden partijen

In Drents verband hebben we afspraken gemaakt in de nota “Samen werken voor Drenthe” opgesteld vanuit de VDG en de griffierskring om meer grip te krijgen op de gemeenschappelijke regelingen. Daarin zijn onder meer afspraken gemaakt over de weerstandscapaciteit bij de gemeenschappelijke regeling:

1. De weerstandscapaciteit is aanwezig bij de deelnemers en beperkt bij de gemeenschappelijke regeling.
2. Het dagelijks bestuur (DB) van de gemeenschappelijke regeling vermeldt in de jaarstukken en begroting het verschil tussen benodigd en beschikbaar weerstandsvermogen in totaal en naar rato voor de afzonderlijke deelnemers.
3. Een algemene reserve is toegestaan om ontwikkelingen in het loon- en prijspeil af te dekken, met een maximale omvang van 2,5% van de lasten van het betreffende jaar.
4. Als de verwachting is dat de ontwikkelingen in het loon- en prijspeil boven de maximale omvang van 2,5% uitkomt, is afwijken van de richtlijn van 2,5% mogelijk. Hiervoor doet het dagelijks bestuur van de gemeenschappelijke regeling een gemotiveerd voorstel aan het algemeen bestuur.
5. Het bedrag boven het vastgestelde maximum van de algemene reserve, vloeit naar rato van de deelnemersbijdrage terug naar de deelnemers.

Risicobedrag

Het risicobedrag als gevolg van deze afgesproken systematiek schatten wij vooralsnog in op zo'n € 0,5 miljoen.

Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Kredietbank (GR GKB)

De financiële risico's van de GR GKB staat al enige jaren onder druk en is zorgelijk. De GR GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen moeten worden opgevangen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling. Naast de onevenredige verdeling van de risico's is er ook sprake van een juridische onrechtmatigheid in het kader van de aanbestedingsregels. Daarom is er een nieuw toekomstperspectief nodig voor de GKB. We werken aan het transformatieproces om de GKB te verzelfstandigen in de vorm van een stichting. Het definitieve besluit tot verzelfstandiging is genomen door het Algemeen Bestuur op 19 juni 2025. De stichting GKB zal in principe uitsluitend diensten verlenen aan gemeenten die zich bij de stichting hebben aangesloten. De verwachting is dat in totaal 12 gemeenten gaan deelnemen aan de stichting GKB.

De stichting GKB is formeel opgericht op 21 juli 2025. Momenteel worden de laatste afspraken vastgelegd (vaststellen Sociaal Plan en afspraken met de Ondernemingsraad) en worden voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zodat het personeel en de activiteiten met ingang van 1 januari 2026 over kunnen naar de stichting. Uitgangspunt is dat de stichting zichzelf kan redden zonder de verschillende bijdragen in de exploitatie, waarbij de GR-gemeenten in het kader van de transformatie een risicoreserve meegEEft. Daarnaast gaat dit transformatieproces ook gepaard met kosten voor de drie GR-gemeenten. Er wordt op dit moment gewerkt aan een liquidatiebegroting van de GR GKB. De GR-gemeenten hebben aan de provincie toestemming gevraagd voor een latere aanlevering van de liquidatiebegroting tot 1 november 2025. Belangrijkste reden is dat er nog een bouwkundige inspectie van het pand dat binnen de GR achterblijft, moet plaatsvinden. De uitkomst van deze inspectie is cruciaal voor een verantwoorde financiële onderbouwing van de begroting.

Risicobedrag

Het risicobedrag voor de GR GKB ramen wij op € 300.000 (dit was € 1,7 mln). Bij de berekening van dit bedrag hebben we rekening gehouden met de kosten die gepaard gaan met het transformatieproces.

Per saldo komen we op een risico inventarisatie van zo'n € 0,8 miljoen voor de Verbonden partijen, met een gemiddelde kans.

8. Risico's in de bedrijfsvoering

Krapte op de arbeidsmarkt leidt tot het moeilijk invullen van vacatures. Ook neemt de complexiteit van opgaven binnen onze gemeente toe. Dit vraagt een bepaalde capaciteit/expertise die in de markt moeilijk te vinden is voor de salarisschalen die Meppel te bieden heeft. Daarnaast kunnen we vooral starters aantrekken in plaats van meer ervaren medewerkers. Hierdoor ontstaan extra kosten voor opleidingen of dakpansgewijze opvolging om kennis beter te borgen. Door met andere gemeenten en overheidsinstellingen samen te werken, verkleinen we het risico. Een van maatregelen die we inzetten om meer grip te krijgen op het benodigde personeel is Strategische Personeelsplanning. Dit project wordt opgestart in 2025 en loopt door in 2026.

Een veilige IT-infrastructuur met veilige software en processen die informatieveiligheid garanderen is essentieel. Met het meerjarenplan voor Informatisering versterken we de keten van beleid-organisatie-proces en techniek. Daarmee kunnen we risico's beter beheersen. Het neemt de kans op een incident niet weg maar het verkleint deze wel. De verantwoordingssystematiek over informatieveiligheid van diverse systemen (waaronder de Basisregistratie Personen en DigiD) middels ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) en de audit in het kader van de Wet Politie Gegevens helpen ons te verbeteren.

Geo-politieke ontwikkelingen, Digitale Souvereiniteit, de Nederlandse Data Strategie en groeiende onzekerheid over de dienstverlening van grote internationale IT bedrijven maakt dat we de komende jaren voor vergrote risico's komen te staan. Risico's voor uitval van IT oplossingen en voor versnelde afschrijving van bestaande en implementatietrajecten voor nieuwe IT oplossingen.

We zagen het afgelopen jaar dat gemeenten en hun toeleveranciers steeds vaker doelwit zijn van cybercriminaliteit en dat de schade na een cyberincident ook is gestegen. Naast het risico dat we getroffen worden, kan dit leiden tot maatschappijontwrichtende hacks van bijvoorbeeld watervoorziening, waterzuivering of de electriciteitsvoorziening.

Per saldo komen we op een risico inventarisatie van ongeveer € 4,0 miljoen voor de bedrijfsvoering, met een gemiddelde kans.

9. Huuropbrengst en gebruikersvergoedingen

We zijn in bezit van diverse vastgoedobjecten, die we verhuren, waarvoor we een gebruikersvergoeding vragen of waarvoor een gebruikersvergoeding in rekening wordt gebracht. We lopen het risico van gederfde huurinkomsten, bijvoorbeeld in geval van onvoorziene leegstand of opzegging van contracten. Het jaarlijks bedrag aan huurinkomsten/gebruikersvergoedingen is zo'n € 2,15 miljoen. Op grond van de nota risicomanagement houden we rekening met een risicobedrag gebaseerd op 4 jaar leegstand, wat uitkomt op € 8,6 miljoen (was € 7,7 miljoen). De toename van het risicobedrag is het gevolg van indexatie van de huuropbrengsten en aanpassingen in verhuursituaties.

De risicoweging schatten we in als zeer laag aangezien we de huurinkomsten van een groot aantal partijen ontvangen. Voor een deel van deze partijen is daarnaast sprake van een subsidierelatie waarin de subsidiebijdrage deels de huurkosten compenseert.

10. Opvang Oekraïense vluchtelingen

De oorlog in Oekraïne heeft gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties door Russische bedrijven. Als gevolg van de extra opvang door de oorlog in Oekraïne is de reguliere vluchtelingopvang ook onder druk komen te staan. Dit heeft gevolgen voor de extra te realiseren (crisis/nood) opvangplekken. Onzeker is of de Oekraïne opvang een positief resultaat blijft weergeven (bijvoorbeeld vanwege lagere vergoedingen van het Rijk), de situatie bij opvanglocatie(s) en de situatie rond de spreidingswet. We komen op een risico inventarisatie van ongeveer € 1,0 miljoen.

Bij de jaarrekening 2023 is besloten om een reserve in te stellen. Dit dekt het risicobedrag. Het restrisicobedrag is hiermee nihil.

11. Overige risico's

We kennen naast de going-concern activiteiten ook enkele financiële risico's die niet goed te kwantificeren zijn. Het is van belang deze risico's te volgen en daar waar mogelijk tijdig beheersmaatregelen te treffen. Het gaat om de volgende risico's:

a) De vermindering van de uitstoot van stikstof op basis van het Programma Aanpak Stikstof (PAS) kan gevolgen hebben voor de uitvoering van projecten.

b) Zoals benoemd in programma 4 kan netcongestie leiden tot vertragingen in (grootschalige) projecten waarvoor energie nodig is. Bijvoorbeeld bij de bouw van nieuwe woningen, voor bedrijven of grootschalige energie projecten. Zonder voldoende capaciteit op het elektriciteitsnet kunnen nieuwe projecten niet worden aangesloten. We werken nauw samen met netbeheerders en provincies om energie-infrastructuurprojecten te versnellen en beter in te passen in het bestaande elektriciteitsnet. Dit helpt om de impact van netcongestie te verminderen.

c) De Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen zijn in werking sinds 1 januari 2024. De inwerkingtreding is verlopen zonder ernstige verstoringen. Dat wil nog niet zeggen dat er geen risico's meer zijn.

Elke gemeente moet uiterlijk 1 januari 2032 het Omgevingsplan Omgevingswetproof gemaakt hebben. Voor alle gemeenten houdt dat nog een enorme opgave in. Het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) werkt maar functioneert nog lang niet optimaal. De gebruiksvriendelijkheid is nog ondermaats. Dat leidt tot veel vragen van inwoners en ondernemers. Elke gemeente heeft nieuwe lokale software moeten aanschaffen om te kunnen schakelen met het DSO. We hebben de nieuwe pakketten ingekocht, geïnstalleerd en technisch gekoppeld aan het DSO. Hier moeten we ervaring mee opdoen. De systemen werken nog niet allemaal naar behoren. Dit komt ook door de complexiteit van de wetgeving. Vooral de software voor de ontwikkeling van het Omgevingsplan heeft nog niet de functionaliteiten die vereist zijn voor planologische wijzigingen. Uiteraard doen we er alles aan om de hinder voor inwoners en ondernemers zo klein mogelijk te maken, maar het gaat zeker nog een aantal jaren duren voor het nieuwe stelsel op het beoogde kwaliteitsniveau is. We moeten dan ook nog veel doen om het stelsel ook voor ons optimaal werkend te krijgen. De vertraging in de gefaseerde invoering van de Wkb betekent dat we nog niet kunnen werken zoals de wet bedoeld heeft. Niet alleen voor onze gemeente maar voor alle gemeenten zijn de kosten die met de Omgevingswet en Wkb gemoeid zijn daarom nog niet te overzien.

d) De belastingdienst is nog bezig met de inning van coronaschulden. Dit kan ertoe leiden dat ondernemers financieel onder druk komen te staan, waardoor er betalingsachterstanden in de gemeentelijke heffingen ontstaan. Hierdoor kan het zijn dat een eventueel verleend uitstel van betaling uiteindelijk leidt tot oninbaarheid.

e) We zijn bezig met de vertaling van het strategische beleid hoe om te gaan met vastgoed specifiek en gemeentelijke bezittingen in brede zin. Om zodoende te bepalen of we voor het onderhoud van kapitaalgoederen voldoende middelen hebben om onze onderhoudsplannen uit te voeren. Dit is een maatregel die we treffen om mogelijke risico's op dit onderwerp te beheersen.

f) Onduidelijk is nog wat het financieel effect is van de NEN9120-norm, die bij amendement is aangenomen tijdens de raadsbehandeling van het IHP. De norm is nieuw en is niet wettelijke verplicht. Er is nog weinig tot geen praktijkervaring waaraan kan worden gerefereerd.

We houden rekening met een risicobedrag van € 0,5 miljoen en een lage kans, het is lastig in te schatten.

[Gewenst weerstandsvermogen](#)

Volgens de beleidskaders die de raad heeft vastgesteld, heeft een calculatie plaatsgevonden van de geïnterpreteerde risico's. In totaal is een risicobedrag berekend van € 19,6 miljoen. Bij de berekening van dit bedrag zijn de uitgangspunten gehanteerd zoals vastgelegd in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen.

Het beschreven risicoprofiel is gekwantificeerd en kunnen we afzetten tegen het vermogen om deze potentiële tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de bedrijfsvoering in gevaar komt. Dit weerstandsvermogen is de verhouding tussen de risico's en de weerstandscapaciteit. De weerstandscapaciteit bestaat uit potentieel in te zetten middelen om de tegenvallers op te vangen.

Naast de bufferreserve zijn dit overige reserves (a), onbenutte inkomstenbronnen (b) en stille reserves (c).

a) Reserves

De algemene reserves bestaande uit de bufferreserve en de vrij besteedbare reserve (voor resultaatbestemming 2025), hebben een geraamde gezamenlijke omvang van € 57,3 miljoen per 1 januari 2026.

b) Onbenutte belastingcapaciteit

Voor het berekenen van het gewenste bufferniveau gaan we uit van de berekeningswijze zoals is vastgelegd in de Nota risicomanagement en weerstandsvermogen. Uitgangspunt is een verhoging van de OZB-tarieven tot 20% boven het gemiddelde in Nederland. De onbenutte belastingcapaciteit is met deze benadering € 1,6 miljoen.

c) Stille reserves

Stille reserves zijn aandelen, gronden en gebouwen die bij verkoop meer opleveren dan de boekwaarde. Er is geen onderzoek verricht naar de hoogte van deze stille reserves, die we normaal gesproken pas aanspreken na uitputting van de overige reserves. Bovendien is het onzeker of stille reserves daadwerkelijk kunnen kapitaliseren, aangezien we daarvoor ook een koper moeten vinden.

Conclusie

Het adviesniveau en het kengetal is als volgt berekend:

	Berekening kengetal weerstandsvermogen	
a	Gewogen gemiddeld risico	19,6
b	Belastingcapaciteit	1,6
c = a - b	Op te vangen door weerstandscapaciteit	18,0
d	Algemene reserves	57,3
e = d/c	Kengetal weerstandsvermogen	3,2

De streefwaarde zoals opgenomen in de nota risicomanagement is 2,0. De huidige weerstandscapaciteit is 3,2 (classificatie uitstekend) en voldoet daarmee aan onze streefwaarde.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Kapitaalgoederen zijn investeringsgoederen met een groot maatschappelijk nut die we als gemeente nodig hebben om onze taken te kunnen uitvoeren. Deze goederen hebben vaak een hoge vervangingswaarde en gaan meerdere jaren mee. In het oog springende voorbeelden hiervan zijn wegen, bruggen, riolen, plantsoenen en gebouwen. De paragraaf kapitaalgoederen geeft daarom inzicht in de financiële middelen die nodig zijn om de kapitaalgoederen op het door de raad vastgestelde of wettelijk verplichte kwaliteitsniveau te houden. Daarnaast geven we aan hoe we met het onderhoud omgaan, of de uitvoering volgens schema verloopt en hoe de dekking is geregeld. Met de duurzame instandhouding van onze kapitaalgoederen dragen we bij aan onze bestuurlijke ambities en maatschappelijke opgaven.

Openbare ruimte

Beleidskader: Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit op Maat (KOM)

De ambitie voor het onderhoud van wegen, groen en straatmeubilair in de openbare ruimte is vastgelegd in het sturingsmechanisme dat wij kennen onder de naam KOM (kwaliteit op maat). Hierin is de gewenste onderhoudskwaliteit afgewogen tegen bijbehorende middelen, zowel technisch (heel en veilig) als verzorgend (schoon).

Het Kenniscentrum CROW ontwikkelde voor bijna alle bovengrondse delen van de openbare ruimte een landelijke kwaliteitsnorm. Beelden voor verzorging en technische staat zijn in een kwaliteitscatalogus vertaald naar categorieën voor Hoge (A), Basis (B) en Lage (C) onderhoudskwaliteiten. Onderstaande tabel laat de vastgestelde inwonengerichte prijskwaliteitsafspraken in KOM zien.

Afspraak prijs/kwaliteit	centrum	woongebied	buitengebied	begraafplaats	hoofdwegen	industrie	kantoren	natuurpark	sport	stadspark	wijkpark
verharding (technisch)											
rijbaan	B	B	C	B	B	C	C	B	C	B	B
fietspaden	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B	B
voetpaden	B	B	B	B	B	C	C	B	B	B	B
parkeren en overig	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C	C
groen (technisch)	A	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
meubilair (technisch)	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B
verzorging	B	B	C	B	C	C	C	B	C	B	B

Afhankelijk van de discipline wordt er onderhoud uitgevoerd in korte of lange cycli, aangevuld met incidenteel onderhoud. Daarmee wordt het kapitaal in stand gehouden en waar nodig en nog mogelijk gerepareerd.

Het nieuwe beheersysteem 'GISIB' is geïmplementeerd. Dit helpt ons om de areaalgegevens van kapitaalgoederen beter op orde te krijgen en te uniformeren naar landelijke standaarden waaronder het Informatiemodel Beheer Openbare Ruimte (IMBOR). Dit proces is nog gaande.

Daarna is te beoordelen in hoeverre de beschikbare middelen, gelet op areaalwijzigingen, prijsontwikkelingen, organisatiewijzigingen en aanpak nog passen bij deze ambitie en de duurzame instandhouding van de kapitaalgoederen. Tot die tijd blijven we KOM hanteren als sturings- en rapportage-instrument.

Bij de volgende producten staan de middelen vermeld die nodig zijn om onze ambitie voor onderhoudskwaliteit te realiseren en om te voorkomen dat kapitaal verloren gaat doordat de technische staat te slecht wordt voor herstel.

De openbare ruimte is steeds meer de plek waar integrale vraagstukken van nu een oplossing vinden. Voor de verschillende producten hierna gelden een of meerdere van de volgende beleidskaders:

Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM)

Wegenbeheerplan 2024-2028 (in concept gereed, in afwachting van wegininspectie 2025 voor definitief maken)

Beleidsvisie op uitgeefbaar groen

Groene kaart en lijst monumentale bomen

Samen bouwen aan kwaliteit (visie op de fysieke leefomgeving)

Kadernotitie Zo doen we groen!

Speelruimteplan

Riolering en Water Programma 2023-2028

Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)

Parkeerbeleid gemeente Meppel

Beheerplan Openbare Verlichting 2021-2025

Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2023-2027

Programma Duurzaam

Programma Biodiversiteit

Lokale Adaptatiestrategie Klimaat en uitvoeringsagenda

Transitievisie Warmte

Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Drenthe

Wegen

Beleidskader:

- Prijskwaliteitskeuze Kwaliteit Op Maat (KOM)
- Wegenbeheerplan 2024-2028 (in concept gereed, in afwachting van wegininspectie 2025)

Op grond van de Wegenwet zijn we verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van openbare wegen. Alle wegen in Meppel staan nu geregistreerd in het beheersysteem GISIB. Dit systeem geeft per wegvak informatie over de oppervlakte, het soort weg en de kwaliteit. Een gespecialiseerd bureau inspecteert jaarlijks alle wegen op basis van de landelijke erkende CROW-systematiek.

Doelstelling: De kwaliteit van de wegen in Meppel op het niveau brengen en houden zoals dat door de raad is vastgesteld volgens het inwoningericht model.

Voor een beter inzicht in het areaal en de kwaliteit van het areaal is er met de implementatie van de beheerssoftware 'GISIB' een grote stap gemaakt naar het beter op orde brengen van de data. De implementatie van 'GISIB' duurde door het op orde brengen van de data langer dan gepland. In september 2025 wordt de wegininspectie uitgevoerd. Dit is in 2024 niet gedaan omdat de data niet voldoende op orde was. Met de uitkomst van de wegininspectie 2025 wordt het concept wegenbeheerplan voor 2024-2028 definitief gemaakt en later door het college vastgesteld.

Ons areaal omvat op hoofdlijnen:

Betonverharding	32.931	m2
Halfverharding	27.210	m2
Overhard	31.699	m2
Elementenverharding	1.611.793	m2
Asfaltverharding	808.731	m2
Totaal	2.512.364	m2

Klein onderhoud en groot onderhoud

Met klein en groot onderhoud brengen en houden we het areaal verharding dat niet in plangebieden zoals Noordpoort valt op het afgesproken ambitieniveau. Klein onderhoud voorziet in het oplossen van lokale schades en het herstellen van schade als gevolg van 'calamiteiten'. Naast dit klein onderhoud doen we vanuit beheer ook groot onderhoud. Bij groot onderhoud herstraten we een hele weg of vervangen asfalt over de volledige breedte.

Voor 2026 is het groot onderhoud asfalt in ieder geval op de volgende locaties gepland:

- Handelsweg; tussen de Eshuisbrug en Zomerdijk
- Broekhuizen; tussen Oosterboerseweg en Oosterbroekenweg
- Brandemaat; tussen Hoogeveenseweg en Sint Pietersland
- Rumptigepad; tussen Brandemaat en McDonalds

Voor de veiligheid ligt in 2026 voor elementenverharding de nadruk op het duurzaam oplossen van schade door wortelopdruk. Er wordt naar maatregelen gekeken die ook op lange termijn de veiligheid van de weggebruikers garanderen en zorgen voor een gezonde groeiplaats voor de bomen. Dit laatste gebeurt in overleg met de boombeheerder

In het Wegenbeheerplan 2019-2022 wordt uitgegaan van gemiddelde jaarlijkse kosten voor wegonderhoud van € 991.000. De afgelopen jaren is het onderhoudsbudget jaarlijks in lijn met de begrotingsuitgangspunten geïndexeerd .

In afwachting van de afronding van het Wegenbeheerplan 2024-2028 is in de begroting 2026 aanvullend rekening gehouden met extra benodigd budget voor het vervangen van asfaltdeklagen en onderhoud van elementenverharding. Het totale onderhoudsbudget voor wegen bedraagt in 2026 € 1.526.000. Dit bedrag is ook meerjarig voor de jaren 2027 tot en met 2029 begroot.

Openbare verlichting

Beleidskader:

- “alles Duurzaam”, beleid openbare verlichting 2015-2019 (2015)
- Beheerplan Openbare Verlichting 2021-2025

Doelstelling: onderhouden van de verlichting en verlichten waar het moet en donker waar het kan.

Ons areaal van de openbare verlichting omvat:

Aantal masten	8.476	st
---------------	-------	----

Aantal armaturen	8.656	st
------------------	-------	----

Het beheerplan Openbare Verlichting 2021-2025 gaat uit van afgerond € 100.000 aan jaarlijkse onderhoudskosten. Dit budget is jaarlijks in lijn met de begrotingsuitgangspunten geïndexeerd. Het onderhoudsbudget voor openbare verlichting bedraagt in 2026 € 109.000. Dit bedrag is ook meerjarig voor de jaren 2027 tot en met 2029 begroot.

In de investeringsplanning houden we rekening met het omvormen van openbare verlichting van conventionele verlichting naar LED verlichting. Dit is een meerjarig project. De uitvoering is gestart in 2021 en loopt door tot en met 2035. In de meerjarenbegroting 2026-2029 wordt rekening gehouden met een investering van € 255.000 per jaar in lijn met het beheerplan.

Civieltechnische kunstwerken

Beleidskader:

- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2023-2027

Onder civieltechnische kunstwerken wordt verstaan: bruggen, beschoeiingen, kademuren, duikers, steigers en tunnels.

Doelstelling: zorgen voor de veiligheid van de gebruikers van de kunstwerken.

Ons areaal civieltechnische kunstwerken omvat 251 objecten

Met het beheerplan hebben we de kwantiteit en kwaliteit van het areaal civieltechnische kunstwerken inzichtelijk gemaakt. Dit plan voorziet in een meerjarenplanning van regulier en specifiek onderhoud en vervanging van kunstwerken. Het onderhoudsbudget dekt de kosten voor het regulier onderhoud. Jaarlijks vragen we bij de begroting extra middelen aan voor specifiek onderhoud. Door periodiek inspecties uit te voeren, blijven de areaalgegevens actueel en is er inzicht in de kwaliteit van de kunstwerken.

Voor 2026 is onder andere groot onderhoud gepland aan:

- Eshuisbrug: vervangen slagbomen en slagboomkasten
- Prins Bernhardsingel brug: geheel vervangen

Vanwege de kosten en relatief definitieve karakter van kunstwerken is het belangrijk om bij vervanging ook te kijken naar ontwikkelingen in de omgeving, zodat we een integrale aanpak kunnen uitwerken.

In het beheerplan wordt uitgegaan van een benodigd onderhoudsbudget van in totaal € 374.000 voor 2026 en € 345.000 voor 2027. Dit betreft zowel het regulier als groot onderhoud. In de begroting is een onderhoudsbudget opgenomen van totaal € 400.000 voor 2026 en € 370.000 voor 2027. In deze budgetten is rekening gehouden met indexatie die in lijn is met de begrotingsuitgangspunten. Het beheerplan Civieltechnische kunstwerken loopt tot en met 2027. Voor de latere jaren is in de meerjarenraming het onderhoudsbudget conform 2027 structureel doorgetrokken.

Openbaar groen

Beleidskader:

- Beleidsvisie op uitgeefbaar groen
- Groene kaart en lijst monumentale bomen
- Kadernotitie 'Zo doen we groen'!

Doelstelling: een betere inrichtings- en beeldkwaliteit van groen, een sterkere identiteit en gebruikswaarde van de groene hoofdstructuur en toename van de natuurwaarde.

Op groenonderhoud voeren we regie (eigen dienst en aannemers). Dit gebeurt op basis van ervaring en vakmanschap, rekening houdend met de beleidskaders. Op basis van een landelijke richtlijn over zorgplicht vindt voor het beheer van bomen een 3-jarige onderhouds- en inspectiecyclus plaats. Aan de hand van bevindingen hieruit wordt het technische onderhoud aangestuurd.

De Kadernotitie 'Zo doen we Groen!' benoemt geen concrete onderhoudsbudgetten. Conform de kadernotitie wordt het benodigd onderhoudsbudget jaarlijks bepaald op basis van het feitelijke areaal (m²) en geïndexeerd in lijn met de begrotingsuitgangspunten. Het totaal regulier onderhoudsbudget groen voor 2026 bedraagt € 2.052.000. Hierbij is voor een deel extra prijscompensatie voor inzet van aannemers verwerkt boven de gehanteerde index. Het onderhoudsbudget is meerjarig in de begroting opgenomen. Vanaf 2028 wordt het onderhoudsbudget structureel verhoogd met € 65.000 voor ecologisch bermbeheer in lijn met de uitgangspunten van het programma Biodiversiteit.

Binnen dit totale onderhoudsbudget voeren we ook het groenbeheer van de begraafplaatsen en het groenonderhoud rondom de sportvelden en leggers, en de schouw en waterlossingen uit. Voor sportpark Ezinge is vanaf 2026 structureel € 75.000 aan aanvullend onderhoudsbudget opgenomen voor het groenonderhoud rondom de sportvelden.

In de investeringsplanning is rekening gehouden met een meerjarige vervanging van zieke bomen. Het betreft een jaarlijks een investering van € 330.000.

Speelvoorzieningen

Doelstelling: voorzien in de speelbehoefte van ieder kind van 0-12 jaar via formele en informele speelruimte, uitnodigend tot buiten spelen, bewegen en ontmoeten.

Speeltoestellen moeten voldoen aan het Besluit Veiligheid en Attractie- en Speeltoestellen. Om dit te controleren doen we inspecties en de resultaten hiervan worden in een elektronisch logboek bijgehouden. Bij constatering of melding van een gebrek aan de speeltoestellen repareren we deze.

Het regulier onderhoudsbudget voor 2026 bedraagt € 46.000.

Daarnaast is er een krediet van € 120.000 in 2026 voor het vervangen van speeltoestellen en het eventueel herverdelen van speelplekken binnen een buurt. Keuzes hierin maken we samen met de buurt en vooral de kinderen. We hanteren daarbij een cyclus van circa tien jaar. Hierbij passen we het spelaanbod aan de behoefte aan, op basis van het aantal kinderen in de buurt en volgens de tijdloze normering uit het speelruimteplan.

Water en waterbodem

Beleidskader:

- De Kadernotitie 'Zo doen we Groen!' (2015)
- Riolering en waterprogramma 2023-2028

Doelstelling: voldoen aan de zorgplicht voor het inzamelen en transport van overtollig grond- en hemelwater en bijdragen aan de functionaliteit en kwaliteit van watergangen.

We zijn met het waterschap in overleg over de veranderende taakverdeling van het beheer van het stedelijk water. De uitkomst van dit overleg bepaalt mede de baggeropgave voor de gemeente. In het baggerplan wordt een uitvoeringsagenda opgenomen. De benodigde bedragen worden bij de komende PPN aangevraagd.

Voor dit product is een onderhoudsbudget beschikbaar van € 67.000. Deze middelen zetten we in voor het onderhoud van de oeverbescherming van watergangen en voorzieningen in de haven.

Riolering

Een goed werkende riolering draagt bij aan een schone en veilige leefomgeving. Artikel 2.16 van de Omgevingswet beschrijft de zorgplichten die de gemeente heeft met betrekking tot stedelijk afvalwater, afvloeiend hemelwater en het treffen van maatregelen om nadelige gevolgen van de grondwaterstand zo veel mogelijk te voorkomen.

Doelstelling: voldoen aan de wettelijke zorgplichten voor gemeenten.

Het Riolering en Water Programma 2023-2028 (RWP) geeft invulling aan de zorgplichten die de Omgevingswet aan de gemeenten stelt. Deze zorgplichten zijn in het RWP vertaald naar een uitvoerings- en onderzoeksprogramma. We gaan in 2026 de beheerdata van de riolering verder verrijken waardoor het inzicht in het functioneren van de riolering en gemalen verbetert.

Werkzaamheden in bestaande areaal zijn onder andere:

- Renovatie van rioolgemalen aan de Ambachtsweg en het Burgemeester Woudapark.
- Regulier preventief en correctief onderhoud aan de rioolgemalen uitgevoerd.
- Reinigen en inspecteren van het riool in Nijeveen.

Nieuwe aanleg van riolering en gemalen doen we in lijn met de bouwplanning in de grondexploitaties Nieuwveense Landen, Danninge Erve, Kop van Noordpoort en Noord III/IV. De locaties waar het hemelwater wordt afgekoppeld zijn terug te vinden in de investeringsplanning.

In het RWP wordt uitgegaan van een jaarlijks onderhoudsbudget van in totaal € 502.000. Dit betreft het onderhoud van riolering, kolken en pompen en gemalen. In de begroting 2026 is meerjarig rekening gehouden met een onderhoudsbudget van € 553.000. Dit bedrag is gebaseerd op het onderhoudsbudget conform RWP met een jaarlijks indexatie in lijn met de begrotingsuitgangspunten.

Vastgoed

De gemeente heeft op verschillende manieren te maken met het bouwen, onderhouden en exploiteren van vastgoed. In deze paragraaf maken we een onderscheid tussen onderwijsgebouwen en overige gebouwen.

De overige gebouwen betreft het gemeentelijk vastgoed. Hierin maken we een onderscheid tussen kernbezit, strategisch bezit en overig bezit.

Al het vastgoed dat op de middellange en lange termijn nodig is voor de uitvoering van gemeentelijke taken, beleidsdoelstellingen of wettelijke verplichtingen behoort tot het kernbezit. Het strategisch bezit zijn vastgoedobjecten of gronden die de gemeente vanwege strategische redenen in bezit houdt. Het overig bezit is vastgoed waarvan het eigendom voor de gemeente niet noodzakelijk is. Deze categorie komt mogelijk in aanmerking om (op termijn) af te stoten. Voor het kernbezit is een verdere categorisering op soort gebouw te maken:

- Onderwijsgebouwen (gemeente is verantwoordelijk voor capaciteit, scholen voor het onderhoud)
- Gebouwen voor de gemeentelijke dienst (zoals het stadhuis, de gemeentewerf en rioolgemalen)
- Multifunctionele accommodaties (zoals De Plataan en Het Palet)- Sportaccommodaties (binnensport- en buitensportaccommodaties)
- Cultuur- en welzijnsaccommodaties (zoals Ogterop, De Schalle en molen de Sterrenberg)

Onderwijsgebouwen

De gemeente is verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting van het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. In geval van nieuwbouw draagt de gemeente volledig de kosten voor de bouw. Bij renovatie maken schoolbestuur en gemeente afspraken.

Het onderhoud van schoolgebouwen ligt meestal bij het schoolbestuur. Alleen wanneer de gemeente juridisch eigenaar is van het gebouw zijn we ook verantwoordelijk voor het onderhoud. Dit is het geval bij IKC Het Palet en de katholieke basisschool De Plataan. Het onderhoud van deze schoolgebouwen is onderdeel van het meerjarenonderhoudsplan MJOP Planon.

Integraal huisvestingsplan (IHP)

In het integraal huisvestingplan 2025-2044 beschrijven we welke maatregelen en projecten we uitvoeren (ver)nieuwbouw of levensduur verlengende renovatie). Het plan vormt, samen met de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs, het kader en planningsinstrument waaraan we huisvestingsaanvragen toetsen. Belangrijke onderwerpen in het IHP zijn:

- De vernieuwingsopgave is groot. In het IHP hebben we een planning gemaakt wanneer scholen aan de beurt zijn voor grootschalige vernieuwing. Dat geeft richting en perspectief.
- Renovatie of vernieuwbouw is een duurzaam en volwaardig alternatief voor nieuwbouw. Per schoolgebouw maken we hierin tijdig een afweging.
- We ramen projecten op basis van kengetallen van Ruimte OK en laten de VNG-normbedragen los omdat deze te ver afstaan van de markt.
- We zetten zoveel mogelijk in op realisatie van integrale kindcentra met ruimte voor onderwijs en kinderopvang (doorlopende leerlijn).

Projecten en financiële effecten

Ten aanzien van onderwijshuisvesting zijn concreet onderstaande projecten gaande of in voorbereiding. Vanwege stijgende bouwkosten en de beperkte rijksbijdrage voor onderwijshuisvesting staan de investeringskredieten onder druk.

- Nieuwbouw integraal kindcentrum Nieuwveense Landen

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet van € 16,9 miljoen opgenomen in de begroting. Daarvan is € 1,5 miljoen gereserveerd voor realisatie van een binnensportaccommodatie voor bewegingsonderwijs.

- Nieuwbouw Reestoeverschool

Voor de realisatie van dit project is een investeringskrediet opgenomen van € 7,9 miljoen in de begroting.

- Uitbreiding Greijdanus

Greijdanus heeft recht op permanente uitbreiding vanwege een stijgend aantal leerlingen. Hiervoor is een investeringskrediet van € 3,1 miljoen opgenomen. De uitbreiding is in 2027 gereed. Tot die tijd zijn noodlokalen nodig.

Overige gebouwen

Van het gemeentelijk kernbezit hebben we meerjarenonderhoudsplannen (MJOP) opgesteld. Deze meerjarenonderhoudsplannen hebben we vastgelegd in een gebouwenbeheerssysteem. Periodiek inspecteren we de gebouwen op basis van een gestandaardiseerde objectieve methode om de technische staat vast te leggen. In 2026 worden de meerjarenonderhoudsplannen geactualiseerd. Op basis van de onderhoudstoestand berekenen we het benodigde budget voor (groot) onderhoud aan de gebouwen en bijbehorende installaties. Per jaar beoordelen we in hoeverre het geplande onderhoud nodig is. Het onderhoud doen we kostenbewust. Per jaar kan het verschillen hoeveel geld voor groot onderhoud nodig is. In de begroting zijn deze onderhoudsbudgetten opgenomen. Zie hiervoor de volgende tabel.

Kosten onderhoud gebouwen (excl. Onderwijs) (bedragen x € 1.000)	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
Regulier onderhoudsbudget	789	722	736	736

Gebouwen voor gemeentelijke dienst

Belangrijke gebouwen voor de gemeentelijke dienst zijn het stadhuis en de gemeentewerf. Deze gebouwen worden door de gemeente onderhouden. We onderhouden ook andere gebouwen, zoals kleine gebouwen op de begraafplaatsen, bij de haven, de brugwachtershuisjes en de gebouwen voor rioolgemaal. Voor het onderhoud van het stadhuis en gemeentewerf houden we rekening met de geplande herinrichting om werkzaamheden zoveel mogelijk te combineren.

De brandweerkazerne is vanaf de regionalisering in 2013 in erfpacht gegeven aan de VRD. De gemeente is nog wel steeds verantwoordelijk voor de huisvesting. De gemeente heeft daarom ook onderzoek laten uitvoeren naar de technische staat, waaronder ook de zetting van de vloer. Geconcludeerd is dat de zetting van de vloer een normaal verschijnsel is bij staalvezelbeton met fundering op verdicht zand. Er is geen risico voor het veilig gebruik van de vloer. In 2026 wordt de gevolgschade van de zetting van de vloer hersteld. Door het ontbreken van een dilatatie moet de verbinding tussen de wanden en vloeren worden hersteld.

Multifunctionele accommodaties

Het Palet is een multifunctionele accommodatie waarin zowel openbaar als bijzonder basisonderwijs gevestigd zijn. Tevens maken gesubsidieerde partners zoals het GGD Drenthe en Stichting Icare Jeugdgezondheidszorg gebruik van deze locatie, evenals private instanties zoals Prima Life (Junior) en Partou B.V..

De Plataan is een multifunctioneel centrum waarin verschillende culturele, sociale en maatschappelijke partijen zitten. De gemeente heeft in 2025 het dagelijks beheer en exploitatie overgenomen van Stichting Welzijn MensenWerk. De gemeente wil graag dat het een bruisende plek voor culturele en maatschappelijke activiteiten wordt. De gemeente is verantwoordelijk voor leegstand en wil graag dat alle gebruikers het gebouw goed gebruiken.

Sportaccommodaties

We hebben diverse binnensportaccommodaties: sporthal Koedijkslanden, Ezinge, Het Erf en De Aanloop in Meppel en sporthal De Eendracht in Nijeveen. De sporthalbeheerder van Koedijkslanden zal in 2026 stoppen met zijn werkzaamheden. De gemeente onderzoekt hoe het beheer vorm gegeven kan worden. Naast de sporthallen zijn er ook twee gymnastieklokalen: Oosterboer en Prinses Marijkestraat. De gymzaal Prinses Marijkestraat zal op termijn vervangen worden voor een nieuwe sporthal in Nieuwveense Landen. Tot die tijd wordt alleen het noodzakelijk onderhoud nog uitgevoerd. De gemeente voert het beheer en onderhoud uit van de kleedaccommodaties op de sportparken (Ezinge, Koedijkslanden en Tussenboerlanden). Op sportpark Koedijkslanden is het beheer en onderhoud overgedragen aan de sportverenigingen (privatisering). Ter compensatie ontvangen de verenigingen een subsidiebijdrage. We streven naar meer harmonisatie in tarieven en eigendomssituatie van sportaccommodaties. Hiervoor wordt in 2026 een project opgestart met als doel het harmoniseren van eigendommen en tarieven voor sportaccommodaties.

De gemeente is als eigenaar van het zwembad verantwoordelijk voor het onderhoud. Stichting Zwembad Meppel voert het onderhoud namens de gemeente uit. Voor het huidige zwembad blijft het van belang om te sturen op veiligheid, hygiëne en continuïteit. Tot het moment van vernieuwing behoeft het zwembad daarvoor nog wel onderhoud en vanwege de verouderde technische staat nemen de onderhoudskosten toe. Er wordt op basis van een risico-inschatting kritisch gekeken naar het onvermijdelijke onderhoud.

Cultuur- en welzijnsaccommodaties

De belangrijkste cultuur- en welzijnsaccommodaties die we in beheer hebben zijn: schouwburg Ogterop, de Secretarie, de Schalle, de Meppeler toren, de toren in Kolderveen en molen De Sterrenberg in Nijeveen. Zodra het Stedelijk Museum haar intrek heeft genomen in een nieuwe locatie staat de Secretarie leeg. Zonder gemeentelijke functie komt deze locatie in aanmerking om af te stoten. Ook De Plataan is als multifunctionele accommodatie een belangrijke accommodatie voor cultuur. Tijdens de verbouwperiode van Ogterop worden er onder de noemer 'Ogterop on Tour' enkele voorstellingen geprogrammeerd in De Plataan. Ook zijn enkele buurt- en wijkcentra in eigendom van de gemeente. We verhuren deze gebouwen aan de gebruikers.

Strategisch gebouwenbezit

Het strategisch bezit zijn vastgoedobjecten of gronden die de gemeente vanwege strategische redenen in bezit houdt. Het eigendom leidt veelal tot een strategische positie waardoor de gemeente invloed kan uitoefenen toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld in Noordpoort.

Een aantal van die strategische locaties zijn verhuurd dan wel in beheer uitgegeven om leegstand te voorkomen.

De voormalige Oosterboerschool komt als overige bezit na een tijdelijke verhuurperiode definitief leeg te staan. Het pand is technisch op zijn eind. Gedurende de laatste verhuurperiode is er geen onderhoud meer uitgevoerd, verder gebruik is niet wenselijk. De gemeente werkt aan de voorbereiding om de locatie opnieuw in te vullen, waarbij behoefte van inwoners zal worden meegenomen.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed

Voor het verduurzamen van gemeentelijk vastgoed sluiten we zoveel mogelijk aan bij natuurlijke vervangingsmomenten en de projectenplanning uit het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties. Als het nodig is vragen we via de P&C cyclus aanvullend budget aan voor verduurzaming bovenop het reguliere onderhoudsbudget. Het gemeentelijk vastgoed krijgt 100% groene stroom geleverd afkomstig van wind en zon.

Vervangingsinvesteringen

In 2025 heeft een inventarisatie van de vervangingsinvesteringen plaatsgevonden. Op basis van die inventarisatie gaan we uit circa € 5 miljoen per jaar nodig te hebben voor onze vervangingsinvesteringen. Dit is een eerste indicatie. Het bedrag wordt geactualiseerd als alle beheerplannen zijn opgesteld/geactualiseerd en doorgerekend naar een structureel bedrag. Vanaf 2029 reserveren we jaarlijks € 5 miljoen voor vervangingsinvesteringen. Dit bedrag is beschikbaar voor de vervangingsopgave volgend uit de beheerplannen. Voor de periode 2026-2028 zijn de geplande vervangingsinvesteringen opgenomen in lijn met de bestaande beheerplannen en de geplande investering uit de vorige meerjarenraming.

Paragraaf financiering

Inleiding

Treasury gaat over het sturen, beheersen en verantwoorden van het vermogen, de geldstromen, de financiële positie en de bijbehorende risico's. In het coalitieakkoord 2022-2026 is afgesproken om de reserves beter af te stemmen op de risico's en te zorgen voor een goede balans tussen investeren en een gezonde financieringspositie. Treasury ondersteunt dit door te zorgen voor een passende financieringsstrategie en zorgvuldig risicobeheer.

Wettelijk kader

Het treasurybeleid is vastgelegd in landelijke wet- en regelgeving én in eigen gemeentelijk beleid. De belangrijkste kaders daarbij zijn:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet Fido)
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet Hof)
- Algemene wet bestuursrecht (Awb)
- Treasurystatuut gemeente Meppel
- Financiële verordening gemeente Meppel (2023)

Beleid en uitvoering

De uitgangspunten die hierbij gelden zijn:

- de uitvoering van het treasurybeleid is gericht op het zo laag mogelijk houden van kosten en het minimaliseren/beheersen van risico's;
- de gemeente voert het financieringsbeleid uitsluitend uit in dienst van de publieke taak;
- tot de publieke taak wordt niet gerekend het aantrekken en uitzetten van middelen met als doel het genereren van inkomsten;
- sinds de invoering van het schatkistbankieren zijn uitzettingen door de gemeente niet mogelijk;
- middels de liquiditeitsprognose wordt gestuurd op benodigd kort of lang geld. Hierbij wordt uitgegaan van totaalfinanciering, waarbij de wettelijke kaders niet worden overschreden;
- wij geven uitvoering aan het financieel actieplan collegeprogramma 2022-2026.

Ontwikkelingen en rentevisie

Ontwikkelingen

De Europese Centrale Bank (ECB) heeft de beleidsrente in juli 2024 ongewijzigd gelaten op 2%, na een eerdere daling vanaf 4%. Omdat de inflatie rond de 2% ligt, wordt voorlopig geen grote verandering verwacht. Tegelijk verlaagt het Rijk de rente op schatkistbankieren, waardoor de opbrengsten voor decentrale overheden afnemen. Dit betekent dat het financiële voordeel uit schatkistbankieren kleiner wordt dan in eerdere jaren.

Rentevisie

Volgens onze liquiditeitenplanning hebben we in 2026 een financieringsbehoefte van € 7 miljoen. Voor deze nieuwe lening rekenen we in de begroting met een rente van 4%. Daarmee houden we rekening met mogelijke stijgingen in de markt.

Na 2026 is de financieringsbehoefte aanzienlijk groter: in de periode 2027 tot en met 2029 wordt in totaal ruim € 49 miljoen aan nieuwe leningen verwacht. Het gemiddelde rentepercentage over de totale portefeuille, inclusief deze nieuwe leningen, komt in 2026 uit rond de 2,5%. Dit gemiddelde blijft lager omdat veel bestaande leningen tegen gunstigere voorwaarden zijn afgesloten.

Risicobeheer

Toegang financiële markten

We hebben een contract met de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) voor integraal financieren. Hierdoor is onze toegang tot de financiële markten zeker gesteld.

Externe normen

De Wet Fido kent twee belangrijke regels: de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Deze zorgen ervoor dat de rentelasten van de gemeente stabiel blijven.

Schatkistbankieren

Gemeenten zijn verplicht hun liquide middelen grotendeels bij het Rijk te stallen. Banken verzorgen dit via een speciale Schatkistbankieren-werkrekening. Slechts 2% van het jaarlijkse begrotingstotaal mag vrij beschikbaar blijven; voor onze gemeente gaat het in 2026 om circa € 3,6 miljoen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft de verhouding aan tussen schulden en eigen middelen. Onze gemeente blijft onder de norm van 90% en voldoet daarmee aan de streefwaarde.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt hoeveel kortlopende leningen we maximaal mogen aangaan. De norm is 8,5% van het begrotingstotaal. We hebben nu geen kortlopende leningen en verwachten hier geen wijzigingen.

Kasgeldlimiet	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1 miljoen				
Begrotingstotaal primaire begroting	180	170	161	154
Percentage 8,5%				
Toegestane kasgeldlimiet	15	14	14	13

Renterisiconorm

De renterisiconorm uit de Wet Fido moet voorkomen dat de gemeente bij herfinanciering of renteherziening ineens veel hogere rentelasten krijgt. Daarom mogen de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen samen niet meer zijn dan 20% van de totale lasten van de begroting. Nieuwe leningen sluiten we zoveel mogelijk af met een vaste rente voor de hele looptijd. De verwachting is dat de gemeente de komende jaren binnen deze norm blijft.

Renterisiconorm	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1 miljoen				
Begrotingstotaal primaire begroting	180	170	161	154
Percentage 20 %				
Toegestane renterisiconorm	36,0	34,0	32,2	30,8
Renteherziening	-	-	-	-
Aflossingen	6,9	7,7	7,1	7,9
Ruimte onder renterisiconorm	29,1	26,3	25,1	22,9

Leningenportefeuille

De financieringsbehoefte hangt vooral samen met het investeringsprogramma, de aflossingen en de hoogte van de uitgaven in de exploitatie. Onze gemeente heeft nu 29 langlopende leningen, afgesloten bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) en de Nederlandse Waterschapsbank (NWB).

Het verwachte verloop van de langlopende schulden in de periode 2026 tot en met 2029 is als volgt:

Portefeuille langlopende geldleningen	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1 miljoen				
Leningenschuld per 1 januari	78,1	78,2	89,5	85,5
Verwachting aan te trekken leningen	7,0	19,0	3,0	27,0
Reguliere aflossing	-6,9	-7,7	-7,1	-7,9
Leningenschuld per 31 december	78,2	89,5	85,5	104,6

Bij de ontwikkeling van de schuldpositie is rekening gehouden met de leningen die volgens onderstaand schema worden aangetrokken.

Raming nieuw leningen	2026	2027	2028	2029
Bedragen x € 1 miljoen				
Kasstroom uit exploitatie	30,0	10,0	8,6	8,0
Kasstroom uit financiering	-7,0	-8,0	-7,0	-8,0
Kasstroom uit investeringen	-39,0	-29,0	-15,1	-34,0
Kasstroom uit grondexploitaties	9,0	8,0	10,5	7,0
Raming nieuwe leningen	-7,0	-19,0	-3,0	-27,0

Verstrekte geldleningen

Wij geven in principe geen geldleningen aan anderen. Alleen als het nodig is voor onze publieke taak en er geen andere manier van financiering is, maken wij een uitzondering. We gaan voorzichtig om met risico's. Daarom onderzoeken we altijd eerst of de partij die de lening aanvraagt kredietwaardig is.

Overzicht verstrekte leningen aan derden	Eind	Eind	Eind	Eind
Bedragen x € 1 miljoen	2026	2027	2028	2029
Woningbouwcorporaties	2,7	2,3	1,9	1,5
<i>Leningen aan deelnemingen</i>				
Nutsbedrijven	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Overige leningen</i>				
Hypotheken (aflopend)	0,5	0,3	0,2	0,1
Verenigingen en instellingen	0,3	0,3	0,2	0,1
Woonconcept Onroerend Goed BV	2,7	2,8	2,9	2,9
SVN	1,6	1,6	1,6	1,6
Nat Industrierrein (NIT)	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal verstrekt excl. NIT	7,7	7,3	6,8	6,2

Hypotheken

Dit betreffen leningen aan (voormalige) personeelsleden voor eigen woningbezit. De portefeuille krimpt omdat gemeenten geen nieuwe hypotheekleningen meer mogen verstrekken.

Voor de nog lopende verstrekte

hypotheekleningen loopt de gemeente een risico totdat de hypotheek is afgelost.

Woonconcept Onroerend Goed

In 2014 is ruim € 2,1 miljoen huur vooruitbetaald. Deze vooruitbetaling wordt jaarlijks geïndexeerd, waarbij in het laatste jaar de vooruitbetaling wordt verrekend met de verschuldigde huur. De huurovereenkomst is afgesloten voor 40 jaar.

SVN (Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten)

Betreft met name starters-, blijvers-, duurzaamheids- en stimuleringsleningen.

NIT (PPS Nat Industrierrein)

Betreft kapitaalverstrekking van het NIT aan de gemeente Meppel.

[Gegarandeerde geldleningen / aangegane verplichtingen](#)

Borgstelling scholencampus (Woonconcept Onroerend Goed BV)

Wij staan borg voor een geldlening voor het onderwijspark en sportaccommodatie Ezinge. Hiertegenover staat een eerste hypotheekrecht. Met nieuwe garantstellingen wordt terughoudend omgegaan. Het risico voor de gemeente moet aanvaardbaar zijn.

Achtervang sociale woningbouw

Een soortgelijke regeling, zoals deze geldt voor het eigen woningbezit, bestaat ook voor (sociale) huurwoningen in eigendom van woningcorporaties. Deze borgstellingen/ garanties zijn ondergebracht bij

het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) waaraan ook door de gemeente wordt deelgenomen. Deze regeling houdt in dat de garantieverplichting berust bij het waarborgfonds met een achtervang van de deelnemende gemeente als het waarborgfonds in financiële problemen komt.

Verstrekte borgstellingen en garanties	Geraamd per	Geraamd per
Bedragen x € 1 miljoen	31-12-2025	31-12-2026
<i>Stichtingen en verenigingen:</i>		
Sportverenigingen	0,2	0,2
<i>Subtotaal</i>	0,2	0,2
<i>Eigen woningbezit:</i>		
Diverse personen	0,2	0,1
<i>Subtotaal</i>	0,2	0,1
<i>Borgstelling inzake scholencampus:</i>		
Woonconcept	42,7	41,9
<i>Subtotaal</i>	42,7	41,9
Sociale woningbouw		
Stichting Actium	17,5	19,0
Stichting Woonconcept	153,0	161,0
Diverse woningstichtingen	4,7	5,0
	175,2	185,0
Totaal borgstellingen en garanties	218,3	227,2

In maart 2013 zijn de huurovereenkomsten met de WOG voor de onderwijsruimten en de sportaccommodatie van onderwijspark Ezinge ondertekend. In onderstaande tabel is de huurverplichting voor het jaar 2026 inclusief de totale en de geraamde resterende verplichting ultimo 2026 van de overeenkomst opgenomen.

Aangegane verplichtingen Bedragen x € 1 miljoen	Verplichting 2026	Totale verplichting (2014-2053)	Geraamde resterende verplichting
Woonconcept Onroerend Goed: Huur onderwijsgebouw Ezinge	2,2	103,2	79,1
Woonconcept Onroerend Goed: Huur sportaccommodatie Ezinge	0,5	24,2	19,4

Rentelasten en -baten

Op basis van de ontwikkelingen en rentevisie worden in het meerjarenperspectief de volgende percentages gehanteerd.

Kortlopende geldleningen

Voor de kortlopende geldleningen (< 1 jaar) gaan wij voor het komend meerjarenperspectief 2026-2029 uit van een licht oplopende rente.

Langlopende geldleningen

Voor de langlopende geldleningen (> 1 jaar) verwachten wij dat de rente in meerjarenperspectief 2026-2029 zal oplopen. De gemiddelde rente op de in het verleden aangetrokken langlopende geldleningen bedraagt 2,50%.

Toerekening van rente

Het renteresultaat wordt verantwoord op taakveld treasury, waar de rentelasten en -baten en de toerekening van de rente worden geraamd. De netto rentelasten worden toegerekend aan verschillende taakvelden (en programma's). De rente wordt toegerekend aan de taakvelden op basis van een omslagrente van 1% voor 2026 afgezet tegen de boekwaarde van de activa.

Renteschema Treasury x €1,0 mln	2026	2027	2028	2029
De externe rentelasten over de korte en lange financiering	2,3	2,8	3,0	3,4
De externe rentebaten	-0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Saldo rentelasten en rentebaten	2,2	2,7	2,9	3,3
De rente die aan de facilitaire grondexploitaties (kostenverhaal) moet worden doorberekend	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	2,2	2,7	2,9	3,3
De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	2,0	3,0	4,2	4,0
Renteresultaat op het taakveld treasury	-0,2	0,3	1,3	0,7

Paragraaf bedrijfsvoering

Ambitieuze en in evenwicht

In deze paragraaf laten we zien hoe onze organisatie haar doelen bereikt. Om dit goed te doen moeten onze middelen in orde zijn en hebben we een sterke organisatie nodig. Doelen en middelen moeten in balans zijn. Daarom zijn we gestart met het programma Balans Ambities en Middelen (BAM). Dit programma is de koepel geweest voor onder meer Zero Based Budgetting, 'Kiezen voor de Toekomst' en enkele interne projecten. De resultaten zijn verwoord in de perspectiefnota 2026-2029. Daarin zijn naast enkele taakstellende besparingen ook drie onderzoeksopgaven opgenomen. Dit zijn:

1. Preventie in het Sociaal domein; investeren in de sociale basis (nader toegelicht bij thema 1 'Samenleving');
2. Wijk- en dorpsgericht Werken als vliegwiel voor samenwerking (nader toegelicht in de paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken);
3. Investeren in de toekomst van de gemeentelijke organisatie (nader toegelicht hieronder).

Investeren in de toekomst

De gemeente en haar organisatie krijgen de komende jaren niet alleen te maken met financiële kortingen vanuit het Rijk, maar ook met een zogenaamd 'personeelsravijn'. Richting het jaar 2030 zal het in toenemende mate moeilijker worden om vacatures in te vullen. Een andere ontwikkeling is de verdergaande digitalisering in de samenleving. De inwoners en bedrijven verwachten van de gemeente ook dat meer producten en diensten (volledig) digitaal kunnen worden aangevraagd. Om deze drie ontwikkelingen het hoofd te kunnen bieden, moeten we investeren in een efficiënte en effectieve organisatie die flexibel en wendbaar opereert. Procesoptimalisatie, 'slimme' technologie, AI en versterking van sturing en zelforganisatie dragen daaraan bij. De komende jaren wordt hierin stevig geïnvesteerd, zodat we voorbereid zijn op de krappe arbeidsmarkt, een aantrekkelijk en modern werkgever zijn voor onszelf medewerkers en minstens dezelfde kwaliteit van dienstverlening kunnen leveren.

In deze begroting zijn de middelen opgenomen voor de besluitvorming en het opstarten van de noodzakelijke veranderingen. Besluitvorming over de uitvoering van het programma en de middelen voor de eerste twee uitvoeringsjaren vindt plaats bij de perspectiefnota 2027-2030.

Financiën

De afgelopen jaren stonden in het teken van financieel herstel. We hebben grote stappen daarin gezet. Het tijdig inspringen op ontwikkelingen en het treffen van de nodige maatregelen heeft zijn vruchten afgeworpen. Ook een aantal incidentele meevallers over de afgelopen jaren geven lucht in deze financieel uitdagende periode. Beide aspecten hebben het mogelijk gemaakt de streefwaardes uit het financieel actieplan dat in 2023 is opgesteld, aan het eind van deze bestuursperiode te realiseren.

Voor de toekomst blijven de (financiële) opgaven voor gemeenten onverminderd groot. Een nieuw kabinet geeft nieuwe onzekerheden die ongetwijfeld financiële impact en risico's met zich mee brengen. Ook onze eigen ambities vragen de nodige financiële aandacht. Dit betekent dat we goed zicht moeten blijven houden op onze financiële situatie om ook de financiële stabiliteit voor de komende jaren te waarborgen.

Ambities: kiezen en sturen

Zowel Zero Based Budgeting als 'Kiezen voor de Toekomst' (takendiscussie) heeft inzichten opgeleverd. Daarvan maken we gebruik bij het houden van balans tussen onze ambities en de middelen die we daarvoor ter beschikking hebben. We gebruiken deze inzichten bij het verder ontwikkelen en versterken van de gemeentelijke organisatie. Ook zetten we ze in om onze dienstverlening aan inwoners en bedrijven te verbeteren. Tot slot dragen ze bij aan de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van Meppel.

Organiseren en besturen

De arbeidsmarkt is krap. Dit heeft invloed op de beschikbaarheid van de benodigde capaciteit. De komende jaren zal dit, vanwege het te verwachten personeelsravin, steeds meer een bottleneck worden. Dit vraagt om strategische personeelsplanning en meer sturing op de beschikbare capaciteit in relatie tot de te verrichten taken. Ons werkgeversprofiel wordt ingezet bij arbeidsmarktcommunicatie om mensen aan ons te binden.

Daarnaast investeren we in aantrekkelijke werkomstandigheden en strategisch personeelsbeleid om medewerkers te behouden. Met de inzet van arbodienstverlening met aandacht voor preventie en snel contact met de zieke medewerker sturen we op verdere verlaging van het ziekteverzuim. We zien een dalende trend en willen dit vasthouden.

Verder verbeteren we de mogelijkheden voor het flexibel werken. Daarnaast investeren we in organisatieontwikkeling, versterking van onze informatisering en het werken met data.

Organisatieontwikkeling

In 2025 is samen met de organisatie het programma Koers in Actie opgesteld, als vervolg op de evaluatie van de organisatieontwikkeling in 2024. Dit programma is geen los project, maar een manier van werken die helpt om wendbaar en toekomstgericht te blijven. Het richt zich op strategische keuzes, de dagelijkse praktijk en de cultuur van samenwerken, zichtbaar in gedrag via drie kernbewegingen: werken vanuit de bedoeling, betrouwbaar partnerschap en samen flexibel aan de slag.

De organisatie ontwikkelt zich langs vier lijnen: strategisch denken, koersvast werken, een lerende cultuur en duidelijke rollen en eigenaarschap. In 2026 ligt de nadruk op het versterken van horizontale sturing en het uitdragen van een helder Verhaal van Meppel als verbindend kompas.

Indicatoren

De verplichte BBV-indicatoren vindt u terug in de programma's en in deze paragraaf. De indicatoren voor bedrijfsvoering staan in de onderstaande tabel. De getallen zijn afgeleid van onze eigen data.

Indicator		Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Formatie	fte per 1000 inwoners	10,8	10,1	11,0
Bezetting	fte per 1000 inwoners	9,8	10,3	10,8
Inhuur	van de totale loonsom	11%	7%	5%
Apparaatskosten	per inwoner	€ 1.175,40	€ 1.208,94	€ 1.243,00
Overhead	van de totale lasten	20%	11%	10%

Het aantal formatieplaatsen voor 2026 is het uitgangspunt voor de formatie. De stand van zaken op 1 januari 2025 bepaalt hoeveel Fte's er voor het nieuwe begrotingsjaar beschikbaar zijn. De bezetting laat zien hoeveel Fte's er echt aan het werk waren op 1 januari 2026. Overheadkosten omvatten aansturing en ondersteuning van medewerkers, inclusief loonkosten, ICT en gebouwen. Apparaatskosten zijn breder, met alle operationele kosten, exclusief griffie en bestuur, maar inclusief ingehuurd personeel. De personeelskosten voor 2026 zijn gebaseerd op 2025 met CAO-verhogingen.

[Herinrichting stadhuis en werf](#)

In 2024 heeft de raad budget beschikbaar gesteld voor de herinrichting van stadhuis en werf (kantoorgedeelte). Met deze herinrichting brengen we noodzakelijke aanpassingen aan om alle problemen op te lossen voor inwoners/klanten en medewerkers op het gebied van veiligheid, akoestiek en privacy. De herinrichting is ook noodzakelijk onderdeel van aantrekkelijk werkgeverschap. Zo zijn het stadhuis en de gemeentewerf weer klaar voor de toekomst. Gedurende het traject wordt de raad op verschillende momenten geconsulteerd of geïnformeerd. 2026 staat in het teken van het komen tot een definitief en technisch ontwerp, het aanbesteden van uitvoerende partijen en het maken van een plan om tijdens de verbouwing/herinrichting in het pand te kunnen blijven werken. De uiteindelijke oplevering is gepland in het derde kwartaal 2027.

[Informatievoorziening](#)

In 2026 verbeteren we onze digitale dienstverlening en bereikbaarheid verder. Een aantal grote applicaties gaan we aanbesteden, zoals die voor de dienstverlening in het Sociaal domein. We stappen over op SaaS-oplossingen. Deze zijn schaalbaar en gebruiksvriendelijker. Ook sluiten deze SaaS-oplossingen beter aan op de behoeften van inwoners en ondernemers. We gaan ook de telefooncentrale vernieuwen. Hiervoor zoeken we een oplossing die inwoners sneller en gericht helpt. Inzicht in de beschikbaarheid van medewerkers hoort daarbij. We leveren met onze vernieuwingen een bijdrage aan onze interne dienstverlening volgens het programma “Investeren in de toekomst”.

We sluiten aan bij de landelijke koers: gemeenten organiseren hun digitalisering steeds meer gezamenlijk via Common Ground. Dit betekent dat we vaker gebruikmaken van landelijke standaarden en gezamenlijke inkoop. Tegelijkertijd willen we als gemeente grip houden op onze data en IT. Daarom maken we bewuste keuzes die passen binnen Europese kaders, zoals digitale soevereiniteit en de Nederlandse Digitaliseringsstrategie.

Met deze aanpak bouwen we aan een gemeente die digitaal sterk is, maar ook veilig, transparant en goed bereikbaar blijft voor iedereen.

Informatiebeheer

In 2026 gaan verder met het verbeteren van ons informatiebeheer. We maken het archiefblok 1928-1997 van de gemeente Meppel openbaar en gaan dit online publiceren. De nieuwe Archiefwet gaat waarschijnlijk medio 2026 in. Wij kiezen dan ook een definitieve plek voor de digitale opslag, een E-depot. Ook gaan wij de functie van gemeentearchivaris invullen.

Informatiebeveiliging & Privacy

De risico's voor de beveiliging van informatie en privégegevens nemen toe. Misdaad, fraude en fouten in systemen komen steeds vaker voor. We houden dit goed in de gaten, grijpen snel in als er iets misgaat en spreiden de risico's om de gevolgen zo klein mogelijk te houden.

Naar verwachting zal de nieuwe Cyberbeveiligingswet inwerking treden in 2026. Er komen hierdoor strengere regels voor hoe we informatie goed moeten beveiligen. Daardoor moeten we waarschijnlijk meer tijd, mensen en geld inzetten om alles goed te regelen. Ook komt er waarschijnlijk meer controle van buitenaf, wat ook extra kosten met zich kan meebrengen.

Inkoop en aanbesteding

In 2026 werken we aan het verbeteren van de processen rond Inkoop, Contractmanagement en Contractbeheer. Zo zorgen we ervoor dat gemeentelijke uitgaven doelmatig en rechtmatig worden ingezet. We analyseren deze uitgaven periodiek en registreren, beheren en managen alle contracten. Tegelijkertijd geven we invulling aan het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen. Bij Infra- en Bouwprojecten stellen we eisen die bijdragen aan schonere uitvoering en minder uitstoot. We streven naar duurzaam en circulair inkopen, waarbij we toetsen aan de hoogste MVI-criteria. De verantwoording van duurzaam inkopen nemen we op in de rapportages binnen de planning- en controlcyclus. Tot slot besteden we extra aandacht aan het lokale MKB. Via een bedrijvenregister betrekken we actief lokale ondernemers en zetten we opdrachten waar mogelijk lokaal en regionaal in de markt.

[Rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid](#)

In november 2023 heeft de gemeenteraad de nota over rechtmatigheid vastgesteld. Deze nota geeft regels voor controles. Het belangrijkste is dat processen en transacties voldoen aan de wet en regels. Goede coördinatie van controles helpt om fraude te voorkomen.

We hebben afgesproken dat we na de tweede verklaring (over de jaarrekening van 2024) een evaluatie doen. Deze evaluatie leidt in het najaar van 2025 tot een geactualiseerde financiële verordening en nota rechtmatigheid.

In de komende jaren gaan we van het uitvoeren van controles naar het toezicht houden op controles. Door de juiste uitvoering van processen in de eerste en tweede lijn, wordt rechtmatigheid vanzelfsprekend. Dit doen we als onderdeel van de onderzoeksopdracht 'investeren voor de toekomst'.

In dezelfde vergadering in november 2023 heeft de gemeenteraad [nieuwe regels gemaakt voor onderzoeken](#). Met deze onderzoeken willen we duidelijker maken wat de gemeente doet. Zo kunnen we beter werken en verantwoording afleggen.

Vanaf nu maken we elk jaar een lijst van deze onderzoeken. Er lopen nu geen doelmatigheids-/doeltreffendheidsonderzoeken. We hebben toegezegd deze lijst aan te vullen met belangrijke onderzoeken voor het bestuur.

Nr	Naam	Object	doorlooptijd
1	ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit)	Het is een manier waarop gemeenten en andere overheidsorganisaties verantwoording afleggen over informatieveiligheid. Dat betekent dat ze laten zien hoe goed ze omgaan met gevoelige informatie, zoals persoonsgegevens. ENSIA helpt gemeenten om dit op een duidelijke, efficiënte en veilige manier te doen. Ze gebruiken hiervoor één methode en één moment per jaar. Zo kunnen we aan de gemeenteraad én aan landelijke toezichthouders laten zien dat we onze informatie goed beschermen.	jaarlijks
2	Informatieveiligheid	Rekenkameronderzoek met als onderzoeksvraag: "Hoe wordt de informatieveiligheid binnen de gemeenten georganiseerd, welke maatregelen zijn er genomen om de veiligheid van gevoelige gegevens te waarborgen, en in hoeverre zijn de kritische processen van de gemeenten beschermd tegen infiltratie en ongeautoriseerde toegang?"	tm voorjaar 2026
3	Interbestuurlijk Toezicht	De provincie Drenthe houdt toezicht op de domeinen; Ruimtelijke Ordening (Wro), Omgevingsrecht (Wabo), Ruimtelijk erfgoed, Huisvesting statushouders, Archief en Financien	jaarlijks
4	Zwembad Hesselingen	In 2025 is een eerste verdiepend onderzoek opgestart. Dit onderzoek geeft duiding over de gewenste vorm van vernieuwing; nieuwbouw of renovatie. Ook zal dit onderzoek duiding geven over de mogelijkheden en beperkingen van de huidige locatie en een eventuele nieuwe locatie.	begin 2026
5	Preventie en jeugd, maatschappelijke ondersteuning	We onderzoeken welke schaalgrootte het best past bij deze contractering (Deze ondersteuning maken we beschikkingsloos en contracteren deze zo dat we de perverse prikkel maximaal uitbannen) waarbij we als uitgangspunt hanteren dat we dit zo lokaal als mogelijk willen doen.	

Interbestuurlijk toezicht

De provincie Drenthe heeft een wettelijke toezichttaak op de uitvoering van wettelijke medebewindstaken door de gemeenten in Drenthe. Het gaat hier om het interbestuurlijk toezicht (IBT).

De provincie heeft gekozen zich te richten op een beperkt aantal, in hun ogen meest risicovolle, toezichtdomeinen waarop ze standaard toezicht houdt. Dit is in lijn met de uitgangspunten van de wetgeving over IBT. De provincie Drenthe houdt toezicht op de volgende domeinen:

- **Ruimtelijke ordening**, toezicht op de aanwezigheid van actuele structuurvisies en bestemmingsplannen
- **Omgevingsrecht**, toezicht op het beleid en de uitvoering van vergunningverlening, nalevingstoezicht en handhaving; op het gebied van milieu en bouwen

- **Ruimtelijk erfgoed**, toezicht op de omgang met archeologische waarden, waaronder monumenten en de uitvoering van vergunningverlening, nalevingstoezicht en handhaving wat dit toezichtdomein betreft
- **Huisvesting statushouders**, toezicht op tijdige huisvesting van statushouders
- **Archief**, toezicht op de aanwezigheid van een deugdelijke informatiehuishouding

Jaarlijks verstrekt de provincie een integraal overzicht IBT voor alle Drentse gemeenten. Uit het overzicht 2024 op uitvoering medebewindstaken gemeenten 2023 blijkt dat Meppel op alle onderdelen een score 'goed' heeft behaald met uitzondering van het Omgevingsrecht. Vanwege te late aanlevering van de gegevens -door ambtelijke wisselingen- was beoordeling door provincie Drenthe niet mogelijk. Voorgaande jaren waren er steeds positieve beoordelingen.

Paragraaf verbonden partijen

Inleiding

Hoe gemeenten en andere partijen (regionaal) samenwerken is een belangrijk thema. Steeds vaker doen bedrijven een beroep op andere organisaties via uitbesteding, via inkoop of subsidiëring of via uitvoering door verbonden partijen.

Gemeentelijke deelname aan verbonden partijen is een manier om het publiek belang te dienen of een bepaalde publieke taak uit te voeren. Van bestuurlijk belang is sprake wanneer de gemeente zeggenschap heeft door een zetel in het bestuur of door stemrecht. Van een financieel belang is sprake wanneer de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt raakt in geval van faillissement van de verbonden partij of wanneer de gemeente voor een bedrag aansprakelijk kan worden gesteld wanneer de verbonden partij zijn verplichtingen niet nakomt.

De bijdrage van de verbonden partij aan het beleid van de gemeente is in de diverse beleidsprogramma's opgenomen. De visie en doelstellingen van de verbonden partij staan in deze paragraaf.

We geven inzicht in de stand van zaken bij de verschillende categorieën van verbonden partijen en de andere samenwerkingsvormen volgens de indeling.

- gemeenschappelijke regelingen;
- vennootschappen en coöperaties;
- Stichtingen en verenigingen;
- overige verbonden partijen.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft de vermelding van diverse financiële cijfers voor. Zijn er gegevens over de begrotingsperiode niet beschikbaar? Dan kijken we naar de laatst bekende financiële gegevens.

Gemeenschappelijke regelingen

Deelname aan gemeenschappelijke regelingen beperkt zich tot taken die in principe bij de gemeente horen. Uit efficiency- of deskundigheidsoogpunt kunnen we ze beter samen met anderen in een zelfstandige organisatie uitvoeren. Door de bestuursdeelname is het mogelijk invloed uit te oefenen en sturing te geven op een goede taakuitoefening.

Gemeenschappelijke regelingen	Werkelijke Bijdrage 2024	Begrote Bijdrage 2024	Begrote Bijdrage 2025	Begrote Bijdrage 2026	Begrote Bijdrage 2027	Begrote Bijdrage 2028	Begrote Bijdrage 2029
x € 1000							
GGD incl VTD (programma 2)	1.331	1.431	1.424	1.532	1.532	1.532	1.532
GKB (programma 2)	656	732	490	53	-	-	-
Reestmond(programma 2)	7.509	7.002	7.421	8.382	8.382	8.382	8.382
Publiek Vervoer Groningen Drenthe(programma 3)	22	22	31	26	26	26	26
Omgevingsdienst Drenthe (programma 4)	1.433	1.136	1.515	1.775	1.775	1.775	1.775
Recreatieschap Drenthe (programma 6)	51	51	54	58	58	58	58
VRD (programma 7)	1.904	1.708	1.905	2.057	2.057	2.057	2.057
Totaal	12.906	12.082	12.840	13.883	13.830	13.830	13.830

Omgevingsdienst Drenthe (voorheen RUD Drenthe)

Openbaar belang

Het uitvoeren van taken op het gebied van milieuwetgeving, milieuregelgeving en milieuhandhaving.

Toelichting

De Omgevingsdienst Drenthe is verantwoordelijk voor de uitvoering van alle milieutaken (vergunningverlening en toezicht/handhaving). De gemeenten blijven beleidsverantwoordelijk en verstrekken jaarlijks opdracht aan de Omgevingsdienst Drenthe voor de uitvoering van de milieutaken.

Risico's en ontwikkelingen

De uitvoeringstaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving die de Drentse gemeenten en provincie aan de Omgevingsdienst Drenthe hebben overgedragen, staan beschreven in de uitvoerings- en handhavingsstrategie. In 2026 werken we met een vernieuwde Uitvoerings- en Handhavingsstrategie. Met de U&H-strategie en de Omgevingswet werken we aan de herijking van de milieuproducten uit de Drentse Maat.

Wijziging in het belang

N.v.t

Omgevingsdienst Drenthe - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1- 2025	31-12- 2025	1-1- 2025	31-12- 2025	2025
Deelnemersbijdrage obv jaarprogramma	1.433	1.775	1.775	1.837	1.837	8.909	8.909	-

Veiligheidsregio Drenthe (VRD)

Openbaar belang

De Veiligheidsregio Drenthe (hierna: VRD) richt zich op het vergroten van de veiligheid van de inwoners en bezoekers van Drenthe. Of het nu om een brand, infectieziekte of crisis gaat; de VRD probeert zoveel mogelijk incidenten, slachtoffers en schade te voorkomen.

Daarnaast zorgt de VRD dat er een brandweer is en dat alle hulpverleningspartners goed kunnen samenwerken tijdens rampen en crises.

Toelichting

De Gemeenschappelijke Regeling VRD is een gemeenschappelijke regeling van twaalf gemeenten in Drenthe waaraan de taken zijn opgedragen op het gebied van brandweerbzorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Ook hoort het in standhouden en beheren van een gemeenschappelijke meldkamer bij de taken (in gezamenlijkheid met de veiligheidsregio's Groningen en Fryslân).

Brandweer Drenthe

In 2026 zet de VRD belangrijke stappen met het programma 'Toekomstbestendige brandweezorg'. Het programma richt zich op het behouden van kwaliteit en, beheersbaar houden van kosten en werkdruk. Het heeft vier speerpunten: een stevige basis, ondersteuning op afstand, betrokkenheid van de samenleving en vitale brandweerposten. Om de risico's van klimaatverandering te verminderen, worden preventieve maatregelen genomen, zoals meer bluswatervoorzieningen in de natuur. In 2026 komen extra voorzieningen beschikbaar en start de Drentse uitvoering van de landelijke visie op natuurbrandbeheersing, samen met team crisisbeheersing.

Crisisbeheersing

Crisisbeheersing is de afgelopen tien jaar beter geworden, mede door extra geld van het Rijk. De VRD schuift steeds meer op van reageren op grote incidenten naar een alerte signaleringsorganisatie. Informatie is hierbij belangrijk: juiste en betrouwbare informatie wordt gedeeld met VRD, gemeenten en partners. Het Veiligheidsinformatieknooppunt speelt een grote rol bij het versterken van de informatiepositie, zowel bij korte als langdurige crises, in Drenthe en daarbuiten. In 2026 wordt hier verder aan gewerkt, samen met Fryslân, Groningen en op landelijk niveau, zodat lokale, regionale en landelijke informatiebronnen beter verbonden zijn en dienstverlening ook buiten kantoor tijden mogelijk is.

De gevolgen van klimaatverandering, zoals een groter risico op natuurbranden, maken samenwerking met de brandweer in 2026 extra belangrijk. Drenthe bereidt zich ook voor op het opvangen van mensen bij overstromingen, bijvoorbeeld met plannen voor een callcenter en zogenoemde resilience points. Tot slot wordt in 2026 het Uniform Kwaliteitsniveau Bevolkingszorg ingevoerd bij de Drentse gemeenten, zodat zij aansluiten bij landelijke afspraken.

GGD GHOR

Het zorglandschap staat onder druk door dubbele vergrijzing, meer zorgvraag en een krimpende arbeidsmarkt. Daardoor is de continuïteit van zorg kwetsbaar. Steeds meer zorg verhuist van zorginstellingen naar de eigen woonomgeving., waardoor toegang tot zorg moeilijker wordt. In 2026 start een programma om de veerkracht van de niet-acute zorg te versterken, met aandacht voor scholing, hulpmiddelen, samenwerking, informatie en duidelijkheid over rollen. Ook worden netwerken tussen acute en niet-acute zorginstellingen versterkt en levert de GGD-GHOR advies voor maatschappelijke weerbaarheid en crisisvoorbereiding. Verder wordt gewerkt aan betere informatievoorziening, datagedreven werken en proactief advies aan gemeenten.

Bedrijfsvoering

Om weerbaar en toekomstgericht te blijven, investeert de VRD in 2026 in een robuuste organisatie met sterke crisisplannen, betrouwbare data-infrastructuur en flexibele inzet van personeel. Door kennis gedreven te werken en technologie zoals AI toe te passen, verbetert de organisatie haar effectiviteit. Aandacht voor personeel, duurzaamheid en passende huisvesting vormen belangrijke pijlers voor continuïteit, wendbaarheid en maatschappelijke meerwaarde.

Maatschappelijke weerbaarheid

In december 2024 waarschuwde het kabinet dat onze veiligheid en vrijheid in tijden niet zo kwetsbaar is geweest. De kans dat Nederland betrokken raakt bij een grootschalig gewapend conflict, stijgt. Er is ook gewaarschuwd voor andere dreigingen zoals extreem weer, cyberaanvallen en risico's voor belangrijke infrastructuur. Deze zijn opgenomen in de meerjarenbeleidsvisie 2025-2028, maar vragen om versnelling. In Drenthe wordt daarom een gezamenlijk programma voor maatschappelijke weerbaarheid (2025-2026) ontwikkeld, samen met gemeenten en maatschappelijke partners. Dit programma moet aansluiten bij bestaande netwerken en naoberschap. De VRD krijgt hierbij vooral een gidsende en informerende rol, met soms sturing. Voor de uitvoering zijn incidenteel extra middelen nodig.

Dreigende bezuiniging vanuit het Rijk

Het kabinet wil 10% minder geld geven aan de veiligheidsregio's. Dit gaat via de regeling voor rampenbestrijding (BDuR). Voor de Veiligheidsregio (VRD) komt nu 15% van het geld uit de bijdrage van de Rijksoverheid. Vanaf 2026 gaat de BDuR over naar het Gemeentefonds. Daarbij wordt direct 10% gekort. Landelijk wordt gevraagd om deze korting te stoppen. Het is nog niet duidelijk of dat lukt. Als de korting blijft, moet het bestuur van de VRD nagaan of ze dit verlies aan geld binnen de bestaande begroting kunnen opvangen.

Veiligheidsregio Drenthe (VRD) - Assen						Bedragen x € 1.000		
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1-2026	31-12-2026	1-1-2026	31-12-2026	2026
6%*	1.904	2.057	2.057	3.102	3.614	31.247	29.633	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD)

Openbaar belang

Samenwerkingsverband tussen alle twaalf Drentse gemeenten om de gezondheid van de inwoners van de twaalf Drentse gemeenten te bewaken, beschermen en bevorderen.

Toelichting

GGD Drenthe houdt toezicht op onder meer Kinderopvang en Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). Daarnaast zorgen ze voor een sluitende aanpak voor personen met verward gedrag, doen ze onderzoek naar gezondheidssituaties van de Drentse bevolking en geven ze gezondheidsvoorlichtingen en zijn ze verantwoordelijk voor medische milieukunde, infectieziektebestrijding. Verder adviseren ze gemeenten over gezondheidsbeleid en over preventieprojecten op het terrein van gezondheid. Ook Veilig Thuis Drenthe (VTD) valt hieronder waar het voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling centraal staat.

Risico's en ontwikkelingen

Aanpassing gemeenschappelijke regeling

De aanleiding voor de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling is de bestuurlijke wens om de huidige governance in het domein van zorg en veiligheid meer integraal te organiseren.

Op basis van een extern advies hebben de besturen van de VRD en de GGD eind 2023 besloten om de governance onder te brengen in gemeenschappelijke regeling GGD waarin drie onderdelen zijn opgenomen:

1. Het domein Zorg & Veiligheid, met onder meer Veilig Thuis;
2. Het Zorg- en Veiligheidshuis Drenthe
3. Publieke gezondheid

Onlangs heeft het algemeen bestuur van de GGD de wijziging van de gemeenschappelijke regeling GGD voorlopig vastgesteld en legt deze nu voor zienswijze voor aan de gemeenteraden. Het streven is om deze wijziging op 1 januari 2026 in werking te laten treden.

Wijziging in het belang

N.v.t

Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Drenthe (GGD) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1- 2026	31-12- 2026	1-1- 2026	31-12- 2026	2025
5,2% *	1.331	1.532	1.532	2.526	2.998	9.394	8.956	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale
bijdragen deelnemers

Openbaar belang

Advisering, voorlichting en kennisontwikkeling, projectontwikkeling en –uitvoering, ontwikkeling en beheer van routestructuren en kwaliteitsbewaking op het gebied van recreatie en toerisme.

Toelichting

Het Recreatieschap Drenthe is een gemeenschappelijk samenwerkingsverband op het gebied van recreatie en toerisme in de provincie Drenthe en de gemeente Ooststellingwerf in de provincie Friesland. De kerntaken van deze samenwerkingsorganisatie zijn:

- Het geven van advies, voorlichting en kennisontwikkeling;
- Projectontwikkeling en –uitvoering
- Ontwikkeling en beheer van nieuwe wandel- en fietsroutes
- Zorgen voor een hoge kwaliteit van het recreatief aanbod

De planontwikkeling gebeurt in alle gevallen in overleg met de betrokken gemeenten, terrein beherende instanties, provincie en andere belanghebbenden.

Risico's en ontwikkelingen

Doordat het Recreatieschap een kleine organisatie is, kan werkdruk voor financiële risico's zorgen.

Wijziging in het belang

N.v.t

Recreatieschap Drenthe - Diever						Bedragen x €		
						1.000		
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1-2026	31-12-2026	1-1-2026	31-12-2026	2025
3,7%*	51	58	58	1.473	1.436	906	987	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Gemeentelijke Kredietbank (GKB)

Openbaar belang

Op maatschappelijk en zakelijk verantwoorde wijze voorzien in de behoefte aan onder andere geldkrediet, schuldhelpverlening, budgetbeheer en beschermingsbewind. Daarmee wordt een bijdrage geleverd aan het tenietdoen van de negatieve maatschappelijke- en economische effecten van problematische schulden.

Toelichting

De GKB is een 2e-lijns organisatie voor hulp bij schulden, inkomensbeheer en sociale kredietverlening. De GKB is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Assen, Hoogeveen en Meppel. Daarnaast verleent de GKB dienstverlening aan gemeenten die niet meedoen in de gemeenschappelijke regeling (zogenoemde DVO-gemeenten).

Risico's en ontwikkelingen

De financiële risico's van de GR GKB staat al enige jaren onder druk en is zorgelijk. De GR GKB heeft geen eigen vermogen dus eventuele financiële gevolgen moeten worden opgevangen door de gemeenten in de gemeenschappelijke regeling. Naast de onevenredige verdeling van de risico's is er ook sprake van een juridische onrechtmatigheid in het kader van de aanbestedingsregels. Daarom is er een nieuw toekomstperspectief nodig voor de GKB en zijn we drukdoende met het transformatieproces; om de GKB te verzelfstandigen in de vorm van een stichting. Het definitieve besluit tot verzelfstandiging is genomen door het Algemeen Bestuur op 19 juni 2025. De stichting GKB verleent in principe uitsluitend diensten aan gemeenten die zich bij de stichting hebben aangesloten. De verwachting is dat in totaal 12 gemeenten gaan deelnemen aan de stichting GKB.

De stichting GKB is formeel opgericht op 21 juli 2025. Momenteel worden de laatste afspraken vastgelegd (vaststellen Sociaal Plan en afspraken met de Ondernemingsraad) en worden voorbereidende werkzaamheden uitgevoerd, zodat het personeel en de activiteiten met ingang van 1 januari 2026 over kunnen naar de stichting. Uitgangspunt is dat de nieuwe stichting zichzelf kan redden zonder de verschillende bijdragen in de exploitatie, waarbij de GR gemeenten in het kader van de transformatie een risicoreserve meegeeft. Daarnaast gaat dit transformatieproces ook gepaard met kosten voor de drie GR gemeenten. Er wordt op dit moment gewerkt aan een liquidatiebegroting van de GR GKB. De GR gemeenten hebben aan de provincie toestemming gevraagd voor een latere aanlevering van de liquidatiebegroting tot 1 november 2025. Belangrijkste reden is dat er nog een bouwkundige inspectie van het pand dat binnen de GR achterblijft, moet plaatsvinden. De uitkomst van deze inspectie is cruciaal voor een verantwoorde financiële onderbouwing van de begroting.

Wijziging in het belang

N.v.t

Gemeentelijke Kredietbank (GKB) - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1- 2026	31- 12- 2026	1-1- 2026	31- 12- 2026	2026
22% *	656	53	-	pm	pm	pm	pm	pm

* Naar rato inwoners

Het eigen vermogen, vreemd vermogen en geraamd resultaat voor 2026 zijn bij het schrijven van de begroting nog niet bekend.

De liquidatiebegroting van de GR Gemeentelijke Kredietbank wordt nog opgesteld.

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel

Openbaar belang

Reestmond is een GR waarin drie gemeenten (Staphorst, Meppel en Westerveld) deelnemen en waarmee we uitvoering geven aan een deel van de Wet sociale werkvoorziening.

Toelichting

Het uiteindelijke doel is om medewerkers te ontwikkelen naar zo regulier mogelijke arbeid. Na 31 december 2014 geeft de wet sociale werkvoorziening geen mogelijkheid meer voor nieuwe instroom. Reestmond heeft een BV, waarbinnen het beschut werk sinds 1 januari 2015 is opgenomen. Hiervoor zijn door de drie deelnemende gemeenten gelijkkluidende dienstverleningsovereenkomsten afgesloten.

Risico's en ontwikkelingen

De drie deelnemende gemeenten van de Gemeenschappelijke Regeling Reestmond hebben voor 2025 impuls gelden toegewezen gekregen van het Rijk. Deze gelden, die jaarlijks beschikbaar komen tot 2034, heeft het Rijk overgemaakt aan de gemeente Meppel als grootste deelnemer binnen deze GR. De drie gemeenten willen in gezamenlijkheid een plan formuleren voor de komende jaren. Dit plan moet begin 2026 klaar zijn. Naar verwachting ontvangt Meppel, voor de drie gemeenten, in de jaren 2026–2030 jaarlijks via het gemeentefonds € 122.410, wat neerkomt op een totaal van € 748.061 tot en met 2030. De bedragen voor 2031–2034 zijn nog niet bekend, maar zullen lager zijn.

Reestmond maakt eens in de vier jaar een beleidsplan. Het beleidsplan 2025-2029 is nu van kracht.

Binnen de GR Reestmond begint het verschil tussen de toegevoegde waarde die de medewerkers genereren en de vaste lasten (minus de personeelskosten van het SW-personeel) groter te worden. De toegevoegde waarde dekt tot nu toe de vaste lasten van de GR Reestmond.

Uitgangspunten in het berekenen van het belang

Bij het opstellen van de begroting 2026-2029 gelden deze uitgangspunten die in de begroting van Reestmond staan:

- Het aantal verwachte SE's wat overeenkomt met het bepaalde in artikel 3 lid 1 van het begrotingsjaar.
- Het totaal van begrote baten en lasten van de GR, exclusief de bijdragen van de deelnemende gemeenten.
- De totale bijdrage van de deelnemende gemeenten, uitgesplitst per deelnemende gemeente volgens de verdeelsleutel naar rato van het aandeel SE's zoals bedoeld onder sub a.

Werkvoorzieningsschap Reestmond Meppel - Meppel							Bedragen x € 1.000	
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1-2026	31-12-2026	1-1-2026	31-12-2026	2026
ca. 69%*	7.509	8.382	8.382	3.648	3.648	4.732	4.457	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Publiek vervoer Groningen Drenthe

Openbaar belang

Onder publiek vervoer verstaan we verschillende publieke vervoersvormen die inwoners en bezoekers van de provincie Groningen en Drenthe kunnen gebruiken. Denk aan hubtaxi's, buurtbussen (de Mug) en ander lokaal vervoer. Maar ook het doelgroepenvervoer zoals Wmo-vervoer en leerlingenvervoer valt eronder. Alleen het openbaar vervoer is geen onderdeel van publiek vervoer. Met publiek vervoer willen we een optimaal vervoersnetwerk creëren, dat betaalbaar en toekomstbestendig is en waarin mensen vervoersmiddelen duurzaam gebruiken. Zodat alle inwoners naar hun werk of school gaan en mee kunnen doen aan het sociale leven.

Toelichting

Alle 22 gemeenten in Groningen en Drenthe, het OV-bureau Groningen Drenthe en de twee provincies werken samen in de Gemeenschappelijke Regeling 'Publiek Vervoer Groningen Drenthe'. Dit betekent dat bepaalde taken van de gemeenten rond publiek vervoer zijn overgedragen aan Publiek Vervoer. Publiek Vervoer heeft drie primaire taken:

1. Contractbeheer en relatiemanagement
2. Onafhankelijk klachtenloket en klantparticipatie
3. Kennis en adviesfunctie, inclusief doorontwikkeling

Risico's en ontwikkelingen

De organisatie Publiek Vervoer is in 2024 en 2025 kwetsbaar gebleken door de kleine omvang. Verschillende belangrijke medewerkers zijn vertrokken, waaronder de directeur en een jaar later diens opvolger, de projectleider van de aanbesteding en de adjunct-directeur. De aanbesteding van het doelgroepenvervoer heeft daarmee grote vertraging opgeleverd. De huidige contracten eindigen per 31 juli 2026. Er wordt nu gewerkt aan een ingangsdatum van 1 augustus 2027. De kosten voor de aanbesteding stijgen significant. Naar verwachting zal de huidige dienstverlening voor inwoners gewoon doorlopen. Publiek Vervoer hoopt in 2026 ook toe te werken naar een minder kwetsbare organisatievorm.

Wijziging in het belang

N.v.t

Publiek vervoer Groningen Drenthe - Assen								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Werkelijke bijdrage	Begrote bijdrage		Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Geraamd resultaat
	2024	2026	2027	1-1- 2026	31-12- 2026	1-1- 2026	31-12- 2026	2025
2,37%*	21	31	31	286	236	10	-	-

* Bijdrage Meppel in verhouding tot de totale bijdragen deelnemers

Vennootschappen en coöperaties

We zijn aandeelhouder van een aantal vennootschappen. Daarnaast neemt Meppel deel aan de coöperatie Port of Zwolle. Bij zowel de vennootschappen als de coöperatie gaat het om organisaties die uit overheidslichamen zijn ontstaan (voornamelijk nutsbedrijven). De bestuurlijke invloed van Meppel op de vennootschappen is in praktijk gering en het financiële belang bestaat uit de waarde van de aandelen en de eventuele dividenduitkering.

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
18.915 aandelen (0,03%)	47	40	40	4.721.000	4.777.000	110.819.000	123.614.000	294.000
Openbaar belang	De bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.							
Risico's en ontwikkelingen	De BNG heeft sinds 1994 de Triple-A status, de ratings worden gelijk gesteld aan de ratings van de Nederlandse staat, omdat de bank volledig in overheidshanden is. De deelneming in de BNG brengt een zeer gering risico met zich mee.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Enexis Holding N.V. - 's Hertogenbosch								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
42.621 aandelen (0,03%)	43	33	33	5.320.000	5.538.000	5.140.000	5.949.000	254.000
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningsgebied kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven.							
Toelichting	Enexis brengt de mensen steeds meer duurzame energie. Dat doen ze door mede richting te geven aan het energiesysteem van de toekomst en door slim te investeren in betrouwbare energie-infrastructuur. Zo houden ze de energietransitie haalbaar en betaalbaar.							
Risico's en ontwikkelingen	De energietransitie leidt voor Enexis tot een grote investeringsopgave en kapitaalbehoefte, die op lange termijn waarschijnlijk niet door de huidige aandeelhouders kan worden ingevuld. Enexis en haar aandeelhouders zijn in gesprek over de ontwikkelingen en mogelijke maatregelen om te zorgen dat Enexis een financieel solide basis behoudt. Daarnaast hebben eind 2022 de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. De deelneming in Enexis brengt een gering risico met zich mee.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag								Bedragen x € 1.000
Vitens N.V. - Utrecht								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
37.526 aandelen (0,75%)	9.189	-	-	678.000	714.000	1.560.000	1.685.000	34.500
Openbaar belang	Het produceren, distribueren, leveren van drinkwater aan klanten en de daarbij behorende dienstverlening tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten.							
Toelichting	Vitens is een gereguleerd bedrijf en valt onder de Waterwet.							
Risico's en ontwikkelingen	De deelneming in Vitens brengt voor de gemeente Meppel een gering risico met zich mee. Vitens opereert maar zeer beperkt in een concurrerende omgeving, de marktrisico's zijn daarom beperkt. De regulering zal volgens de verwachtingen van Vitens er toe leiden dat de winstgevendheid zal dalen. Op de langere termijn verwacht Vitens een hoger investeringsniveau nodig te hebben om aan de drinkwatervraag te kunnen blijven voldoen, de effecten van klimaatverandering op te kunnen vangen en te voldoen aan wet- en regelgeving. De verwachting is dat de komende jaren geen dividend wordt uitgekeerd. Vitens heeft steeds meer moeite om aan de stijgende vraag naar drinkwater te voldoen door afname van de beschikbare hoeveelheid zoetwater, drukte in de ondergrond en toename van verontreiniging van bronnen.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Wadinko N.V. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
81 aandelen (3,4%)	9	40	40	82.924	85.007	8.721	10.249	3.583
Openbaar belang	De begeleiding en financiering van (startende) ondernemingen in het werkgebied Overijssel en Drenthe, de bedrijvigheid te ontwikkelen en de werkgelegenheid te bevorderen.							
Toelichting	De vennootschap heeft tot doel het deelnemen in en financieren van ondernemingen en vennootschappen en het versterken van de economische bedrijvigheid en daarmee het behoud en groei van de werkgelegenheid in het gebied dat door de aandeelhouders van de vennootschap wordt vertegenwoordigd.							
Risico's en ontwikkelingen	Verbonden met de taken van Wadinko is het aangaan van ondernemingsrisico's. Wadinko zorgt dat zij invloed uitoefent op de ondernemingen waarin zij participeert door middel van de Raad van Commissarissen of aandeelhoudersovereenkomst. Daarnaast houdt Wadinko reserves aan om risico's te kunnen dekken.							

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag		Bedragen x € 1.000
Wijziging in het belang	n.v.t.	

N.V. Rendo Holding - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
119 aandelen (12,01%)	54	540	670	78.688	78.688	109.465	113.700	8.044
Openbaar belang	RENDO draagt zorg voor een adequate, veilige en efficiënte (betaalbare) distributie van (duurzame) energie en data (glasvezelinfrastructuur) in haar werkgebied. De energienetwerken dienen in publieke handen te blijven omdat het een monopolypositie geeft ten opzichte van de consument en de leveranciers. Naast energienetwerken richt het bedrijf zich ook op glasvezelnetwerken.							
Toelichting	Rendo is als regionaal energiebedrijf actief in het netbeheer van energie en glasvezelstructuur in Drenthe en Overijssel.							
Risico's en ontwikkelingen	Gezien de aard van de activiteiten is Rendo een vrij stabiele vennootschap. De regulering van de tarieven is het grootste risico op een lager financieel resultaat. Nieuwe activiteiten zoals glasvezel, groen gas ambitie en E-netten op orde gaan gepaard met risico's. Rendo neemt de nodige maatregelen om de risico's te verlagen tot een aanvaardbaar niveau.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

MeppelEnergie B.V. - Meppel								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12-2024	1-1-2024	31-12-2024	
300 aandelen (50%)	300.000	-	-	446	305	1.263	1.158	-140
Openbaar belang	Het ontwikkelen, bouwen, beheren en onderhouden van duurzame energiesystemen.							
Toelichting	Gemeente Meppel en RE-NET B.V. zijn gezamenlijk aandeelhouder van MeppelEnergie. In de wijk Nieuwveense Landen verzorgt MeppelEnergie de energievoorziening (warmte en koude). Woningen in Nieuwveense Landen hebben geen gasaansluiting. Een derde partij heeft een energievoorziening (biomassacentrale) gebouwd en exploiteert deze. MeppelEnergie koopt op basis van een overeenkomst koude en warmte in bij deze derde partij. Het maximaal aantal aan te sluiten woningen is behaald.							

Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG) - Den Haag		Bedragen x € 1.000
Risico's en ontwikkelingen	Reguleringsrisico: Warmtetarieven worden gereguleerd door de Autoriteit Consument en Markt. MeppelEnergie heeft daar geen invloed op en is contractueel aan deze tarieven gebonden. Wetgeving: Met ingang van 2022 stond de invoering van de warmtewet 2.0 gepland waarbij sprake is van tariefregulering. Hierdoor ontstaat het risico op een lager financieel resultaat. De nieuwe warmtewet moet nog door de Tweede en eerste kamer worden behandeld. De bedoeling is dat deze in januari in werking treedt.	
Wijziging in het belang	n.v.t.	

* Bedragen eigen vermogen, vreemd vermogen en resultaat is op basis van concept jaarrekening

Port of Zwolle Coöperatie U.A. - Zwolle								Bedragen x € 1.000
Financieel belang/ aandeel	Nominale waarde aandelen in €	Begrote dividendinkomsten	Begrote dividendinkomsten	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat
		2025	2026	1-1-2024	31-12- 2024	1-1-2024	31-12-2024	2024
33,33% in kapitaalreserve	20.000	-	-	207	199	856	277	-8
Openbaar belang	Het havenbedrijf Port of Zwolle heeft als doel het versterken van het vestigingsklimaat voor het havenbedrijfsleven, de industrie en logistieke bedrijven.							
Toelichting	In 2015 hebben de gemeenteraden van Zwolle, Kampen en Meppel besloten tot oprichting en deelneming in "Port of Zwolle Coöperatie UA". Hierin zijn de havenactiviteiten van de deelnemende gemeenten ondergebracht.							
Risico's en ontwikkelingen	De Port of Zwolle ontwikkelt zich als belangrijke speler in de Regio Zwolle met een belangrijke rol in de Regiodeal, de Regionale Investerings- en ontwikkelagenda en de Human Capital Agenda van de Regio Zwolle. De drie deelnemende gemeenten hebben in 2023 besloten de bijdrage aan Port of Zwolle te verhogen, om zo het havenbedrijf de mogelijkheid te geven op professionelere wijze bij te dragen aan het realiseren van de ambities rondom duurzaam transport en de transitie naar een circulaire economie.							
Wijziging in het belang	n.v.t.							

Stichtingen en verenigingen

Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

De VNG vertegenwoordigt gemeenten in overleggen met andere overheden (Rijk, provincie). De vereniging is ook het adviesorgaan voor gemeenten op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

Vereniging Drentse Gemeenten (VDG)

De VDG is een vereniging, die vooral bijeenkomsten organiseert van en voor haar leden over zaken die in de provincie Drenthe spelen.

[Overige verbonden partijen](#)

We doen mee aan een paar publiek private samenwerkingen (PPS). Het deelnemen in publiek private samenwerking beperkt zich tot ontwikkeling van gebieden, waarbij spreiding van risico en vermogensinbreng centraal staat.

Zandwinning Bremenbergpas

Met twee particuliere aannemers is een publiek-private samenwerking overeengekomen voor de winning en verkoop van circa 1,5 miljoen m³ zand. De overeenkomst dateert van 17 januari 2003. Het resultaat is positief. De huidige overeenkomst loopt tot en met 2030. De winning is voor een periode van tien jaar tot 1 januari 2030 verlengd. In de komende jaren denken we na over eventuele uitbreiding van de zandwinning en het inpassen van het plan in relatie met de ontwikkeling van Nieuwweense Landen. Na 2030 komt de mogelijkheid beschikbaar om de pas gereed te maken voor recreatie en natuur. Dit is mede afhankelijk van de afzet in de komende jaren. In de komende periode verwachten we een behoorlijke omzet, omdat binnen het bereik van de zandput enkele grote klussen gepland staan (realisatie van de deelplannen Parkwonen 345, Broeklanden 3, Centrumwonen 2, 5 en Boshoven in Nieuwweense Landen, reconstructie N375, realisatie Noordpoort,).

Nat Industrierrein Oevers D

Op industrierrein Oevers D ontwikkelen we samen met marktpartijen in een PPS (Publiek Private Samenwerking) 52 ha bedrijventerrein en openbaar gebied. Hiervan geven we 25 ha nat bedrijventerrein uit en 11 ha droog bedrijventerrein. Totaal is nog 8,2 ha bedrijfsterrein uit te geven. De PPS- partijen hebben eind 2023 een verlengingsovereenkomst gesloten en streven het project binnenkort te voltooien.

Paragraaf grondbeleid

[Inleiding](#)

De paragraaf bevat ten minste:

- a. een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting
- b. een aanduiding van de wijze waarop we het grondbeleid uitvoeren
- c. een actuele prognose van de resultaten van de totale grondexploitatie die we verwachten
- d. een onderbouwing van de geraamde winstneming
- e. de beleidsuitgangspunten van de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's.

In deze paragraaf gaan wij in op ons grondbeleid en de te verwachten resultaten van de bouwgronden in exploitatie. Na een beschrijving van de (macro)economische en beleidsmatige ontwikkelingen wordt in deze paragraaf ingegaan op het verloop binnen de grondexploitaties, de te verwachten resultaten en de reserves/voorzieningen in relatie tot de risico's.

Ontwikkelingen

Macro-economische ontwikkelingen

De economische conjunctuur is in grote mate bepalend voor het functioneren van de lokale economie. Door macro-economische ontwikkelingen is een hoge inflatie ontstaan die wereldwijd doorwerkt. Diverse maatregelen van onder andere de FED en de ECB om de hoge inflatie te beperken, hebben de stijging van de inflatie laten afnemen.

Woningmarkt

De woningmarkt trekt verder aan en woningprijzen blijven stijgen. Loonstijgingen en een verdere daling van de hypotheekrente dragen bij aan een verbeterd koopsentiment. Dit wordt ook bevestigd door de actuele cijfers van het NVM. Volgens de NVM-regio-indeling maakt Meppel deel uit van de regio "Zuidwest -Drenthe". Hier horen ook de gemeenten De Wolden, Hoogeveen en Westerveld bij.

Voor deze regio zien we in het tweede kwartaal 2025 de volgende ontwikkelingen:

- 349 verkochte woningen
- het aantal verkopen ten opzichte van een jaar eerder is met 10,1% gestegen
- de gemiddelde verkoopprijs van een woning is gestegen van € 407.000 naar € 454.000
- de prijsontwikkeling ten opzichte van een jaar eerder bedraagt dus +10,7%.

Bron: NVM (juli 2025)

Bovengenoemde effecten werken door in grondprijzennota die begin 2025 is geactualiseerd en in de herzieningen van de grondexploitaties per 1 januari 2025.

De woningprijzen blijven stijgen. Dit komt deels door de verhoging van de NHG-grens per 1 januari 2025, waardoor (vooral starters) meer kunnen lenen. De lonen stijgen hard en doen dat voorlopig ook nog wel even, waardoor er meer betaald kan worden voor een woning. Samen met het beperkte woningaanbod en een lichte daling van de hypotheekrente leidt dit tot stijgende verkoopprijzen. *Bron: Woningmarktrapport ABN Amro (juli 2025)*

Grondprijzen woningbouw

De prijzen voor bouwmaterialen lijken te stabiliseren, maar de loonkosten zijn behoorlijk gestegen waardoor de totale bouwkosten blijven stijgen. De woningprijzen stijgen ook nog steeds, vooral door de hogere lonen, het beperkte aanbod en de lagere hypotheekrente. De stijging van de totale bouwkosten is lager dan de stijging van de verkoopprijzen van nieuwbouwwoningen. De (residuele) grondwaarde neemt daardoor toe.

Bedrijfsruimtemarkt

De verwachting is dat de vraag naar bedrijfsruimte voorlopig aanhoudt, mede omdat e-commerce groeit, maar bijvoorbeeld ook omdat de behoefte aan grotere voorraden is toegenomen vanwege onzekerheden in tijdige leveringen. Er is actie nodig om tot een oplossing te komen en te voorkomen dat bedrijven niet kunnen groeien of zich elders vestigen, buiten de regio of in het buitenland.

Dit beeld komt ook naar voren bij de vraag naar beschikbare bouwgrond op de bedrijventerreinen in Meppel. De vraag is het afgelopen jaar toegenomen, terwijl door grondverkoop steeds minder bouwgrond beschikbaar is. Dit is een belangrijke drijfveer om nieuwe terreinen in exploitatie te nemen, maar ook om ruimte te bieden aan de grote opgave in de energietransitie. Bij de ontwikkeling en realisatie van nieuwe werklocaties op bedrijventerreinen is de stikstofproblematiek nog steeds een remmende factor. (Bouw)vergunningen kunnen niet worden verleend, waardoor bedrijven niet verder kunnen en gronden voorlopig braak blijven liggen.

Beleidsmatige aspecten

In de Nota Grondbeleid zijn spelregels vastgelegd die bepalen hoe we ons gedragen op de grondmarkt. In de huidige Nota Grondbeleid ligt het accent op proactief faciliterend grondbeleid. Dit is destijds gedaan om meer sturing te kunnen geven aan de realisatie van gemeentelijke ruimtelijke ambities. Inmiddels maken diverse ontwikkelingen het noodzakelijk om het grondbeleid op korte termijn te actualiseren, zodat we ons accuraat op de grondmarkt blijven bewegen. Op die manier handelen we actief wanneer het moet en faciliterend waar het kan. Het risicomanagement van de bouwgronden in exploitatie (actieve grondexploitaties) wordt jaarlijks in beeld gebracht en herzien.

In de actuele grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameters grondexploitaties per 1-1-2025	2025	2026	2027	2028 e.v.
Opbrengstenstijging				
Woningbouw betaalbaar	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Woningbouw vrije sector	9,0%	6,0%	6,0%	2,0%
Maatschappelijk vastgoed	1,0%	1,0%	1,0%	2,0%
Bedrijventerreinen / kantoren	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

Parameters grondexploitaties per 1-1-2025	2025	2026	2027	2028 e.v.
Kostenstijging				
Verwervingskosten	5,5%	4,0%	4,0%	2,0%
Grond, weg en waterbouw (GWW)	4,5%	3,5%	3,5%	2,0%
Plankosten en VTU	5,5%	3,5%	3,5%	2,0%
Overige parameters				
Discontovoet (netto contant maken)	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Rekenrente kosten/opbrengsten	1,5%	1,5%	1,5%	1,5%

Voor sociale/betaalbare woningbouw wordt de komende jaren een gemiddelde stijging van 2,0% verwacht. De grondprijsstijging voor de vrije sector ligt op 9% in 2025 en 5% in 2026 en 2027. Vanaf 2028 vlakt de stijging weer af naar het langjarig gemiddelde van 2,0%. Voor maatschappelijke voorzieningen verwachten we de komende jaren een stijging van 1,0%. De verwachting is dat de grondwaarde voor bedrijventerreinen/kantoren zich de komende jaren ontwikkelt met 2,0%.

Bij de herziening van de grondexploitaties zijn per 1 januari 2025 parameters geadviseerd over rente, kosten- en opbrengstenstijgingen. Die zijn verwerkt in de actualisatie van de grondexploitaties. Bij de volgende actualisatie van de grondexploitaties van Meppel worden de effecten van de nieuwe cijfers/indexen (financieel) zichtbaar.

Prognose resultaten grondexploitaties

In onderstaande tabel zijn de verwachte resultaten van de grondexploitaties op Netto Contante Waarde (NCW) per 1-1-2025 en Eindwaarde weergegeven. Deze stand is ontleend aan het Meerjaren Perspectief Grondexploitaties (MPG) 2025 dat op 22 mei 2025 is vastgesteld. Voor de Kop van Noordpoort is op 22 mei 2025 een gewijzigde grondexploitatie vastgesteld. De cijfers voor Kop van Noordpoort zijn gebaseerd op deze gewijzigde grondexploitatie en wijken daarmee af van het MPG 2025.

Prognose Bouwgronden in exploitatie bedragen x € 1.000	Eindwaarde	Netto contante waarde
Postitief eindresultaat		
Danninge Erve	€ 709	€ 643
Oevers E	€ 1.200	€ 1.131
Nieuwveense Landen	€ 608	€ 550
Oevers D	€ 4.629	€ 4.193
Kop van Noordpoort	€ 1.253	€ 1.028
Noord III	€ 5.274	€ 4.503
Noord IV	€ 8.083	€ 6.247
Totaal	€ 21.756	€ 18.295

Overzicht winstnemingen

De tussentijdse winstneming wordt conform de BBV-richtlijnen bepaald aan de hand van de zogenaamde 'Percentage of Completion methode'. Dit betekent dat voor de grondexploitaties met een positieve resultaatprognose de winst moet worden genomen wanneer deze daadwerkelijk wordt gerealiseerd (naar rato van de gemaakte kosten en opbrengsten), met in achtneming van projectspecifieke risico's. In onderstaande tabel is een overzicht gegeven in hoeverre tussentijdse winst is genomen voor positieve grondexploitaties.

Winstneming bedragen x € 1.000	NCW 1-1-2025	Risicoafslag	Winstprognose na risicoafslag	Kosten (% realisatie)	Opbrengsten (% realisatie)	Totaal tuss. winstneming
Danninge Erve	€ 643	€ -	€ 643	80%	50%	€ 257
Oevers E	€ 1.131	€ -	€ 1.131	93%	86%	€ 900
Nieuwveense Landen	€ 550	€ 56	€ 494	62%	45%	€ 137
Oevers D	€ 4.193	€ 830	€ 3.363	98%	66%	€ 2.165
Kop van Noordpoort	€ 153	€ -	€ 153	32%	0%	€ -
Noord III	€ 4.503	€ 225	€ 4.278	49%	0%	€ -
Noord IV	€ 6.247	€ 125	€ 6.122	19%	0%	€ -
Totaal	€ 17.420	€ 1.236	€ 16.184			€ 3.459

Op de lopende grondexploitaties is tot en met 2024 € 3,5 miljoen aan tussentijdse winsten verantwoord. Dit is met name winstneming bij de grondexploitaties die al een aantal jaren actief zijn. In de begroting wordt geen aanpassing op de tussentijdse winstneming begroot. De tussentijdse winstneming wordt jaarlijks bij het actualiseren van het meerjarenperspectief grondexploitaties bepaald en verantwoord via de jaarstukken.

De winstneming voor de grondexploitatie Kop van Noordpoort, Noord III en Noord IV is (nog) beperkt, omdat er sprake is van een hogere risicoinfschatting van projectspecifieke risico's of in beperkte mate opbrengsten zijn gerealiseerd.

Voor Kop van Noordpoort is de opgenomen netto-contante waarde in bovenstaande tabel conform de jaarstukken 2024, voor vaststelling van de herziene grondexploitatie.

Overzicht voorzieningen

De hoogte van de benodigde voorzieningen wordt bepaald aan de hand van de Netto Contante Waarde van onze verliesgevende bouwgronden in exploitatie (Nota Grondbeleid, paragraaf 3.7.2).

In de 'Nota reserves en voorzieningen' is opgenomen dat voorziene verliezen worden verwerkt in de jaarrekening zodra ze bekend zijn. De hoogte van de voorzieningen wordt jaarlijks opnieuw bepaald bij vaststelling van de jaarrekening.

Er zijn op dit moment geen verliesgevende bouwgronden in exploitatie waarvoor een voorziening moet worden gevormd.

Verloop boekwaarde

In de volgende tabel is het verloop van de boekwaarde weergegeven. De totale boekwaarde (gemaakte kosten minus gerealiseerde baten) van alle bouwgronden in exploitatie bedraagt afgerond € 28,0 miljoen per 1-1-2025.

Verloop boekwaarde bedragen x € 1.000	Boekwaarde 31-12-2024	Boekwaarde 31-12-2025	Boekwaarde 31-12-2026	Boekwaarde 31-12-2027	Boekwaarde 31-12-2028	Boekwaarde 31-12-2029	Boekwaarde 31-12-2030
Danninge Erve	€ 3.946	€ 4.413	€ 2.944	€ 177	€ -163	€ -	€ -
Oevers E	€ 456	€ 27	€ -585	€ -	€ -	€ -	€ -
Nieuwveense Landen	€ 5.709	€ 6.547	€ -1.652	€ -5.656	€ -9.844	€ -	€ -
Oevers D	€ 2.024	€ 2.193	€ -1.023	€ -4.376	€ -7.848	€ -	€ -
Kop van Noordpoort	€ 2.943	€ 4.642	€ 4.627	€ 5.155	€ 1.734	€ -1.955	€ -1.601
Noord III	€ 11.068	€ 8.827	€ 6.468	€ 3.399	€ 220	€ -3.077	€ -4.610
Noord IV	€ 1.889	€ 1.958	€ 2.062	€ 2.170	€ 2.420	€ 2.677	€ 4.939
Totaal	€ 28.034	€ 28.607	€ 12.841	€ 869	€ -13.481	€ -2.355	€ -1.272

De meerjarenprognose gaat uit van de verwachting dat de totale boekwaarde (na verrekening met de verliesvoorziening) het komend jaar nagenoeg gelijk blijft. De jaren daarna zal de boekwaarde afnemen door de uitgifte van bouwgronden en het afsluiten van bouwgronden in exploitatie (BIE's).

In de begroting is vanuit het voorzichtigheidsbeginsel geen rekening gehouden met tussentijdse winstneming in de komende jaren. Dit komt daarom ook niet tot uitdrukking in het verwacht verloop van de boekwaarde.

Risico's

Op basis van de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen wordt jaarlijks een uitgebreide risicoanalyse uitgevoerd. De afzet van bouwgrond vormt het grootste risico. Vertraging in de uitgifte leidt tot een toename van rentelasten, planontwikkeling- en beheerskosten. Het risicomanagement is vooral gericht op de beheersing van project specifieke risico's. Deze risico's worden in mindere mate beïnvloed door macro-economische ontwikkelingen.

Bij de jaarlijkse herziening van de grondexploitaties per 1 januari zal dit tot uiting komen bij de bepaling van de benodigde (risico)voorzieningen. Voor een nadere toelichting van de risico's, in relatie tot onze huidige reservepositie, wordt verwezen naar de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Paragraaf Wet open overheid

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) kent drie doelstellingen:

- 1. Het openbaar maken van informatie op verzoek.
- 2. Het actief openbaar maken van informatie.
- 3. Het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van alle overheidsdocumenten.

Ook de Archiefwet geeft aan dat overheidsdocumenten in goede en geordende staat moeten zijn.

Het openbaar maken van informatie op verzoek

Woo verzoeken leggen we gestructureerd vast, anonimiseren we waar nodig en maken we openbaar op het Woo-portaal. Dit Woo-portaal is in 2025 opgeleverd en kan worden geraadpleegd via onze website. Vanuit de structurele vastlegging gaan we waar dat mogelijk is het openbaar maken automatiseren, zodat we eenvoudig en efficiënt Woo-verzoeken kunnen publiceren. Daarnaast werken we aan verdere bewustwording rondom de Woo. Dit doen we door te wijzen op het belang van goede informatiehuishouding en het volgen van de wettelijke en administratieve procedures. Ook vergroten we de bewustwording over wat we schrijven.

Het actief openbaar maken van informatie

Het is op dit moment vanuit het Rijk nog niet bekend wanneer de volgende informatiecategorieën actief openbaar moeten worden gemaakt. De verwachting is in 2026. We volgen het Rijk en de VNG actief, zodat we bekend zijn met deze planning en zo ook de overige informatiecategorieën tijdig openbaar te maken. Voor de actieve openbaarmaking gebruiken we zoveel mogelijk dezelfde werkwijze als voor de Woo-verzoeken. Publicaties die we op dit moment al via een eigen website openbaar maken (zoals raads- en collegestukken) passen we niet aan, tenzij wetgeving dit vereist.

Het in goede, geordende en toegankelijke staat brengen en houden van alle overheidsdocumenten

We werken aan het verbeteren van de informatiehuishouding. Dit doen we door het verbeteren van zaakgericht werken, het labelen van data en het volgen van slimme ontwikkelingen, zoals kunstmatige intelligentie. We willen zo min mogelijk gegevens vastleggen en proberen zo vroeg mogelijk in het proces de persoonsgegevens te scheiden van inhoudelijke gegevens om openbaarmaking te vereenvoudigen.

Paragraaf duurzaamheid

Inleiding

Duurzaamheid is een van onze prioritaire thema's. We werken toe naar een duurzame en toekomstbestendige gemeente. Het realiseren van de ambities en doelen op het gebied van klimaat, energie, biodiversiteit, circulariteit en milieu vragen inspanningen op vrijwel alle beleidsterreinen. Daarom is duurzaamheid een paragraaf in de programmabegroting.

Strategische doelen

We werken de komende jaren aan strategische doelen voor vijf duurzame pijlers. Het karakter van duurzaamheid is complex. Het gaat om transitieopgaven. Deze transities moeten uiteindelijk landen in onze fysieke leefomgeving. Onze strategische doelen komen daarom terug in de Omgevingsvisie. Onze opgaven landen in andere programma's en komen nadrukkelijk terug in een aantal paragrafen.

Doelstellingen

De gemeente Meppel:	Pijler	Gerelateerde programma's en paragrafen

is CO2-neutraal in 2040	Energietransitie	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken
is klimaatadaptief in 2050	Klimaatadaptatie	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling
heeft in 2050 een robuust en veerkrachtig ecosysteem, passend bij de kenmerken van gemeente Meppel en met behoud en herstel van bestaande landschaps- en natuurkwaliteiten.	Natuur, landschap en biodiversiteit	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken
voldoet aan de wettelijke milieunormen voor externe veiligheid, bodem, lucht, licht, geur en geluid om zo veel mogelijk schade en/of hinder voor mens, dier en milieu te voorkomen.	Gezond leefmilieu	4 - Leefomgeving Paragraaf verbonden partijen
is in 2050 100% circulair	Circulariteit	4 - Leefomgeving 5 - Ruimtelijke ontwikkeling 6 - Economische ontwikkeling Paragraaf Wijk- en dorpsgericht Werken

Programmabegroting

In deze paragraaf beschrijven we wat we komend jaar gaan doen aan onze doelstellingen, zoals vastgesteld in het Programma Duurzaam 2024-2028. Voor de monitoring van dit programma is deze paragraaf een monitoringsinstrument. Dit stelt ons in staat om onze inspanningen nauwkeurig te volgen en waar nodig aan te passen.

Energietransitie

We richten ons op het tegengaan van CO₂-uitstoot. Dit doen we door in te zetten op energiebesparing, aardgasvrije gebouwen, het realiseren van hernieuwbare vormen van energie-opwek en duurzame mobiliteit en industrie.

Regionale energiestrategie (RES)

De Regionale Energiestrategie (RES) 1.0 Drenthe vormt de basis voor de grootschalige energietransitie in Drenthe. In het komende jaar zetten we concrete stappen in de uitvoering. We hebben ons gecommitteerd aan het opwekken van 0,102 TWh windenergie en 0,065 TWh zonne-energie per jaar in 2030. Voor windenergie richten we ons op het ontwikkelgebied Noord IV, waar een bedrijventerrein wordt gecombineerd met windenergie en de wateropgave. Voor zonne-energie ligt de focus op grote daken in de gebouwde omgeving, vooral op bedrijventerreinen. Daarnaast verkennen we samen met regionale partners binnen OER A28/A32 de mogelijkheden voor zonnepanelen langs snelwegen. Ook starten we met het maken van de plannen voor het zonnepark in Nieuwveense Landen. Al deze inspanningen zijn gericht op het lokaal en duurzaam opwekken van energie, met als streefambitie: 100% lokaal eigendom van grootschalige energieprojecten. Daarnaast vindt binnen de RES-regio Drenthe bovenlokale afstemming plaats over de Regionale Structuur Warmte (RSW), voor zover het de bovenlokale aspecten van de warmtetransitie betreft. De regie over de warmtetransitie ligt bij de gemeenten en wordt op lokaal niveau gevoerd.

Warmtetransitie

We willen in 2040 alle gebouwen van het aardgas af hebben. Hiervoor stellen we per wijk, dorp en bedrijventerrein warmteplannen op. Deze geven richting aan de lokale aanpak voor een duurzame energievoorziening. We voeren de vastgestelde warmteplannen (omgevingsprogramma's) Berggierslanden, Koedijklanden/Reestlanden/Slingenberg, Oosterboer, Nijeveen en Blankenstein uit. Voor de wijken Halvertemade en Ezinge starten we met het maken van een warmteplan. Met woningcorporaties en huurdersverenigingen maken we prestatieafspraken om toe te werken naar energiezuinige woningen. Rondom Noordpoort worden de mogelijkheden voor een collectieve warmtevoorziening onderzocht. Hierbij moeten vraagstukken als het oprichten van warmtebedrijf en diverse financiële en organisatorische vraagstukken worden beantwoord. Daarnaast wordt de Transitievisie Warmte herzien om te komen tot een omgevingsprogramma Warmte.

Geen Spijtmaatregelen

‘Geen Spijtmaatregelen’ zijn maatregelen die inwoners, ondernemers en vastgoedeigenaren al in een vroeg stadium kunnen nemen om woningen en panden geschikt te maken voor aardgasvrije verwarming. We voorzien woningeigenaren van onafhankelijk advies om woningen energiezuiniger en duurzamer te maken. We zijn hiervoor aangesloten bij het Drents Energie Lokaal, stellen energiecoaches en Fixteam Drenthe beschikbaar en hebben een SlimWonenApp. Het Programma Lokale Energietransitie Drenthe (PLED), De Drentse Kei, energiecoöperaties, buurtinitiatieven, wijkregie en de wijkplatforms zijn initiatieven waar we mee samenwerken om lokale energie-initiatieven te versterken en te faciliteren.

Mobiliteit

We zetten duidelijke stappen richting duurzame mobiliteit. We hanteren het STOMP-principe, waarbij duurzame mobiliteitsvormen zoals lopen en fietsen prioriteit krijgen boven minder duurzame alternatieven, zoals de privéauto. We voeren kleinschalige pilots uit op het gebied van deelvervoer en stimuleren elektrisch rijden en door dit te faciliteren met laadpunten. Voor de realisatie van publieke laadpunten vanaf 2028 verkennen we verschillende marktmodellen. Binnen het Omgevingsprogramma Mobiliteit worden diverse beleidsstukken ontwikkeld, waarin nadrukkelijk rekening wordt gehouden met onze duurzaamheidsopgaven, zoals klimaatadaptatie, energietransitie en een gezond leefmilieu. Denk hierbij aan maatregelen zoals waterdoorlatende parkeerplaatsen, solar carports en emissievrije zones.

Energienetwerk en netcongestie

Een toekomstbestendig energienetwerk is een randvoorwaarde voor de ontwikkeling van transitie en opgaven. De toenemende druk op het elektriciteitsnet belemmert de ontwikkeling van duurzame energie, de elektrificatie van mobiliteit, woningbouw en de uitbreiding van bedrijvigheid. Daarom werken we samen met netbeheerders, provincie Drenthe en andere Drentse gemeenten aan het voorkomen en verminderen van netcongestie. We ondersteunen de uitbreiding van het energienetwerk zowel bovengronds als ondergronds: van nieuwe hoog- en middenspanningsstations tot verbeteringen op het laagspanningsnet op wijkniveau, dit doen we in samenwerking met Enexis en TenneT. ICC-Parkmanagement is een belangrijke partner bij het signaleren van knelpunten op bedrijventerreinen. Zij laten diverse onderzoeken naar netcongestie uitvoeren.

[Klimaatadaptatie](#)

Met de Lokale Adaptatie Strategie hebben we de visie en doelen voor een klimaatadaptief gemeente Meppel in 2050 vastgelegd. In de Lokale Uitvoeringsagenda staat het actieplan tot 2029. De komende jaren doen we onderzoek naar verzakingsrisico's door droogte en naar het effect van hitte, droogte en wateroverlast op onze vitale infrastructuur, zoals spoedeisende hulp en midden- en onderstations van elektriciteit, telecom en gas. We vergroenen en passen klimaatadaptieve maatregelen toe bij onze onderhoudsprojecten en nieuwe ontwikkelingen binnen het fysieke domein. Op deze manier passen we het principe werk-met-werk-maken toe. Bij Noord IV wordt een nieuw bedrijventerrein planologisch mogelijk gemaakt waarin waterberging een grote rol speelt.

We werken samen binnen het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie regio Fluvius. Hier vinden grensoverstijgende onderzoeken plaats, zoals het opstellen van een regionale meetlat voor klimaatadaptieve nieuwbouw, bovenregionale stresstesten en het ontwikkelen van handvatten voor een gemeentelijk hitteplan. De samenwerking binnen de regio werkt ook door binnen onze gemeente. Zo verbinden we in 2026 het ruimtelijk en sociaal domein door samen een lokaal hitteplan op te stellen.

Natuur, landschap en biodiversiteit

We werken aan een robuust en veerkrachtig ecosysteem passend bij gemeente Meppel en met behoud en herstel van bestaande landschaps- en natuurkwaliteiten. Dit doen we met het omgevingsprogramma biodiversiteit en bijbehorende maatregelen. De Natuurwaardenkaarten geven een overzicht van de natuur en biodiversiteit in de verschillende gebieden van gemeente Meppel. Met meer onderzoek naar soorten vullen we de kaarten verder aan. Deze instrumenten geven ons als organisatie de opdracht om aan de slag te gaan het toevoegen van groen en met ons eigen groenbeheer. Zo bereiden we de overgang naar meer ecologisch berm- en oeverbeheer voor. Daarnaast onderhouden we ca 29.500 bomen en ca. 350 hectare groen.

De onderzoeken voor het Soortenmanagementplan voor gebouwgebonden diersoorten worden voortgezet. Daarmee werken we toe naar een langjarige vergunningsperiode die wettelijk noodzakelijk is om onze inwoners te helpen bij het diervriendelijk verduurzamen van hun woning. We gaan door met de samenwerking met Landschapsbeheer Drenthe en Streekbeheer, waarin vrijwilligersgroepen het landschap in gemeente Meppel onderhouden door snoeien van houtwallen en bosjes. Ook geven we uitvoering aan de Leader-subsidie, gericht op versterking van het platteland.

Gezond leefmilieu

Voor bodem, lucht, water, geluid, fijnstof, stikstof en externe veiligheid gelden wettelijke normen voor bedrijven en inwoners. Hieraan werken we samen met de Omgevingsdienst Drenthe (voorheen RUD Drenthe). Met risico gestuurd toezicht zetten we schaarse middelen in daar waar het moet. Door de komst van de Omgevingswet wordt een aantal taken van het Rijk en provincie overgedragen aan gemeenten. Deze verandering vraagt om extra inspanning. Met onze partners in Drenthe herijken we de normen waaraan onze toezicht- en handhavingsstrategie moet voldoen. Zo minimaliseren we de risico's en optimaliseren we de bedrijfsvoering van onze omgevingsdienst.

Circulariteit

In gemeente Meppel streven we naar 100% circulariteit: een systeem waarin we het gebruik van grondstoffen verminderen, er geen afval meer bestaat en waarin we grondstoffen steeds opnieuw gebruiken.

Circulair bedrijfsleven

Verduurzaming is een onderwerp voor al onze bedrijven. Het gaat hierbij om transities rond grondstoffen, circulariteit en energie. Wij stimuleren dit. Daarom hebben we de samenwerking met ICC-Parkmanagement verder uitgebouwd. Met hen zijn prestatieafspraken gemaakt op onder andere de thema's duurzaamheid en netcongestie. Met hen stellen we een uitvoeringsagenda op en voeren dit uit. Een van onze andere samenwerkingen is Port of Zwolle. Dit moet de haven van de toekomst worden met focus op circulaire bedrijvigheid en de energietransitie.

Circulair bouwen

We stimuleren circulair bouwen door hergebruik van materialen en het verminderen van de hoeveelheid bouwafval om zo onze ruimtelijke ontwikkelingen te verduurzamen. We hebben het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen ondertekend. We kiezen hierbij bewust voor de meest ambitieuze trede, waarmee we stapsgewijs actief bijdragen aan de reductie van stikstof, CO2 en fijnstof in de bouwsector. Zo zorgen we dat we infrastructurele en bouwprojecten schoner en met minder uitstoot uitvoeren.

Grondstoffeninzameling

Om toe te werken naar 100% circulariteit kijken we ook naar onze grondstoffeninzameling. We zetten in op preventie van afval, afvalscheiding en recycling om zo het aantal kilo's restafval te verlagen en het recyclepercentage te verhogen.

Voorbeeldfunctie

Als gemeente hebben we een voorbeeldfunctie. We verduurzamen onze vastgoedportefeuille door aan te sluiten bij natuurlijke vervangingsmomenten en de projectenplanning uit het strategisch huisvestingsplan maatschappelijke accommodaties. We ronden het vergroenen van de gemeentewerf af. Hiermee gaan we wateroverlast tegen en bevorderen we de biodiversiteit. Daarnaast zetten we vervolgstappen in het ontwikkelen van de gemeentewerf naar een circulair ambachtscentrum. We nemen stappen richting elektrificatie van de gemeentewerf en het wagenpark, al zijn deze afhankelijk van beschikbare netcapaciteit. Via de nieuwe onderhoudsaannemer zetten we vervolgstappen in het vervangen van conventionele openbare verlichting naar energiezuinige LED-verlichting. Duurzaamheid is ook steeds verder verankerd in onze bedrijfsvoering. We kopen zoveel mogelijk circulair en maatschappelijk verantwoord in, getoetst aan de hoogste MVI-criteria. Afwijken is alleen mogelijk met goede onderbouwing. De verantwoording over duurzaam inkopen wordt opgenomen in de reguliere Planning- en Controlecyclus. Als fairtrade gemeente kopen wij fairtrade producten in.

Beleidsindicatoren

Programma 2

Indicator	Sub indicator	Eenheid	2020	2021	2022	2023	2024
Gas-water-licht Stadhuis	Gasverbruik	m3	1785	2791	3116	1939	
Energielabel A++	Elektra	kWh	663.867	*	760.021	754.328	784.528
	Water	m3	932	2518	7559	4264	
	Opgewekte energie	kWh	18.790	17.470	19.240	13.540	
Gas-water-licht Gemeentewerf	Gasverbruik	m3	14.436	21.104	16.429	17.446	13.447
Energielabel A++	Elektra	kWh	114.975	133.306	121.577	122.170	135.922
	Water	m3	1.936	1.977	1.731	524*	
CO2-uitstoot wagenpark		Ton CO2	281	216	198	221	247
CO2-uitstoot woon-werkverkeer en zakelijke reizen		Ton CO2					71
Omvang gemeentelijk restafval		kg		1224	1441	1815	2000
Omvang huishoudelijk restafval Meppel		kg		151	153	157	160
Landelijk gemiddelde restafval (benchmark huishoudelijk afval)		kg		167	144	182	177
Afvalscheidingspercentage Meppel		%		69%	64%	63%	62%
Afvalscheidingspercentage landelijk		%		68%	70%	58%	
Recyclepercentage Meppel		%				56%	54%
Recyclepercentage landelijk		%				58%	
Realisatiegraad opwek van elektriciteit		%		8,40%	10,70%	9,00%	

* Meterstand niet aanwezig door storing

** In 2023 is een dip geweest in onze opgewekte energie doordat er zonnepanelen stuk waren, deze zijn inmiddels vervangen

Toelichting van de beleidsindicatoren

Gas, elektra en water

We willen zo min mogelijk gas verbruiken. Het gasverbruik van het gemeentehuis is minimaal. De elektriciteit die we afnemen is door duurzame bronnen opgewekt en 100% groene stroom. Er zit echter nog wel veel ruimte tussen de energie die we opwekken en dat wat we verbruiken. Daarom willen we het aantal zonnepanelen uitbreiden. Op het dak van het gemeentehuis liggen op dit moment 75 zonnepanelen. Vanaf 2027 is budget beschikbaar om deze uit te breiden. Bij het waterverbruik zien we schommelingen.

CO2-uitstoot wagenpark

We elektrificeren ons wagenpark, waardoor er een grote afname van CO2-uitstoot is. De toename van CO2 in 2024 komt doordat noodgedwongen diesel moest worden getankt omdat een auto niet langer goed reed op HVO.

CO2-uitstoot woon-werkverkeer en zakelijke reizen

Met de registratieplicht voor woon-werkverkeer en zakelijke reizen, hebben we vanaf het jaar 2024 inzichtelijk wat de CO2-uitstoot van onze werkgebonden mobiliteit is.

Afval gemeentelijke organisatie

We weten hoeveel stortingen we jaarlijks in de restafvalcontainer doen en zien dat dit aantal toeneemt.

Verplichte beleidsindicatoren

Huishoudelijk restafval

Onze gegevens halen we uit de grondstoffenmonitor van Markerein. We werken naar de volgende doelen:

- De gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner per jaar brengen we terug naar minder dan 100 kilo.
- Het afvalscheidingspercentage is minimaal 75 procent.
- In 2030 wordt meer dan 60 procent van al het huishoudelijk afval gerecycled.

We zien dat het aantal kilo's restafval per inwoner toeneemt en het recyclepercentage daalt. We gaan onderzoeken wat de oorzaken hiervan zijn om aanvullende maatregelen te kunnen treffen.

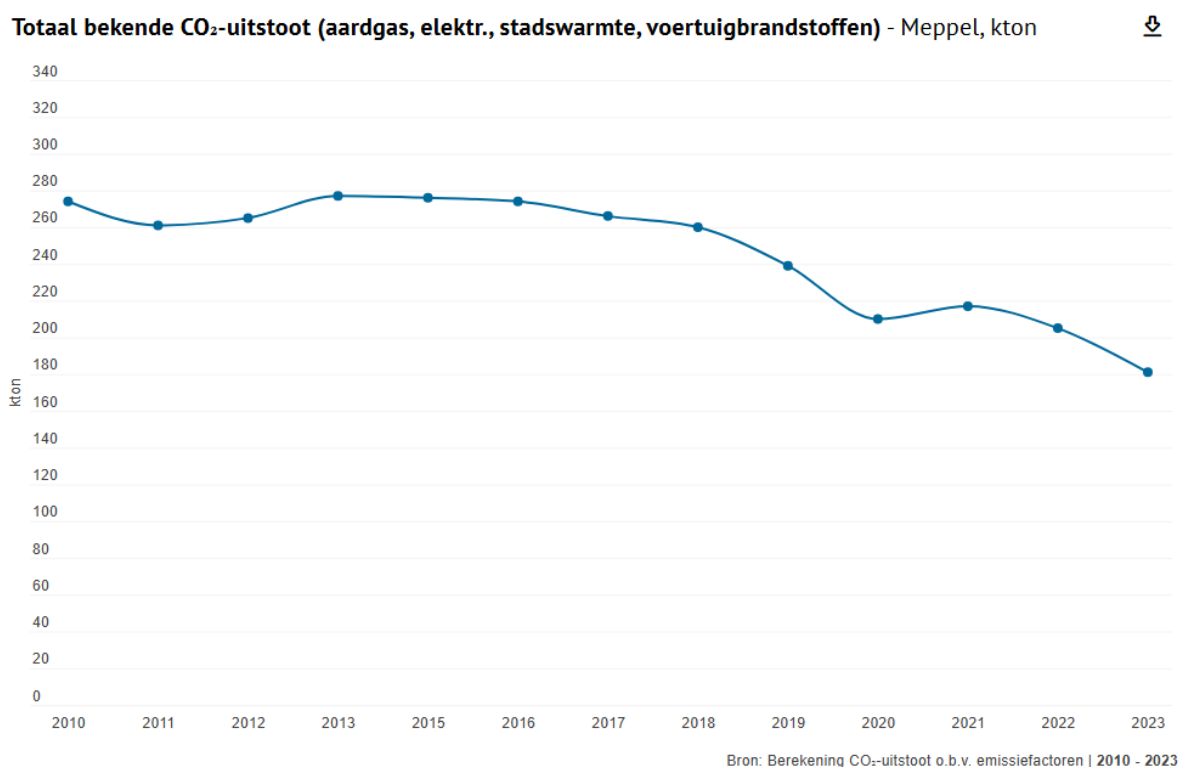

Hernieuwbare energie

We benutten het monitoringssysteem van de RES Drenthe om de voortgang van de grootschalige opwek te volgen. We gaan uit van de gerealiseerde projecten. Er zit een aantal projecten in de planning, die samen goed zijn voor 0,002 TWh. Zoals het zonnepark Nieuwveense Landen. Voor het realiseren van hernieuwbare energie uit zon en wind moeten er diverse juridische- en ruimtelijke stappen worden gezet. Dit proces, met daarbij het streven naar 100% lokaal eigendom, vraagt tijd. Ook de beschikbare capaciteit op het elektriciteitsnetwerk speelt hierbij een rol. Vanwege een nieuwe methode voor het bepalen van de zon-op-dakopgave in de regio RES-Drenthe, is de realisatiegraad gedaald ten opzichte van 2022. De uitkomsten van alle Drentse gemeenten zijn naar beneden bijgesteld. De gegevens van 2024 zijn pas in 2026 beschikbaar.

Klimaatmonitor

De Klimaatmonitor biedt een uitgebreid overzicht van de CO₂-uitstoot op nationaal niveau en is een essentieel hulpmiddel voor het volgen en analyseren van klimaatimpact. Door de landelijke gegevens te raadplegen, krijgen we inzicht in de voortgang richting onze klimaatdoelen. De totale CO₂-uitstoot van Meppel in 2023 is: 181 kTon. De gegevens van 2024 zijn pas in 2026 beschikbaar.

Paragraaf Wijk- en dorpsgericht werken

Wijk- en dorpsgericht Werken

Wijk- en dorpsgericht Werken (WDW) is een manier van werken die helpt om gezamenlijk met onze inwoners en partners de leefbaarheid in gemeente Meppel te verbeteren. We kijken naar wat inwoners nodig hebben en wat zij zelf kunnen doen. Dit koppelen we aan onze doelen en die van andere organisaties. WDW geeft uitvoering aan de doelstellingen van het coalitieakkoord en helpt ons een verbonden en toekomstgerichte gemeente te zijn.

Nieuwe manier van werken

We zijn begonnen met een nieuwe aanpak binnen WDW. Daarbij staan twee rollen centraal: de gebiedsmanager en de wijkregisseur. Deze rollen vullen elkaar aan en werken samen om de leefbaarheid en samenwerking in wijken en dorpen te verbeteren.

Gebiedsmanager: de gebiedsmanager kijkt naar de grote onderwerpen in een wijk of dorp. Denk aan wonen, zorg, duurzaamheid en veiligheid. Hij of zij maakt een wijk/gebiedsagenda en zorgt dat bewoners, organisaties en de gemeente samen aan deze onderwerpen werken. De gebiedsmanager let op de samenhang en stuurt op maatschappelijke en financiële meerwaarde.

Wijkregisseur: de wijkregisseur werkt in de praktijk en helpt bij het uitvoeren van de gebiedsagenda. Hij of zij ondersteunt bewonersinitiatieven en werkt samen met het wijkteam, het wijkplatform en andere lokale partners. De wijkregisseur zorgt dat deze initiatieven passen bij de grote thema's die zijn opgenomen in de wijk/gebiedsagenda.

De samenwerking tussen gebiedsmanager en wijkregisseur is belangrijk. De gebiedsmanager stuurt op de brede onderwerpen, terwijl de wijkregisseur zich bezighoudt met concrete initiatieven. Samen zorgen zij ervoor dat wat er lokaal gebeurt, bijdraagt aan de doelen van het gebied. Deze manier van werken verbindt beleid en praktijk en maakt maatwerk per gebied mogelijk.

Samenwerken met partijen en inwoners

Samenwerking met inwoners is heel belangrijk. De verschillende wijken en dorpen hebben bewonersafvaardiging, zoals een wijkplatform of een dorpsvereniging. Deze hebben een eigen agenda met eigen financiering om snel in te kunnen spelen op leefbaarheidsvraagstukken in de wijk. Daarnaast zijn er in wijken en dorpen wijk- of dorpssteams actief. In deze teams werken professionals samen aan het thema leefbaarheid. Dit gaat om politie, woningcorporaties, welzijnsorganisaties, zorgverleners en handhaving. Inwoners worden uitgenodigd om mee te denken en plannen te maken. De gemeente kijkt samen met andere afdelingen of deze plannen een plek kunnen krijgen in de gebiedsagenda.

Projecten

Binnen WDW werken we samen met alle onderdelen van de gemeente. Projecten in de openbare ruimte worden samen met inwoners opgepakt. We luisteren naar hun wensen en ideeën. Dat zorgt voor betere plannen en meer draagvlak. Daarnaast koppelen we maatschappelijke initiatieven steeds vaker aan wensen van ondernemers. Zo ontstaan slimme combinaties die bijdragen aan een fijne leefomgeving, bijvoorbeeld de zomerfair in de Oosterboer.

Sociale analyse

We werken steeds meer in samenhang. Dat betekent dat we niet alleen ons gewone werk doen, maar ook goed luisteren naar wat inwoners belangrijk vinden. In de wijken Oosterboer en Koedijkslanden zijn sociale wijkanalyses gedaan. De uitkomsten gebruiken we in de plannen voor deze gebieden. We werken hierbij samen met het Sociaal domein. We ontwikkelen een digitale tool die op wijk- of dorpsniveau een beeld schetst van de wijk.

Onderzoek: WDW als vliegwiel voor samenwerking

Binnen onze gemeente zien we WDW als een sterke manier om samenwerking op gang te brengen. Het zorgt voor beweging, verbindt verschillende onderdelen en partijen, en stimuleert samenwerking in wijken en dorpen. Maar wat betekent dat precies in de praktijk? En wat levert het op – maatschappelijk, financieel en organisatorisch?

Om antwoord te krijgen op deze vragen doen we een verdiepend onderzoek naar het resultaat van WDW. Dit onderzoek doen we samen met gebiedsregisseurs, beleidsmakers, projectleiders en financiële experts.

Doel van het onderzoek

Het doel is om duidelijk te maken hoe WDW werkt als vliegwiel voor samenwerking en wat het oplevert op maatschappelijk en financieel gebied. We kijken daarbij naar:

- Hoe WDW zorgt voor beweging en samenwerking.
- Welke rollen en kwaliteiten van medewerkers belangrijk zijn.
- Hoe de samenwerking tussen verschillende onderdelen en partijen verloopt.
- Wat het effect is van beleidskeuzes en investeringen op samenwerking en kosten.
- Hoe we kunnen verschillen tussen wijken en dorpen via wijk- of gebiedsagenda's.

Verwachte resultaten

- Inzicht in hoe WDW werkt als vliegwiel, inclusief de achterliggende processen.
- Slim investeren door samen te werken en samen plannen te maken.

- Mogelijke structurele besparing, als dat uit het onderzoek blijkt, door slimme keuzes en verschillen tussen wijken.
- Uitvoering via wijk- of gebiedsagenda's, zodat de opbrengsten blijvend in de praktijk worden toegepast.

Afbakening en uitgangspunten

We onderzoeken niet opnieuw of WDW waardevol is – dat staat vast. We richten ons op het resultaat en hoe we deze aanpak kunnen verbeteren. De centrale onderzoeksvraag is: *Hoe werkt WDW als vliegwiel voor samenwerking en wat levert deze werkwijze op – maatschappelijk en financieel?*

Planning

De uitkomsten van het onderzoek worden verwerkt in de komende PPN. Ze vormen ook input voor het verder ontwikkelen van wijk- en gebiedsagenda's en het versterken van WDW als strategisch middel.

Financiële begroting

Overzicht baten en lasten met toelichting

Overzicht baten en lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024					Begroting 2025					Primaire begroting 2026 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Bewegen en welzijn															
Samenkracht en burgerparticipatie	10.843	-10.992	0	0	-149	11.569	-8.310	-118	0	3.141	11.603	-7.536	0	0	4.067
Volksgesondheid	1.885	-275	0	0	1.610	1.972	-190	0	0	1.782	1.934	-133	0	0	1.801
Sportaccommodaties	3.568	-1.563	-105	0	1.900	3.605	-1.613	0	0	1.992	4.286	-1.648	0	0	2.638
Sportbeleid en activering	676	-244	0	0	432	954	-218	0	0	737	805	-187	0	0	619
Totaal Bewegen en welzijn	16.972	-13.074	-105	0	3.792	18.099	-10.330	-118	0	7.651	18.628	-9.504	0	0	9.124
Participatie, zorg en minima															
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.401	-119	0	0	1.282	4.139	0	0	0	4.139	4.204	0	0	0	4.204
Inkomensregelingen	18.275	-13.945	-1.625	0	2.705	17.403	-14.319	-51	0	3.033	18.327	-14.319	0	0	4.008
Begeleide participatie	8.766	0	0	0	8.766	9.419	0	0	0	9.419	9.816	0	0	0	9.816
Arbeidsparticipatie	1.993	-151	0	0	1.842	1.728	-16	0	0	1.712	1.738	0	0	0	1.738
Voorzieningen Wmo	2.107	-21	0	0	2.086	1.590	-25	0	0	1.565	1.626	-25	0	0	1.601
Ondersteuning Wmo	8.914	-317	0	0	8.597	8.623	-250	0	0	8.373	9.703	-250	0	0	9.453
Jeugdhulp	13.760	-4	0	0	13.756	13.173	0	-100	0	13.073	13.548	0	0	0	13.548
Geëscaleerde zorg Wmo	60	-3.756	0	0	-3.695	54	-3.257	0	0	-3.203	113	-2.200	0	0	-2.087
Geëscaleerde zorg Jeugd	1.080	0	0	0	1.080	950	0	0	0	950	975	0	0	0	975
Totaal Participatie, zorg en minima	56.357	-18.313	-1.625	0	36.419	57.079	-17.867	-151	0	39.061	60.051	-16.794	0	0	43.256
Onderwijs, cultuur en media															
Onderwijshuisvesting	4.238	-405	-65	0	3.768	4.619	-384	-65	0	4.169	4.812	-408	-65	0	4.340
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.516	-587	0	0	928	1.795	-571	0	0	1.224	1.809	-546	0	0	1.263

Exploitatie	Realisatie 2024					Begroting 2025					Primaire begroting 2026 Totaal				
Kunst, cultuur en media	3.886	-	0	0	2.70	4.452	-	0	0	3.185	3.987	-727	0	0	3.260
		1.184			2		1.267								
Totaal Onderwijs, cultuur en media	9.640	-	-65	0	7.39	10.86	-	-65	0	8.578	10.60	-	-65	0	8.862
		2.176			9	6	2.223				8	1.681			
Leefomgeving															
Wegen, mobiliteit en verkeer	4.816	-173	0	0	4.64	5.648	-339	0	0	5.308	5.860	-131	0	0	5.728
					3										
Stadsverzorging	1.083	-96	0	0	987	1.248	-167	0	0	1.081	1.351	-171	0	0	1.180
Water	495	-469	0	0	27	767	-469	-260	0	38	635	-446	0	0	189
Groen en spelen	5.332	-189	0	0	5.14	5.004	-85	0	0	4.919	5.406	-85	0	0	5.321
					3										
Parkeren	955	-	0	0	-691	1.064	-	0	0	-499	1.121	-	0	0	-534
		1.646					1.564					1.655			
Begraafplaatsen	456	-252	0	0	204	342	-235	0	0	107	434	-235	0	0	200
Energie, klimaat en milieu	3.877	-	-30	0	2.41	3.648	-987	0	0	2.661	3.866	-747	0	0	3.119
		1.437			0										
Afvalinzameling	3.170	-	0	0	-	3.673	-	0	0	-856	3.435	-	0	0	-
		4.302			1.13		4.529					4.746			1.311
					2										
Riolering	2.391	-	0	0	-812	2.371	-	0	0	-	2.298	-	0	0	-
		3.203					3.443			1.072		3.420			1.122
Totaal Leefomgeving	22.57	-	-30	0	10.7	23.76	-	-260	0	11.68	24.40	-	0	0	12.77
	4	11.76			79	7	11.81			9	7	11.63			1
		6					8					6			
Ruimtelijke ontwikkeling															
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	2.320	-378	-61	0	1.88	2.600	-220	0	0	2.380	2.744	-9	0	0	2.735
					1										
Bouwen en wonen	1.385	-	0	0	-916	1.238	-	0	0	-88	1.389	-	0	0	16
		2.301					1.326					1.373			
Grondexploitatie s woningen	9.911	-	0	0	-301	8.362	-	0	0	0	22.70	-	0	0	0
		10.21					8.362				7	22.70			
		2									7				
Totaal Ruimtelijke ontwikkeling	13.61	-	-61	0	664	12.20	-	0	0	2.292	26.84	-	0	0	2.751
	5	12.89				0	9.907				0	24.08			
		0									9				
Economische ontwikkeling															
Recreatie en toerisme	395	0	0	0	395	366	0	0	0	366	380	0	0	0	380
Regionale samenwerking	617	-47	0	0	570	538	0	0	0	538	715	-50	0	0	665
Economische zaken	1.857	-354	-420	0	1.08	1.979	-129	-395	0	1.456	1.841	-124	-240	0	1.476
					3										
Grondexploitatie s niet-woningen en grondzaken	3.160	-	0	0	-510	7.534	-	0	0	314	5.659	-	0	0	318
		3.671					7.219					5.341			
Totaal Economische ontwikkeling	6.029	-	-420	0	1.53	10.41	-	-395	0	2.674	8.595	-	-240	0	2.839
		4.071			8	7	7.348					5.515			

Exploitatie	Realisatie 2024					Begroting 2025					Primaire begroting 2026 Totaal				
Bestuur, dienstverlening en veiligheid															
Bestuur	2.414	-33	0	0	2.381	2.086	-1	-35	0	2.050	2.009	-1	0	0	2.008
Openbare orde en veiligheid	1.660	-59	0	0	1.601	1.514	-30	0	0	1.484	1.529	-31	0	0	1.499
Brandweerzorg en crisisbeheersing	2.018	-5	0	0	2.013	2.166	-5	0	0	2.161	2.188	-5	0	0	2.183
Dienstverlening	2.434	-820	0	0	1.614	2.887	-741	-145	0	2.000	2.868	-879	0	0	1.989
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	8.525	-917	0	0	7.608	8.653	-777	-180	0	7.695	8.594	-915	0	0	7.679
Algemene dekkingsmiddelen															
Treasury	1.052	-1.594	0	0	-542	40	-1.446	0	0	-1.406	495	-819	0	0	-324
Algemene uitkering Gemeentefonds	0	-89.376	0	0	-89.376	0	-92.506	0	0	-92.506	0	-95.882	0	0	-95.882
Belastingen en invordering	764	-11.876	0	3.228	-7.884	566	-12.190	0	4.228	-7.396	645	-12.510	0	240	-11.624
Onvoorziene uitgaven	0	0	0	0	0	40	0	0	0	40	50	0	0	0	50
Heffing Vennootschapsbelasting	19	0	0	0	19	40	0	0	0	40	41	0	0	0	41
Overige baten en lasten	201	-63	0	0	138	36	-73	0	0	-37	37	-75	0	0	-38
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	2.037	-102.910	0	3.228	-97.645	-722	-106.216	0	4.228	-101.266	-1.268	-109.286	0	240	-107.777
Overhead															
Overhead	16.405	-871	0	0	15.535	15.381	-107	-73	0	15.201	17.979	-114	0	0	17.865
Totaal Overhead	16.405	-871	0	0	15.535	15.381	-107	-73	0	15.201	17.979	-114	0	0	17.865
Gerealiseerd resultaat	152.154	-166.987	-2.306	3.228	-13.911	-157.183	-166.593	-1.242	4.228	-6.424	-176.969	-179.534	-305	240	-2.630

Technische uitgangspunten bij deze (meerjaren) begroting

In deze financiële begroting zijn een aantal technische uitgangspunten opgenomen die we ook bij de perspectiefnota hebben gehanteerd. Ze hebben betrekking op specifieke onderdelen van de begroting, zoals te hanteren percentages voor rente, loon en prijsstijging, de ontwikkeling van de lokale lasten. We lichten ze hieronder toe.

Rente

Bij het bepalen van de rekenrente (renteomslag-percentages) volgen we de notitie rente van de commissie BBV. Op basis van de huidige leningenportefeuille en het huidige investeringsplan komen we voor 2026 uit op een rentepercentage van 1%.

Loon-en prijsontwikkelingen

Deze begroting is gebaseerd op constante prijzen. Voor de ramingen van de loonkosten van het ambtelijk personeel vormen de cao-afspraken het uitgangspunt. Medio april is er een eindresultaat bereikt over de nieuwe cao. Deze heeft een looptijd van twee jaar van 1 april 2025 tot en met 31 maart 2027. De invoering van de nieuwe cao gebeurt gefaseerd; per saldo gaat het om een structurele salarisstijging van totaal 6,7% plus € 35,00 nominaal.

Lokale heffingen

Voor de afvalstoffen- en rioolheffing is het uitgangspunt 100% kostendekkend. Het tarief voor de afvalstoffenheffing is ten opzichte van 2025 verhoogd met € 12,00. Het staat voor 2026 op € 242,00 per huishouden. Het tarief voor de rioolheffing blijft ongewijzigd ten opzichte van 2025 en bedraagt € 186,00. De opbrengst onroerende zaakbelastingen verhogen we met een inflatiecorrectie van 2,6%. Zie ook de paragraaf lokale heffingen.

Gemeentefondsuitkering

Gemeenten ontvangen normaal gesproken op drie tijdstippen in het jaar informatie over de uitkering uit het gemeentefonds: in mei op basis van de voorjaarsnota van het Rijk, in september op basis van de miljoenennota van het Rijk en in december op basis van de najaarsnota van het Rijk. De financiële gevolgen van de meicirculaire 2025 zijn in deze programmabegroting verwerkt. Dit is conform de begrotingsrichtlijnen en de toetsingsaspecten die de provincie ons voorschrijft.

Investeringen

Afschrijvingslasten worden berekend per 1 januari volgend op het jaar van ingebruikname. Rentekosten berekenen we volgens regelgeving over de balanswaarde per 1 januari.

Gemeenschappelijke regelingen

Uitgangspunt voor de gemeentelijke meerjarige bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen is de vastgestelde (meerjaren)begroting van de betreffende organisaties.

Onvoorzien

Voor de post onvoorzien nemen we in de meerjarenbegroting jaarlijks een bedrag van € 50.000 op.

Subsidieplafonds

Voor 2026 gelden de volgende subsidieplafonds voor de onderdelen amateurkunst, sportbeoefening, evenementen en cliëntondersteuning.

Amateurkunst € 112.534

Algemene sportstimulering € 8.136

Evenementen € 94.635

Netwerk Onafhankelijke Cliëntondersteuning € 243.073.

Incidentele baten en lasten

[Overzicht incidentele baten en lasten](#)

In de programmabegroting 2026 en de meerjarenraming 2027-2029 zijn de volgende incidentele baten en lasten opgenomen. Opname van dit overzicht is op grond van het besluit Begroting en Verantwoording voorgeschreven. Dit verplichte (meerjarige) overzicht speelt een rol bij het vast kunnen stellen of er sprake is van een structureel evenwicht. Zie daarvoor ook de tabel opgenomen onder Financiën in het onderdeel “Begroting op hoofdlijnen”.

Overzicht incidentele baten en lasten		Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
bedragen x € 1.000		2026	2027	2028	2029
min = voordeel, plus = nadeel					
Progr.	Omschrijving				
	<i>Incidentele baten</i>				
1	Opvang ontheemden Oekraïne	-6.800	-6.700		
3	Bijdrage overige gemeenten taalschool	-75	-55		
4	CDOKE bijdrage inzet duurzaamheid	-90			
6	Regiodeal	-50			
	<i>Incidentele baten / reserves</i>				
	Onttrekking reserve opvang vluchtelingen	-65	-50		
	Onttrekking reserve ondernemersfonds	-240	-240	-240	-240
	Subtotaal incidentele baten	-7.320	-7.045	-240	-240
	<i>Incidentele lasten</i>				
1	Opvang ontheemden Oekraïne	6.500	6.500		
1	Compensatie huurlasten Koeberg	50			
1	Vernieuwing bad Hesselingen kosten onderzoek	200			
1	Tijdelijke uitbreiding jongerenwerk	60			
2	Transitiekosten GKB	400			
3	Inzet middelen taalschool	140	105		
3	Onderwijshuisvesting Greijdanus tijdelijke huisvesting	85			
3	Onderwijshuisvesting onderzoek huisvestingsperspectief	30			
3	Onderzoeksmiddelen MFC in Nijeveen	75			
3	Wettelijke zorgplicht openbare bibliotheek	106			
4	Visie op begraven	25			
4	Omgevingsprogramma biodiversiteit	65			
4	Herziening warmtetransitievise	75			
4	Inzet wind- en zonne-energie	90			
5	Ontwikkeling Omgevingswet en WKB	150			
6	Regiodeal	150			
	<i>Incidentele lasten reserves</i>				
	Toevoeging reserve ondernemersfonds	240	240	240	240
	Subtotaal incidentele lasten	8.441	6.845	240	240
	Saldo	1.121	-200	0	0

Toelichting overzicht incidentele baten en lasten

In het algemeen geldt dat een gemeente structurele taken uitvoert en daarvoor structurele lasten raamt in de begroting. Structurele lasten zijn de regel, incidentele lasten zijn de uitzondering. Incidentele baten en lasten betreffen die posten die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat dan om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter hebben van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. In de begrotingsvoorschriften staat als hulpmiddel dat voor het bepalen van een andere invulling van het begrip “incidenteel” gedacht kan worden aan baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De incidentele baten en lasten > € 50.000 worden hieronder toegelicht.

Programma 1

Voor de opvang van Oekraïners in de gemeentelijke opvanglocatie is vanaf 2028 geen uitgavenbudget meer opgenomen. Reden hiervan is dat het huurcontract eind 2027 afloopt. Van het Rijk ontvangen wij incidenteel de vergoeding voor de bekostiging van de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne.

Voor de vernieuwing van het zwembad wordt ter voorbereiding eenmalig een budget opgenomen van € 200.000 voor onderzoeksgelden.

Voor de uitbreiding van preventief jongerenwerk is in 2026 een incidenteel budget opgenomen van € 60.000.

Programma 2

Door de transitie van de GKB van GR naar een stichting wordt voor 2026 een incidenteel budget opgenomen van € 400.000.

Programma 3

In augustus 2024 zijn we gestart met de Taalschool regio Meppel voor de schooljaren 2024/2025 tot en met 2026/2027. In de jaren 2026 en 2027 zijn hiervoor incidentele middelen begroot. Vanuit de deelnemende gemeenten ontvangen we een bijdrage in de kosten.

In aanloop naar de realisatie van permanente uitbreiding van Greijdanus is in 2026 eenmalig een budget opgenomen voor tijdelijke noodunits.

Voor onderzoek naar een MFC in Nijeveen is incidenteel € 75.000 opgenomen voor 2026.

De raad heeft voor 2026 een incidenteel budget van € 106.000 beschikbaar gesteld aan de Openbare Bibliotheken voor de invoering van de wetswijziging in de Bibliotheekwet en bijbehorende zorgplicht.

Programma 4

Voor de uitvoering van het omgevingsprogramma Biodiversiteit is voor 2026 € 65.000 opgenomen. De middelen zijn voor één jaar opgenomen in de meerjarenraming en daarom aangemerkt als incidenteel.

In 2026 zijn uitgaven geraamd voor de herziening warmtetransitievisie. De middelen zijn voor één jaar opgenomen in de meerjarenraming en daarom aangemerkt als incidenteel.

Voor de inzet op de vraagstukken wind- en zonne-energie zijn in 2026 incidentele middelen opgenomen. Deze uitgaven worden gefinancierd uit de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) .

Programma 5

In 2026 is het budget Omgevingswet eenmalig verhoogd met € 150.000. Dit is onder andere ten behoeve van advieskosten voor de milieueffectrapportage en expertise geluid voor het omgevingsplan industrie- en bedrijventerreinen.

Programma 6

In 2026 tot en met 2028 is de Regiodeal opgenomen voor € 150.000 per jaar als co-financiering met aan de kant van de baten een bijdrage van € 50.000 van provincie/regio. Gezien het tijdelijk karakter wordt dit als incidenteel aangemerkt.

Reserves

Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 240.000) wordt jaarlijks gestort in de reserve ondernemersfonds. Dit bedrag wordt vervolgens ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.

In lijn met het raadsbesluit van 20 juni 2024 wordt voor het saldo van de kosten voor de taalschool minus de ontvangen bijdrage in de kosten van deelnemende gemeente een beroep gedaan op de reserve opvang vluchtelingen.

Het BBV stelt dat reservemutaties in principe incidenteel zijn.

Overzicht baten en lasten meerjarig

Overzicht baten en lasten meerjarig

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal					Primaire begroting 2028 Totaal					Primaire begroting 2029 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo	Lasten	Baten	Onttrekken	Stortingen	Saldo
Bewegen en welzijn															
Samenkracht en burgerparticipatie	11.355	-7.237	0	0	4.118	4.850	-537	0	0	4.312	4.261	-537	0	0	3.724
Volksgezondheid	1.801	0	0	0	1.801	1.801	0	0	0	1.801	1.801	0	0	0	1.801
Sportaccommodaties	4.179	-1.648	0	0	2.531	4.445	-1.648	0	0	2.797	4.678	-1.648	0	0	3.029
Sportbeleid en activering	619	0	0	0	619	619	0	0	0	619	619	0	0	0	619
Totaal Bewegen en welzijn	17.954	-8.886	0	0	9.068	11.714	-2.186	0	0	9.529	11.358	-2.186	0	0	9.172
Participatie, zorg en minima															
Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	4.406	0	0	0	4.406	4.208	0	0	0	4.208	3.406	0	0	0	3.406
Inkomensregelingen	17.927	-14.319	0	0	3.608	17.927	-14.319	0	0	3.608	17.924	-14.319	0	0	3.605
Begeleide participatie	9.699	0	0	0	9.699	9.721	0	0	0	9.721	9.743	0	0	0	9.743
Arbeidsparticipatie	1.785	0	0	0	1.785	1.772	0	0	0	1.772	1.772	0	0	0	1.772
Voorzieningen Wmo	1.626	-25	0	0	1.601	1.626	-25	0	0	1.601	1.626	-25	0	0	1.601
Ondersteuning Wmo	9.751	-680	0	0	9.071	9.699	-680	0	0	9.019	9.849	-680	0	0	9.169
Jeugdhulp	13.388	0	0	0	13.388	13.088	-500	0	0	12.588	13.088	-500	0	0	12.588
Geëscaleerde zorg Wmo	113	-2.000	0	0	-1.887	113	-1.800	0	0	-1.687	113	-1.600	0	0	-1.487
Geëscaleerde zorg Jeugd	975	0	0	0	975	975	0	0	0	975	975	0	0	0	975
Totaal Participatie, zorg en minima	59.671	-17.024	0	0	42.646	59.131	-17.324	0	0	41.807	58.498	-17.124	0	0	41.374
Onderwijs, cultuur en media															
Onderwijshuisvesting	5.066	-393	-50	0	4.623	5.722	-344	0	0	5.378	5.869	-344	0	0	5.526
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.809	-546	0	0	1.263	1.809	-546	0	0	1.263	1.809	-546	0	0	1.263
Kunst, cultuur en media	3.997	-727	0	0	3.270	5.794	-1.548	0	0	4.247	4.952	-979	0	0	3.973

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal				Primaire begroting 2028 Totaal				Primaire begroting 2029 Totaal						
Totaal	10.87	-	-50	0	9.156	13.32	-	0	0	10.88	12.63	-	0	0	10.76
Onderwijs, cultuur en media	2	1.666				5	2.437			8	0	1.868			2
Leefomgeving															
Wegen, mobiliteit en verkeer	5.987	-131	0	0	5.855	5.519	-131	0	0	5.387	5.839	-131	0	0	5.708
Stadsverzorging	1.414	-171	0	0	1.243	1.423	-171	0	0	1.251	1.421	-171	0	0	1.250
Water	638	-446	0	0	192	686	-446	0	0	240	681	-446	0	0	235
Groen en spelen	5.476	-85	0	0	5.391	5.689	-80	0	0	5.609	5.644	-80	0	0	5.564
Parkeren	1.206	-	0	0	-479	1.219	-	0	0	-486	1.189	-	0	0	-516
		1.685					1.705					1.705			
Begraafplaatsen	413	-235	0	0	178	416	-235	0	0	181	405	-230	0	0	175
Energie, klimaat en milieu	3.681	-691	0	0	2.990	3.582	-691	0	0	2.891	3.604	-691	0	0	2.913
Afvalinzameling	3.614	-	0	0	-	3.910	-	0	0	-	3.933	-	0	0	-
		5.051				1.437	5.066				1.157	5.619			1.685
Riolering	2.531	-	0	0	-	2.685	-	0	0	-	2.680	-	0	0	-
		3.688				1.157	3.845				1.160	3.838			1.158
Totaal	24.96	-	0	0	12.77	25.12	-	0	0	12.75	25.39	-	0	0	12.48
Leefomgeving	0	12.18			6	8	12.37			6	7	12.91			6
		4					1					1			
Ruimtelijke ontwikkeling															
Ontwikkeling fysieke leefomgeving	2.575	-9	0	0	2.566	2.517	-9	0	0	2.508	2.250	-9	0	0	2.242
Bouwen en wonen	1.389	-	0	0	16	1.389	-	0	0	16	1.389	-	0	0	16
		1.373					1.373					1.373			
Grondexploitatie s woningen	14.85	-	0	0	0	12.39	-	0	0	0	6.888	-	0	0	0
	7	14.85				8	12.39					6.888			
		7					8								
Totaal	18.82	-	0	0	2.582	16.30	-	0	0	2.524	10.52	-	0	0	2.258
Ruimtelijke ontwikkeling	1	16.23				4	13.78				7	8.270			
		9					0								
Economische ontwikkeling															
Recreatie en toerisme	380	0	0	0	380	360	0	0	0	360	360	0	0	0	360
Regionale samenwerking	735	-50	0	0	685	755	-50	0	0	705	605	0	0	0	605
Economische zaken	1.888	-124	-240	0	1.523	1.826	-124	-240	0	1.462	1.838	-124	-240	0	1.473
Grondexploitatie s niet-woningen en grondzaken	5.064	-	0	0	392	5.182	-	0	0	433	5.248	-	0	0	422
		4.672					4.749					4.827			
Totaal	8.067	-	-240	0	2.980	8.123	-	-240	0	2.960	8.051	-	-240	0	2.860
Economische ontwikkeling		4.846					4.923					4.951			
Bestuur, dienstverlening en veiligheid															

Exploitatie	Primaire begroting 2027 Totaal					Primaire begroting 2028 Totaal					Primaire begroting 2029 Totaal				
Bestuur	1.996	-1	0	0	1.995	1.996	-1	0	0	1.995	1.996	-1	0	0	1.995
Openbare orde en veiligheid	1.542	-31	0	0	1.511	1.542	-31	0	0	1.511	1.542	-31	0	0	1.511
Brandweezorg en crisisbeheersing	2.210	-5	0	0	2.205	2.219	-5	0	0	2.214	2.217	-5	0	0	2.212
Dienstverlening	2.936	-954	0	0	1.982	2.757	-848	0	0	1.908	2.819	-584	0	0	2.235
Totaal Bestuur, dienstverlening en veiligheid	8.683	-990	0	0	7.693	8.513	-885	0	0	7.628	8.574	-621	0	0	7.953
Algemene dekkingsmiddelen															
Treasury	-81	-782	0	0	-863	-	-765	0	0	-	-513	-747	0	0	-
						1.031				1.795					1.260
Algemene uitkering Gemeentefonds	0	-	0	0	-	0	-	0	0	-	0	-	0	0	-
	94.173			94.173		91.095				91.095	91.208				91.208
Belastingen en invordering	645	-	0	240	-	645	-	0	240	-	645	-	0	240	-
	12.610			11.724		12.710				11.824	12.810				11.924
Onvoorziene uitgaven	50	0	0	0	50	50	0	0	0	50	50	0	0	0	50
Heffing Vennootschapsbelasting	41	0	0	0	41	41	0	0	0	41	41	0	0	0	41
Overige baten en lasten	37	-75	0	0	-38	537	-	0	0	-538	1.037	-	0	0	-
						1.075					2.075				1.038
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	692	-	0	240	-	243	-	0	240	-	1.260	-	0	240	-
	107.640			106.707		105.644				105.161	106.840				105.339
Overhead															
Overhead	18.798	-114	0	0	18.684	18.364	-114	0	0	18.250	17.727	-114	0	0	17.613
Totaal Overhead	18.798	-114	0	0	18.684	18.364	-114	0	0	18.250	17.727	-114	0	0	17.613
Gerealiseerd resultaat	168.517	-	-290	240	-	160.844	-	-240	240	1.180	154.022	-	-240	240	-863
	169.588			1.121		159.664					154.885				

Geprognosticeerde balans

[Prognose meerjarenbalans](#)

Prognose meerjarenbalans (bedragen x € 1.000)	Jaarrekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
ACTIVA per 31-12	2024	2025	2026	2027	2028	2029
VASTE ACTIVA						
IMMATERIELE VASTE ACTIVA	838	1.100	1.200	900	600	200
MATERIELE VASTE ACTIVA	101.876	120.200	151.800	172.600	177.800	187.300
FINANCIELE VASTE ACTIVA	8.556	8.300	8.000	7.700	7.300	7.000
TOTAAL VASTE ACTIVA	111.270	129.600	161.000	181.200	185.700	194.500
VLOTTENDE ACTIVA						
GROND- EN HULPSTOFFEN						
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	28.034	28.600	12.800	900	-13.500	-2.400
Gereed product en handelsgoederen	209	300	300	300	300	300
UITZETTINGEN MET RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	44.590	30.000	10.000	10.000	10.000	10.000
LIQUIDE MIDDELEN	321	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
OVERLOPENDE ACTIVA	13.901	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	87.055	61.900	26.100	14.200	-200	10.900
TOTAAL ACTIVA	198.325	191.500	187.100	195.400	185.500	205.400
PASSIVA per 31-12	2024	2025	2026	2027	2028	2029
VASTE PASSIVA						
RESERVES	41.824	58.721	65.080	67.660	68.781	67.601
BEGROTINGSRESULTAAT	13.911	6.424	2.630	1.121	-1.180	863
EIGEN VERMOGEN	55.735	65.145	67.710	68.781	67.601	68.464
VOORZIENINGEN	7.246	7.049	7.027	6.821	6.542	6.335
VASTE SCHULDEN MET RENTYPISCHE LOOPTIJD LANGER DAN 1 JAAR	84.851	78.100	78.200	89.500	85.500	104.600
TOTAAL VASTE PASSIVA	147.833	150.295	152.938	165.103	159.644	179.400
VLOTTENDE PASSIVA						
NETTO VLOTTENDE SCHULDEN MET EEN RENTETYPISCHE LOOPTIJD KORTER DAN 1 JAAR	5.985	16.000	16.000	16.000	16.000	16.000
OVERLOPENDE PASSIVA	44.507	25.205	18.162	14.297	9.856	10.000
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	50.492	41.205	34.162	30.297	25.856	26.000
TOTAAL PASSIVA	198.325	191.500	187.100	195.400	185.500	205.400

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Onder immateriële vaste activa worden begrepen de bijdragen aan activa in eigendom van derden en de kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief. Onderdeel van deze post is onder andere het voorbereidingskrediet Noordpoort en een verwachte bijdrage aan het sluizencomplex Kornwerderzand (activa in eigen van derden) . De afname in latere jaren is het gevolg van reguliere afschrijvingen. Er zijn in de meerjarenraming 2026-2029 geen aanvullende investeringen in immateriële vaste activa begroot.

Materiële vaste activa

Dit betreffen de investeringen op de tastbare kapitaalgoederen. Hierbij kan gedacht worden aan wegen, civiele kunstwerken, gebouwen, wagenpark etc. De ontwikkeling van de balanspositie is ontleend aan de investeringsplanning. Per programma is een toelichting opgenomen van de geplande investeringen. De afschrijving op deze investeringen vindt plaats in het jaar na realisatie. Voor de komende jaren staan een aantal grote investeringen gepland waardoor de boekwaarde van de materiële vaste activa toeneemt.

Financiële vaste activa

Onder de financiële vaste activa staan de verstrekte langlopende geldleningen en de waarde van deelnemingen opgenomen. We voorzien geen extra leningen te verstrekken. De afname van de balanspositie is het gevolg van de aflossingen op de verstrekte leningen.

Vlottende activa

Grond- en hulpstoffen

De post onderhanden werk betreft de balanspositie ten aanzien van de grondexploitaties. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid. De post gereed product en handelsgoederen betreft met name verhandelbaar onroerend goed.

Uiteenzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Hieronder is onder andere de verwachte afrekening van het BTW-compensatiefonds opgenomen. Daarnaast is in de jaren 2024 en 2025 in deze post ook het positieve saldo Schatkistbankieren opgenomen. Door de positieve rekeningresultaten en subsidievoorschotten is dit saldo toegenomen. In latere jaren is rekening gehouden met de besteding gekoppeld aan de subsidievoorschotten waardoor deze positie weer daalt.

Eigen vermogen en voorzieningen

Zie het overzicht reserves en voorzieningen voor een specificatie van het verloop van deze posten. Het begrotingsresultaat van het voorafgaande boekjaar is verwerkt in de reservepositie van het jaar daarna. Bestemming van het definitieve rekeningsaldo volgt bij de besluitvorming van de jaarstukken.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd langer dan 1 jaar

Onder deze positie is het verloop van de langlopende leningenpositie opgenomen. Het verloop van de leningenportefeuille is opgenomen in de paragraaf Financiering. Als gevolg van de geplande investeringen verwachten we in 2026 en verder weer leningen aan te moeten trekken.

Overlopende passiva

Onder de overlopende passiva zijn onder andere de vooruit ontvangen subsidievoorschotten opgenomen. Door realisatie van de projecten neemt deze positie de komende jaren weer af.

Reserves en voorzieningen

Reserves

Hieronder wordt het gespecificeerde verloop van de reserves opgenomen.

Reserves bedragen x € 1.000	Stand 1-1- 2025	mutatie s 2025	Begrot e stand 31-12- 2025	Mutatie s 2026	Omzetting dekkingsreser ve kapitaallasten zwembad	Begrot e stand per 31- 12- 2026	Mutatie s 2027	Begrot e stand per 31- 12- 2027	Mutatie s 2028	Begrot e stand per 31- 12- 2028	Mutatie s 2029	Begrot e stand per 31- 12- 2029
Algemene reserves												
Algemene bufferreserve	34.80 0	3.914	38.714	-2.714		36.000		36.000		36.000		36.000
Vrij besteedbare reserve	18.65 7		18.657	9.138	-27.795	0	2.630	2.630	1.121	3.751	-1.180	2.571
Totaal algemene reserves	53.45 7	3.914	57.371	6.424	-27.795	36.000	2.630	38.630	1.121	39.751	-1.180	38.571
Bestemmingsreserv es												
Budgetoverheveling	863	-863	0	0		0	0	0	0	0	0	0
Nat Industrierrein (PPS)	12		12	0		12	0	12	0	12	0	12
Schouwborg Ogterop	150		150	0		150	0	150	0	150	0	150
Ondernemersfonds	19		19	0		19	0	19	0	19	0	19
Opvang vluchtelingen	1.235	-65	1.170	-65		1.105	-50	1.055	0	1.055	0	1.055
Omgevingswet	0		0	0		0	0	0	0	0	0	0
Dekkingsreserve kapitaallasten zwembad	0		0	0	27.795	27.795	0	27.795	0	27.795	0	27.795
Totaal bestemmingsreserv es	2.279	-928	1.351	-65	27.795	29.081	-50	29.031	0	29.031	0	29.031
Totaal Reserves	55.73 5	2.986	58.721	6.359	0	65.080	2.580	67.660	1.121	68.781	-1.180	67.601

Toelichting:

Algemene reserves

De algemene reserves bestaan uit de algemene bufferreserve en de vrij besteedbare reserve. In het vastgestelde financieel actieplan zijn voor de bepaling van de aanwezige weerstandscapaciteit beide reserves meegenomen. Beide reserves worden ingezet als buffer voor de opvang van financiële risico's.

Algemene bufferreserve

De algemene bufferreserve wordt als buffer aangehouden om financiële risico's op te kunnen vangen. De benodigde omvang van deze reserve wordt ieder jaar bepaald op basis van de actuele risico-inschatting en het benodigde weerstandsvermogen. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

De geraamde begrotingsresultaten worden in eerste instantie toegevoegd aan de algemene bufferreserve tot het gewenste niveau. Wanneer de algemene bufferreserve op peil is wordt het resterende begrotingsresultaat verrekend met de vrij besteedbare reserve.

In 2025 is in de programmabegroting een storting in de algemene bufferreserve begroot van € 4 miljoen. Er is 2025 een beroep gedaan op de algemene bufferreserve van € 86.000 voor extra budget voor de activiteiten rondom 80 jaar vrijheid en alleenverdienersproblematiek. Na deze mutaties resteert eind 2025 € 38,7 miljoen in de algemene bufferreserve. Op grond van de actuele risico inschatting is een algemene bufferreserve van € 36 miljoen gewenst.

Vrij besteedbare reserve

De vrij besteedbare reserve is de reserve waarin de vrije middelen zijn opgenomen die niet geormerkt zijn voor een specifiek doel of risico. In bovenstaand overzicht zijn we uitgegaan dat het begrote rekeningresultaat jaarlijks wordt verrekend met de algemene reserves. Op basis van de actuele risico inschatting verwachten we een deel van de algemene bufferreserve te kunnen laten vervallen ten gunste van de vrij besteedbare reserve.

In deze begroting is het voorstel opgenomen de financiële middelen binnen deze reserve in te zetten voor vernieuwing van het zwembad. Dat doen we door het instellen van een nieuwe reserve namelijk een 'dekkingsreserve kapitaallasten zwembad'. De omvang van de vrije middelen is eind 2026 naar verwachting circa € 28 miljoen. Dit is nog onvoldoende om daaruit de gehele investering in het zwembad op te vangen. Bij een investeringskrediet van € 33,5 miljoen (zie investeringsplan) moet de 'dekkingsreserve kapitaallasten zwembad' ene omvang bevatten van circa € 47 miljoen.

Bestemmingsreserves

Reserve Nat Industrieterrein

Deze reserve is voor de promotie en acquisitie van het Nat industrieterrein. De reserve is onderdeel van de samenwerkingsovereenkomst.

Schouwburg Ogterop

Deze reserve wordt ingezet voor (toekomstige) theater gerelateerde uitgaven.

Ondernemersfonds

Een deel van de opbrengst van de onroerendzaakbelastingen niet-woningen (€ 240.000) wordt jaarlijks gestort in deze reserve. Het bedrag (€ 240.000) wordt ieder jaar uitgekeerd als subsidiebijdrage aan de Stichting Ondernemersfonds Meppel.

Opvang vluchtelingen

Bij de behandeling van de jaarstukken 2023 is een reserve ingesteld voor de opvang vluchtelingen. De reserve wordt ingezet voor opgaves rondom de vluchtelingenopvang. In de jaren 2024 tot met 2027 wordt een deel van deze reserve ingezet voor de taalschool.

Omgevingswet

Deze reserve is bij de jaarstukken 2019 gevormd uit de resultaatbestemming. Het wordt ingezet ter dekking van de kosten die samenhangen met de invoering van de Omgevingswet.

Dekkingsreserve kapitaallasten zwembad

In deze begroting stellen we voor een dekkingsreserve kapitaallasten in te stellen. Deze reserve is gevoed vanuit de vrij besteedbare reserve. De reserve wordt ingesteld voor de opvang van een deel van de kapitaallasten van de vernieuwing van het zwembad.

Voorzieningen

De voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen en worden ingezet voor het opvangen van lasten zonder de continuïteit van de bedrijfsvoering te verstoren. Per voorziening is een onderbouwing in de vorm van een meerjarenplan aanwezig.

Voorzieningen bedragen x € 1.000	Stand per 1- 1- 2025	Mutaties 2025	Begrote stand per 31- 12-2025	Mutaties 2026	Begrote stand per 31- 12-2026	Mutaties 2027	Begrote stand per 31- 12-2027	Mutaties 2028	Begrote stand per 31- 12-2028	Mutaties 2029	Begrote stand per 31- 12-2029
Algemene voorziening											
Pensioen- en wachtgeldverplichtingen	3.825	0	3.825	0	3.825	0	3.825	0	3.825	0	3.825
Verlofsparen	356	0	356	0	356	0	356	0	356	0	356
Regeling vervroegd uittreden	151	0	151	0	151	0	151	0	151	0	151
Subtotaal algemeen	4.332	0	4.332	0	4.332	0	4.332	0	4.332	0	4.332
Egalisatievoorziening											
Afvalstoffenheffing	330	0	330	0	330	0	330	0	330	0	330
Riolering	2.585	-197	2.388	-22	2.366	-206	2.160	-279	1.881	-207	1.674
Subtotaal egalisatie	2.914	-197	2.717	-22	2.695	-206	2.489	-279	2.210	-207	2.003
Totaal voorzieningen	7.246	-197	7.049	-22	7.027	-206	6.821	-279	6.542	-207	6.335

Toelichting

Pensioen- en wachtgeldverplichtingen

Deze voorziening is bedoeld voor de opvang van de uitkeringsverplichtingen aan het voormalige personeel (wachtgelden en de opgebouwde uitkeringsverplichting van de gewezen en huidige wethouders).

Verlofsparen

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet. Aangezien er bij verlofsparen sprake is van arbeidskostengerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen, moet hier conform regelgeving een voorziening voor gevormd worden.

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing is sprake van een 90% kostendekking. Er wordt geen beroep gedaan op de voorziening.

Egalisatievoorziening riolering

Bij de riolering is sprake van een 99% kostendekking. Het exploitatieresultaat op dit onderdeel wordt verrekend met deze voorziening.

Investerings

[Investerings](#)

Hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de investeringsplanning. Voor een toelichting op deze investeringsplanning wordt verwezen naar het betreffende programma.

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 1 - Bewegen en welzijn									
<u>Wijkcentra</u>	-	50	41	-	310	401	-	401	cf.jaarplanning
<u>Sportaccommodaties</u>									
Sportpark Ezinge	425	2.605	1.850		750	5.630	125	5.505	2026-2027
Sportpark Koedijklanden				725		725		725	2028
Sportpark Tussenboerlanden		65				65		65	2026
Sporthal Ezinge		53			170	223		223	cf.jaarplanning
Sporthal De Eendracht	660					660	156	504	2026
Sporthal Nieuwveense Landen			2.850	2.850		5.700		5.700	2028
Sporthal Koedijklanden		53			109	162		162	2026-2029
Sportzaal Aanloop		30			61	91		91	2026-2029
Sportzaal Het Erf					421	421		421	2029
Zwembad Bad Hesselings vernieuwing			255	265		33.520		33.520	na 2029
					33.000				
Zwembad Bad Hesselings overig	285					285	50	235	2025
Subtotaal sportaccommodaties	1.370	2.806	4.955	3.840	34.511	47.482	331	47.151	
Totaal programma 1 - Bewegen en welzijn	1.370	2.856	4.996	3.840	34.821	47.883	331	47.552	
Programma 3 - Onderwijs, cultuur en media									
<u>Onderwijs</u>									
Tijdelijke school Nieuwveense Landen	1.380					1.380	30	1.350	2025
CSG Dingstede		1.975				1.975		1.975	2026
Greijdanus	1.650	1.435				3.085		3.085	2026
De Akker		95				95		95	2026
Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen	2.620	9.745	4.500			16.865		16.865	2027
Reestoeverschool	790	2.370	3.950	790		7.900		7.900	2028
Subtotaal onderwijs	6.440	15.620	8.450	790	-	31.300	30	31.270	
<u>Cultuur</u>									
Ogterop vernieuwbouw	6.151		6.480			22.631	1.100	21.531	2027
		10.000							
Ogterop overig	52					52		52	2025
Subtotaal cultuur	6.203	10.000	6.480	-	-	22.683	1.100	21.583	

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Totaal programma 3 - Onderwijs, cultuur en media	12.643	25.620	14.930	790	-	53.983	1.130	52.853	
Programma 4 - Leefomgeving									
<u>Materieel en wagenpark</u>									
Stadsverzorging	950	470	50	40	95	1.605		1.605	cf.jaarplanning
Groenbeheer	90	300	712	50	870	2.022		2.022	cf.jaarplanning
Gladheidsbestrijding	80	50	50		35	215		215	cf.jaarplanning
Afvalinzameling	1.325	1.040	525	140		3.030		3.030	cf.jaarplanning
Overig leefomgeving	200		80			280		280	cf.jaarplanning
Subtotaal materieel en wagenpark	2.645	1.860	1.417	230	1.000	7.152	-	7.152	
<u>Openbare ruimte</u>									
Binnenstad/centrumschil	2.304	340	300	384	300	3.628	675	2.953	2025-2029
Koedijkslanden	828	23	444			1.295		1.295	2025-2027
Noordpoort/stadsentree/Meppel Noord	3.776	9.210	9.439		10.676	45.731	31.816	13.915	2026-2030
Bruggen/oeverbewatering	4.342	796	2.067	882	1.065	9.152		9.152	2026-2029
Actieplan Fiets	379	752				1.131	454	677	2025-2026
Overig	3.274	2.056	1.645	1.230	705	8.910	735	8.175	cf.jaarplanning
Subtotaal openbare ruimte	14.903	13.177	13.895	13.172	14.700	69.847	33.680	36.167	
<u>Afvalinzameling en klimaat</u>									
Vervanging containers	655	300			45	1.000		1.000	cf.jaarplanning
Containers bij hoogbouwlocaties	104	253				357		357	cf.jaarplanning
Afvalmanagementsysteem en toegangscontrole containers	335					335		335	2025
Subtotaal afvalinzameling en klimaat	1.094	553	-	-	45	1.692	-	1.692	
<u>Riolering</u>									
Eerste aanleg riolering ontwikkelgebieden	3.891	1.446	495	350	350	6.532	684	5.848	volgt ontwikkeling
Rioolvervanging	930	640	800	465	1.115	3.950		3.950	cf. jaarplanning
Subtotaal riolering	4.821	2.086	1.295	815	1.465	10.482	684	9.798	
Totaal programma 4 - Leefomgeving	23.463	17.676	16.607	14.217	17.210	89.173	34.364	54.809	

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	t/m 2025	2026	2027	2028	2029 e.v.	Totale investering	Begrote inkomsten / bijdrage van derden	Netto-investering	Verwacht jaar van realisatie
Programma 6 - Economische ontwikkeling									
Bijdrage Kornwerderzand		250				250		250	2026
MFA Plataan	60				160	220	15	205	cf. jaarplanning
Laadkasten markt en evenementen		60				60		60	2026
Totaal programma 6 - Economische ontwikkeling	60	310	-	-	160	530	15	515	
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid									
Wagenpark handhaving		90	50			140		140	cf. jaarplanning
Brandweerkazerne		155				155		155	2026
Totaal programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid	-	245	50	-	-	295	-	295	
Overhead									
<u>Huisvesting</u>									
Herinrichting stadhuis	600	4.400	1.300			6.300		6.300	2027
Stadhuis machines en installaties	470		125	280		875		875	cf. jaarplanning
Gemeentewerf	400	80		554		1.034		1.034	cf. jaarplanning
<i>Subtotaal huisvesting</i>	<i>1.470</i>	<i>4.480</i>	<i>1.425</i>	<i>834</i>	<i>-</i>	<i>8.209</i>	<i>-</i>	<i>8.209</i>	
<u>Overhead overig</u>									
ICT	1.456	731	686	456	259	3.588		3.588	cf. jaarplanning
Wagenpark facilitair	40			25	60	125		125	cf. jaarplanning
<i>Subtotaal overhead overig</i>	<i>1.496</i>	<i>731</i>	<i>686</i>	<i>481</i>	<i>319</i>	<i>3.713</i>	<i>-</i>	<i>3.713</i>	
Totaal overhead	2.966	5.211	2.111	1.315	319	11.922	-	11.922	
TOTAAL	40.502	51.918	38.694	20.162	52.510	203.786	35.840	167.946	

Beschikbaar te stellen investeringskredieten

Omschrijving (toelichting)

Bij het vaststellen van de begroting stelt de raad ook de benodigde investeringskredieten beschikbaar. Investeringsprojecten, met name bij ruimtelijke ontwikkelingen, hebben vaak een doorlooptijd over meerdere jaren. In onderstaand overzicht is aangegeven van welke investeringskrediet in eerdere jaren al een investeringskrediet beschikbaar is gesteld, van welke investeringen wordt voorgesteld het investeringskrediet bij het vaststellen van deze begroting beschikbaar te stellen en welke investeringen op een later moment staan gepland.

De totale investeringsopgave voor de komende jaren heeft een omvang circa € 204 miljoen. Hiervan is € 128 miljoen al beschikbaar gesteld bij de besluitvorming over eerdere begrotingen en/of raadsbesluiten. In dit bedrag zit onder andere een investeringsbedrag voor de realisatie van de onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen, vernieuwbouw schouwburg Ogterop, transformatiegebied Noordpoort inclusief de aanleg van een nieuwe stadsentree en de herinrichting van het stadhuis en de gemeentewerf.

Voor 2026 wordt voorgesteld aanvullend op de € 128 miljoen nog € 20 miljoen extra beschikbaar te stellen voor de voorgenomen investeringen. Deze € 20 miljoen heeft onder andere betrekking op de investeringen op sportpark Ezinge, de uitbreiding van de investeringskredieten voor de onderwijslocaties Nieuwveense landen, Reestoeverschool en Greijdanus, vervangingswerkzaamheden bij Eshuisbrug, de vervanging van de parkeerautomaten en investeringen in het wagenpark.

Na 2026 staan in de meerjarenraming investeringen gepland van € 55,6 miljoen waarvan de kredieten op een later moment beschikbaar worden gesteld. Het betreft hier onder andere het investeringskrediet voor de vernieuwing van het zwembad, de vervangingsinvesteringen volgend uit het beheer van civieltechnische kunstwerken, riolering en wagenparkbeheer in latere jaren.

Excel-tabel

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2026	Raming 2027 e.v.
Programma 1 - Bewegen en welzijn				
<u>Wijkcentra</u>	401	-	50	351
<u>Sportaccommodaties</u>				
Sportpark Ezinge	5.630	425	2.605	2.600
Sportpark Koedijkslanden	725	-	-	725
Sportpark Tussenboerlanden	65	-	65	-
Sporthal Ezinge	170	-	-	170
Sporthal De Eendracht	713	660	53	-
Sporthal Nieuwveense Landen	5.700	-	-	5.700
Sporthal Koedijkslanden	162	-	53	109
Sportzaal Aanloop	91	-	30	61
Sportzaal Het Erf	421	-	-	421
Zwembad Bad Hesselings vernieuwing	33.520	-	-	33.520
Zwembad Bad Hesselings overig	285	285	-	-
<i>Subtotaal sportaccommodaties</i>	<i>47.482</i>	<i>1.370</i>	<i>2.806</i>	<i>43.306</i>
Totaal programma 1 - Bewegen en welzijn	47.883	1.370	2.856	43.657
Programma 3 - Onderwijs, cultuur en media				
<u>Onderwijs</u>				
Tijdelijke school Nieuwveense Landen	1.380	1.380	-	-
CSG Dingstede	1.975	2.395	-420	-
Greijdanus	3.085	1.650	1.435	-
De Akker	95	-	95	-
Onderwijsvoorziening Nieuwveense Landen	16.865	12.820	4.045	-
Reestoeverschool	7.900	5.800	2.100	-
<i>Subtotaal onderwijs</i>	<i>31.300</i>	<i>24.045</i>	<i>7.255</i>	<i>-</i>
<u>Cultuur</u>				
Ogterop vernieuwbouw	22.631	22.631	-	-
Ogterop overig	52	52	-	-
<i>Subtotaal cultuur</i>	<i>22.683</i>	<i>22.683</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
Totaal programma 3 - Onderwijs, cultuur en media	53.983	46.728	7.255	-
Programma 4 - Leefomgeving				
<u>Materieel en wagenpark</u>				
Stadsverzorging	1.605	1.040	470	95
Groenbeheer	2.022	110	280	1.632
Gladheidsbestrijding	215	80	50	85

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2026	Raming 2027 e.v.
Afvalinzameling	3.030	1.325	1.040	665
Overig leefomgeving	280	200	-	80
<i>Subtotaal materieel en wagenpark</i>	<i>7.152</i>	<i>2.755</i>	<i>1.840</i>	<i>2.557</i>
<u>Openbare ruimte</u>				
Binnenstad/centrumschil	3.628	2.428	1.200	-
Koedijkslanden	1.295	828	467	-
Noordpoort/stadsentree/Meppel Noord	45.731	45.731	-	-
Bruggen/oeverbescherming	9.152	5.142	1.606	2.404
Actieplan Fiets	1.131	925	206	-
Overig	8.910	3.985	2.585	2.340
<i>Subtotaal openbare ruimte</i>	<i>69.847</i>	<i>59.039</i>	<i>6.064</i>	<i>4.744</i>
<u>Afvalinzameling en klimaat</u>				
Vervanging containers	1.000	655	300	45
Containers bij hoogbouwlocaties	357	104	253	-
Afvalmanagementsysteem en toegangscontrole containers	335	335	-	-
<i>Subtotaal afvalinzameling en klimaat</i>	<i>1.692</i>	<i>1.094</i>	<i>553</i>	<i>45</i>
<u>Riolering</u>				
Eerste aanleg riolering ontwikkelgebieden	6.532	6.532	-	-
Rioolvervanging	3.950	1.480	440	2.030
<i>Subtotaal riolering</i>	<i>10.482</i>	<i>8.012</i>	<i>440</i>	<i>2.030</i>
Totaal programma 4 - Leefomgeving	89.173	70.900	8.897	9.376
Programma 6 - Economische ontwikkeling				
Bijdrage Kornwerderzand	250	250	-	-
MFA Plataan	220	60	-	160
Laadkasten markt en evenementen	60	-	60	-
Totaal programma 6 - Economische ontwikkeling	530	310	60	160
Programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid				
Wagenpark handhaving	140	-	90	50
Brandweerkazerne	155	-	155	-
Totaal programma 7 - Bestuur, dienstverlening en veiligheid	295	-	245	50

Investeringsplanning (bedragen x € 1.000)	Totale investering	Reeds beschikbaar gesteld	Beschikbaar stellen tbv 2026	Raming 2027 e.v.
Overhead				
<u>Huisvesting</u>				
Herinrichting stadhuis en gemeentewerf	6.300	6.300	-	-
Stadhuis machines en installaties	875	470	-	405
Gemeentewerf	1.034	480	-	554
<i>Subtotaal huisvesting</i>	<i>8.209</i>	<i>7.250</i>	<i>-</i>	<i>959</i>
<u>Overhead overig</u>				
ICT	3.588	1.456	731	1.401
Wagenpark facilitair	125	40	-	85
<i>Subtotaal overhead overig</i>	<i>3.713</i>	<i>1.496</i>	<i>731</i>	<i>1.486</i>
Totaal overhead	11.922	8.746	731	2.445
TOTAAL	203.786	128.054	20.044	55.688

EMU-saldo

Wet houdbare overheidsfinanciën

In 2004 hebben Rijk en decentrale overheden afgesproken dat het EMU-tekort van de gezamenlijke decentrale overheden maximaal -0,5 % BBP mag bedragen. Deze beperking vloeit voort uit de Europese saldogrens van -3% BBP die geldt voor de volledige Nederlandse collectieve sector. Op 18 januari 2013 hebben het Rijk en de decentrale overheden een financieel akkoord gesloten waarin is afgesproken dat de tekortnorm 0,5% BBP betreft. De EMU-grens voor de gezamenlijke decentrale overheden wordt de macronorm genoemd. Naar aanleiding van het financieel akkoord is aan de koepels de mogelijkheid gegeven om gezamenlijk tot een nieuwe verdeling te komen van de macronorm.

EMU-saldo Meppel

In de tabel is onze bijdrage aan het EMU-saldo berekend. Dit betreft het exploitatiesaldo van de gemeente voor onttrekking en toevoeging aan de reserves, gecorrigeerd voor baten en lasten die geen EMU-effect hebben maar wel deel uitmaken van het exploitatiesaldo. Grofweg gaat het om drie categorieën.

- Baten en lasten die geen geldstroom hebben (afschrijvingen, toevoegingen aan voorzieningen en dergelijk), omdat ze geen uitgaven of inkomsten zijn;
- Baten en lasten die niet in de exploitatie zitten omdat het balansposten betreft (grondexploitaties, uitgaven rechtstreeks ten laste van een voorziening en dergelijke;
- Mutaties in financiële vaste activa en eventuele boekwinsten (leningen, deelnemingen) omdat deze niet relevant zijn voor het EMU-saldo.

EMU saldo	2026	2027	2028	2029
1 (+) Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (BBV, art. 17c)	2.565	1.071	-1.180	863
2 (-) Mutatie (im) materiële vaste activa	31.700	20.500	4.900	9.100
3 (+) Mutatie voorzieningen	-22	-206	-279	-207
4 (-) Mutaties voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	11.100
	15.800	11.900	14.400	
5 (-) Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im) materiële vaste activa	0	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-	-7.735	8.041	-
	13.357			19.544

Taakvelden

Overzicht taakvelden
Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
	Lasten	Baten	Onttrekkingen	Stortingen	Saldo
0.1 Bestuur					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.009	-1	0	0	2.008
Totaal 0.1 Bestuur	2.009	-1	0	0	2.008
0.10 Mutaties reserves					
Onderwijs, cultuur en media	0	0	-65	0	-65
Economische ontwikkeling	0	0	-240	0	-240
Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	240	240
Totaal 0.10 Mutaties reserves	0	0	-305	240	-65
0.2 Burgerzaken					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.868	-879	0	0	1.989
Totaal 0.2 Burgerzaken	2.868	-879	0	0	1.989
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden					
Economische ontwikkeling	464	-10	0	0	454
Totaal 0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	464	-10	0	0	454
0.4 Overhead					
Overhead	17.979	-114	0	0	17.865
Totaal 0.4 Overhead	17.979	-114	0	0	17.865
0.5 Treasury					
Algemene dekkingsmiddelen	495	-819	0	0	-324
Totaal 0.5 Treasury	495	-819	0	0	-324
0.61 OZB woningen					
Algemene dekkingsmiddelen	363	-6.087	0	0	-5.724
Totaal 0.61 OZB woningen	363	-6.087	0	0	-5.724
0.62 OZB niet-woningen					
Algemene dekkingsmiddelen	282	-6.175	0	0	-5.893
Totaal 0.62 OZB niet-woningen	282	-6.175	0	0	-5.893
0.63 Parkeerbelasting					
Leefomgeving	0	-1.655	0	0	-1.655
Totaal 0.63 Parkeerbelasting	0	-1.655	0	0	-1.655

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
0.64 Belastingen overig					
Algemene dekkingsmiddelen	37	-144	0	0	-107
Totaal 0.64 Belastingen overig	37	-144	0	0	-107
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds					
Algemene dekkingsmiddelen	0	-95.882	0	0	-95.882
Totaal 0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	-95.882	0	0	-95.882
0.8 Overige baten en lasten					
Leefomgeving	0	0	0	0	0
Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0	0
Economische ontwikkeling	0	0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen	50	0	0	0	50
Totaal 0.8 Overige baten en lasten	50	0	0	0	50
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)					
Algemene dekkingsmiddelen	41	0	0	0	41
Totaal 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	41	0	0	0	41
1.1 Crisisbeheersing en brandweer					
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	2.214	-5	0	0	2.209
Totaal 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.214	-5	0	0	2.209
1.2 Openbare orde en veiligheid					
Leefomgeving	60	0	0	0	60
Bestuur, dienstverlening en veiligheid	1.503	-31	0	0	1.473
Totaal 1.2 Openbare orde en veiligheid	1.563	-31	0	0	1.533
2.1 Verkeer en vervoer					
Leefomgeving	7.105	-303	0	0	6.802
Totaal 2.1 Verkeer en vervoer	7.105	-303	0	0	6.802

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
2.2 Parkeren					
Leefomgeving	1.121	0	0	0	1.121
Totaal 2.2 Parkeren	1.121	0	0	0	1.121
2.3 Recreatieve havens					
Leefomgeving	137	-160	0	0	-23
Totaal 2.3 Recreatieve havens	137	-160	0	0	-23
2.4 Economische havens en waterwegen					
Leefomgeving	932	-286	0	0	646
Totaal 2.4 Economische havens en waterwegen	932	-286	0	0	646
3.1 Economische ontwikkeling					
Economische ontwikkeling	1.840	-50	0	0	1.790
Totaal 3.1 Economische ontwikkeling	1.840	-50	0	0	1.790
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur					
Economische ontwikkeling	5.189	-5.314	0	0	-124
Totaal 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	5.189	-5.314	0	0	-124
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen					
Economische ontwikkeling	465	-24	0	0	441
Algemene dekkingsmiddelen	0	-178	0	0	-178
Totaal 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	465	-202	0	0	263
3.4 Economische promotie					
Economische ontwikkeling	522	0	0	0	522
Totaal 3.4 Economische promotie	522	0	0	0	522
4.2 Onderwijshuisvesting					
Onderwijs, cultuur en media	4.538	-408	0	0	4.130
Totaal 4.2 Onderwijshuisvesting	4.538	-408	0	0	4.130
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken					
Onderwijs, cultuur en media	2.083	-546	0	0	1.538

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
Totaal 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.083	-546	0	0	1.538
5.1 Sportbeleid en activering					
Bewegen en welzijn	597	-187	0	0	410
Totaal 5.1 Sportbeleid en activering	597	-187	0	0	410
5.2 Sportaccommodaties					
Bewegen en welzijn	4.495	-1.648	0	0	2.846
Totaal 5.2 Sportaccommodaties	4.495	-1.648	0	0	2.846
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie					
Onderwijs, cultuur en media	2.785	-590	0	0	2.196
Totaal 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.785	-590	0	0	2.196
5.4 Musea					
Onderwijs, cultuur en media	102	0	0	0	102
Totaal 5.4 Musea	102	0	0	0	102
5.5 Cultureel erfgoed					
Onderwijs, cultuur en media	96	-4	0	0	92
Totaal 5.5 Cultureel erfgoed	96	-4	0	0	92
5.6 Media					
Onderwijs, cultuur en media	1.004	-133	0	0	871
Totaal 5.6 Media	1.004	-133	0	0	871
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie					
Leefomgeving	5.015	-85	0	0	4.930
Economische ontwikkeling	11	-13	0	0	-2
Totaal 5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	5.026	-98	0	0	4.928
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie					
Bewegen en welzijn	11.119	-7.536	0	0	3.583
Totaal 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	11.119	-7.536	0	0	3.583
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO					

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
Participatie, zorg en minima	1.263	0	0	0	1.263
Totaal 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	1.263	0	0	0	1.263
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd					
Participatie, zorg en minima	1.019	0	0	0	1.019
Totaal 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	1.019	0	0	0	1.019
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal					
Bewegen en welzijn	484	0	0	0	484
Participatie, zorg en minima	1.922	0	0	0	1.922
Totaal 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	2.406	0	0	0	2.406
6.3 Inkomensregelingen					
Participatie, zorg en minima	18.327	-14.319	0	0	4.008
Totaal 6.3 Inkomensregelingen	18.327	-14.319	0	0	4.008
6.4 WSW en beschut werk					
Participatie, zorg en minima	9.816	0	0	0	9.816
Totaal 6.4 WSW en beschut werk	9.816	0	0	0	9.816
6.5 Arbeidsparticipatie					
Participatie, zorg en minima	1.738	0	0	0	1.738
Totaal 6.5 Arbeidsparticipatie	1.738	0	0	0	1.738
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)					
Participatie, zorg en minima	1.626	-25	0	0	1.601
Totaal 6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	1.626	-25	0	0	1.601
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)					
Participatie, zorg en minima	4.263	-250	0	0	4.013

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
Totaal 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	4.263	-250	0	0	4.013
6.712 Begeleiding (WMO)					
Participatie, zorg en minima	3.789	0	0	0	3.789
Totaal 6.712 Begeleiding (WMO)	3.789	0	0	0	3.789
6.713 Dagbesteding (WMO)					
Participatie, zorg en minima	882	0	0	0	882
Totaal 6.713 Dagbesteding (WMO)	882	0	0	0	882
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)					
Participatie, zorg en minima	10	0	0	0	10
Totaal 6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)	10	0	0	0	10
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal					
Participatie, zorg en minima	480	0	0	0	480
Totaal 6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	480	0	0	0	480
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal					
Participatie, zorg en minima	6.640	0	0	0	6.640
Totaal 6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	6.640	0	0	0	6.640
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk					
Participatie, zorg en minima	100	0	0	0	100
Totaal 6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	100	0	0	0	100
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal					
Participatie, zorg en minima	480	0	0	0	480
Totaal 6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	480	0	0	0	480
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal					
Participatie, zorg en minima	4.799	0	0	0	4.799

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
Totaal 6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	4.799	0	0	0	4.799
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk					
Participatie, zorg en minima	104	0	0	0	104
Totaal 6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	104	0	0	0	104
6.791 PGB WMO					
Participatie, zorg en minima	155	0	0	0	155
Totaal 6.791 PGB WMO	155	0	0	0	155
6.792 PGB Jeugd					
Participatie, zorg en minima	298	0	0	0	298
Totaal 6.792 PGB Jeugd	298	0	0	0	298
6.811 Beschermd wonen (WMO)					
Participatie, zorg en minima	0	-2.200	0	0	-2.200
Totaal 6.811 Beschermd wonen (WMO)	0	-2.200	0	0	-2.200
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)					
Participatie, zorg en minima	71	0	0	0	71
Totaal 6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	71	0	0	0	71
6.821 Jeugdbescherming					
Participatie, zorg en minima	872	0	0	0	872
Totaal 6.821 Jeugdbescherming	872	0	0	0	872
6.822 Jeugdreclassering					
Participatie, zorg en minima	103	0	0	0	103
Totaal 6.822 Jeugdreclassering	103	0	0	0	103
6.91 Coördinatie en beleid WMO					
Participatie, zorg en minima	646	0	0	0	646
Totaal 6.91 Coördinatie en beleid WMO	646	0	0	0	646
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd					
Participatie, zorg en minima	648	0	0	0	648

Exploitatie	Primaire begroting 2026 Totaal				
Totaal 6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	648	0	0	0	648
7.1 Volksgezondheid					
Bewegen en welzijn	1.934	-133	0	0	1.801
Totaal 7.1 Volksgezondheid	1.934	-133	0	0	1.801
7.2 Riolering					
Leefomgeving	2.298	-3.420	0	0	-1.122
Totaal 7.2 Riolering	2.298	-3.420	0	0	-1.122
7.3 Afval					
Leefomgeving	3.435	-4.746	0	0	-1.311
Totaal 7.3 Afval	3.435	-4.746	0	0	-1.311
7.4 Milieubeheer					
Leefomgeving	3.870	-747	0	0	3.123
Totaal 7.4 Milieubeheer	3.870	-747	0	0	3.123
7.5 Begraafplaatsen en crematoria					
Leefomgeving	434	-235	0	0	200
Totaal 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	434	-235	0	0	200
8.1 Ruimte en leefomgeving					
Ruimtelijke ontwikkeling	2.353	-9	0	0	2.344
Totaal 8.1 Ruimte en leefomgeving	2.353	-9	0	0	2.344
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)					
Ruimtelijke ontwikkeling	22.707	-22.707	0	0	0
Totaal 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	22.707	-22.707	0	0	0
8.3 Wonen en bouwen					
Ruimtelijke ontwikkeling	1.780	-1.373	0	0	407
Economische ontwikkeling	104	-104	0	0	-1
Totaal 8.3 Wonen en bouwen	1.884	-1.477	0	0	407
Gerealiseerd resultaat	176.969	-179.534	-305	240	-2.630

Bijlagen

Kerngegevens

Kerngegevens

Aantal inwoners Meppel	Per 1 jan 2025 werkelijk		Per 1 jan 2026 verwacht
Van 0 - 14 jaar	5.393	14,87%	5.280
Van 15 - 64 jaar	23.169	63,89%	23.320
Van 65 jaar en ouder	7.700	21,23%	7.900
Totaal	36.262	100%	36.500

Aantal periodieke uitkeringen	Per 1 jan 2025 werkelijk		Per 1 jan 2026 verwacht
Participatiewet	659		661
IOAZ/ IOAW	23		18
BBZ	2		1
Krediethypotheek	2		2
Totaal	686		682

Aantal leerlingen openbare en bijzondere scholen	Per 1 jan 2025 werkelijk		Per 1 jan 2026 verwacht
Basisonderwijs	2.885		2.957
Speciaal onderwijs	286		286
Praktijkonderwijs	98		98
Voortgezet onderwijs	3.792		3.766
Beroepsonderwijs (geen zorgplicht)			
Totaal	7.061		7.107

Voor het beroepsonderwijs heeft de gemeente geen zorgplicht en er is derhalve geen leerlingenprognose beschikbaar.

Aantal woonruimten	Per 1 jan 2025 werkelijk		Per 1 jan 2026 verwacht
Woningen	16.783		17.000
Totaal			

Fysieke kengetallen	Per 1 jan 2026 verwacht
Oppervlakte gemeente	5.703,0 hectare
Waarvan binnenwater	133,0 hectare
Historische kern	17,0 hectare
Oppervlakte wegen	244,0 hectare
Oppervlakte openbaar groen	350,0 hectare
Lengte riolering	315,0 km

Samenstelling gemeenteraad	Aantal zetels
Sterk Meppel	7
VVD	4
CDA	3
Christenunie	2
SP	2
PvdA	2
D66	2
GroenLinks	1
Totaal	23

2 oktober 2025

